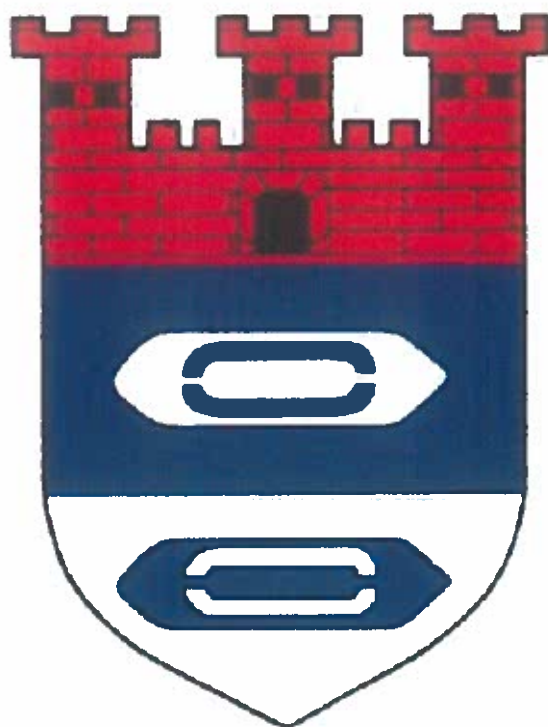

Bielawa, dnia 31 maja 2019 r.

Biuro Rady Miejskiej
w/m

Zgodnie z art. 28aa ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 506), w załączeniu przekazuję raport o stanie gminy Bielawa za 2018 r.

BURMISTRZ
Andrzej
dr Andrzej Hardyj

RAPORT O STANIE GMINY BIELAWA ZA ROK 2018

Bielawa maj 2019r

**BURMISTRZ MIASTA
BIELAWA**
58-260 Bielawa, pl. Wolności 1

BURMISTRZ
Andrzej
dr Andrzej Hołdyj

Wstęp	4
I. Ogólna charakterystyka Gminy Bielawa	4
II. Ludność i demografia ze szczególnym uwzględnieniem osób 60+	4
III. Informacje finansowe	5
III.1 Dochody	5
III.1 Dochody	5
III.2 Wydatki budżetu miasta na 2018r.	8
III.3. Analiza porównawcza – budżety na lata 2014-2019	8
III.3.1. Dochody	8
III.3.2 Środki zewnętrzne	13
III.3.4 Wydatki	14
III.3.5 Finansowanie deficytu	18
III.3.6 Zadłużenie gminy	20
III.3.7. Inwestycje	22
III.3.8 Wskaźniki finansowe	22
IV. Budżet Obywatelski	23
V. Uwarunkowania społeczne	24
V.1 Kultura	24
V.2 Sport	27
V. 3 Oświata i wychowanie	29
V.4 Bezpieczeństwo publiczne	35
V.5 Polityka społeczna	39
VI. Uwarunkowania gospodarcze	45
VI.1 Działalność gospodarcza	45
VI.2 Turystyka	47
VI.3 Rynek pracy	48
VII. Informacja o realizacji polityk i strategii oraz wykorzystanie możliwości pozyskania środków pozabudżetowych.	49
VII.1 Strategia Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Gminy Bielawa na lata 2014-2020	49
VII.2 Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Bielawa na lata 2014-2020	60
VII.3 Wieloletni Program Gospodarowania Mieszkaniowym Zasobem Gminy Bielawa na lata 2018-2022	62
VII. 4 Plan Gospodarki Niskoemisyjnej Gminy Bielawa	64
VII. 5 Program Ochrony Środowiska dla Gminy Bielawa na lata 2015-2018 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2015-2022	65
VII. 6 Plan zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego dla gmin, dla których organizatorem publicznego transportu zbiorowego jest Gmina Bielawa	70
VII.7 Plan działań na rzecz zrównoważonej energii dla Miasta Bielawa	71
VII. 8 Wieloletni Plan Rozwoju i Modernizacji Urządzeń Wodociągowych i Urządzeń Kanalizacyjnych dla Gminy Bielawa na lata 2017-2021	72
VII. 9 Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt w roku 2018	73
VII. 10 Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Bielawa na lata 2015-2032	74
VII. 11 Strategia Rozwoju Oświaty w Gminie Bielawa na lata 2017-2022	74
VII. 12 Lokalny Program Wspierania Edukacji Uzdolnionych Dzieci i Młodzieży z terenu Gminy Bielawa	78

VII. 13 Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Bielawy na lata 2018-2022.....	78
VII. 14 Gminny program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ofiar przemocy w rodzinie na lata 2016-2019 .97	
VII. 15 Gminny program wspierania rodziny na lata 2016-2018	102
VII. 16 Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii za rok 2018	107
VII. 17 Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Bielawa na lata 2015-2032....	113
VII.18 Krótkie omówienie możliwości pozyskania środków oraz wskazanie gdzie złożono wnioski i skąd pozyskano środki zewnętrzne	113
VIII. Infrastruktura i ład przestrzenny	115
VIII. 1 Studium uwarunkowań i kierunków przestrzennego zagospodarowania gminy	115
VIII. 2 Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego	116
VIII. 3 Infrastruktura komunalna (sieci wodno-kanalizacyjne)	117
VIII.4 Infrastruktura transportowa (drogi, transport publiczny).....	118
VIII.5 Zaopatrzenie w energię (prąd, gaz, ciepłownictwo).....	119
IX. Współpraca z samorządowymi , organizacjami pozarządowymi	120
IX.1 Związki komunalne, porozumienia międzygminne, stowarzyszenia jednostka samorządu terytorialnego	120
IX.2 Inne formy współdziałania.....	121
IX.3 Współpraca z organizacjami pozarządowymi	121
X. Realizacja uchwał Rady Miejskiej Bielawy	123
Spis tabel	133
Spis wykresów	134

Wstęp

Niniejsze opracowanie stanowi podsumowanie działalności Gminy Bielawa w 2018 roku. Ukazuje sytuację gminy w wybranych zagadnieniach w kontekście społeczno-gospodarczym oraz podsumowuje realizację najważniejszych dokumentów strategicznych i uchwał Rady Miasta. Spełnia tym samym przesłanki wynikające z art. 28a a ustawy o samorządzie gminnym (Dz. U. 1990 Nr 16 poz. 95z z póź. zm.).

Jego podstawę stanowią sprawozdania przygotowywane przez komórki organizacyjne Urzędu Miasta i jednostek organizacyjnych. Jednak do opracowania wykorzystano tylko najważniejsze dane z tych sprawozdań, tak aby zapewnić maksymalnie jasny obraz i przekazać konkretne informacje odnoszące się do realizacji zobowiązań zawartych w dokumentach strategicznych czy polityce publicznej. Równocześnie w opracowaniu raportu korzystano z danych Głównego Urzędu Statystycznego¹, dokumentów publicznych (Strategie, Programy, Sprawozdania składane do odpowiednich Ministerstw).

I. Ogólna charakterystyka Gminy Bielawa

Gmina Bielawa położona jest wzdłuż potoku Bielawica w powiecie dzierzoniowskim, u podnóża Gór Sowich. Obszar miasta obejmuje powierzchnię 36,2 km² i położony jest na wysokości od 280 do 345 m.n.p.m.

Historia Bielawy jest związany z przemysłem tkackim. Początki tego przemysłu w mieście sięgają XVIII w., a budynki przemysłowe wybudowane na początku XIX w. istnieją do dzisiaj i określają charakter miasta. Rozbudowa fabryk i budownictwa towarzyszącego spowodowała o nadaniu Bielawie praw miejskich w 1924 r.

II. Ludność i demografia ze szczególnym uwzględnieniem osób 60+

Na koniec 2018 roku Gminę Bielawę zamieszkiwało 28 960 mieszkańców. W latach 2014-2018 liczba mieszkańców spadła o ponad 6,5% jednocześnie równocześnie rośnie liczba osób w wieku 60+. Bez względu czy analizujemy ogólną liczbę mieszkańców czy grupę w wieku 60+ więcej zamieszkuje na terenie gminy kobiet niż mężczyzn. Zwłaszcza jest to widoczne w grupie osób najstarszych. O ile w ogólnej liczbie mieszkańców przewaga kobiet utrzymuje średnio się na poziomie 54% do 46% mężczyzn o tyle w grupie osób najstarszych średni stosunek kobiet do mężczyzn to już 74% do 36%.

¹ Główny Urząd Statystyczny na dzień sporządzania raportu nie posiadał pełnych danych w wybranych kategoriach statystycznych za rok 2018. Brak danych w odpowiedniej kategorii jest wskazany w odpowiednich miejscach w tekście dokumentu.

Również saldo migracji w latach 2014-2017 jest dla gminy Bielawa niekorzystna, mimo rocznego wzrostu osób zameldowanych i spadku wymeldowań².

Liczbę ludności w podziale na płeć z uwzględnieniem osób 60+ oraz informacji o migracjach prezentują tabele poniżej.

Tab. 1 Ludność wg grup wieku i płci w latach 2014-2017

	Ogółem	w tym mężczyźni	w tym kobiety	w tym osoby 60+		
				ogółem	w tym mężczyźni	w tym kobiety
2014	30987	14482	16505	11753	4228	7525
2015	30652	14320	16332	11848	4269	7579
2016	30357	14194	16163	12124	4443	7681
2017	30207	14116	16091	12464	4605	7859

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Tab. 2 Migracje wewnętrzne i zagraniczne w latach 2013-2017

zameldowania ogółem				wymeldowania ogółem				saldo migracji				saldo migracji na 1000 osób			
ogółem				ogółem				ogółem				ogółem			
2013	2014	2016	2017	2013	2014	2016	2017	2013	2014	2016	2017	2013	2014	2016	2017
217	246	224	259	323	322	317	285	-106	-76	-93	-26	-3,4	-2,4	-3,0	-0,9

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

III. Informacje finansowe

III.1 Dochody

Z uwagi na fakt, iż brak jest jeszcze sprawozdania z realizacji budżetu za rok 2018, zatem raport oraz wszelkie analizy w nim zawarte oparto o tzw. budżet pierwotny tj. uchwalony w grudniu 2017 r.

III.1 Dochody

Wykonywanie przez Gminę zadań publicznych wymaga zapewnienia mu środków finansowych na ich realizację. Źródła dochodów JST oraz zasady ustalania i gromadzenia tych dochodów określono w ustawie o dochodach jednostek samorządu terytorialnego.

Analiza dochodów Gminy Bielawa została dokonana w podziałach merytorycznych, a następnie sklasyfikowana w podziały wymagane ustawowo. Podział merytoryczny został sporządzony za pomocą paragrafów klasyfikacji budżetowej na następujące kategorie:

² Ze względu na niedostateczną jakość danych dotyczących migracji zagranicznych na pobyt stały GUS nie podał danych za rok 2015, jednocześnie nie przygotowano jeszcze danych za rok 2018.

1. dochody bieżące: 1) podatki i opłaty lokalne¹; 2) udziały w podatkach centralnych, w tym: udział w podatku dochodowym od osób fizycznych (PIT) oraz udział w podatku dochodowym od osób prawnych (CIT); 3) subwencje, w tym: oświatowa, wyrównawcza i równoważąca; 4) dotacje, w tym: na zadania zlecone i powierzone oraz na zadania własne; 5) pozostałe dochody, w tym: grzywny i kary pieniężne, wpływy z usług, odsetki od środków na rachunkach bankowych, dofinansowanie w ramach umów między JST, 6) a także inne dochody; 2. dochody z majątku, w tym: 1) dochody majątkowe: przekształcenie prawa użytkowania wieczystego w prawo własności, sprzedaż majątku, dotacje na inwestycje; 2) dochody z najmu i dzierżawy.

Dochody Gminy na rok 2018r. są następujące:

Tab. 3 Dochody Miasta Bielawa w 2018

Dochody	125 147 494	100,00%
Dochody bieżące	114 393 574	91,41%
Dochody majątkowe	10 753 920	8,59%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie budżetów i sprawozdań Gminy Bielawa

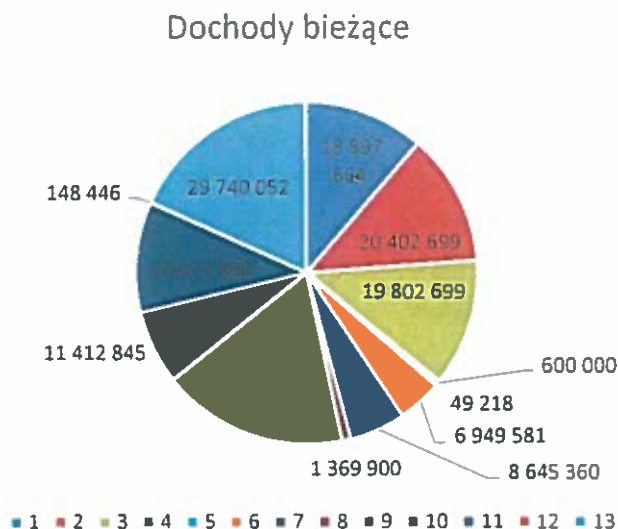
Powyższa tabela prezentuje strukturę dochodów ogółem Gminy, w analizowanym okresie dominowały dochody bieżące, które stanowiły od blisko 92% dochodów ogółem.

Tab. 4 Dochody bieżące w roku 2018

L.P.	DOCHODY BIEŻĄCE	114 393 574		100,00%
1	Dochody z podatków i opłat	18 597 664		16,26%
2	Udziały w podatkach stanowiących dochód BP	20 402 699	100,00%	17,84%
	PIT	19 802 699	97,06%	
	CIT	600 000	2,94%	
3	Rekompensaty z utraconych dochodów w podatkach i opłatach lokalnych	49 218		0,04%
4	Wpływy z usług	6 949 581		6,08%
5	Dochody z gospodarowania majątkiem gminy	8 645 360		7,56%
6	Pozostałe dochody ogółem	1 369 900		1,20%
7	Subwencja ogólna	28 639 100		25,04%
	część wyrównawcza subwencji ogólnej dla gmin	11 412 845	39,85%	
	część oświatowa subwencji ogólnej jst	17 077 809	59,63%	
	część równoważąca subwencji ogólnej gmin	148 446	0,52%	
8	Dotacje i środki na wydatki bieżące	29 740 052		26,00%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie budżetów i sprawozdań Gminy Bielawa

Wykres 1 Dochody bieżące

Źródło: Opracowanie własne na podstawie budżetów i sprawozdań Gminy Bielawa

Udział w podatkach centralnych PIT i CIT jest często zaliczany jako źródło dochodów własnych. Z racji charakteru tych dochodów (praktycznie brak wpływu na ich wielkość ze strony samorządu) nie ma podstaw do zaliczania ich jako dochodów własnych. Jest to z kolei znaczące źródło dochodów, dlatego zostały wyłonione osobno. W analizowanym okresie, w strukturze dochodów dostrzega się wysoki udział w podatku dochodowym od osób fizycznych, przy jednoczesnym dość niskim udziale w podatku dochodowym od osób prawnych.

Najważniejszą kategorią dochodów budżetowych jednostek samorządu terytorialnego są jednak dochody własne, gdyż zapewniają władzy lokalnej samodzielność finansową. W analizowanym okresie udział dochodów własnych w strukturze dochodów budżetowych kształtował się na poziomie ok. 16%.

Dominacja środków pochodzących z subwencji i dotacji, a przy tym dość duże znaczenie środków uzyskiwanych z tytułu udziału w podatku dochodowym od osób fizycznych powodują, że Gmina ma ograniczone możliwości w zakresie samodzielnego oddziaływania na kształt struktury dochodów budżetowych, ponieważ ich wielkości nie są bezpośrednio zależne od władz.

Niezależny od jednostki sposób przyznawania wskazanych środków i praktycznie brak możliwości ich kształtowania powoduje, że nie mogą stać się one właściwą podstawą podejmowanych decyzji w przyszłości. Jakiegokolwiek próby zakładania zwiększonych wpływów z podatku dochodowego czy dotacji jest ryzykowne.

Wśród dochodów własnych największe znaczenie w budżecie odgrywają wpływy z podatku od nieruchomości. Równie ważną pozycją w strukturze budżetu są wpływy z usług.

Tab. 5 Dochody majątkowe na 2018r

DOCHODY MAJĄTKOWE	10 753 920	100,00%
1. Dotacje i środki przeznaczone na inwestycje	7 143 920	66,43%
2. Wpłaty z tytułu opłat za nabycie prawa wieczystego użytkowania nieruchomości (wpływy ze sprzedaży mienia gminy)	3 610 000	33,57%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie budżetów i sprawozdań Gminy Bielawa

III.2 Wydatki budżetu miasta na 2018r.

Wydatki Miasta oparte są na podziale merytorycznym, który został dokonany za pomocą działów klasyfikacji budżetowej:

010 Rolnictwo i łowiectwo; 400 Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię, elektryczną, gaz i wodę; 600 Transport i łączność; 700 Gospodarka mieszkaniowa; 710 Działalność usługowa; 750 Administracja publiczna; 751 Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa; 754 Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa; 756 Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nieposiadających osobowości prawnej oraz wydatki związane z ich poborem; 757 Obsługa długu publicznego; 758 Różne rozliczenia; 801 Oświata i wychowanie; 851 Ochrona zdrowia; 852 Pomoc społeczna; 853 Pozostałe zadania w zakresie pomocy społecznej; 854 Edukacyjna opieka wychowawcza; 900 Gospodarka komunalna i ochrona środowiska; 921 Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego; 926 Kultura fizyczna i sport.

Od roku 2017r. funkcjonuje dodatkowy dział 855 -Rodzina

Tab. 6 Struktura wydatków

Wydatki ogółem, w tym:	134 264 364	100,00%
Wydatki bieżące	114 322 912	85,15%
Wydatki majątkowe	19 941 452	14,85%

Wydatki ogółem:	134 264 364		
Wydatki bieżące	114 322 912		85,15%
Wydatki majątkowe, w tym:	19 941 452	100,00%	14,85%
wydatki na zakup udziałów	302 479	1,52%	
wydatki inwestycyjne	19 638 973	98,48%	

Źródło: Opracowanie własne na podstawie budżetów i sprawozdań Gminy Bielawa

III.3. Analiza porównawcza – budżety na lata 2014-2019

III.3.1. Dochody

W latach 2014-2019 dochody budżetu miasta przedstawiały się następująco:

Tab.7 Dochody ogółem

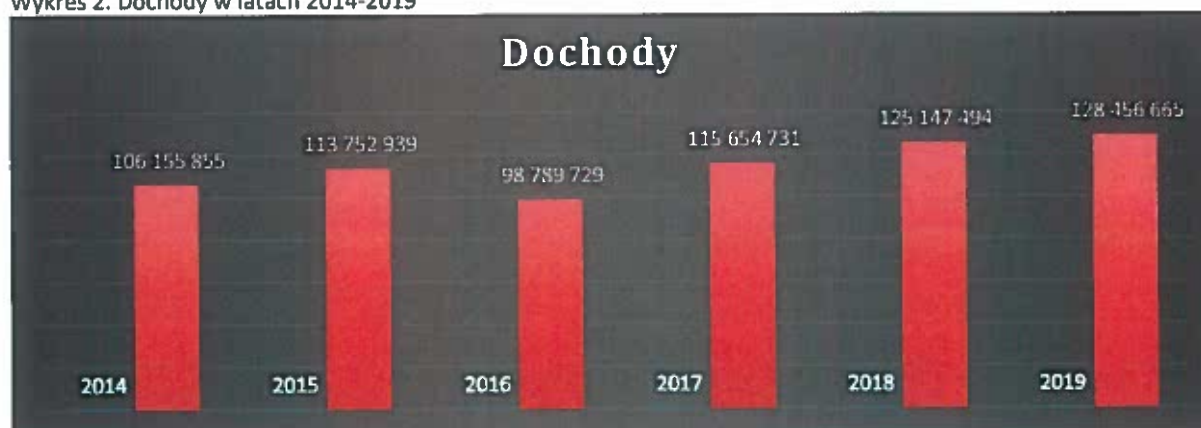
	2014	2015	2016	2017	2018	2019
plan	106 155 855	113 752 939	98 789 729	115 654 731	125 147 494	128 456 665
wykonanie	109 775 260	116 702 634	116 992 703	123 343 456	129 922 968	
wykonanie jako % planu	103,41%	102,59%	118,43%	106,65%	103,82%	
dynamika plan [2014=100]	100%	107,16%	93,06%	108,95%	117,89%	121,01%
dynamika plan		107,2%	86,8%	117,1%	108,2%	102,6%

[rok/roku]						
przyrost rok/roku [pln]		7 597 084	-14 963 210	16 865 002	9 492 763	3 309 171

Źródło: Opracowanie własne na podstawie budżetów i sprawozdań Gminy Bielawa

Dynamikę dochodów ogółem określić należy jako nieregularną. W dalszej części analizy wskazany jest podstawowy czynnik zakłócający ocenę – dotacje w dziale 855 Rodzina funkcjonujące od 2017. Widoczny spadek dochodów w 2016r. zostałby pogłębiony w następnych latach, gdyby nie wpływ na poziom dochodów ww. dotacji celowej z budżetu państwa j. tzw. 500+ oraz 300+. Poniższa grafika wskazuje na rozkład dochodów ogółem w czasie (plan)

Wykres 2. Dochody w latach 2014-2019

Źródło: Opracowanie własne na podstawie budżetów i sprawozdań Gminy Bielawa

Dochody ogółem dzielą się na:

1. Dochody bieżące
2. Dochody majątkowe

Dochody bieżące kształtowały się następująco:

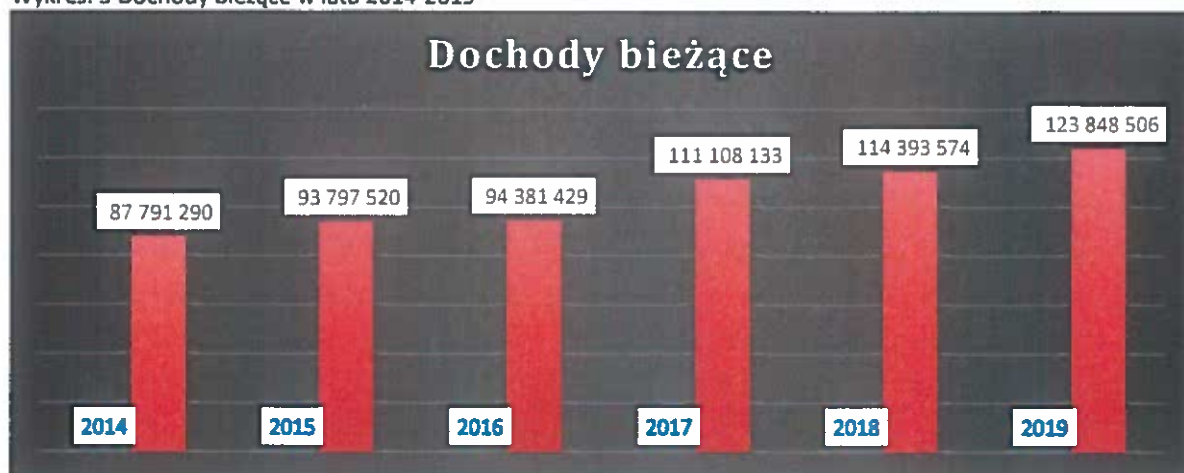
Tab. 8 Dochody bieżące

	2014	2015	2016	2017	2018	2019
plan	87 791 290	93 797 520	94 381 429	111 108 133	114 393 574	123 848 506
wykonanie	96 533 265	97 337 306	109 854 163	115 394 747	117 833 533	
wykonanie jako % planu	109,96%	103,77%	116,39%	103,86%	103,01%	
dynamika plan [2014=100]	106,84%	107,51%	126,56%	130,30%	141,07%	106,84%
dynamika plan [rok/roku]		106,8%	100,6%	117,7%	103,0%	108,3%
przyrost rok/roku [pln]		6 006 230	583 909	16 726 704	3 285 441	9 454 932

Źródło: Opracowanie własne na podstawie budżetów i sprawozdań Gminy Bielawa

Dynamika dochodów bieżących w latach 2014-2018 jest dość stabilna i można ją opisać linią trendu liniowo wzrostową, co prezentuje poniższy wykres

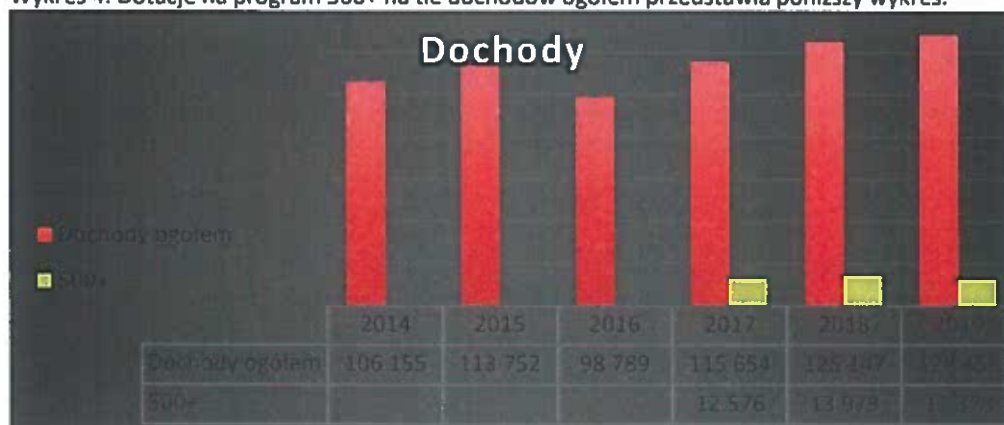
Wykres. 3 Dochody bieżące w lata 2014-2019

Źródło: Opracowanie własne na podstawie budżetów i sprawozdań Gminy Bielawa

Analiza danych historycznych w latach 2014-2018 wykazała, iż głównymi źródłami dochodów bieżących Gminy jest: podatek od nieruchomości, subwencje, dotacje celowe oraz wpływy z tytułu udziału w podatkach centralnych (PIT i CIT).

Wykres 4. Dotacje na program 500+ na tle dochodów ogółem przedstawia poniższy wykres:

Źródło: Opracowanie własne na podstawie budżetów i sprawozdań Gminy Bielawa

Dochody majątkowe

Głównymi źródłami dochodów majątkowych są: dotacje celowe, sprzedaż mienia, najem i dzierżawa oraz dochody z tytułu użytkowania wieczystego.

Planowane i wykonane dochody majątkowe w latach 2014-2019 wyniosły:

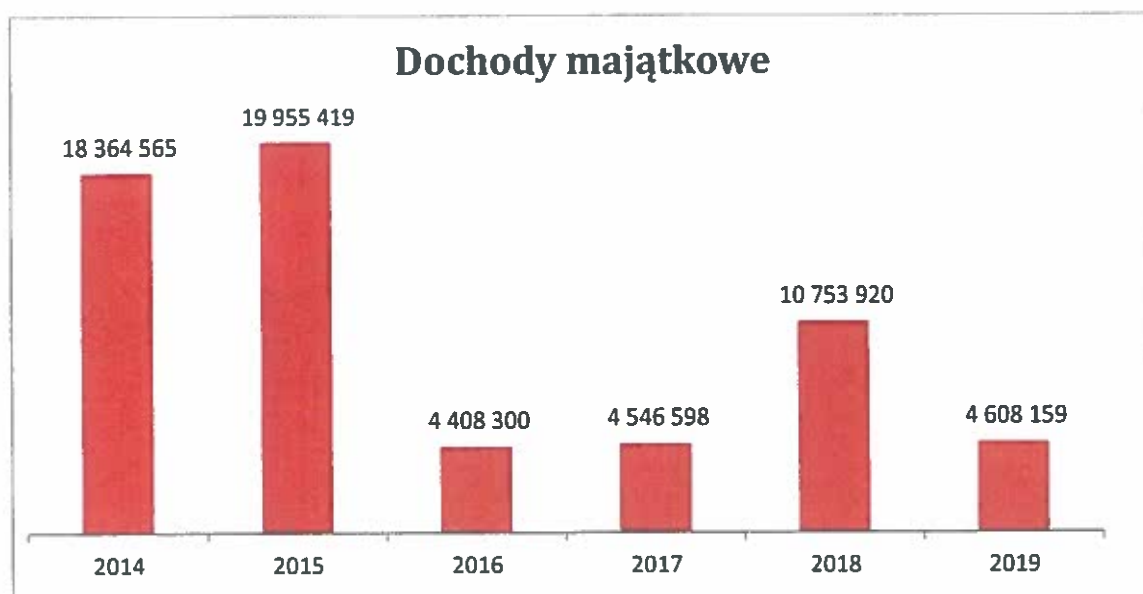
Tab. 9 Dochody majątkowe

	2014	2015	2016	2017	2018	2019
plan	18 364 565	19 955 419	4 408 300	4 546 598	10 753 920	4 608 159
wykonanie	13 241 995	19 365 328	7 138 540	7 948 709	12 089 435	
wykonanie jako % planu	72,11%	97,04%	161,93%	174,83%	112,42%	
dynamika plan	100%	108,66%	24,00%	24,76%	58,56%	25,09%

[2014=100]						
dynamika plan [rok/roku]		108,7%	22,1%	103,1%	236,5%	42,9%
przyrost rok/roku [pln]		1 590 854	-15 547 119	138 298	6 207 322	-6 145 761

Źródło: Opracowanie własne na podstawie budżetów i sprawozdań Gminy Bielawa

Planowane i wykonane dochody majątkowe budżetu gwałtownie spadły w latach 2016-2017, podstawową przyczyną był brak (w roku 2016) lub niski poziom uzyskanych środków w ramach „dotacji celowych w ramach programów finansowych z udziałem środków europejskich oraz środków, o których mowa w art.5 ust.3 pkt. 5 lit. a i b ustawy, lub płatność w ramach budżetu środków europejskich realizowanych przez jednostki sektora finansów publicznych (zadania inwestycyjne)”.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie budżetów i sprawozdań Gminy Bielawa

W skład dochodów bieżących od roku 2017 wszedł nowy dział – Dział 855 Rodzina, w § 2060 - Dotacje celowe z budżetu państwa obejmujący program 500+. Poziom dotacji z budżetu państwa w Dziale 855 w latach 2017-2018 wynosił:

Tab. 10 Dotacje z budżetu państwa w Dziale 855 Rodzina

	2017	2018
plan	12 576 000	13 979 000
przyrost rok/roku [pln]	0	1 403 000

Źródło: Opracowanie własne na podstawie budżetów i sprawozdań Gminy Bielawa

Dochody ogółem z uwzględnieniem korekty o dotację budżetu państwa Działu 855 –Rodzina (dochody netto dla celów niniejszej prezentacji) znacząco różniłyby się od dochodów ogółem.

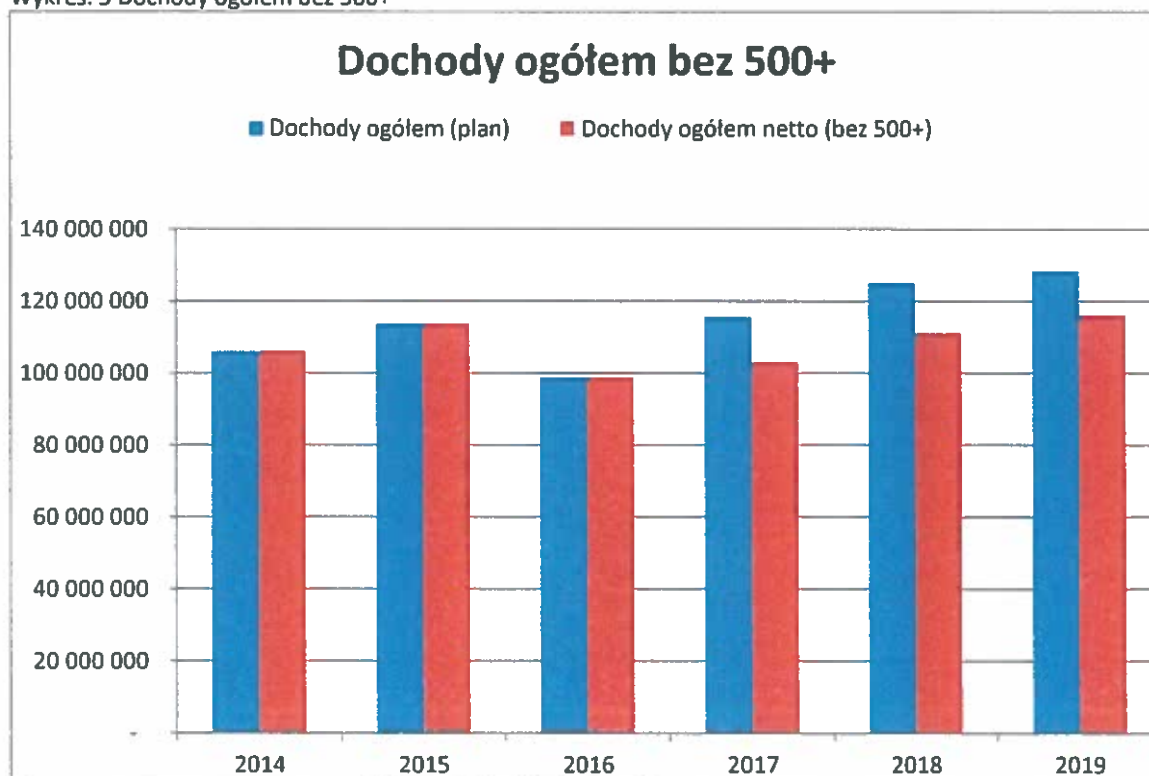
Tab. 11 Dochody ogółem po korekcie o środki programu 500+

	2014	2015	2016	2017	2018	2019
plan dochodów ogółem	106 155 855	113 752 939	98 789 729	115 654 731	125 147 494	128 456 665
korekta o 500+				12 576 000	13 979 000	12 378 000
dochody ogółem netto	106 155 855	113 752 939	98 789 729	103 078 731	111 168 494	116 078 665
dynamika plan [2014=100%] po korekcie o 500+	100%	107,16%	93,06%	89,13%	88,83%	90,36%
dynamika plan [rok/roku] po korekcie o 500+				117,1%	108,2%	102,6%
przyrost rok/roku po korekcie o 500+ [pln]				16 865 002	9 492 763	3 309 171

Źródło: Opracowanie własne na podstawie budżetów i sprawozdań Gminy Bielawa

Graficznie ww. zależność wygląda następująco:

Wykres. 5 Dochody ogółem bez 500+

Źródło: Opracowanie własne na podstawie budżetów i sprawozdań Gminy Bielawa

Wyłączając dotację 500+ należy wskazać, że budżet gminy w latach 2017-2019 odnotowuje dochody ogółem znacznie poniżej roku odniesienia tj. 2014, odpowiednio [rok 2014=100%]

Tab. 12 Dochody w latach 2017-2019 w stosunku do 2014r po wyłączeniu dotacji 500+

2017	2018	2019
89,13%	88,83%	90,36%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie budżetów i sprawozdań Gminy Bielawa

Innymi słowy dochody ogółem w tych latach zmalały, zaś po uwzględnieniu inflacji ich poziom realny jest dodatkowo niższy o ok. 10%.

III.3.2 Środki zewnętrzne

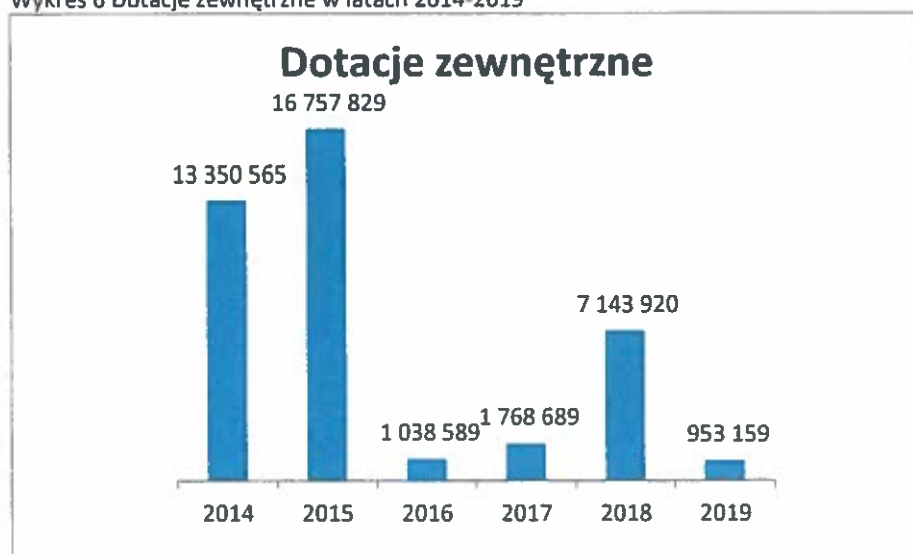
Dotacje zewnętrzne, w tym w ramach programów finansowanych ze środków europejskich pozyskane przez Gminę przedstawia tabela i wykres poniżej.

Tab. 13 Dotacje zewnętrzne w lata 2014-2019

	2014	2015	2016	2017	2018	2019
plan	13 350 565	16 757 829	1 038 589	1 768 689	7 143 920	953 159
dynamika plan [2014=100]	100%	125,52%	7,78%	13,25%	53,51%	7,14%
dynamika plan [rok/roku]		125,52%	6,20%	170,30%	403,91%	13,34%
przyrost rok/roku [pln]		3 407 264	-15 719 240	730 100	5 375 231	-6 190 761

Źródło: Opracowanie własne na podstawie budżetów i sprawozdań Gminy Bielawa

Wykres 6 Dotacje zewnętrzne w latach 2014-2019

Źródło: Opracowanie własne na podstawie budżetów i sprawozdań Gminy Bielawa

III.3.4 Wydatki

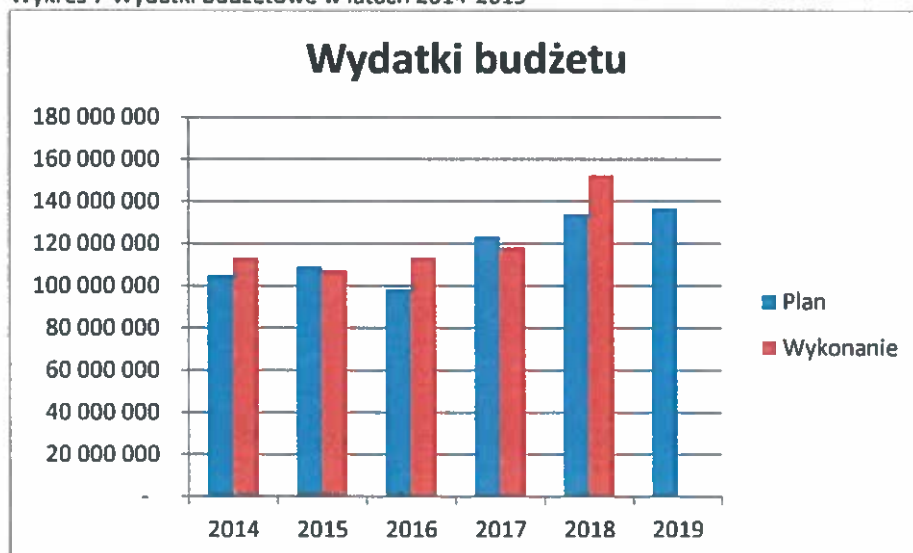
W latach 2014-2019 wydatki ogółem budżetu miasta przedstawiały się następująco:

Tab. 14 Wydatki ogółem w latach 2014-2019

	2014	2015	2016	2017	2018	2019
plan	105 391 595	109 486 779	98 514 569	123 679 571	134 264 364	136 967 142
wykonanie	113 360 114	107 335 392	113 692 935	118 469 326	152 681 872	
wykonanie jako % planu	107,56%	98,04%	115,41%	95,79%	113,72%	
dynamika plan [2014=100]	100,00%	103,89%	93,47%	117,35%	127,40%	129,96%
dynamika plan [rok/roku]		103,9%	90,0%	125,5%	108,6%	102,0%
przyrost rok/roku [pln]		4 095 184	- 10 972 210	25 165 002	10 584 793	2 702 778

Źródło: Opracowanie własne na podstawie budżetów i sprawozdań Gminy Bielawa

Wykres 7 Wydatki budżetowe w latach 2014-2019

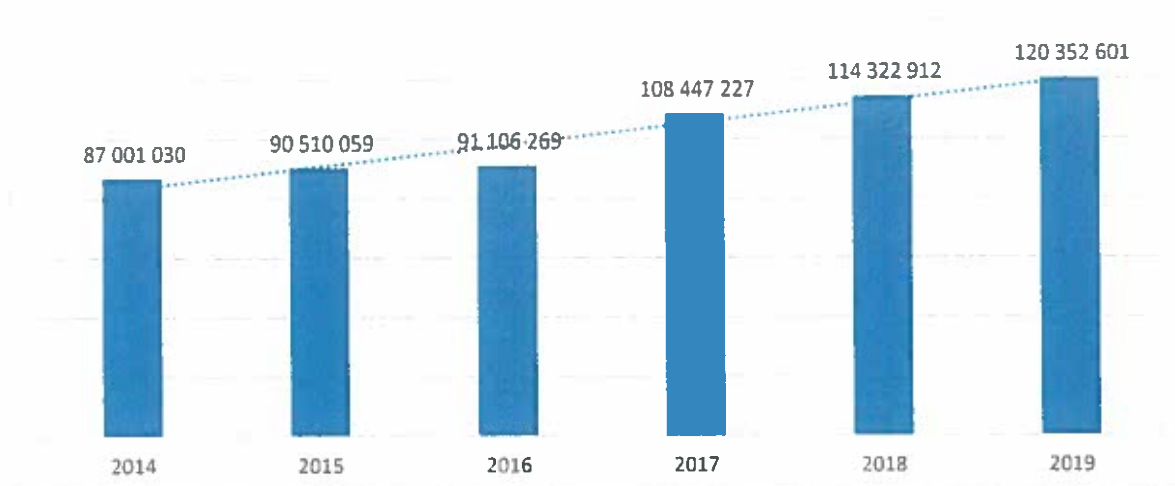
Źródło: Opracowanie własne na podstawie budżetów i sprawozdań Gminy Bielawa

Tab. 15 Wydatki bieżące w latach 2014-2019

	2014	2015	2016	2017	2018	2019
plan	87 001 030	90 510 059	91 106 269	108 447 227	114 322 912	120 352 601
dynamika plan [2014=100]	100%	104,03%	104,72%	124,65%	131,40%	138,33%
dynamika plan [rok/roku]		104,0%	100,7%	119,0%	105,4%	105,3%
przyrost rok/roku [pln]		3 509 029	596 210	17 340 958	5 875 685	6 029 689

Źródło: Opracowanie własne na podstawie budżetów i sprawozdań Gminy Bielawa

Wydatki bieżące

Źródło: Opracowanie własne na podstawie budżetów i sprawozdań Gminy Bielawa

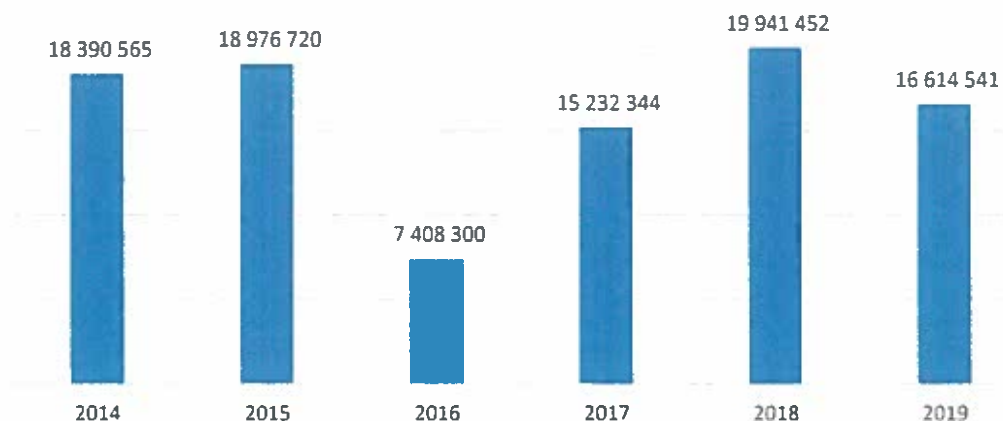
Z analizy danych historycznych wynika, że najwięcej środków budżetowych Gmina przeznaczala na pokrycie wydatków bieżących, w tym przede wszystkim na wypłatę wynagrodzeń i pochodnych od wynagrodzeń.

Tab. 16 Wydatki majątkowe w latach 2014-2019

	2014	2015	2016	2017	2018	2019
plan	18 390 565	18 976 720	7 408 300	15 232 344	19 941 452	16 614 541
dynamika plan [2014=100]	100%	103,19%	40,28%	82,83%	108,43%	90,34%
dynamika plan [rok/roku]		103,2%	39,0%	205,6%	130,9%	83,3%
przyrost rok/roku [pln]	0	586 155	- 11 568 420	7 824 044	4 709 108	- 3 326 911

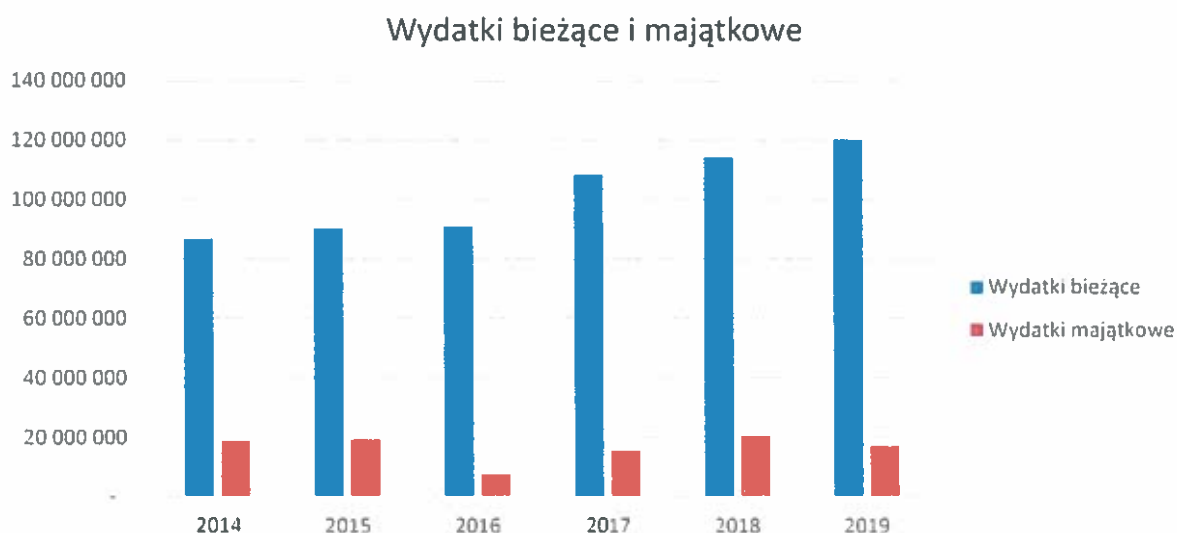
Źródło: Opracowanie własne na podstawie budżetów i sprawozdań Gminy Bielawa

Wydatki majątkowe

Źródło: Opracowanie własne na podstawie budżetów i sprawozdań Gminy Bielawa

Poniższy wykres przedstawia obie kategorie wydatków:

Źródło: Opracowanie własne na podstawie budżetów i sprawozdań Gminy Bielawa

Tab. 17 Dział 750 Administracja publiczna

	2014	2015	2016	2017	2018	2019
plan	7 884 200	8 376 407	8 491 168	10 775 169	12 431 104	10 993 535
dynamika plan [2014=100]	100%	106,24%	107,70%	136,67%	157,67%	139,44%
dynamika plan [rok/roku]		106,2%	101,4%	126,9%	115,4%	88,4%
przyrost rok/roku [pln]		492 207	114 761	2 284 001	1 655 935	- 1 437 569

Źródło: Opracowanie własne na podstawie budżetów i sprawozdań Gminy Bielawa

Tab. 18 Dział 750 Administracja publiczna

Wydatki bieżące

	2014	2015	2016	2017	2018	2019
plan	7 664 200	8 113 167	8 371 168	9 146 345	10 704 112	8 550 600
dynamika plan [2014=100]	100%	105,86%	109,22%	119,34%	139,66%	111,57%
dynamika plan [rok/roku]		105,9%	103,2%	109,3%	117,0%	79,9%
przyrost rok/roku [pln]		448 967	258 001	775 177	1 557 767	-2 153 512

Źródło: Opracowanie własne na podstawie budżetów i sprawozdań Gminy Bielawa

Tab.19 Dział 750 Administracja publiczna

Wydatki bieżące, wynagrodzenia i pochodne

	2014	2015	2016	2017	2018	2019
plan	5 763 000	6 223 592	6 499 705	7 226 106	8 377 005	6 884 000
dynamika plan [2014=100]	100%	107,99%	112,78%	125,39%	145,36%	119,45%
dynamika plan [rok/roku]		108,0%	104,4%	111,2%	115,9%	82,2%
przyrost rok/roku [pln]	0	460 592	276 113	726 401	1 150 899	-1 493 005

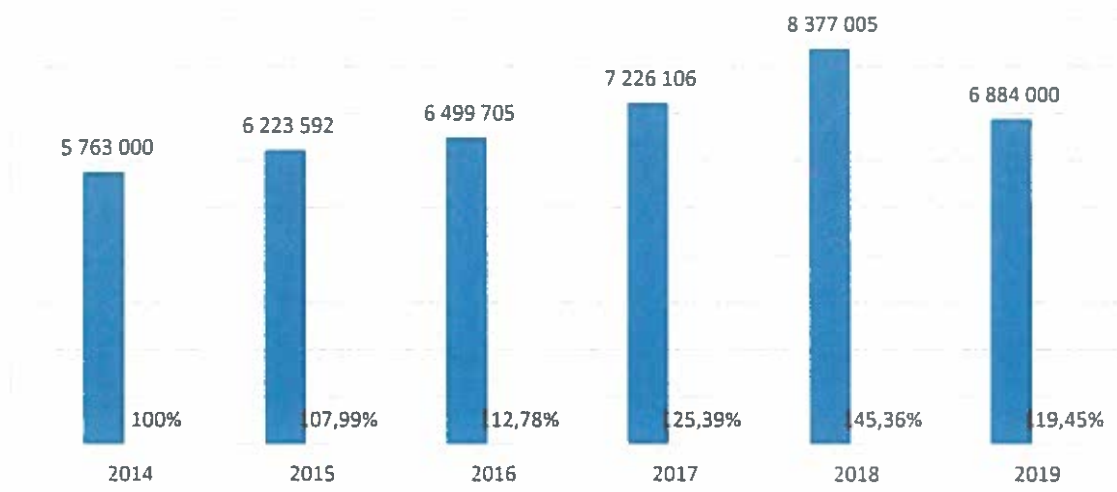
Źródło: Opracowanie własne na podstawie budżetów i sprawozdań Gminy Bielawa

W ramach wydatków bieżących w dziale administracja publiczna należy odnotować wysoką dynamikę wzrostu kosztów wynagrodzeń i pochodnych, dwucyfrową w latach 2017-2018, co przekłada się odpowiednio na przyrost kosztów na kwoty 726 .401 zł i 1.150.899 zł.

Przyczyną jest wzrost zatrudnienia w administracji publicznej finansowanej z budżetu gminy. Trend ten został odwrócony w 2019r., gdyż widoczny jest spadek kosztów aż o 1.493.005 zł (spadek w odniesieniu do roku 2018r. o ok. 18%). Jeśli jednak nie nastąpiła redukcja zatrudnienia o ok. 18% to sugerować to może, iż budżet roku 2019 w dziale "Administracja publiczna" jest niedoszacowany o kwotę ok. 1,5 mln.

Graficznie dynamika wynagrodzeń przedstawia się następująco:

Wynagrodzenie i pochodne administracja publiczna

Źródło: Opracowanie własne na podstawie budżetów i sprawozdań Gminy Bielawa

III.3.5 Finansowanie deficytu

Tab. 20 Finansowanie deficytu (dochody i wydatki, deficyt/nadwyżka)

	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Dochody ogółem z tego:	106 153 855	113 752 939	98 789 729	115 634 731	125 147 494	128 456 665
Dochody bieżące	87 791 290	93 797 520	94 381 429	111 108 133	114 393 574	123 848 506
Dochody majątkowe	18 364 565	19 955 419	4 408 300	4 546 598	10 753 920	4 608 159
Wydatki ogółem, z tego:	105 391 595	109 486 779	98 514 569	123 679 571	134 264 364	136 967 142
Wydatki bieżące	87 001 030	90 510 059	91 106 269	108 447 227	114 322 912	120 352 601
Wydatki majątkowe	18 390 565	18 976 720	7 408 300	15 232 344	19 941 452	16 614 541
Deficyt (wynik budżetu: Dochody- Wydatki)	764 260	4 266 160	275 160	-8 024 840	-9 116 870	-8 510 477
Nadwyżka bieżąca (dochody bieżące- wydatki bieżące)	790 260	3 287 461	3 275 160	2 660 906	70 662	3 495 905
dynamika deficyt/nadwyżka plan [rok/roku]		416,0%	99,6%	81,2%	2,7%	4947,4%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie budżetów i sprawozdań Gminy Bielawa

Tab. 21 Finansowanie deficytu (przychody i rozchody budżetu)

	PLAN					
	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Przychody, z tego:	-	2 509 000	3 000 000	11 300 000	12 392 030	11 739 001
§ 931 Przychody ze	-	2 509 000	3 000 000	11 300 000	12 392 030	11 739 001

	przed_innych_papier_war						
Rozchody, z tego:		764 260	6 775 160	3 275 160	3 275 160	3 275 160	3 228 524
	§ 982 Wykup innych papierów wartościowych	500 000	6 500 000	3 000 000	3 000 000	3 000 000	3 000 000
	§ 992 Spłaty otrzymanych krajowych pożyczek i kredytów	264 260	275 160	275 160	275 160	275 160	228 524
Bilansowanie (dochody +przychody-wydatki-rozchody)		-	-	-	-	-	-

Źródło: Opracowanie własne na podstawie budżetów i sprawozdań Gminy Bielawa

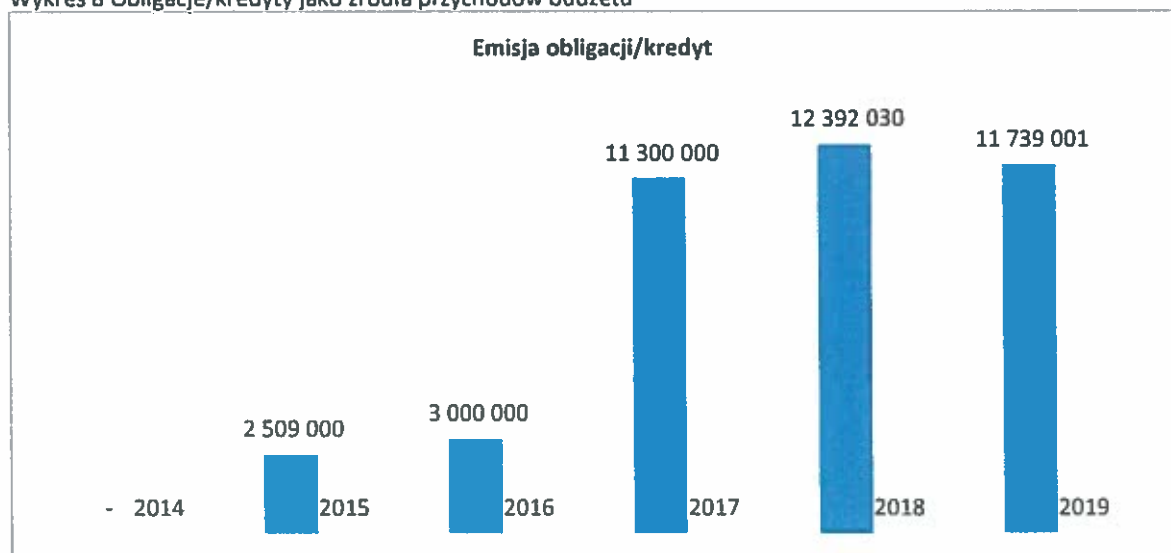
W ramach przychodów wykorzystano od 2015r. z emisji obligacji komunalnych jako podstawowego źródła finansowania deficytu

Tab. 22 Finansowanie deficytu (przychody i rozchody budżetu)

	2014	2015	2016	2017	2018	2019
plan	-	2 509 000	3 000 000	11 300 000	12 392 030	11 739 001
dynamika plan [2015=100]	0		119,57%	450,38%	493,90%	467,88%
dynamika plan [rok/roku]		0,0%	119,6%	376,7%	109,7%	94,7%
przyrost rok/roku [pln]		2 509 000	491 000	8 300 000	1 092 030	-653 029

Źródło: Opracowanie własne na podstawie budżetów i sprawozdań Gminy Bielawa

Wykres 8 Obligacje/kredyty jako źródła przychodów budżetu

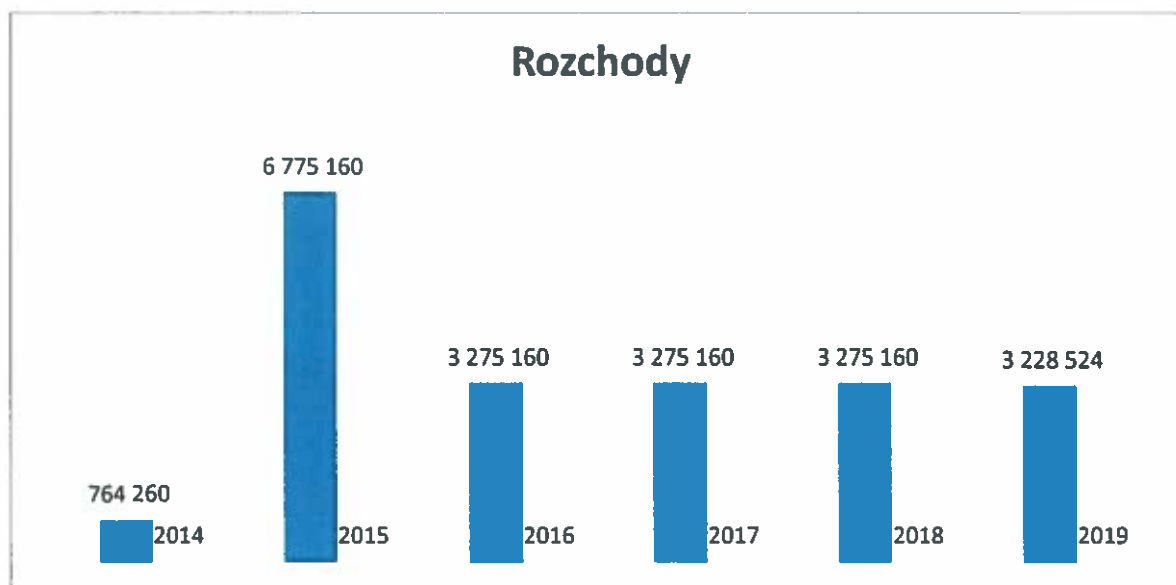
Źródło: Opracowanie własne na podstawie budżetów i sprawozdań Gminy Bielawa

Rozchody budżetu przedstawia tabela i wykres poniżej.

Tab. 24 Rozchody budżetu – spłaty zadłużenia przedstawiają się w latach następująco:

	2014	2015	2016	2017	2018	2019
plan	764 260	6 775 160	3 275 160	3 275 160	3 275 160	3 228 524
dynamika plan [2014=100]	100%	886,50%	428,54%	428,54%	428,54%	422,44%
dynamika plan [rok/roku]		886,5%	48,3%	100,0%	100,0%	98,6%
przyrost rok/roku [pln]		6 010 900	-3 500 000	0	0	-46 636

Źródło: Opracowanie własne na podstawie budżetów i sprawozdań Gminy Bielawa

Źródło: Opracowanie własne na podstawie budżetów i sprawozdań Gminy Bielawa

III.3.6 Zadłużenie gminy

Zadłużenie gminy Bielawa w latach 2014-2019 (plan) przedstawia tabela i wykres poniżej.

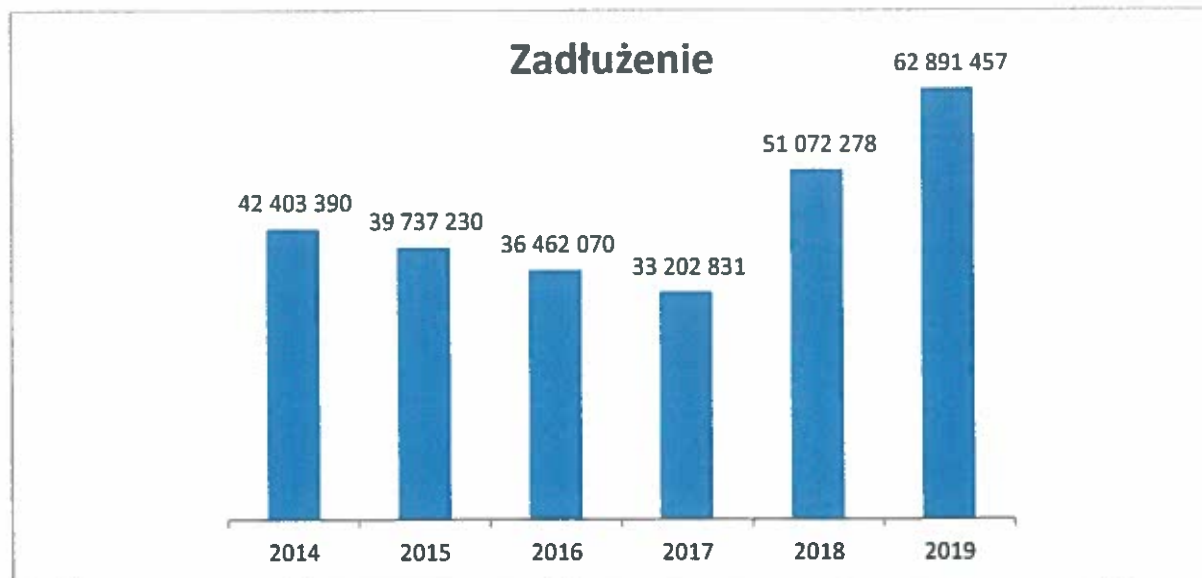
Tab. 25 Zadłużenie gminy w latach 2014-2019

	2014	2015	2016	2017	2018	2019
kwota długu	42 403 390	39 737 230	36 462 070	33 202 831	51 072 278	62 891 457
dynamika plan [2014=100]	100%	93,71%	85,99%	78,30%	120,44%	148,32%
dynamika plan [rok/roku]		93,7%	91,8%	91,1%	153,8%	123,1%
przyrost rok/roku [pln]		-2 666 160	-3 275 160	-3 259 239	17 869 447	11 819 179

Spłata zadłużenia w latach 2015-2017 niosła skutki w zakresie ograniczenia inwestycji, co przedstawia tabela 21. Ich wzrost w roku wyborczym (2018) odbił się na kondycji miasta i długu, który skoczył do kwoty 51.072.278, czyli aż o 53,8% więcej niż w roku 2017.

Wskaźnik zadłużenia w roku 2018r. (dług/dochody ogółem) wyniósł 40%, po wyeliminowaniu dotacji 500+ wskaźnik ten wynosiłby 46%. Nie jest to wartość graniczna, za jaką ustawa o

finansach publicznych uznawała próg 60%, lecz wskazuje na istotną rolę finansowania zewnętrznego (długu) w wydatkach miasta.

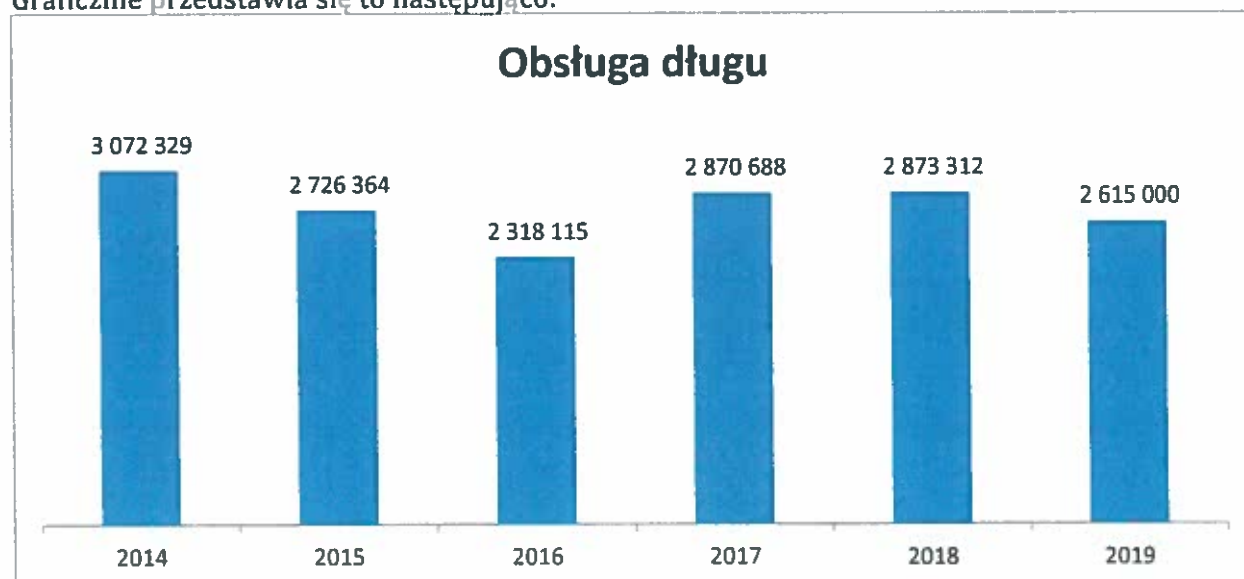
Źródło: Opracowanie własne na podstawie budżetów i sprawozdań Gminy Bielawa

Tab. 26 DZIAŁ 757 Obsługa długu publicznego

	2014	2015	2016	2017	2018	2019
plan	3 072 329	2 726 364	2 318 115	2 870 688	2 873 312	2 615 000
wykonanie	1 875 190	1 428 001	1 655 000	1 142 910	2 550 000	
dynamika plan [2014=100]	100%	88,74%	75,45%	93,44%	93,52%	85,11%
dynamika plan [rok/roku]		88,7%	85,0%	123,8%	100,1%	91,0%
przyrost rok/roku [pln]	0	-345 965	-408 249	552 573	2 624	-258 312

Źródło: Opracowanie własne na podstawie budżetów i sprawozdań Gminy Bielawa

Graficznie przedstawia się to następująco:

Źródło: Opracowanie własne na podstawie budżetów i sprawozdań Gminy Bielawa

Negatywnym skutkiem korzystania z zewnętrznych źródeł finansowania jest konieczność spłaty odsetek od zaciągniętych zobowiązań o charakterze kredytowym, co w konsekwencji prowadzi do wzrostu wydatków publicznych. Pojawia się ryzyko ograniczenia wydatków na realizację zadań bieżących i inwestycyjnych, by pokryć zobowiązania z lat wcześniejszych. Efektywna realizacja polityki długu jednostek samorządu terytorialnego oznacza zatem konieczność podejmowania trudnych decyzji wymagających od decydentów dużej wiedzy z zakresu zarządzania finansami oraz funkcjonowania rynków finansowych.

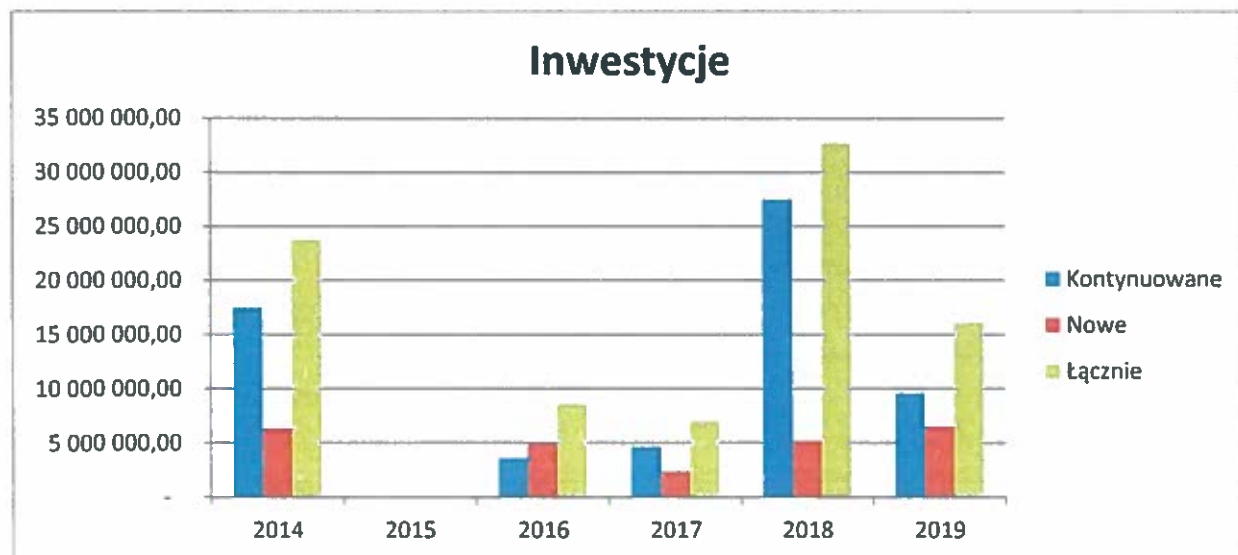
III.3.7. Inwestycje

Wydatki inwestycyjne gminy w latach 2014-2018 – wykonanie i plan na 2019r zostały przedstawione na poniższych tabelach wykresach.

Tab. 27 Wydatki inwestycyjne gminy w latach 2014-2018 – wykonanie i plan na 2019r.

	WYKONANIE					
	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Kontynuowane	17 503 032,81	-	3 658 200,00	4 657 381,51	27 509 736,00	9 591 241,00
Nowe wydatki inwestycyjne	6 318 392,12		4 942 713,00	2 411 492,06	5 208 585,00	6 517 300,00
Razem	23821424,93	-	8 595 913,00	7 068 873,57	32 718 321,00	16 108 541,00

Źródło: Opracowanie własne na podstawie budżetów i sprawozdań Gminy Bielawa

Źródło: Opracowanie własne na podstawie budżetów i sprawozdań Gminy Bielawa

III.3.8 Wskaźniki finansowe

Ostatni element finansów gminnych to wskaźniki, których przekroczenie może spowodować naruszenie ustawy o finansach publicznych a ich spełnienie jest to warunkiem

badanym przez RIO i wymaganym do przyjęcia budżetu na kolejny rok. W przypadku Gminy Bielawa wskaźniki spełniają kryteria ustawy o finansach publicznych

Tab. 28 Wskaźniki finansowe

	WYKONANIE					PLAN	
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Kwota spłaty/dochody	2,39%	3,60%	3,88%	3,58%	4,73%	4,74%	4,75%
Dochody bieżące/dochody	11,39%	10,15%	10,02%	11,20%	1,86%	5,46%	9,85%
Dopuszczalny wskaźnik spłaty zobowiązań wg art. 243 obliczony o plan 3 kwartał roku poprzedniego (średnia 3 lata)						7,71%	6,19%
Dopuszczalny wskaźnik spłaty zobowiązań wg art. 243 obliczony o wykonania roku pop (średnia 3 lata)						7,69%	6,17%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie budżetów i sprawozdań Gminy Bielawa

IV. Budżet Obywatelski

Zarządzeniem nr 102/18 Burmistrza Gminy Bielawa z dnia 11 kwietnia 2018 r. określono Regulamin Budżetu Obywatelskiego Gminy Bielawa na 2018 rok. Do rejestracji projektów służył system internetowy dostępny na stronie www.bielawa.pl w zakładce „Budżet Obywatelski”. Składać wnioski oraz brać udział w głosowaniu mogły osoby pełnoletnie, zameldowane w Bielawie.

Projekty składane do budżetu obywatelskiego muszą przyczyniać się do rozwoju miasta, w tym: budowa, modernizacja lub remont elementu infrastruktury miejskiej, poprawa warunków życia i funkcjonowania mieszkańców oraz wydarzenia prospołeczne, kulturalne, oświatowe i sportowe.

W 2018 r. złożono 7 projektów do budżetu obywatelskiego tj:

- 1) organizacja zawodów Moto Show Bielawa „Reaktywacja” o wartości 80 000,00 zł,
- 2) tętnia solankowa o wartości 75 000,00 zł,
- 3) zielone podwórko międzypokoleniowe o wartości 43 000,00 zł,
- 4) droga rowerowa na trasie ul. Ostroszowicka - Józefówek o wartości 150 000,00 zł,
- 5) Tor Super Enduro oraz Motocross o wartości 145 000,00 zł,
- 6) strefa aktywności rodzinnej – miasteczko drogowe, małpi gaj, rekreacja dla dorosłych o wartości 150 000,00 zł.

Oceny formalnej i merytorycznej dokonał 10-osobowy Zespół ds. Budżetu Obywatelskiego pod względem prawnym, możliwości realizacji, zgodności z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego, rzeczywistego kosztu, możliwości zabezpieczenia w budżetach kolejnych lat środków związanych z utrzymaniem efektów projektu, znaczenia dla społeczności oraz przewidywanych korzyści dla mieszkańców. Analiza przygotowana przez Zespół została następnie zaopiniowana przez Komisję Budżetu i Finansów Rady Miejskiej.

Po uzyskaniu opinii Zespołu projekty poddane zostały pod głosowanie – w formie elektronicznej lub papierowej. W głosowaniu udział wzięło 461 osób, w tym:

- 330 głosów na projekt Strefa Aktywności Rodzinnej – miasteczko drogowe, małpi gaj, rekreacja dla dorosłych,
- 125 głosów na projekt Tężnia Solankowa,
- 6 głosów na projekt Organizacja zawodów Moto Show Bielawa „Reaktywacja” – Lato 2018.

Zgodnie z regulaminem do realizacji został skierowany jeden projekt, który uzyskał najwyższą liczbę punktów. Wykorzystał jednocześnie całą pulę środków dostępną w ramach budżetu obywatelskiego, tj. 150 000,00 zł.

V. Uwarunkowania społeczne

V.1 Kultura

Główną rolę w prowadzeniu działań kulturalnych na terenie Bielawy zajmuje Miejski Ośrodek Kultury i Sztuki. Do podstawowych zadań MOKIS-u należy: rozpoznanie, rozbudzenie oraz zaspokojenie zainteresowań i potrzeb kulturalnych mieszkańców gminy, tworzenie warunków dla rozwoju amatorskiego ruchu artystycznego, zainteresowania wiedzą i sztuką. Kształtowanie wzorów aktywnego uczestnictwa w kulturze, kontynuowanie i tworzenie tradycji kulturalnych wyróżniających Gminę Bielawa i region bielawski.

MOKIS prowadzi stałe kino. Realizuje ono projekcje w systemie cyfrowym 2D i 3D oraz dźwiękiem przestrzennym „dolby digital”. Seanse odbywały w dwóch salach projekcyjnych: Małej Sali Art-inkubatora ul. Piastowska 19c i w Sali Teatru Robotniczego. Prezentowane były artystyczne pokazy filmowe dla dorosłych i dla dzieci, nowości filmu fabularnego oraz dokumentu.

Obok cyklicznych imprez organizowanych od wielu lat w 2018 roku nowe imprezy takie jak: „Dołnośląskie Nutki”, „Ogniste pożegnanie lata” czy „Warsztaty liturgiczno-muzyczne”. Wspierano działalność Amatorskiego Ruchu Artystycznego – filmową, plastyczną, muzyczną i teatralną jak również działalność Art. Galerii 211, która organizowała wystawy malarstwa artystów amatorów i profesjonalistów. Kontynuowano współpracę z bielawskimi parafiami oraz innymi związkami wyznaniowymi prowadzącymi działalność zwłaszcza dla dzieci i młodzieży o charakterze kulturalnym - dotyczy to pomocy technicznej i udostępnienia sali widowiskowej.

W okresie 2018 roku MOKIS organizował stałe zajęcia oraz imprezy, takie jak:

- ❖ zajęcia Amatorskich Zespołów Artystycznych; Dziecięcych – (*grupa teatralna-Garderoba*), Młodzieżowych i dorosłych - (*ERATO, grupy teatralnej IMPRO, JARZĘBINY CZERWONEJ – 30 osobowego zespołu śpiewaczego seniorów, HIP-HOP w okresie zimowym, BIELAWSKIEJ KAPELI PODWÓRKOWEJ, TEATRU PRAWDZIWEGO 50+ oraz Orkiestry Dętej*).
- ❖ sekcji i klubów: *Klubu Dobrego Filmu, Fotograficznej i Filmowej MOKISFILM, Sekcji plastycznej MOKIS, sekcji gier planszowych*
- ❖ zajęcia podczas ferii zimowych i letnich (projekcje filmowe dla dzieci i młodzieży, warsztaty wokalne, konkursy, zabawy, spektakle teatralne i estradowe pn. Ferie ze sztuką i Lato z Mokisem).
- ❖ imprezy cykliczne dla dzieci i młodzieży o zasięgu miejskim i powiatowym: „Sowiogórski Bazar” – konkurs krasomówczy, Przedszkolny i Szkolny Przegląd Twórczości Parateatralnej,

PEGAZIK – konkurs poetycki, cykl imprez dla szkół pt. TALENT, konkurs plastyczny z okazji Świąt Wielkanocnych i Bożego Narodzenia - „Jajo z klasą i fantazją” oraz konkurs ozdób świątecznych, cykl „Bajkowa Niedziela”, „Edukacja Teatralna i Filmowa” dla szkół.

- ❖ koncerty zespołów własnych, zajęcia edukacji teatralnej, eliminacje miejskich konkursów recytatorskich, teatralnych i muzycznych. W lutym po raz kolejny odbył się regionalny konkurs piosenek o miłości MINUTKA natomiast w kwietniu byliśmy współorganizatorem Ogólnopolskiego Konkursu Piosenki "Dolnośląska Nutka",
- ❖ działalność wystawienniczą twórców profesjonalnych i amatorów w Art.-Galeri 211 (budynek Art.-inkubatora),
- ❖ imprezy plenerowe: Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy (wspólnie z SCK), Piknik Majowy, Dzień Dziecka, 41. Dni Bielawy, Sudeckie Żagle, Sudeckie Lato, Regałowisko, Dzień Działkowca, Bielawa Twój Dom, Mikołaj w Rynku, Jarmark Bożonarodzeniowy, Sylwester na Placu Wolności, Koncerty, Pikniki i Festyny Rodzinne (współorganizowane z parafiami pw. WNMP, Bożego Ciała i Ducha Św.).
- ❖ imprezy okazjonalne: Narodowy Dzień Pamięci Żołnierzy Wyklętych. Święto Konstytucji 3 Maja, Dzień Wojska Polskiego, Narodowe Święto Niepodległości oraz uroczystości rocznicowe upamiętniające m.in. Zakończenie II Wojny Światowej, Powstanie Warszawskie, wybuch II Wojny Światowej i agresję radziecką organizowane we współpracy ze organizacjami kombatanckimi.

W tabeli przedstawiono wykaz stale wspieranych przez MOKiS zespołów i artystów oraz stale współpracujących instytucji.

Tab. 29 Zespołu i artyści współpracujący z MOKiS w 2018r

Zespół/artysta	Profesja
ERATO	Muzyczno-wokalny
SEKCJA PLASTYCZNA MOKiS	Malarstwo/rysunek
MOKiS FILM	Film
TEATR PRAWDZIWIY	Teatr
IMPRO	Teatr
JARZEBINA CZERWONA	Muzyczn-wokalny
BIELAWSKIE BRACTWO KOŚCI	Gry umysłowe
KAPELA BIELAWSKA	Muzyczno-wokalny
ORKIESTRA DĘTA	Muzyczny
HIP-HOP DANCE	Taniec
KLUB DOBREGO FILMU	FILM
Ponadto współpracują z MOKiS:	
Miejska Biblioteka Publiczna	Współpraca w zakresie upowszechniania kultury
Towarzystwo Przyjaciół Bielawy	wystawy, wydawnictwa, plenery malarskie, koncerty
Stowarzyszenie Artystyczne SART	Muzyczne/
Spółdzielcza Animacja Kulturalne	współorganizacja imprez
Spółdzielcze Centrum Kultury	Zespoły artystyczne
Studio Piosenki i Tańca FART	Zespoły artystyczne
BWA Breakers	Taniec
KUBA DANCE	Taniec
Bielawski Uniwersytet Trzeciego Wieku	Wykłady, zajęcia interdyscyplinarne
Placówki oświatowe wszystkich szczebli	Prezentacje artystyczne, udział w przeglądach i konkursach
Związek Kombatanatów RP i Związek Inwalidów Wojennych	Współorganizacja imprez rocznicowych i patriotycznych

Rzymsko-Katolickie Parafie Bielawskie oraz inne związki wyznaniowe	Współorganizacja imprez charytatywnych, pikników i festynów rodzinnych.
Zespół Ośrodków Wsparcia	Współorganizacja imprez dla seniorów

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych MOKiS

Zgodnie z przedstawionym przez MOKiS sprawozdaniem w 2018 roku zorganizowano łącznie 590 imprez dla 99 908 widzów i uczestników w tym:

- 16 - imprez artystycznych w wykonaniu własnych zespołów dla 5473 widzów
- 54 - imprez w wykonaniu zawodowych wykonawców dla 34 030 widzów
- 30 - występów zespołów amatorskich z innych placówek dla 9 810 widzów
- 39 - imprez dla dzieci i młodzieży dla 14 985 uczestników
- 15 - wystaw artystycznych (w tym 1 plenerowa) dla 5 390 widzów
 - 1 - Plener Malarski dla 14 uczestników z Polski i Czech
- 16 - imprez rozrywkowo i rekreacyjnych dla 15 590 widzów i uczestników
- 67 - imprez typu oświatowego, (wykłady, konferencje, kursy, spotkania, akademie, happeningi, prezentacje filmowe – nie komercyjne) dla 16 767 uczestników
- 352 - seanse Kina MOKiS dla 12 848 widzów. Średnia frekwencja ok. 37 widzów na seansie.

Institucją publiczną prowadzącą również szeroko rozumianą działalność kulturalną jest Miejska Biblioteka Publiczna w Bielawie. Biblioteka obok działalności związanej z uczestnictwem w rozwoju nauki, oświaty i kultury, pogłębiania zainteresowań czytelniczych rozwijania kultury literackiej poprzez prowadzenie różnorodnych form pracy z czytelnikiem prowadzi Dział Regionalno Badawczy z przekształconej Bielawskiej Placówki Muzealnej. Dział w swojej ofercie prowadzi zajęcia dotyczące historii Bielawy połączone ze zwiedzaniem wystawy stałej. W 2018 roku pozyskano od 11 darczyńców 26 nowych zbiorów. Wśród przedmiotów znalazł się kołowrotek, maszynka do mielenia, kijanka, narzędzie rolnicze, stolnica drewniana, medale upamiętniające wydarzenia w mieście, transparenty solidarnościowe, rzeczy poniemieckie z tego terenu, zrywarka z włókiennictwa, obrazy, strój wojskowy galowy itp.

W 2018 roku MBP w Bielawie prowadziła następujące formy pracy z czytelnikiem tj. Dyskusyjny Klub Książki, Lekcje biblioteczne, Zajęcia podczas ferii zimowych i wakacji, Konkursy plastyczne, Przedstawienia bibliotecznego Teatrzyku Kukiełkowo, Tydzień Bibliotek, Noc w Bibliotece, Konkurs Literacki na Utwór Inspirowany Fotografiami Bielawy, Spotkania autorskie wykłady, lekcje muzealne, Narodowe Czytanie, Światowy Dzień Pluszowego Misia, Warsztaty nauki gry w mahjonga, Promocje publikacji bibliotecznego wydawnictwa i serii literackiej „Sudecka poezja i proza”, Promocja rocznika miejskiego Bibliotheca Bielaviana. Zorganizowano również trzy wystawy z okazji 100-lecia odzyskania przez Polskę niepodległości, wystawę mundurów Orkiestry Dętej BZPB Bielaw, wystawę mundurów żołnierzy polskich z czasów II wojny światowej, oraz wystawę plakatów, które powstały podczas warsztatowych lekcji muzealnych.

W 2018 roku MBP zatrudniała 13 pracowników. Mimo zwiększenia księgozbioru w 2018 roku spadła liczba czytelników i wypożyczeń. Tych pierwszych było 3945 osób, drugich 105 624. Tabela poniżej najważniejsze zestawienia dotyczące wypożyczeń księgozbioru w latach 2016-2018.

Tab. 30 Informacje na temat MBP w Bielawie w lata 2016-2018

Rok	Liczba pracowników	Liczba woluminów	Wypożyczenia woluminów na zewnątrz	Liczba czytelników
2018	13	68 423	105 624	3945
2017	13	66 483	115 539	4092
2016	13	64 182	124 086	4213

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych MBP w Bielawie i danych GUS

Działania w obszarze kultury są również przedmiotem działalności Dolnośląskiego Inkubator Art-Przedsiębiorczości w Bielawie. Instytucja ta nie prowadzi de facto działań kulturalnych, ale poprzez posiadane zasoby lokalowe bezpośrednio wspiera działalność gospodarczą związaną z gospodarką kreatywną. Inkubator Art-Przedsiębiorczości w roku 2018 dysponował 1819,07 m² powierzchni zlokalizowanymi w dwóch budynkach przy ulicy Piastowskiej 19 a i 19c. Na koniec roku wynajęto 100% powierzchni biurowych i magazynowych w obu obiektach. W obiektach obok wynajmu powierzchni pod działalność przedsiębiorców działa również pracownia ceramiczna, plastyczna i studiu nagrań.

Analizując sytuację finansową za rok 2018 należy stwierdzić, iż pomimo wzrostu kosztów dochód z działalności Inkubatora zwiększył się o 9402,40 zł netto w stosunku do 2017 roku. Równocześnie zwiększyła się ilość wynajmów sal konferencyjnych, tanecznych, studia nagrań, a co za tym idzie wzrosły przychody z tych form działalności.

Analizując realizacja wydatków budżetowych za 2018 rok w dziale 921 Kultura i Ochrona Dziedzictwa Narodowego (rozdział 92105, 92109,m 92116) zaplanowano wydatki na poziomie 2827098,00 PLN i wydano wszystkie zaplanowane w budżecie środki (100% planu).

V.2 Sport

Instytucją, której podstawowym zadaniem jest realizacja polityki sportowej na terenie gminy Bielawa jest Ośrodek Sportu i Rekreacji. Jednostka posiada w zarządzie łącznie kilkanaście obiektów: Pływalnię Miejską AQUARIUS, Basen Familijny z atrakcjami wodnymi, OWW Sudety przy Jeziorze Bielawskim, siłownię Gladiator Arena, Studio Odnowy, Stadion Miejski, halę sportową, salę zapaśniczą, boisko ze sztuczną nawierzchnią, wyciąg Krasnał na Górze Parkowej, Centrum Edukacyjno-Informatyczne w Parku Miejskim, Interaktywne Centrum Poszanowania Energii.

Obecnie wymienionych wyżej obiektów na terenie miasta funkcjonuje przy szkołach i poza nimi 8 boisk sportowych, 6 hal sportowych. Ponadto istnieją 2 siłownie zewnętrzne, korty tenisowe. W 2018 roku obiekty powiększyły się o Pumptrack na os. Włókniarzy.

Pomiędzy rokiem 2017 a 2018 nie zwiększyła się liczba imprez sportowych organizowanych przez OSiR samodzielnie lub z partnerami zewnętrznymi. Tabela poniżej przedstawia najważniejsze imprezy, ich charakter i szacowaną liczbę uczestników.

Tab. 31 Wykaz imprez sportowych i ich charakter w 2018r

L.P	Nazwa imprezy	Organizator	Charakter imprezy (lokalny, powiatowy, wojewódzki, ogólnopolski)	Czas trwania (ilość dni)	Szacunkowa ilość uczestników
1	Tropem Wilczym Bieg Pamięci Żołnierzy Wyklętych	OSiR	ogólnopolski	1 dzień	300
2	Międzynarodowy Turniej Zapaśniczy o Puchar Burmistrza Bielawy	UKS Iron Bulls, OSiR	ogólnopolski	1 dzień	250
3	Ogólnopolski Nocny Maraton Pływacki Otyliada	OSiR	ogólnopolski	2 dni	70
4	Amatorska Liga MMA o Puchar Gór Sowich	UKS Iron Bulls, OSiR	ogólnopolski	1 dzień	100
5	Liga Piłkarska	OSiR	lokalny	2x 5 tygodni	100
6	Bielawska Akademia Biegania	OSiR	Lokalny	2x 3 miesiące	90
7	Mistrzostwa Dolnego Śląska w Pływaniu Masters	OSiR	ogólnopolski	2 dni	140
8	Mistrzostwa Bielawy Szkół Podstawowych w Pływaniu	OSiR	lokalny	3 dni	430
9	Mistrzostwa Bielawy Szkół Gimnazjalnych w Pływaniu	OSiR	lokalny	1 dzień	100
10	Cykl wycieczek turystycznych - autokarowe	OSiR	lokalny	12 dni	600
11	Wielki Wyścig Małych Kolarzy	OSiR	lokalny	1 dzień	120
12	I Bieg Absolwenta	LO, OSiR	powiatowy	1 dzień	120
13	Bieg Gladiatora III	OSiR	ogólnopolski	2 dni	1500
14	Mistrzostwa Bielawy Przedszkolaków w Pływaniu	OSiR	lokalny	1 dzień	50
15	Bike Maraton	Grabek Promotion, OSiR	ogólnopolski	1 dzień	900
16	Super Bieg - Kalenica Półmaraton Bielawa	Grabek Promotion, OSiR	ogólnopolski	1 dzień	300
17	Triathlon	Stowarzyszenie Pozytywnie Zakręceni, OSiR	ogólnopolski	1 dzień	150
18	Epicka czwórka	Kaczmarek, OSiR	ogólnopolski	4 dni	300
19	Gala MMA Bebson Arena	Gold Bebson Team, OSiR	ogólnopolski	1 dzień	300
20	Sowiogórski Maraton Rowerowy	OSiR	ogólnopolski	1 dzień	300
21	Ogólnopolski Turniej NO-GI Fight	OSiR	ogólnopolski	1 dzień	80
22	Memoriał im. Michała Wojtanowskiego	OSiR	ogólnopolski	1 dzień	200
23	Bieg Niepodległości	OSiR	ogólnopolski	1 dzień	200
24	Mistrzostwa Polski Młodziczek w Zapasach	UKS Iron Bulls	ogólnopolski	3 dni	200

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych OSiR

Imprezy sportowe wspierane są przez istniejące i nowo powstałe trasy piesze, ścieżki edukacyjne, trasy rowerowe czy trasy biegowe. W chwili obecnej na terenie Bielawy lub przez Bielawę przebiegające są 4 ścieżki przyrodniczo-edukacyjne "Góra Parkowa", "Łysa Góra", "Bukowa Kalenica", "Koci Grzbiet", trzy trasy turystyczne, sześć Sowiogórskich Tras do Narciarstwa

Biegowego 2019 tj. „Niedźwiedź”, „Sowa”, „Lis”, „Nietoperz”, „Dziewięć Buków”, „Sokół” o łącznej długości 38 km. Istniejące szlaki rowerowe obejmują 6 tras jednocześnie przez Bielawę przebiegają trasy rowerowej Strefy MTB Sudety.

Analizując realizacja wydatków budżetowych za 2018 rok w Dziale 926 Kultura Fizyczna (rozdział 92601, 92604, 92605) zaplanowano wydatki na poziomie 3.270.150,00 PLN a wykonano 3.072.791,93 PLN (93,97% planu).

V. 3 Oświata i wychowanie

Gmina Bielawa posiada rozwiniętą sieć placówek oświatowych, zarówno publicznych, jak i niepublicznych. Należą do nich żłobek, przedszkola oraz szkoły. Za realizację polityki oświatowej, w tym obsługę szkół i przedszkoli publicznych odpowiada Miejski Zarząd Placówek Oświaty w Bielawie.

Rodzice dzieci do lat 3 mogą korzystać z oferty Żłobka Publicznego w Bielawie, który mieści się przy ul. gen. Grota Roweckiego 7. W ramach swojej działalności żłobek pełni funkcję pielęgnacyjną, opiekuńczą i edukacyjną. Dzieci uczestniczą w zabawach i zajęciach ukierunkowanych na rozwój umiejętności samoobsługowych, zachowań prospołecznych, emocji, intelektu oraz sfery ruchowej. Od początku swojej działalności żłobek w Bielawie cieszy się dużym zainteresowaniem wśród młodych mieszkańców miasta.

W przypadku przedszkoli i szkół na terenie miasta funkcjonują zarówno placówki publiczne, jak i niepubliczne, a rodzice, dzieci i młodzież mają możliwość wyboru instytucji edukacyjnych.

Usługi przedszkolne świadczone są przez trzy placówki publiczne, w tym dwie prowadzone przez Gminę Bielawa. Jedną placówkę publiczną prowadzi Zgromadzenie Sióstr Augustianek w Bielawie. Dodatkowo działa aż 5 przedszkoli niepublicznych, 1 oddział w szkole podstawowej niepublicznej i 1 niepubliczny punkt przedszkolny, co pozwala zaspokoić zapotrzebowanie na opiekę przedszkolną. W aktualnym roku szkolnym – 2018/2019 – oba przedszkola Gminy Bielawa prowadzą po 6 oddziałów, do Publicznego Przedszkola nr 3 uczęszcza 141 dzieci, a do Publicznego Przedszkola nr 4 – 128 dzieci. W roku szkolnym 2017/2018 z wychowania przedszkolnego korzystało łącznie 885 dzieci, przy czym głównie w placówkach niepublicznych, do których uczęszczało 743 dzieci (83,95%). Od 1 września 2018 roku w miejsce Niepublicznego Przedszkola „Wesołe Krasnoludki” utworzone zostało Publiczne Przedszkole nr 3, stąd liczba dzieci uczęszczających do placówek publicznych w roku 2018/2019 uległa zwiększeniu.

Struktura szkół funkcjonujących w Gminie Bielawa uległa zmianie z dniem 1 września 2017 roku w związku z wdrażaniem koncepcji nowej sieci bielawskich szkół, dostosowanej do nowego ustroju szkolnego, wynikającego z reformy systemu oświaty. Trzy gimnazja prowadzone przez Gminę Bielawa włączono w struktury 8-letnich szkół podstawowych. Gmina Bielawa prowadzi więc aktualnie trzy szkoły podstawowe: Szkołę Podstawową nr 4 z Oddziałami Integracyjnymi i Oddziałami Gimnazjum, Ekologiczną Szkołę Podstawową nr 7 im. Juliana Tuwima z Oddziałami Gimnazjum oraz Szkołę Podstawową nr 10 z Oddziałami Sportowymi i Oddziałami Gimnazjum. W przeciwieństwie do edukacji przedszkolnej, szkolnictwo w Bielawie realizowane jest głównie w obszarze oświaty publicznej. Łączna liczba uczniów uczęszczających do szkół niepublicznych

w roku szkolnym 2017/2018 – 176 stanowiła około 8,5 % ogólnej liczby uczniów pobierających naukę w placówkach na terenie gminy Bielawa (2 070).

Oświata niepubliczna, mimo że prowadzona przez inne organy niż jednostki samorządu terytorialnego, jest częścią lokalnego systemu szkolnego, dlatego też ma swoje miejsce w raporcie o stanie Gminy. Jest to ważne ze względu na przekazywaną przez JST dotację, jak i odpowiedzialność samorządu za jakość usług edukacyjnych na terenie gminy. W Bielawie ofertę edukacji podstawowej mają dwie niepubliczne szkoły podstawowe oraz dwie niepubliczne szkoły podstawowe z oddziałami przysposabiającymi do pracy.

Na terenie Gminy Bielawa zlokalizowane są również szkoły ponadgimnazjalne, prowadzone przez Powiat Dzierżoniowski oraz szkoły niepubliczne. Młodzież może więc korzystać z oferty na terenie Bielawy lub też uczyć się w innych placówkach, m.in. w Dzierżoniowie. Spis placówek edukacyjnych zawiera tabela 32.

Tab. 32 Placówki oświatowe na terenie miasta Bielawa

Typ placówki	Placówka	Adres	Rodzaj placówki	Organ/podmiot prowadzący
Przedszkole	Przedszkole Publiczne nr 3	ul. 3-go Maja 22, Bielawa	publiczna	Gmina Bielawa
	Przedszkole Publiczne nr 4	ul. S. Żeromskiego 18, Bielawa	publiczna	Gmina Bielawa
	Publiczne Przedszkole z Oddziałami Integracyjnymi	ul. Kopernika 2, Bielawa	publiczna	Zgromadzenie Sióstr Augustianek w Bielawie
	Niepubliczny Punkt Przedszkolny Chatka Puchatka	ul. Orzeszkowej 1, Bielawa	niepubliczna	Irena Kasprzyk
	Przedszkole Niepubliczne MIŚ	ul. 9 Maja 15B, Bielawa	niepubliczna	Leszek Markiewicz
	Sportowe Przedszkole Niepubliczne w Bielawie	ul. Klonowa 4, Bielawa	niepubliczna	Agnieszka Żyłka
	Przedszkole Niepubliczne z Oddziałami Integracyjnymi w Bielawie	ul. Wolności 88, Bielawa	niepubliczna	Agnieszka Cygan
	Niepubliczne Przedszkole Montessori z Oddziałami Integracyjnymi w Bielawie	os. Włókniarzy 11 , ul. Osiedlowa 2a, Bielawa	niepubliczna	Katarzyna Szulc
	Ekologiczne Przedszkole Niepubliczne „Parkowe Skrzaty” w Bielawie	ul. Parkowa 11, Bielawa	niepubliczna	Małgorzata Domagała
Szkoła podstawowa	Szkoła Podstawowa nr 4 z Oddziałami Integracyjnymi i Oddziałami Gimnazjum w Bielawie	ul. Waryńskiego 50, ul. Ludowa 11, ul. Lotnicza 5, Bielawa	publiczna	Gmina Bielawa
	Ekologiczna Szkoła Podstawowa nr 7 im. Juliana Tuwima z Oddziałami Gimnazjum w Bielawie	os. Włókniarzy 10, ul. Brzeźna 48, Bielawa	publiczna	Gmina Bielawa
	Szkoła Podstawowa nr 10 z Oddziałami Sportowymi i Oddziałami Gimnazjum w Bielawie	ul. Gen. Grota Roweckiego 6, ul. Parkowa 12, Bielawa	publiczna	Gmina Bielawa
	Społeczna Szkoła Podstawowa Społecznego Towarzystwa	ul. Żeromskiego 1, Bielawa	niepubliczna	Samodzielne Koło Terenowe

	Oświatowego			nr 92 Społecznego Towarzystwa Oświatowego
	Europejska Szkoła Podstawowa z Oddziałami Przystosowanymi do Pracy	ul. Wolności 105, Bielawa	niepubliczna	Daria Michalska
	Niepubliczna Szkoła Podstawowa Auxilium	ul. Piastowska 18/S1	niepubliczna	Anna Salij-Szyska
	Szkoła Podstawowa z Oddziałami Przystosowanymi do Pracy Cechu Rzemiosł Różnych i Małej Przedsiębiorczości	ul. Wolności 105, Bielawa	niepubliczna	Cech Rzemiosł Różnych i Małej Przedsiębiorczości
Gimnazjum	Gimnazjum nr 5 w Zespole Szkół Ogólnokształcących	ul. Szkolna 5, Bielawa	publiczna	Powiat Dzierżoniowski
	Społeczne Gimnazjum Społecznego Towarzystwa Oświatowego	ul. Wolności 105, Bielawa	niepubliczna	Samodzielne Koło Terenowe nr 92 Społecznego Towarzystwa Oświatowego
Szkoła ponadgimnazjalna	Zespół Szkół Ogólnokształcących w Bielawie	ul. Szkolna 5, Bielawa	publiczna	Powiat Dzierżoniowski
	Zespół Szkół i Placówek Kształcenia Zawodowego w Bielawie	ul. Żeromskiego 41, Bielawa	publiczna	Powiat Dzierżoniowski
	Powiatowe Centrum Kształcenia Praktycznego w Bielawie w Zespole Szkół i Placówek Kształcenia Zawodowego w Bielawie	ul. Żeromskiego 41, Bielawa	publiczna	Powiat Dzierżoniowski
	Zespół Szkół Cechu Rzemiosł Różnych i Małej Przedsiębiorczości w Bielawie	ul. Polna 2, Bielawa	niepubliczna	Cech Rzemiosł Różnych i Małej Przedsiębiorczości
	Szkoły Niepubliczne w Bielawie	ul. Wolności 105, Bielawa	niepubliczna	Daria Michalska

Źródło: Miejski Zarząd Placówek Oświaty w Bielawie.

Trzy publiczne szkoły podstawowe prowadzą aktualnie oddziały gimnazjum, które wygaszone zostaną wraz z końcem roku 2018/2019. Liczba uczniów w tych szkołach w ostatnim roku wzrosła, co wynika z reformy edukacji i wydłużenia nauki w szkole podstawowej do 8 lat, co poskutkowało pojawieniem się w szkołach klas VII i VIII.

Najmniejszą placówką jest Szkoła Podstawowa nr 4 z Oddziałami Integracyjnymi i Oddziałami Gimnazjum, która w roku 2018/2019 ma 487 uczniów, największą Szkoła Podstawowa nr 10 z Oddziałami Sportowymi i Oddziałami Gimnazjum z 731 uczniami (tabela 33). Podkreślić należy, że pierwsza z nich ma oddziały integracyjne, natomiast druga sportowe.

Tab. 33 Liczba uczniów i oddziałów w publicznych szkołach podstawowych w Bielawie

Szkoła	2017/2018		2018/2019	
	Liczba uczniów	Liczba oddziałów	Liczba uczniów	Liczba oddziałów
Szkoła Podstawowa nr 4 z Oddziałami Integracyjnymi i Oddziałami Gimnazjum	440	24	487	27
Ekologiczna Szkoła Podstawowa nr 7 im. Juliana Tuwima z Oddziałami Gimnazjum	521	23	596	27

Szkoła Podstawowa nr 10 z Oddziałami Sportowymi i Oddziałami Gimnazjum	614	27	731	31
--	-----	----	-----	----

Źródło: Miejski Zarząd Placówek Oświaty w Bielawie.

Wyniki edukacyjne uczniów szkół prowadzonych przez gminy obrazują przede wszystkim wyniki sprawdzianu w klasie VI szkoły podstawowej i egzaminu gimnazjalnego. Podkreślić należy, że w związku z reformą systemu oświaty w 2017 roku nastąpiły w tym zakresie zmiany, a uczniowie klasy VI w roku szkolnym 2016/2017 nie pisali sprawdzianu, tylko kontynuowali naukę w klasie VII szkoły podstawowej. Tym samym ostatni sprawdzian kończący szkołę podstawową miał miejsce w 2016 roku, a sprawdzian ósmoklasisty po raz pierwszy przeprowadzony został w 2019 roku. W 2018 roku uczniowie szkół prowadzonych przez Gminę Bielawa pisali więc jedynie egzamin gimnazjalny.

W przypadku sprawdzianu w klasie VI szkoły podstawowej wyniki z 2016 roku wskazują, że Gmina Bielawa ze średnim wynikiem 61,3% sytuuje się na poziomie średniej dla województwa dolnośląskiego – 61,4% i nieco wyżej niż średnia dla powiatu dzierzoniowskiego wynosząca 58,0%. Uczniowie bielawskich szkół lepiej niż średnia dla Dolnego Śląska wypadli na sprawdzianie z języka polskiego (72,0% do 69,9%), gorzej zaś na matematyce (49,9% do 52,5%) czy języku angielskim (69,9% do 71,6%). Najlepszy wynik wśród bielawskich szkół uzyskała Szkoła Podstawowa nr 4 z Oddziałami Integracyjnymi. Średnie wyniki dla szkół wyniosły:

- Szkoła Podstawowa nr 10 z Oddziałami Sportowymi i Oddziałami Gimnazjum: 62,8%;
- Ekologiczna Szkoła Podstawowa nr 7 im. Juliana Tuwima z Oddziałami Gimnazjum: 56,5%;
- Szkoła Podstawowa nr 4 z Oddziałami Integracyjnymi i Oddziałami Gimnazjum: 66,6%;
- Społeczna Szkoła Podstawowa STO w Bielawie: 48,4%³.

W 2018 roku po raz przedostatni uczniowie pisali egzamin gimnazjalny. W Gminie Bielawa przystąpiło do niego 245 uczniów, którzy zdawali część humanistyczną, matematyczno-przyrodniczą oraz język obcy – w przypadku uczniów z Bielawy był to angielski lub niemiecki. Wyniki egzaminów prezentuje tabela 35.

Dokonując analizy porównawczej można zauważyć różnicę w uzyskanych efektach w odniesieniu do części matematyczno-przyrodniczej egzaminu oraz języków obcych. Na uwagę zasługuje fakt, że najwyższe noty otrzymała Szkoła Podstawowa nr 10 z Oddziałami Sportowymi i Oddziałami Gimnazjum – średni wynik plasuje się dość wysoko porównując do wyników uzyskanych przez uczniów w całym województwie dla wszystkich części egzaminów poza rozszerzonym z języka niemieckiego. Wysokie wyniki – dla części przedmiotów powyżej średniej wojewódzkiej – uzyskało również Społeczne Gimnazjum STO w Bielawie (tabela 34). Wprawdzie po zakończeniu roku szkolnego 2018/2019 gimnazja zostaną wygaszone, jednak biorąc pod uwagę fakt, że większość klas gimnazjalnych już funkcjonuje jako oddziały w szkołach podstawowych poziom nauczania i wyniki edukacyjne uczniów gimnazjów obrazują potencjał kształcenia w ośmioletnich szkołach podstawowych.

3

- Średnie wyniki sprawdzianu 2016 w szkołach woj. dolnośląskiego i opolskiego, <https://oke.wroc.pl/aktualnosci/sprawozdanie-i-wyniki-sprawdzianu-w-2016-roku/>, 25.04.2019.

Tab.34 Średnie wyniki egzaminu gimnazjalnego 2018 w szkołach w Gminie Bielawa

Szkoły	Część humanistyczna		Część matematyczno-przyrodnicza		Język angielski		Język niemiecki	
	język polski	historia i WOS	mat.	przed. przyr.	podst.	rozz.	podst.	rozz.
Województwo dolnośląskie	67,1%	57,8%	50,5%	55,1%	68,7%	53,2%	52,5%	36,6%
Powiat dzierzoniowski	65,6%	56,8%	48,5%	52,3%	67,1%	49,8%	48,1%	33,9%
Miasto Bielawa	64,6%	55,4%	45,5%	51,0%	66,5%	49,8%	34,6%	30,2%
Szkoła Podstawowa nr 4 z Oddziałami Integracyjnymi i Oddziałami Gimnazjum	45,8%	43,3%	29,2%	40,2%	48,8%	30,2%	0,0%	0,0%
Ekologiczna Szkoła Podstawowa nr 7 z Oddziałami Gimnazjum	63,8%	52,8%	42,2%	46,7%	56,3%	39,5%	0,0%	0,0%
Szkoła Podstawowa nr 10 z Oddziałami Sportowymi i Oddziałami Gimnazjum	76,0%	64,3%	55,0%	59,0%	78,8%	62,7%	54,2%	32,8%
Szkoły Niepubliczne w Bielawie – Oddziały Gimnazjalne w Szkole Podstawowej	29,3%	34,1%	21,3%	31,9%	0,0%	0,0%	30,9%	20,0%
Zespół Szkół Ogólnokształcących w Bielawie – Gimnazjum nr 5	62,1%	49,7%	43,6%	48,4%	51,3%	32,3%	0,0%	0,0%
Zespół Szkół Społecznych STO w Bielawie – Społeczne Gimnazjum Sto w Bielawie	81,7%	73,0%	55,8%	69,7%	79,7%	68,0%	0,0%	0,0%

Źródło: Średnie wyniki egzaminu gimnazjalnego 2018 w szkołach woj. dolnośląskiego i opolskiego, <https://oke.wroc.pl/srednie-wyniki-egzaminu-gimnazjalnego-2018-w-szkołach-woj-dolnośląskiego-i-opolskiego/>, 25.04.2019.

Głównym strumieniem finansowania oświaty jest subwencja oświatowa, będąca algorytmem podziału części oświatowej subwencji ogólnej, określonym przez Ministerstwo Edukacji Narodowej. Wysokość tej subwencji naliczana jest zgodnie z *Rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 15 grudnia 2017 r. w sprawie sposobu podziału części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego w roku 2018⁴* i uzależniona jest m.in. od typów i rodzajów szkół, liczby uczniów w danym roku szkolnym (z uwzględnieniem niepełnosprawności), liczby nauczycieli poszczególnych stopni awansu zawodowego oraz innych uwzględnianych kryteriów.

Zauważyć można, że o ile całkowita wysokość subwencji w ostatnich latach rosła, to już jej wysokość w przeliczeniu na jednego ucznia ulegała wahaniom. Najwyższa była subwencja w 2016 roku, w 2017 jej wysokość spadła, w 2018 roku wprawdzie wzrosła, ale nie do poziomu z roku 2016 (tabela 35).

⁴ Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 15 grudnia 2017 r. w sprawie sposobu podziału części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego w roku 2018, Dz.U. z 2017 r., poz. 2395.

Tab. 35 Wysokość przyznawanej subwencji oświatowej w latach 2015-2018

Rok	Liczba uczniów	Wysokość subwencji na uczniów	Subwencja na 1 ucznia	Wysokość subwencji wraz ze zwiększeniami z tyt. rezerwy 0,4%
2015	2243	15 243 681	6 796	15 392 516
2016	2031	15 950 437	7 853	16 026 456
2017	2481	16 268 167	6 557	16 269 041
2018	2448	16 815 331	6 869	16 910 386

Źródło: Miejski Zarząd Placówek Oświaty w Bielawie.

W związku z dużymi potrzebami oświaty Gmina finansuje placówki edukacyjne również ze środków własnych. Odnotować należy stały, znaczący wzrost własnych środków Gminy wydatkowanych na oświatę w ostatnich latach (tabela 36). Udział środków własnych w ogóle wydatków wyniósł w 2018 roku 34,05% i w 2017 roku 33,45%. We wcześniejszych latach środki własne Gminy nie przekraczały 30%. Wzrost ten wiąże się prawdopodobnie z koniecznością podjęcia działań wynikających z reformy systemu oświaty wprowadzonej w 2017 roku.

Tab. 36 Udział środków własnych w budżecie oświaty w latach 2015-2018

Środki	2015	2016	2017	2018
Subwencja + dotacje celowe	16 822 991,00	17 484 836,00	17 489 105,09	18 160 947,28
Środki własne miasta	6 259 595,00	6 228 463,00	8 711 430,39	9 377 575,20
Wydatki ogółem	23 082 586,00	23 713 299,00	26 200 535,48	27 538 522,48

Źródło: Miejski Zarząd Placówek Oświaty w Bielawie.

Największe wydatki dotyczą prowadzenia szkół podstawowych, przedszkoli oraz gimnazjów (oddziałów gimnazjalnych). W 2018 roku wydatki inwestycyjne dotyczyły szkół podstawowych i przedszkoli (tabela 37).

Tab. 37 Wydatki na oświatę w zestawieniu szczegółowym w latach 2017 i 2018

Dział / rozdział	2017		2018	
	bieżące	inwestycyjne	bieżące	inwestycyjne
DZIAŁ 801				
80101(szkoly podstawowe)	10 519 892,01	930 622,07	11 305 549,32	644 651,68
80104 (przedszkola)	4 595 068,99	79 993,59	5 205 575,81	44 997,18
80106 (oddziały „0” przy SP)	47 039,34	-	50 822,64	-
80110 (gimnazja)	5 439 294,13	189 953,87	3 494 465,26	-
80113 (dowozenie uczniów)	204 352,42	-	172 546,16	-
80146 (doksztalcanie nauczycieli)	69 997,61	-	70 527,56	-
80149 (realizacja zadań wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy dla dzieci w przedszkolach)	1 010 495,63	-	1 365 069,19	-
80150 (realizacja zadań wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy dla dzieci i młodzieży w szkołach podstawowych)	1 893 038,01	-	2 779 500,28	-
80152 (realizacja zadań wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy dla dzieci i młodzieży w gimnazjach)	-	-	652 597,39	-
80153 (zapewnienie uczniom prawa do bezpłatnego dostępu do	-	-	234 941,95	-

podręczników, materiałów edukacyjnych lub materiałów ćwiczeniowych)				
80195 (pozostała działalność)	260 757,85	-	262 448,70	-
DZIAŁ 854				
85401 (świetlice szkolne)	841 440,17	-	1 106 763,49	-
85412 (kolonie i obozy oraz inne formy wypoczynku dzieci i młodzieży szkolnej)	57 815,34	-	62 768,87	-
85415 (pomoc materialna dla uczniów o charakterze socjalnym)	1 877,45	-	-	-
85416 (pomoc materialna dla uczniów o charakterze motywacyjnym)	58 897,00		85 297,0	-

Źródło: Miejski Zarząd Placówek Oświaty w Bielawie.

V.4 Bezpieczeństwo publiczne

O bezpieczeństwo publiczne na terenie gminy Bielawa dba Policja oraz Straż Miejska Bielawy. Komisariat Policji w Bielawie znajduje się przy ul. Bolesława Chrobrego 14. Obsługuje gminy Bielawa i Pieszycy, miejscowości: Jodłownik, Józefówek, Kietlice, Myśliszów, Ostroszowice, Owiesno, Wiatraczyn. Komisariatowi podlega Posterunek Policji w Pieszycach.

Stan etatowy Komisariatu Policji w Bielawie wynosi 63 etaty. W tym służba podzielona jest na komórki w postaci Wydziału Prewencji, Wydziału Dochodzeniowo-Śledczego oraz Posterunku Policji w Pieszycach. W 2018 roku miały miejsce przejściowe problemy z pełną obsadą funkcjonariuszy z powodu odejścia kilku policjantów na emerytury. Wakaty zostały uzupełnione i sytuacja kadrowa znacznie się poprawiła. Obszar miasta Bielawy podzielony jest na 5 rejonów, które obsługiwane są przez pięciu dzielnicowych.

W 2018 roku do najważniejszych celów wyznaczonych dla Komisariatu Policji w Bielawie należało:

- Ograniczenie przestępczości, poprzez odpowiednią dyslokację służb na podstawie zdarzeń i uwag ludności, kierowanie do służby sił wsparcia z innych jednostek Policji;
- Poprawa bezpieczeństwa w ruchu drogowym poprzez ograniczenie kolizji, wypadków oraz ofiar, poprzez wnioski o zmianę infrastruktury i oznakowania drogowego, właściwą dyslokację patroli Ruchu Drogowego i Wydziału Prewencji oraz organizowanie akcji prewencyjnych, szeroką kampanię informacyjną w szkołach i mediach;
- Poprawa bezpieczeństwa związku z przebiegiem imprez sportowych i plenerowych, jak też w miejscu zamieszkania mieszkańców miasta, poprzez kierowanie do służby większej ilości funkcjonariuszy, stałą współpracę z organizatorami imprez, kierowanie funkcjonariuszy pionu kryminalnego do rozpoznawania zagrożeń i ich eliminacji;
- Wzrost zadowolenia obywateli z jakości pracy oraz eliminowanie zachowań szczególnie uciążliwych społecznie, przez kontakt dzielnicowego ze społeczeństwem, sprawniejszą i bardziej efektywną obsługę zdarzeń, niezwłoczne podejmowanie działań wykrywczych celem odzyskania utraconego mienia i doprowadzenia do obowiązku naprawienia szkody przez sprawcę;

- Podniesienie jakości czynności prowadzonych w sprawach o przestępstwa i wykroczenia;
- Utrzymywanie stałej współpracy z organami samorządu terytorialnego, jednostkami podległymi, organizacjami społecznymi w celu właściwego i usprawnionego działania na rzecz utrzymania bezpieczeństwa i poprawy ładu i porządku publicznego.

Wszystkie te założenia zostały zrealizowane.

W 2018 roku Wydział Prewencji Komisariatu Policji w Bielawie realizował priorytety Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji dotyczące uspołecznienia roli dzielnicowego i procesu wdrażania nowych rozwiązań służby dzielnicowego ujętych w programie „Dzielnicowy Bliżej Nas”. W ramach służby dzielnicowych w oparciu o bieżącą analizę bezpieczeństwa oraz opinie, konsultacje społeczne i zgłoszenia lokalnej społeczności wytypowano miejsca objęte priorytetem pracy. W okresie od 1 lutego do 31 lipca 2018 roku priorytetowym oddziaływaniem objęto następujące obszary miasta:

- Rejon placówek handlowych przy ul. Wolności 52 – zagrożony zakłócaniem porządku i spokoju publicznego, spożywaniem alkoholu, zaśmiecaniem;
- Rejon ul. gen. Grota-Roweckiego 3 w okolicach marketu Kaprys i Szkoły Podstawowej nr 10 – zagrożony spożywaniem alkoholu w miejscach zabronionych, procederem żebractwa, grupowaniem się osób małoletnich;
- Rejon ul. Bankowej, skwery i tereny zielone – zagrożony spożywaniem alkoholu w miejscach zabronionych, zakłócaniem spokoju i porządku publicznego, zaśmiecaniem;
- Rejon placówek handlowych przy ul. Żeromskiego 34 – zagrożony spożywaniem alkoholu w miejscach zabronionych, zakłócaniem spokoju i porządku publicznego, demoralizacją nieletnich;
- Rejon placówek handlowych przy ul. Waryńskiego 3 – zagrożony spożywaniem alkoholu w miejscach zabronionych, zakłócaniem spokoju i porządku publicznego, zaśmiecaniem, gromadzeniem osób małoletnich zagrożonych demoralizacją.

W okresie od 1 sierpnia 2018 do 31 stycznia 2019 oddziaływaniem objęto następujące obszary miasta:

- Rejon przy ul. Brzeźnej 43-48 – zagrożony spożywaniem alkoholu, zaśmiecaniem, grupowaniem młodzieży zagrożonej demoralizacją;
- Rejon os. XXV-lecia w okolicach bloku nr 30-31, skwer i tereny zielone – zagrożony spożywaniem alkoholu, grupowaniem się osób małoletnich;
- Rejon ul. Władysława Grabskiego 1, skwer i tereny zielone – zagrożony spożywaniem alkoholu, zaśmiecaniem;
- Rejon os. Włókniarzy (w szczególności przy blokach 16, 17, 18) – zagrożony spożywaniem alkoholu, zakłócaniem spokoju i porządku publicznego, demoralizacją dzieci i młodzieży;
- Rejon placówek handlowych przy ul. Waryńskiego 7-9 – zagrożony spożywaniem alkoholu, zakłócaniem spokoju i porządku publicznego.

Policjanci prewencji na terenie miasta i gminy Bielawa przeprowadzili ogółem 5568 interwencji, w tym 5208 to interwencji w miejscach publicznych i 360 interwencji domowych. W trakcie tych czynności wylegitymowano 9972 osoby, zatrzymano również 89 poszukiwanych przez wymiar sprawiedliwości. Odnaleziono 29 osób zaginionych. Policjanci zatrzymali na gorącym

uczynku popełnienia przestępstwa 141 osób. Wyliminowali też z ruchu drogowego 36 nietrzeźwych kierujących.

Funkcjonariusze Komisariatu Policji w Bielawie przeprowadzili 27 postępowań o przestępstwa narkotykowe, w których 4 podejrzanych o handel tymi substancjami zostało tymczasowo aresztowanych. Policjanci tymi działaniami uniemożliwili wprowadzenie na rynek blisko 5000 porcji narkotyków. Policjanci prowadzili również prelekcje wśród młodzieży na temat zagrożeń i szkodliwości działania środków zastępczych tzw. dopalaczy.

Funkcjonariusze Wydziału Dochodzeniowo-Śledczego przeprowadzili 639 postępowań przygotowawczych oraz 678 postępowań sprawdzających czy popełniono przestępstwo w trybie art. 307 kpk. W toku podejmowanych działań odzyskano mienie na kwotę 88024 zł i zabezpieczono łącznie na mieniu podejrzanych 80440 zł.

W 2018 roku Policja odnotowała na terenie miasta Bielawy:

- 104 kradzieże;
- 3 kradzieże pojazdów;
- 72 przypadki włamań, głównie do komórek, piwnic i mieszkań;
- 32 zniszczenia mienia;
- 7 rozboi;
- 12 przestępstw przeciwko życiu i zdrowiu;
- 51 oszustw.

W 2018 roku funkcjonariusze Wydziału Prewencji Komisariatu Policji w Bielawie podczas służby ujawnili 1584 wykroczeń. W 687 przypadkach na sprawców nałożono mandaty karne, w 460 przypadkach zastosowano pouczenia, a w odniesieniu do 247 sprawców wykroczeń skierowano do sądu wnioski o ukaranie. 123 ujawnionych wykroczeń dotyczyło bezpieczeństwa i porządku publicznego, 459 bezpieczeństwa w ruchu drogowym, a 370 przeciwko mieniu, głównie kradzieży, 60 obyczajności publicznej, 66 przeciwko urządzeniom użytku publicznego, a 368 dotyczyło naruszenia przepisów o wychowaniu w trzeźwości.

W 2018 roku wykrywalność wszystkich przestępstw wyniosła 75 %. Średni czas reakcji Policji na wezwanie obywatela w ramach interwencji tzw. pilnych, czyli zagrażających życiu i zdrowiu, wyniósł 7 min. 44 s, a w ramach interwencji zwykłych 9 min. 20 s.

Straż Miejska Bielawy służy mieszkańcom od 1991 roku. Jej mieści się w Bielawie przy ul. Piastowskiej 1. Aktualnie jest w niej zatrudnionych 9 strażników, w tym komendant Straży i jego zastępca. W roku 2018 Straż Miejska Bielawy wylegitymowała 2828 osób i przeprowadziła 2586 interwencji. Dotyczyło to zarówno interwencji zgłoszonych przez mieszkańców, jak i podejmowanych przez strażników z własnej inicjatywy. Straż zidentyfikowała 1879 wykroczeń, głównie wykroczeń przeciwko urządzeniom użytku publicznego, porządkowi i spokojowi publicznemu, bezpieczeństwu osób i mienia oraz bezpieczeństwu i porządkowi w komunikacji, a także w związku z naruszeniami ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tabela 40). Dodatkowo Straż przeprowadziła 4609 kontroli miejsc zagrożonych, a więc miejsc, gdzie potencjalnie mogą wystąpić wykroczenia społecznie uciążliwe, 5643 kontrole otoczenia placówek oświatowych i 6928 kontroli otoczenia placówek handlowych, a także 4620 innych kontroli. Staż 128 razy stanowiła asystę dla organów samorządowych i 187 razy zajmowała

się konwojowaniem dokumentów, przedmiotów wartościowych lub wartości pieniężnych na potrzeby gminy. Straż Miejska ujawniła też 4 przestępstwa.

Tab. 39 Wyniki działania Straży Miejskiej Bielawy w 2018 roku

Rodzaje wykroczeń - wykroczenia zawarte w:	Środko oddziaływania wychowawczego (art. 41 k.w.)	Mandat		Wnioski do sądu	Razem
		liczba	kwota		
Ustawie – Kodeks wykroczeń:					
- wykroczenia przeciwko porządkowi i spokojowi publicznemu	235	4	400		239
- wykroczenia przeciwko bezpieczeństwu osób i mienia	173	24	13500		197
- wykroczenia przeciwko bezpieczeństwu i porządkowi w komunikacji	177	4	3500		181
- wykroczenia przeciwko obyczajności publicznej	15	2	200		17
- wykroczenia przeciwko urządzeniom użytku publicznego	403	80	4100		483
Ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi	353	39	3900		392
Ustawie o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych	16				
Ustawie o utrzymaniu czystości i porządku w gminach	93	8	550	1	102
Ustawie o odpadach	131				131
Innych	120	1	100		121
RAZEM	1716	162	10950	1	1879

Źródło: Straż Miejska Bielawy.

Straż Miejska Bielawy współpracuje z Policją. Wspólnie realizują patrole mieszane – w 2018 roku miało miejsce 35 takich patroli. Poza tym służby współpracują przy zabezpieczeniu imprez i uroczystości odbywających się na terenie miasta, a także przy zabezpieczaniu poważniejszych zdarzeń w mieście oraz ujawnionych miejsc zdarzeń.

V.5 Polityka społeczna

Kluczową instytucją gminy realizującą działania w sferze polityki społecznej nakierowanej na rozwiązywanie problemów społecznych, pomoc społeczną i politykę rodzinną jest Ośrodek Pomocy Społecznej, mieszczący się w Bielawie, przy ul. 3 maja 20. Dodatkowo w Bielawie funkcjonuje Zespół Ośrodków Wsparcia oraz Dom Pomocy Społecznej.

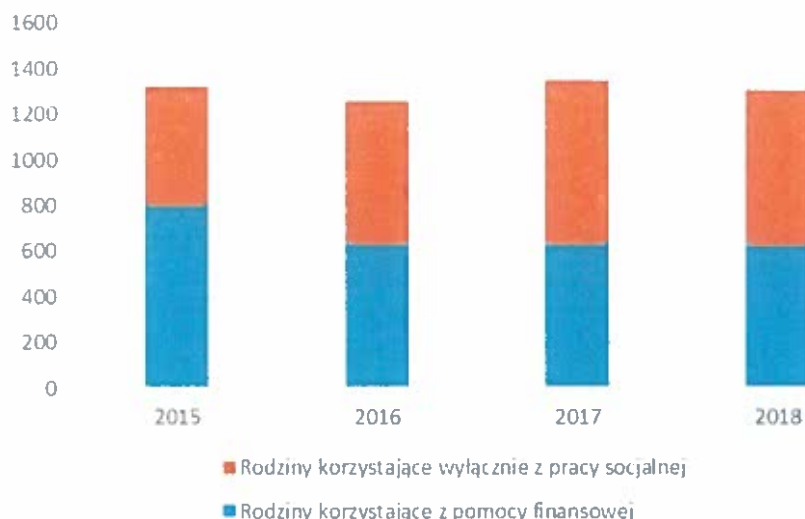
Zespół Ośrodków Wsparcia w Bielawie powstał w 2014 roku w wyniku reorganizacji Środowiskowego Domu Samopomocy i likwidacji Dziennego Domu Pomocy Społecznej. Obecnie funkcjonuje jako jedna jednostka organizacyjna Gminy Bielawa realizując zadania własne i zlecone Gminy w zakresie organizacji usług dziennego pobytu dla osób starszych oraz dla osób z zaburzeniami psychicznymi. Siedziba Zespołu Ośrodków Wsparcia znajduje się przy ul. Lotniczej 5 w Bielawie. W 2018 roku Zespół objął pomocą 129 osób.

Z kolei Dom Pomocy Społecznej, zlokalizowany przy ul. Żeromskiego 2, jest jednostką prowadzoną przez Starostwo Powiatowe w Dzierżoniowie. Dom dysponuje 125 miejscami dla osób dorosłych przewlekle, somatycznie chorych, którym nie można udzielić odpowiedniej pomocy w środowisku.

Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje szeroki zakres zadań, świadcząc mieszkańcom usługi w następujących obszarach:

- Pomoc społeczna;
- Świadczenia rodzinne;
- Świadczenia alimentacyjne;
- Świadczenia wychowawcze (Rodzina 500+);
- Świadczenia Dobry Start;
- Wsparcie kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”;
- Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie;
- Wsparcie rodziny;
- Bielawski Klub Seniora;
- Dodatki mieszkaniowe i energetyczne;
- Stypendia;
- Pomoc prawna;
- Działania na rzecz środowiska lokalnego.

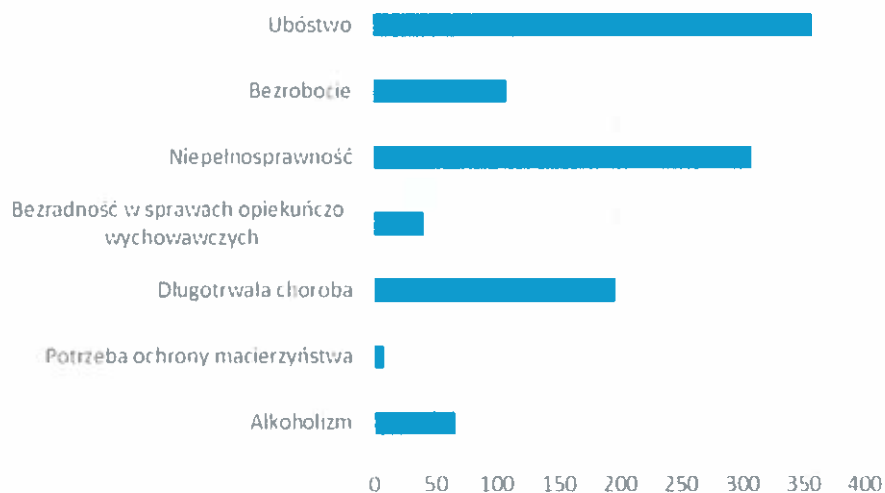
Z wsparcia Ośrodka Pomocy Społecznej w ramach zadań realizowanych w zakresie pomocy społecznej w 2018 roku skorzystało 1307 rodzin, liczących ogółem 2047 osób. Liczba rodzin korzystających z pomocy w ostatnich latach utrzymuje się na stałym poziomie. Podkreślić należy, że 53% rodzin korzystało wyłącznie z pracy socjalnej, a więc wsparcia o charakterze usługowym, a nie finansowym. Pomoc finansową w 2018 roku uzyskało 619 rodzin. Liczba rodzin otrzymujących wsparcie finansowe w ostatnich latach maleje, co uznać należy za pozytywny trend (wykres 7).

Wykres. 9 Rodziny korzystające z pomocy społecznej w latach 2015-2018

Źródło: *Sprawozdanie z działalności Ośrodka Pomocy Społecznej w Bielawie za rok 2018*, OPS, Bielawa 2019, s. 12.

Do głównych przyczyn korzystania z pomocy społecznej należą ubóstwo, niepełnosprawność oraz długotrwałe i ciężkie choroby. Rzadziej przyczyną jest bezrobocie, alkoholizm oraz bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego (wykres 9). Najtrudniejsza jest sytuacja rodzin wieloproblemowych, dotkniętych jednoczesnym występowaniem różnych problemów społecznych.

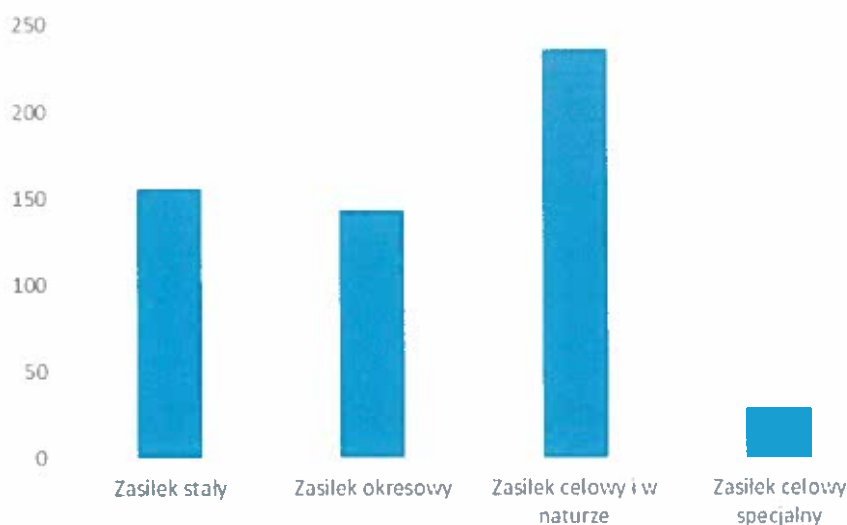

Wykres. 10 Powody korzystania z pomocy społecznej w 2018 roku – liczba rodzin

Źródło: *Sprawozdanie z działalności Ośrodka Pomocy Społecznej w Bielawie za rok 2018*, OPS, Bielawa 2019, s. 13.

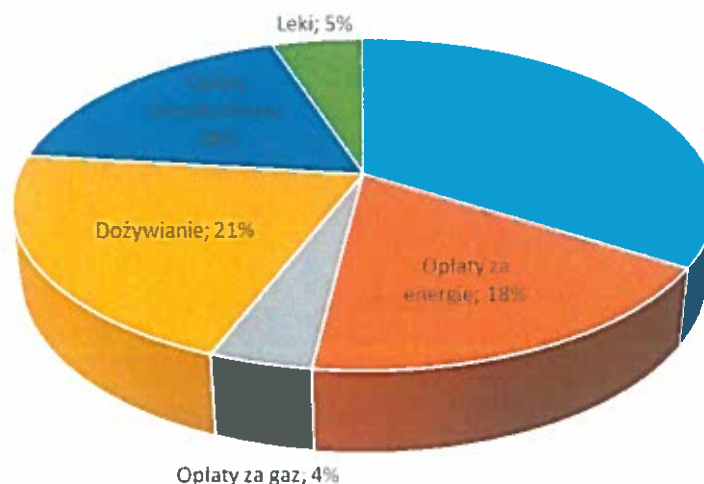
Odnośnie świadczeń finansowych wypłacanych w ramach pomocy społecznej 156 rodzin korzystało w 2018 roku z zasiłku stałego, a 143 z zasiłku okresowego. Zasiłki te przysługiwały rodzinom nieprzekraczającym kryterium dochodowego uprawniającego do świadczeń z pomocy społecznej. Zasiłek stały oferowany jest osobom niezdolnym do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnym do pracy, zaś okresowy osobom i rodzinom w związku z wystąpieniem różnych trudnych sytuacji życiowych, jak m.in. długotrwała choroba, niepełnosprawność,

bezrobocie. Dodatkowo rodziny mogły korzystać z zasiłku celowego na zaspokojenie niezbędnej potrzeby bytowej, zaś rodziny, których dochód przekracza kryterium dochodowe – z zasiłku celowego specjalnego (wykres 11).

Wykres. 11 Liczba rodzin korzystających z różnych form wsparcia finansowego z pomocy społecznej w 2018 roku
 Źródło: Sprawozdanie z działalności Ośrodka Pomocy Społecznej w Bielawie za rok 2018, OPS, Bielawa 2019, s. 13.

Zasiłki celowe przeznaczane były głównie na pokrycie opłat związanych z korzystaniem z lokali mieszkalnych i mediów, a więc wydatków na opał, opłaty mieszkaniowe, opłaty za energię elektryczną i gaz. Stanowiły one łącznie prawie trzy czwarte wydatków. Jedną czwartą z kolei stanowiły łącznie dożywianie i wydatki na leki (wykres 12).

Wykres. 12 Przeznaczenie zasiłków celowych w 2018 roku
 Źródło: Sprawozdanie z działalności Ośrodka Pomocy Społecznej w Bielawie za rok 2018, OPS, Bielawa 2019, s. 14.

Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje również zadania związane z udzieleniem schronienia, zapewnieniem posiłku i niezbędnej odzieży. Osoby bezdomne z terenu miasta kierowane są do Schroniska dla osób bezdomnych w Świdnicy. W okresie od 01 października 2018 roku do 30

kwietnia 2019 roku na ulicy Brzeżnej funkcjonowała ogrzewalnia dla bezdomnych mieszkańców Bielawy, z której skorzystać mogła każda potrzebująca osoba. Zapewnienie posiłku następuje poprzez korzystanie ze stołówki przy ul. Lotniczej prowadzonej przez „Caritas”. Zapewnienie niezbędnego ubrania następuje poprzez przyznanie zasiłków celowych, a także współpracę z innymi organizacjami, m. in. „Caritas”, PCK oraz Misją „Nowa Nadzieja”.

Ośrodek realizował także pomoc żywnością w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020, z którego skorzystało łącznie 430 osób oraz Rządowego Programu „Pomoc Państwa w zakresie dożywiania”, w ramach którego udzielano pomocy w formie obiadów lub świadczenia na zakup żywności lub posiłku. Z tej formy pomocy pokryto opłaty za obiady dla 116 dzieci w przedszkolach, szkołach i gimnazjach oraz opłaty za obiady dla 39 osób dorosłych, udzielono pomocy w formie pieniężnej na zakup artykułów żywnościowych dla 125 rodzin i w formie rzeczowej dla 11 rodzin.

Ważnym obszarem działań OPS jest zapewnianie usług opiekuńczych dla osób, które z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymagają pomocy innych oraz specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi w miejscu zamieszkania. Ogółem pomocą w formie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania w 2018 roku objęto 210 osób.

Rodziny wykazujące problemy z pełnieniem funkcji opiekuńczo-wychowawczych objęte są wsparciem Zespołu ds. asysty rodzinnej, w tym pomocą asystenta rodziny. W 2018 roku z usługi tej skorzystało 67 rodzin, a pomocy udzielało trzech asystentów. Dodatkowo dla rodziców prowadzono warsztaty umiejętności wychowawczych, oferowano arteterapię, poradnictwo psychologiczne oraz różnego typu działania na rzecz rodzin i dzieci realizowane we współpracy z wolontariuszami (np. obchody świąt, ogniska, warsztaty dla dzieci).

W ramach działań w obszarze świadczeń rodzinnych Ośrodek Pomocy Społecznej wypłacał świadczenia rodzinne. Do najczęściej wykorzystywanych świadczeń w tym obszarze należał zasiłek rodzinny oraz zasiłek pielęgnacyjny. Pełne zestawienie zawarto w tabeli 41.

Tab. 40 Świadczenia wypłacone przez Ośrodek Pomocy Społecznej w ramach świadczeń rodzinnych

Rodzaj świadczenia	Ilość osób/ rodzin	Ilość świadczeń	Kwota świadczeń w zł
Zasiłek rodzinny	1285	16293	1880510
Dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	68	513	199819
Dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu urodzenia dziecka	85	86	85879
Dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu samotnego wychowywania dziecka	79	923	183373
Wychowanie dziecka w rodzinie wielodzietnej	133	1716	162896
Dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	120	1215	128367
Dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego	591	882	87740
Dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu podjęcia nauki poza miejscem zamieszkania	100	638	45713
Zasiłek pielęgnacyjny	868	9123	1438926
Świadczenie pielęgnacyjne	108	1164	1704768
Specjalny zasiłek opiekuńczy	40	394	207560

Zasiłek dla opiekuna	21	224	119105
Jednorazowa zapomoga z tyt. urodzenia dziecka	179	182	182000
Świadczenie rodzicielskie	114	799	711234

Źródło: Sprawozdanie z działalności Ośrodka Pomocy Społecznej w Bielawie za rok 2018, OPS, Bielawa 2019, s. 19-20.

Ośrodek wypłacał również inne świadczenia w ramach zadań z zakresu polityki rodzinnej. Głównym z nich było świadczenie wychowawcze wypłacane w ramach Programu Rodzina 500+. Zestawienie tych świadczeń zawarto w tabeli 41.

Tab. 41 Świadczenia wypłacone przez Ośrodek Pomocy Społecznej w ramach świadczeń z zakresu polityki rodzinnej

Rodzaj świadczenia	Ilość osób/ rodzin	Ilość świadczeń	Kwota świadczeń w zł
Świadczenia z Funduszu Alimentacyjnego	238	3616	1453322
Świadczenie wychowawcze (500+)	1708	26.687	13285773
„Za życiem”	1	1	4000
„Dobry Start”	1934	2613	783600

Źródło: Sprawozdanie z działalności Ośrodka Pomocy Społecznej w Bielawie za rok 2018, OPS, Bielawa 2019, s. 19-20.

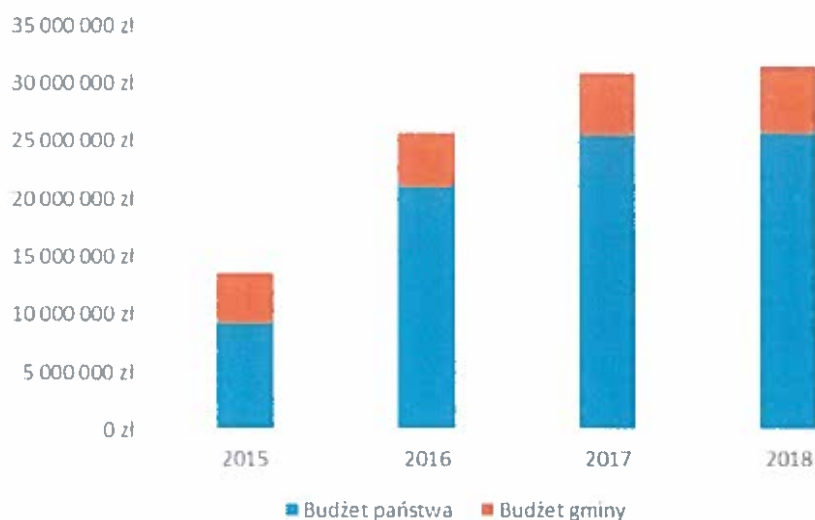
Dodatki mieszkaniowe uzyskało 537 rodzin i z tego tytułu wypłacono 4705 świadczeń, zaś dodatki energetyczne 259 rodzin, a wypłacono 441 dodatków. W roku 2018 stypendium szkolne otrzymało 258 uczniów, natomiast 3 uczniów skorzystało z zasiłku szkolnego.

Przy Ośrodku Pomocy Społecznej działa Bielawski Klub Seniora, który ma na celu integrację i aktywizację bielawskich seniorów, przełamywanie izolacji i samotności, rozwój zainteresowań i zapewnienie możliwości miłego spędzenia czasu wolnego. W 2018 roku udział w nim brało 21 seniorów.

W celu przeciwdziałania przemocy w rodzinie działa Zespół interdyscyplinarny. W 2018 roku Zespół sporządził 95 „Niebieskich Kart”, w tym 85 rozpoczynających procedurę i 10 w ramach kontynuacji procedury. Dodatkowo prowadził 32 procedury wszczęte w poprzednich latach. Procedurą objętych było 370 osób, w tym 130 kobiet, 127 mężczyzn i 113 dzieci. W ciągu roku 15 dzieci zostało odebranych z rodziny w związku z bezpośrednim zagrożeniem życia lub zdrowia w związku z przemocą domową. Do organów ścigania skierowano 12 zawiadomień o popełnieniu przestępstwa. W 2018 roku zakończono 81 procedur na skutek ustania przemocy w rodzinie i zrealizowania indywidualnego planu pomocy oraz 9 procedur na skutek rozstrzygnięcia o braku zasadności podejmowania działań.

Zadania realizowane przez Ośrodek Pomocy Społecznej finansowane są z budżetu państwa oraz dofinansowywane z budżetu wojewody, a także finansowane ze środków z budżetu gminy. W 2018 roku z budżetu państwa wydatkowano kwotę 25,7 mln zł, zaś ze środków własnych 5,8 mln zł (wykres 13). W ostatnich latach kwoty wydatkowane na działania realizowane przez OPS systematycznie rosną. Znaczący wzrost wydatków z budżetu państwa wiąże się z wprowadzaniem nowych świadczeń, jak świadczenie rodzicielskie, świadczenie wychowawcze, „Dobry Start” oraz „Za życiem”. Wśród zadań finansowanych z budżetu państwa największe kwoty wydatkowane zostały na świadczenie wychowawcze – 13,5 mln zł oraz świadczenia rodzinne – 9,3 mln zł (tabela 42). W ramach zadań finansowanych z budżetu gminy najwięcej wydatkowano na utrzymanie

Ośrodka Pomocy Społecznej (1,5 mln zł), domy pomocy społecznej (1,3 mln zł) oraz usługi opiekuńcze (1,0 mln) (tabela 43).

Wykres. 13. Budżet Ośrodka Pomocy Społecznej w latach 2015-2018

Źródło: Sprawozdanie z działalności Ośrodka Pomocy Społecznej w Bielawie za rok 2018, OPS, Bielawa 2019, s. 9.

Tab. 42 Wydatki Ośrodka Pomocy Społecznej w Bielawie na zadania finansowane z budżetu państwa oraz dofinansowywane z budżetu wojewody

Kategorie wydatków	Kwoty w zł
Pozostała działalność (wywiady zdrowotne)	18996,00
Wspieranie rodziny (koszty zatrudnienia asystentów rodziny)	67610,11
Rządowy program „Dobry start”	809770,00
Świadczenia wychowawcze (Program 500+)	13461985,00
Świadczenia rodzinne oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego	9296160,00
Świadczenia dla kobiet w ciąży „Za życiem”	4124,00
Składki na ubezpieczenia zdrowotne opłacane za osoby pobierające świadczenia rodzinne	99427,16
Składki na ubezpieczenia zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej	56904,90
Zasiłki i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne- zasiłki okresowe	176387,60
Ryczałt energetyczny	26595,23
Zasiłki stałe	663695,60
Ośrodek Pomocy Społecznej – utrzymanie ośrodka	533245,80
Ośrodek Pomocy Społecznej – wynagrodzenie opiekuna prawnego	2592,84
Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi	260400,00
Pomoc w zakresie dożywiania	136380,10
Pomoc materialna dla uczniów	118098,50

Źródło: Sprawozdanie z działalności Ośrodka Pomocy Społecznej w Bielawie za rok 2018, OPS, Bielawa 2019, s. 6-8.

Tab. 43 Wydatki Ośrodka Pomocy Społecznej w Bielawie na zadania na zadania finansowane z budżetu gminy

Kategorie wydatków	Kwoty w zł
Placówki opiekuńczo - wychowawcze	376027,90
Domy pomocy społecznej	1308679,00
Rodziny zastępcze	310316,20
Wspieranie rodziny	97971,12
Świadczenia rodzinne oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego	157239,00
Zasiłki i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne	211916,70
Dodatki mieszkaniowe	766733,80
Ośrodek Pomocy Społecznej	1455136,00
Usługi opiekuńcze	1033334,00
Pomoc w zakresie dożywiania	90920,06
Pozostała działalność	5753,01
Pomoc materialna dla uczniów	29678,54

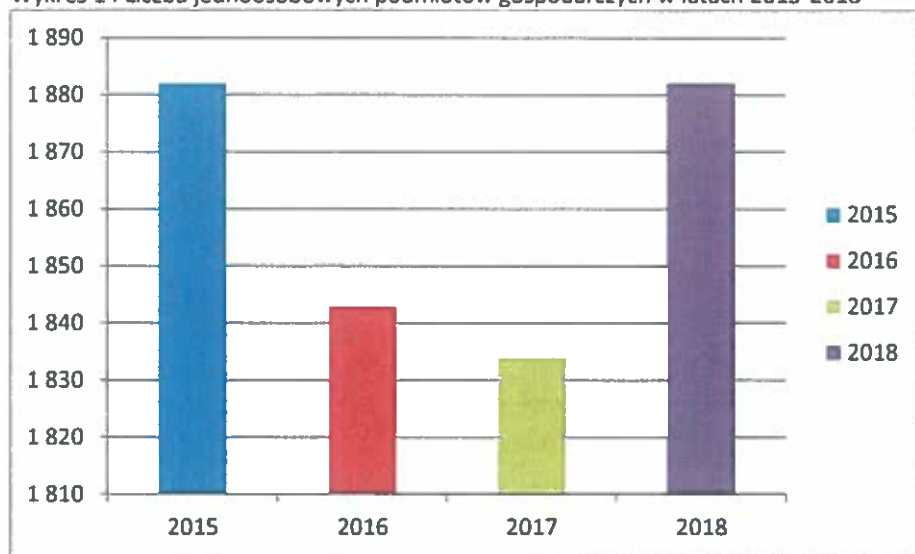
Źródło: Sprawozdanie z działalności Ośrodka Pomocy Społecznej w Bielawie za rok 2018, OPS, Bielawa 2019, s. 8-9.

VI. Uwarunkowania gospodarcze

VI.1 Działalność gospodarcza.

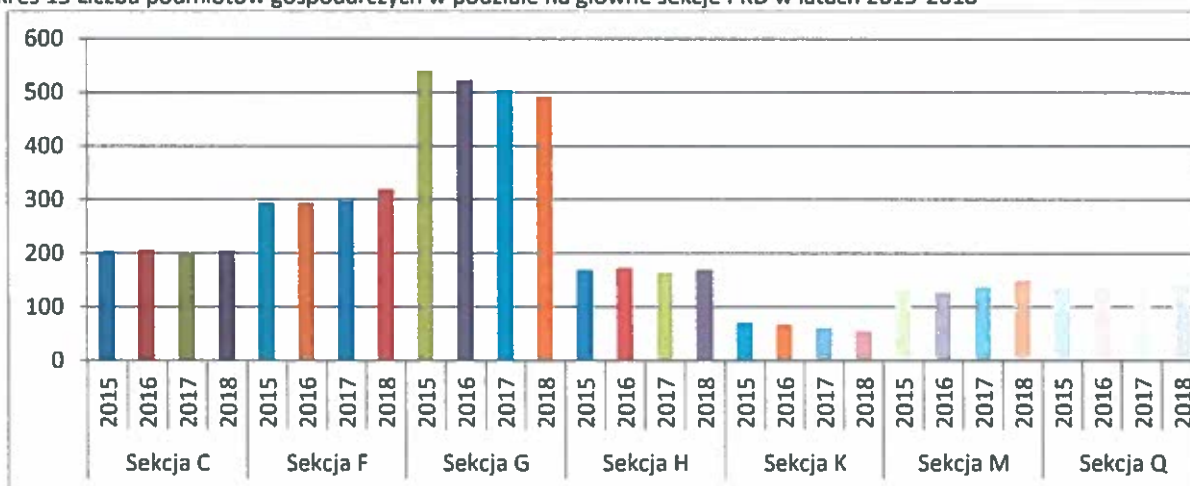
Dominującą rolę w strukturze działalności gospodarczej na terenie gminy Bielawa posiadają firmy prywatne. Pod względem formy prawnej dominują spółki cywilne (46 sztuk) i spółki prawa handlowego. Najwięcej przedsiębiorstw jest prowadzonych w formie jednoosobowych przedsiębiorstw. Na koniec 2018 roku zarejestrowanych było 1882 sztuk takich podmiotów. Wśród nich dominują przedsiębiorstwa z sekcji G – Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego (492 sztuki), F – Budownictwo (320 sztuk), sekcji C - Przetwórstwo przemysłowe (205 sztuk), sekcja H - Hotele i restauracje (169 sztuk), sekcja M - Edukacja (150 sztuk), sekcja Q opieka zdrowotna i pomoc społeczna (140 sztuk) i sekcja K - Obsługa nieruchomości, wynajem i usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej (56 sztuk) W ciągu ostatnich 4 lat ilość firm prowadzonych w formie jednoosobowej działalności gospodarczej utrzymuje się na podobnym poziomie – powyżej 1800 firm rocznie mimo spadku w lata 2016-2017. Ostatnie cztery lata nie przyniosła również drastycznych zmian analizując sekcje prowadzenia działalności. Spadki zanotowano w sekcjach M, K, G. W ostatnich 4 latach widać wyraźny spadek firm prowadzonych w formie spółek prawa handlowego w tym spółek z udziałem kapitału zagranicznego. Dane statystyczne z 4 ostatnich lat prezentują poniższe wykresy.

Wykres 14 Liczba jednoosobowych podmiotów gospodarczych w latach 2015-2018

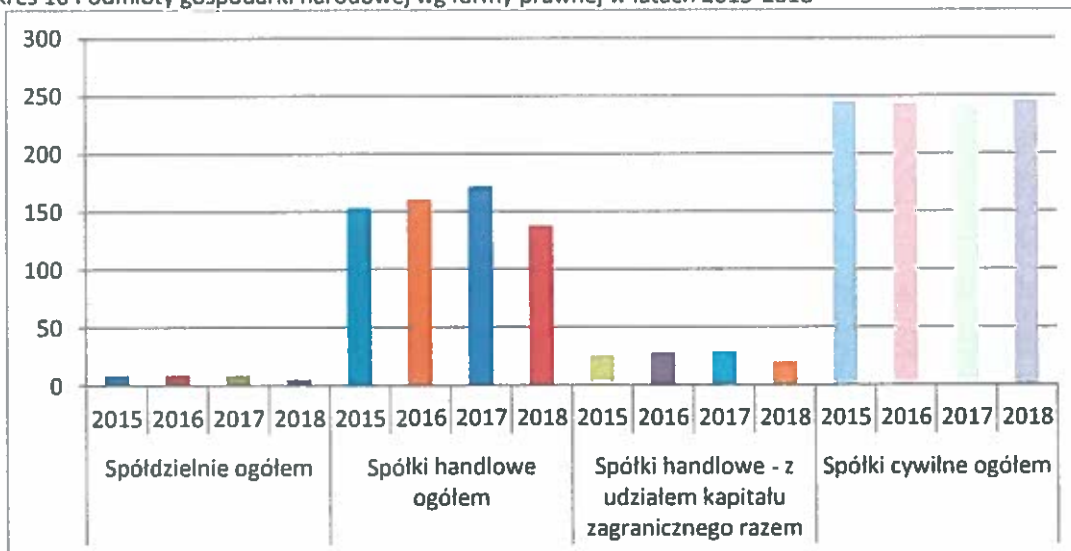
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Wykres 15 Liczba podmiotów gospodarczych w podziale na główne sekcje PKD w latach 2015-2018

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Wykres 16 Podmioty gospodarki narodowej wg formy prawnej w latach 2015-2018

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Obecnie niezmiernie ważne dla rozwoju przedsiębiorczości w mieście jest funkcjonowanie: Bielawskiego Inkubatora Przedsiębiorczości, Dolnośląskiego Inkubator Art – Przedsiębiorczości, Bielawskiego Parku Przemysłowego oraz Wałbrzyskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej „Invest Park”, mające na celu podniesienie atrakcyjności gospodarczej gminy, przyciągnięcie inwestorów i zwiększenie miejsc pracy na terenie gminy. Na koniec 2018 roku na terenie zajęte było 35% terenu Wałbrzyskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej „Invest Park”, gdzie działalność prowadzi firma TECHSPRING sp. z o.o.

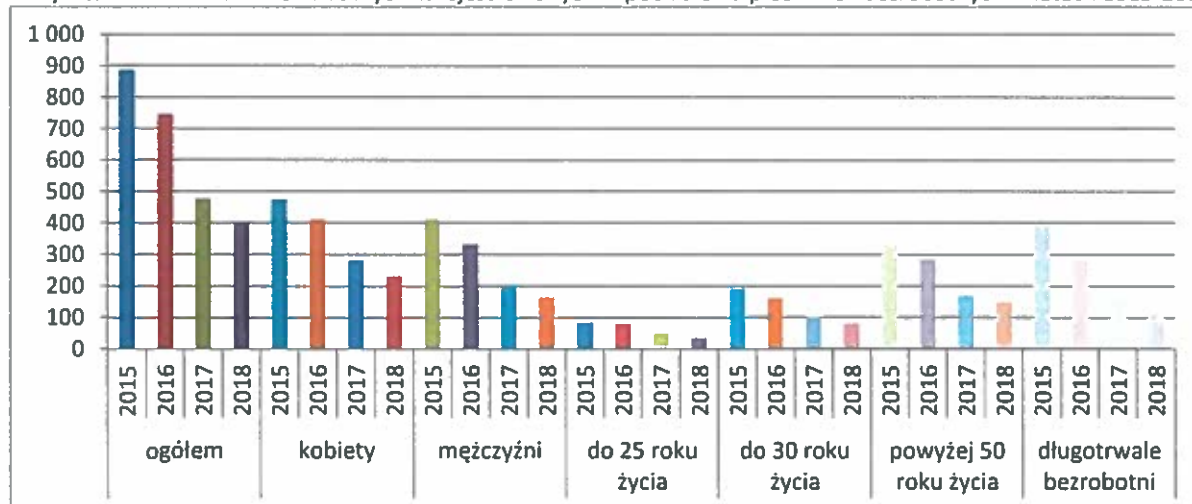
VI.2 Turystyka

Na terenie gminy Bielawa znajdują się obiekty noclegowe różnych kategorii tj. hotele, pensjonaty, obiekty agroturystyczne. Równocześnie na terenie gminy znajduje się szereg obiektów mających charakter turystyczny i rekreacyjny. Wśród najważniejszych należy wymienić obiekty przylegające do Jezioro Bielawskiego, Wieżę widokową kościoła w Bielawie, Trasy kajakowej w Parku Miejskim, Trakt linowy w Parku Miejskim, Punkt widokowy "Koci Grzbiet", Wieżę Widokowa na Górze Parkowej, Ścieżki edukacyjno-przyrodnicze i Ścieżki turystyczno-sportowe. Jednocześnie należy wskazać, iż na terenie gminy lub przez nią przebiegają trasy rowerowe o różnym poziomie trudności. Atrakcje turystyczne uzupełniają znajdujące się na terenie gminy zabytki.

VI.3 Rynek pracy

Na terenie gminy Bielawa wyraźnie widać spadek zarejestrowanych osób pozostających bez pracy. Na koniec 2018 roku było to 398 osób, gdzie kobiety stanowiły 232 bezrobotnych a mężczyźni 166 bezrobotnych. Wśród tej grupy osoby długotrwale bezrobotni stanowili 46,55% bezrobotnych. Większość osób pozostających bez pracy to osoby powyżej 50 roku życia. W ostatnich 4 latach wyraźnie widać spadek zarejestrowanych osób bezrobotnych, bez względu na wiek czy płeć. Szczegółowe dane prezentuje wykres poniżej.

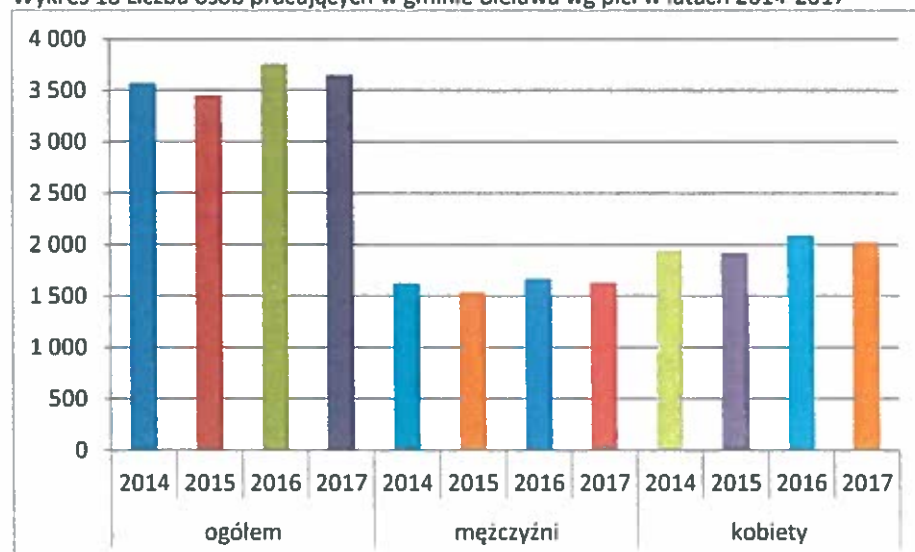
Wykres 17 Liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w podziale na płeć i wiek bezrobotnych w latach 2015-2018

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Według danych GUS na koniec 2017 roku pracowało 3651 osób w tym 2025 kobiet i 1626 mężczyzn. W przeciągu ostatnich 4 lat poziom zatrudnienia utrzymuje się na podobnym poziomie ponad 3500 osób, aczkolwiek pomiędzy 2016 a 2017 rokiem nastąpił nieznaczny spadek. Poniższy wykres przedstawia dane z lat 2014-2017.

Wykres 18 Liczba osób pracujących w gminie Bielawa wg płci w latach 2014-2017

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

VII. Informacja o realizacji polityk i strategii oraz wykorzystanie możliwości pozyskania środków pozabudżetowych.

W poniższym rozdziale zaprezentowano analizę stopnia realizacji 17 planów/programów lub dokumentów strategicznych uchwalonych w Gminie Bielawa. Dla każdego z założeń (np. w postaci celów strategicznych, operacyjnych, kierunków działań) wskazano podjęte w 2018 r. działania. W przypadku gdy takich działań nie podjęto, właściwe pola w tabelach pozostały niewypełnione lub wskazano odpowiedni zapis. Nie musi to jednak oznaczać odstąpienia od realizacji danych założeń. Mogły one zostać zrealizowane przed 2018 r. lub zaplanowano je na kolejne lata.

VII.1 Strategia Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Gminy Bielawa na lata 2014-2020

Strategia została przyjęta uchwałą Rady Miejskiej Bielawy nr XLVII/458/14 z dnia 29 stycznia 2014 r., a jej układ podporządkowany został osiom priorytetowym Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego. Jako filary rozwoju gminy wskazano innowacyjność, przedsiębiorczość, turystykę, kulturę i ekologię. W poniższej tabeli zawarto informacje o poziomie realizacji Strategii Rozwoju z uwzględnieniem celów strategicznych i operacyjnych:

Tab. 44 Realizacja Strategii Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Gminy Bielawa w 2018 roku.

Cel strategiczny I: Przedsiębiorczość i rozwój gospodarczy jako alternatywa dla Bielawy po upadku przemysłu włókienniczego	
1.1. Konsekwentne przygotowywanie przestrzeni gminnej do aktywnego inwestowania zarówno na obszarze bielawskiej Podstrefy Wałbrzyskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej „INVEST-PARK”, jak i terenie Bielawskiego Parku Przemysłowego.	W dniu 29 sierpnia 2018 r. przyjęto uchwałę nr 57/516/18 Rady Miejskiej Bielawy w sprawie utworzenia Bielawskiego Parku Przemysłowego, natomiast 30 maja 2018 r. uchwałę nr 54/485/18 Rady Miejskiej Bielawy w sprawie zwolnienia od podatku od nieruchomości stanowiącego regionalną pomoc inwestycyjną. W 2018 r. wniosek o zwolnienie od podatku od nieruchomości złożył 1 podmiot prowadzący działalność o PKD 52.10 Magazynowanie i przechowywanie towarów.
1.2. Stwarzanie warunków do rozwoju mikro i małej przedsiębiorczości, przy wykorzystaniu Bielawskiego Inkubatora Przedsiębiorczości oraz Dolnośląskiego Inkubatora Art-Przedsiębiorczości	Bielawski Inkubator Przedsiębiorczości Na dzień 1.01.2018 – 12, w tym 5 inkubowanych Na dzień 31.12.2018 – 15, w tym 1 inkubowany Rozpoczęło działalność w 2018 – 5 Bielawski Inkubator Art-Przedsiębiorczości Na dzień 31.12.2018 – 23, w tym 10 inkubowanych Rozpoczęło działalność w 2018 – 4
1.3. Wsparcie dla lokalnych przedsiębiorców poprzez działalność Bielawskiej Agencji Rozwoju Lokalnego Sp. z o.o., jako Instytucji Otoczenia Biznesu oraz Program DE MINIMIS	Bielawska Agencja Rozwoju Lokalnego Sp. z o.o. udzieliła wsparcia 15 lokalnym przedsiębiorcom w ramach pomocy de minimis na kwotę 50 473,49 zł, Bielawski Inkubator Przedsiębiorczości - 5 podmiotom na kwotę 12 575,36 zł, Dolnośląski Inkubator Art-Przedsiębiorczości - 10 podmiotom na kwotę 37 898,13 zł. BARL w ramach wsparcia dla podmiotów inkubowanych stosuje preferencyjne stawki najmu lokali.

	Prowadził również działalność marketingową dotyczącą usług i produktów Funduszu Regionu Wałbrzyskiego, w szczególności o udzieleniu unijnych pożyczek dla MŚP.
1.4. Aktywna promocja gospodarcza Bielawy, z wykorzystaniem różnych kanałów informacyjnych, w celu pozyskiwania inwestorów zewnętrznych	Prowadzona w ramach bieżącej działalności, m.in. rozmowy z inwestorami.
1.5. Partnerskie współdziałanie Bielawy w dziedzinie rozwoju gospodarki z innymi samorządami Powiatu Dzierżoniowskiego	Współpraca z: - gminami Dzierżoniów i Pieszycy oraz Stowarzyszeniem Ziemia Dzierżoniowska w realizacji projektów partnerskich, - 105 samorządami południowo-zachodniej części województwa dolnośląskiego i wspólne przyjęcie „Strategii Sudety 2030”.
1.6. Poprawa warunków komunikacyjnych w układzie przestrzennym Gminy m.in. poprzez modernizację i przebudowę dróg lokalnych oraz wspieranie rozbudowy dróg łączących Bielawę z autostradą A4 (w szczególności budowę obwodnicy południowej Dzierżoniowa w ciągu drogi wojewódzkiej nr 382)	1. Przebudowa ul. Sobieskiego i Chrobrego: wymiana nawierzchni, budowa chodnika i montaż oświetlenia. Przy ul. Sobieskiego powstały dodatkowo miejsca parkingowe. 2. Modernizacja ul. Chopina od skrzyżowania z ul. Kamienną do ul. Waryńskiego: wymiana instalacji kanalizacyjnej, budowa chodników, wykonanie nawierzchni asfaltowej; koszt ok. 154 000,00 zł. 3. Budowa odcinka drogi od ul. Lipcowej do Józefówka oraz przedłużenie ul. Sportowej w kierunku Pieszyc (nawierzchnia asfaltowa). Prace wykonane przy dotacji UMWD o wartości 400 000,00 zł na przebudowę dróg dojazdowych do gruntów rolnych. 4. Modernizacja nawierzchni na ul. 1 Maja (długość 300 m: od skrzyżowania z ul. Parkową do marketu Netto).
Cel strategiczny II: Bielawa jako produkt turystyczny	
2.1. Współpraca z gminami wchodzącymi w skład Stowarzyszenia Turystycznego Gmin Gór Sowich w celu wspólnej realizacji strategii produktu turystycznego pn. Góry Sowie	<p>1. Sowiogórskie Trasy do Narciarstwa Biegowego W 2017 r. Stowarzyszenie podpisało umowy z 2 podmiotami na utrzymanie tras w obszarze Przełęczy Jugowskiej i Srebrnej oraz Nadleśnictwami, obowiązujące do 18.03.2019 r. Koszty poniesione przez gminę Bielawa w związku z utrzymaniem tras w 2018 r. wyniosły 44 280,00 zł. Trasy są promowane poprzez stronę www gminy, na portalach związanych z narciarstwem biegowym, profilach Stowarzyszenia i Sowiogórskich Tras na Facebooku.</p> <p>2. Strona www.gorysowie.org Zarząd Stowarzyszenia uchwałą z 14.12.2016 r. przekazał prowadzenie strony internetowej www.gorysowie.org Lokalnej Organizacji Turystycznej „Góry Sowie”. Koszty za 2018 r. dla gminy Bielawa to 4 209,00 zł, w tym: - domena: 269,00 zł - prowadzenie www i profilu na Facebooku: 3 690,00 zł - dzierżawa miejsca na serwer: 250,00 zł.</p> <p>3. Prowadzenie i rozwój produktu turystycznego pn. „Strefa MTB Sudety” (system górskich tras rowerowych) W sierpniu 2018 r. po raz pierwszy zorganizowano wyścig etapowy „Epicka Czwórka”. Wyścig zaczynał się i kończył nad Jeziorem Bielawskim. łączna długość tras to ok. 400 km. Koszty Stowarzyszenia związane z utrzymaniem i prowadzeniem produktu wyniosły 7 208,70 zł.</p> <p>4. I Zimowy Bieg Włókniarza W biegu wystartowało ok. 120 osób. Koszty, które poniosło Stowarzyszenie, to 1 926,00 zł.</p> <p>5. Sprawy różne Stowarzyszenia - Trwają rozmowy dot. poszerzenia składu Stowarzyszenia o gminę miejską Nowa Ruda, gminą wiejską Świdnica i gminę Piława Górna. - Prowadzono działania, aby Nadleśnictwo Bardo Śląskie postawiło wiaty na Czeszce, Przełęczy pod Szeroką i Przełęczy Srebrnej.</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - Wraz z Nadleśnictwem Jugów przeprowadzono rekonesans w sprawie lokalizacji wiat na Lisich Skalach i Górze Żmij, poszerzenia tras narciarskich „Sowa” i „Lis” oraz ich przekształcenia w pętlę. - Prowadzono rozmowy z Nadleśnictwem Świdnica w sprawie remontu wieży widokowej na Kalenicy. - Opiniowanie koncepcji UMWD dot. przebiegu głównych korytarzy tras rowerowych w województwie. - Złożono wniosek o dotację do konkursu organizowanego przez Powiat Dzierżoniowski. - Nawiązano współpracę z nadleśnictwami w przygotowaniu konspektu lekcji dla uczniów szkół i przedszkoli na temat śmieci w górach. - Wraz z Nadleśnictwami Świdnica i Jugów rozpoczęto prace nad „Założeniami do sporządzenia projektu planu urządzenia lasu”. - Przygotowano projekt komunikacji busowej w obrębie Gór Sowich. - Bieżące prowadzenie strony internetowej www.gorysowie.org i profilu Stowarzyszenia na Facebooku przez firmę VStudio. - Obsługę merytoryczną i organizacyjną Stowarzyszenia prowadzi Bielawska Agencja Rozwoju Lokalnego sp. z o.o. (koszt – 2 000,00 zł/miesiąc; umowa do końca 2019 r.). Obejmuje to spotkania z nadleśnictwami, turystami, przedstawicielami innych organizacji, podmiotów gospodarczych, klubów sportowych, urzędów, aktualizacja treści na www i profilu Fb, przygotowanie sprawozdań, prezentacji, dokumentów, kosztorysów, analiz i zapytań. - Odbyło się 6 posiedzeń Zarządu i Walne Zebranie Delegatów o charakterze sprawozdawczym (zwiększono na nim także składkę członkowską na 1 zł od mieszkańca gminy i 10 tys. zł od mieszkańca powiatu dzierżoniowskiego).
<p>2.2. Wykorzystanie potencjału placówek edukacji ekologicznej (m.in. Szkoły Leśnej, Interaktywnego Centrum Poszanowania Energii, Centrum Odnawialnych Źródeł Energii) w celu rozwijania w Bielawie turystyki edukacyjnej</p>	<p>Szkoła Leśna W placówce prowadzone są zajęcia edukacyjne promujące aktywność rodzinną w przestrzeni przyrodniczej, w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozpoznawanie głosów zwierząt, - poznawanie cech charakterystycznych szlaków pieszych w Parku Krajobrazowym Gór Sowich, - tropienie zwierząt, - wykorzystywanie materiałów badawczych uzyskiwanych podczas zajęć, - badanie jakości wody w potoku górskim, - poszukiwanie drzew pomnikowych wg tabeli. <p>W zajęciach jako opiekunowie uczestniczą rodzice (444 osoby w 2018 r.), ogółem z oferty zajęć skorzystało 4446 osób.</p> <p>Szkoła oferowała także zajęcia dla innych grup: Zespołów Ośrodków Wsparcia, słuchaczy Uniwersytetu III Wieku, mieszkańców gminy w czasie Dni Otwartych Funduszy Europejskich. Dotyczyły one m.in. kleszczy, zmysłów zwierząt, życia pszczoł czy dziuplaków. Łącznie uczestniczyło w nich 195 osób.</p> <p>Ponadto 55 osób odwiedziło Szkołę Leśną z własnej inicjatywy.</p> <p>Centrum Informacyjno-Edukacyjne w Parku Miejskim – prowadzone jest przez Ośrodek Sportu i Rekreacji w Bielawie i oferuje zajęcia edukacyjne oraz imprezy poświęcone ochronie środowiska oraz sieci Natura 2000.</p>
<p>2.3. Zwiększenie ilości współczesnych atrakcji turystycznych Gminy, poprzez rozbudowę bazy wypoczynkowej, sportowej i rekreacyjnej (m.in. budowę hali sportowej, modernizację kompleksu OSiR przy ul. Sportowej i Bankowej, zagospodarowanie OW „Sudety”, parku</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zagospodarowanie terenów wokół Jeziora Bielawskiego: plaża brodzik, budynek sanitariatów, wydzielenie obszaru dla sieweczki rzecznej 2. Renowacja rynku w Bielawie, w tym renowacja fontanny z pomnikiem sowy, utworzenie miejsc do wystaw plenerowych, reorganizacja terenów zielonych, renowacja nawierzchni chodników, montaż dodatkowych ławek.

miejskiego, Góry Parkowej i Łysej Góry)	
2.4. Organizacja cyklicznych imprez kulturalnych i sportowych (m.in. „Regalowisko”, „Tolk – Folk”, „Moto – Show”, „Bieg po schodach”, „Lines of Bielawa”) w celu stymulowania ruchu turystycznego na terenie Gminy	<p>6 stycznia - Orszak Trzech Króli 8 stycznia - Maraton piłki siatkowej dla Tosi Murczak (BARL, MOKiS) 28 stycznia - Maraton piłki siatkowej dla Tosi Murczak (gmina Bielawa, OSiR) 11 lutego - recital Michała Szpaka w Bielawie (MOKiS) 17 lutego - IV Międzynarodowy Turniej w Zapasach o Puchar Burmistrza Bielawy (gmina Bielawa, OSiR) 1 marca - Narodowy Dzień Pamięci Żołnierzy Wyklętych (gmina Bielawa) 4 marca - Bieg Pamięci Żołnierzy Wyklętych (gmina Bielawa, OSiR) 9 marca - Michał Bajor - „Od Kofy...do Korcza” - koncert (MOKiS) 10 marca - Charytatywna gala boksu "Walczyliśmy dla Tosi"(OSiR) 25 marca - recital Łukasza Gryśia (MOKiS) 9 kwietnia - Korteż Trio - koncert (MOKiS) 1 maja - Majówka (MOKiS) 3 maja - obchody miejskie święta Konstytucji 3 Maja (gmina Bielawa, MOKiS, OSiR) 8 maja - rocznica zakończenia II wojny światowej w Europie (MOKiS, gmina Bielawa) 12 maja - weekend sportowych atrakcji nad Jeziorem Bielawskim i CCC Tour Grody Piastowskie (gmina Bielawa, OSiR) 20 maja - I Bieg Absolwenta LO w Bielawie z okazji 70-lecia istnienia szkoły (LO w Bielawie) 20 maja - Regalowisko on Tour - Świdnica (MOKiS) 25 maja - Beatelsowskie granie Marka Cieśli (MOKiS) 1 czerwca - Dzień Dziecka w Aquariusie, Dzień Dziecka w Parku Miejskim (gmina Bielawa, OSiR, MOKiS) 1-3 czerwca - Dni Bielawy (gmina Bielawa, MOKiS, 9 czerwca - III Bieg Gladiatora (gmina Bielawa, OSiR, BARL) 30 czerwca - Sudeckie Żagle (MOKiS, OSiR) 14 lipca - Sudeckie Lato (MOKiS, OSiR) 21 lipca - Bike Maraton Runners Super Bieg (gmina Bielawa) 27 - 29 lipca - III Międzynarodowy Zlot Motocyklowy (OSiR) 1 sierpnia - 74. Rocznica Powstania Warszawskiego (gmina Bielawa, MOKiS) 9-11 sierpnia - Regalowisko (MOKiS) 15 sierpnia - miejskie uroczystości Święta Wojska Polskiego, koncert pieśni i piosenek patriotycznych (gmina Bielawa, MOKiS) 25 sierpnia - Bebson Arena IV (gmina Bielawa, OSiR, MOKiS) 9 września - Wratislavia Cantans (gmina Bielawa, MOKiS) 17 września – 79. rocznica Agresji ZSRR na Polskę (gmina Bielawa, MOKiS) 18 września - Dni Seniora (gmina Bielawa, MOKiS, Gminna Rada Seniorów, ZOW) 22 września - XI Festyn Rodzinny Bielawa Twój Dom (gmina Bielawa, MOKiS, ZOW, MZPO, Biblioteka Miejska) 6 października - Koncert INSPIRACJE Tomasz Drabina (MOKiS) 6 października - VIII Ogólnopolski Turniej No-Gi Fight (gmina Bielawa, OSiR) 30 października - Warsztaty wokalne i koncert w 100. rocznicę odzyskania przez Polskę niepodległości (gmina Bielawa, MOKiS) 31 października - Nocny Maraton Filmowy (MOKiS) 9 listopada - VII Mistrzostwa Polski Młodziczek w Zapasach (OSiR) 11 listopada - obchody Dnia Niepodległości, 100 lat Niepodległości - Święto Radości (gmina Bielawa, OSiR, gminy powiatu dzierzoniowskiego, Powiat Dzierżoniowski) 5 grudnia - Mikołaj w Rynku (gmina Bielawa, MOKiS)</p>

	<p>16 grudnia - Jarmark Bożonarodzeniowy (gmina Bielawa, MOKiS)</p> <p>19 grudnia - kolędowanie "Cicha Noc"(MOKiS)</p> <p>31 grudnia – Sylwester w Rynku (gmina Bielawa, MOKiS)</p>
2.5. Stwarzanie korzystnych warunków dla rozwoju bazy noclegowej i gastronomicznej	<p>Nad Jeziorem Bielawskim uruchomiono pole kempingowe. W ramach inwestycji Gmin ogrodziło teren, wybudowało zaplecze sanitarne, zainstalowało monitoring oraz odnowiło przyłącza elektryczne (dla przyczep kempingowych i kamperów). Informacje na temat bazy noclegowej i żywieniowej Bielawy dostępne są na stronie internetowej www.bielawa.pl oraz w materiałach promocyjnych wydawanych przez Gmin. Informacje na temat bazy prezentowano także na targach turystycznych i inwestycyjnych (m.in. Międzynarodowych Targach Inwestycyjnych w Nadarzynie w marcu 2018 r.).</p>
2.6. Aktywna promocja walorów turystycznych i wypoczynkowych Gminy	<p>Główne działania promujące Gmin realizuje poprzez strony internetowe: www.bielawa.pl oraz www.jeziorobielawskie.com.pl, a także za pośrednictwem mediów społecznościowych: Facebook, Instagram, YouTube, Twitter oraz Flickr. W ramach płatnej promocji Gmin wykupiło reklamę w mediach lokalnych w powiatach: dzierżoniowskim, świdnickim, wałbrzyskim, wrocławskim, ząbkowickim, kłodzkim i gostyńskim. Reklamę zamieszczono także w ogólnopolskim magazynie podróżniczym „Travel”. Bezpłatne materiały na temat atrakcji turystycznych Bielawy realizowały media lokalne, regionalne i ogólnopolskie. Realizowane były także reportaże radiowe – w Polskim Radio Wrocław, Meloradio i RMF FM. W Bielawie nagrywano program TVP „Zrób to ze smakiem”. Obszerny artykuł o atrakcjach gminy znalazł się także na blogu www.zbierajsie.pl (miesięcznie blog ma ok. 40 000 wejść). Jezioro Bielawskie znalazło się w plebiscycie turystycznym „Gazety Wrocławskiej” i zajęło II miejsce w kategorii „Atrakcja Turystyczna Roku”. Również w etapie regionalnym konkursu „Wielkie Odkrywanie Dolnego Śląska 2018” Jezioro Bielawskie zajęło drugie miejsce. W lipcu 2018 r. obchodzony był jubileusz funkcjonowania Jeziora Bielawskiego, dawniej zbiornika wodnego „Sudety”. Referat Promocji przygotował wystawę okolicznościową pt. „45 lat – Zbiornik Wodny Sudety – Jezioro Bielawskie 1973 -2018”, upamiętniającą czasy przed budową akwenu, okres budowy, lata późniejsze aż do stanu obecnego.</p> <p>Koleje Dolnośląskie stały się oficjalnym przewoźnikiem imprezy Regałowisko, promując tę akcję pod hasłem „Pociąg do Reggae”. W ramach współpracy Bielawy, STGGS oraz Kolei Dolnośląskich, uruchomiono w wakacje tzw. weekendowy Bilet Zintegrowany Gór Sowich (koszt 50 zł). Obejmuje on linie obsługiwane przez komunikację miejską ZKM Bielawa oraz wszystkie trasy Kolei Dolnośląskich. Istnieje możliwość podróżowania z rowerem. Gmina wsparła finansowo wyjazd dzieci i młodzieży reprezentujących Bielawę podczas Międzynarodowego Festiwalu Teatrów w Lingen - jednym z miast partnerskich Bielawy.</p> <p>W ramach działań Bielawa promuje także ofertę ścieżek rowerowych wewnątrz miasta oraz takich, które łączą Bielawę z innymi miastami. W czerwcu 2018 r. został oddany do użytku mieszkańców i turystów tor rowerowy typu PUMPTRUCK – jedyny tego typu obiekt w regionie.</p>
2.7. Ochrona walorów i atrakcyjności turystycznej Gminy, pochodnych dziedzictwa kulturowego i środowiska przyrodniczego	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zakończenie inwestycji „Wykorzystanie i udostępnienie lokalnych zasobów zbiornika Sudety w Bielawie na cele turystyczne”: urządzenie terenu rekreacyjnego, wydzielenie ochronnej strefy łęgowej sieweczki rzecznej, nasadzenia, utworzenie strony internetowej projektu, realizacja konferencji ekologicznej. 2. Projekt „Unikalne piękno środowiska naturalnego Gór Sowich – kampania informacyjno-edukacyjna” realizowany w partnerstwie

	<p>z gminami powiatu dzierzoniowskiego i Stowarzyszeniem Ziemia Dzierżoniowska: przygotowanie materiałów filmowych, wydawnictw, ulotek, plakatów i informacji prasowych oraz ich publikacja w regionalnych i lokalnych mediach, reklama na środkach masowego transportu oraz banerach zewnętrznych, 12 konkursów wiedzy ekologicznej dla uczniów szkół podstawowych, konkurs filmowy dla szkół średnich oraz 13 konferencji dla studentów i osób dorosłych.</p> <p>3. Rozpoczęcie projektu „Rozwój systemu terenów zieleni miasta Bielawa z uwzględnieniem funkcji ekologicznych i rekreacyjnych na rzecz poprawy jakości środowiska i życia mieszkańców”: ogrody tematyczne, pergole i elementy ścieżki zdrowia nad Jeziorem Bielawskim, trasa spacerowa przy Kanale Rdzawa-Bielawica, odtworzenie historycznej kompozycji zieleni, strefy tematyczne w Parku Miejskim.</p>
2.8. Przebudowa i modernizacja dróg gminnych prowadzących od drogi wojewódzkiej nr 384 do Parku Krajobrazowego Gór Sowich	
Cel strategiczny III: Ekologia jako element budowania przewagi konkurencyjnej Bielawy	
3.1. Aktywna promocja Gminy jako modelowego miasta ekologicznego poprzez udział w konferencjach, sympozjach i misjach, zarówno krajowych, jak i zagranicznych	<ul style="list-style-type: none"> - udział w konferencjach, sympozjach w Polsce i za granicą w ramach współpracy ze Stowarzyszeniem Gmin Polska Sieć „Energie Cités”, - udział w Międzynarodowych Targach Inwestycyjnych w Nadarzynie w marcu 2018 r., - organizacja Międzynarodowej Polsko-Węgierskiej Współpracy Gospodarczej we wrześniu 2018r.
3.2. Stworzenie korzystnych warunków dla rozwoju firm branży energii odnawialnej	
3.3. Konsekwentne dążenie i współpraca z Miastem Świdnica oraz Politechniką Wrocławską w celu stworzenia klastra przemysłowego w dziedzinie odnawialnych źródeł energii	
3.4. Wykorzystanie potencjału placówek edukacji ekologicznej (m.in. Szkoły Leśnej, Interaktywnego Centrum Poszanowania Energii, Centrum Odnawialnych Źródeł Energii) w celu zwiększenia świadomości ekologicznej, nie tylko mieszkańców Bielawy, ale także regionu i kraju	<p>Szkoła Leśna</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Akcja obserwacji ptaków zimujących i żerujących w karmniku on-line. Na konserwację kamer i aktualizację strony internetowej przeznaczono 2 200,00 zł. 2. Akcja zbierania żołędzi i kasztanów w celu dokarmiania zwierząt podczas zajęć w lesie – udział 300 osób. 3. Zajęcia integracyjne dla dzieci i rodziców dla zwiększenia spójności oddziaływań w kształtowaniu świadomości proekologicznej – udział 2667 osób, koszt – 7 560,00 zł. 4. Przygotowanie materiałów dot. edukacji przyrodniczo-leśnej i przekazywanie ich nauczycielom i rodzicom, m.in. „Zimowe obserwacje ptaków”, „Ślady i tropy zwierząt”, „Łańcuchy i sieci troficzne”, „Plastyczny obraz bielika”, „Pszczele dary”, „Zapylacze roślin”, „Naklejki ekologiczne na całe życie”, „Bystre dziecko i dary lasu”, „Tajemnice szóstego zmysłu zwierząt”, „Wzrok, słuch i węch u zwierząt”. Odbiorcy - 2903 osoby, liczba akcji – 141, koszty – 3 628,00 zł. 5. Wsparcie projektów realizowanych przez placówki oświatowe w regionie i kraju w celu lepszego rozumienia ochrony przyrody, m.in. <ul style="list-style-type: none"> - energia do życia, - życie społeczne pszczół, - królestwo zwierząt bezkręgowych, - odkrywanie tajemnic zmysłów ludzi i zwierząt, - na tropie wiosny w wiosennym lesie, - dary lasu, - na tropie ptasiej drobnicy,

	<p>Liczba odbiorców - 1400 osób, środki – 3 628, zł.</p> <p>6. Wykonanie instalacji w Szkole Leśnej na następujące tematy: bezpieczne grzybobranie, tajemnice leśnych zwierząt, co zagraża ludziom i przyrodzie, odkrywamy tajemnice ptaków i ssaków, - ślady i tropy zwierząt, sieć troficzna ssaków, głosy ptaków i ssaków, tajemnice zapachów ziół i kwiatów.</p> <p>Odbiorcy - 2223 osoby, środki – 8 500,00 zł.</p>
3.5. Rozbudowa systemu ekologicznych placówek edukacyjnych poprzez adaptację parku miejskiego na „Ekologiczne Ogrody Dydaktyczne dla Natury 2000” oraz utworzenie wspólnie z Powiatem Dzierżoniowskim „Inkubatora technologicznego efektywności energetycznej w budownictwie”	
3.6. Współpraca z instytucjami działającymi w zakresie ochrony środowiska oraz edukacji ekologicznej, w szczególności z Niemiecką Fundacją Ochrony Środowiska DBU, NFOŚiGW oraz WFOŚiGW	<p>- WFOŚiGW: Oś - wymiana źródeł ciepła. Od 1 lutego do 6 czerwca 2018 r. podpisano umowy o udzielenie dotacji na zmianę systemu ogrzewania z 62 osobami. O rozliczenie i wypłatę dotacji wystąpiły 62 osoby na kwotę 120 285,14 zł.</p> <p>- NFOŚiGW - gmina jest w trakcie realizacji projektu na kwotę 3,5 mln zł, dofinansowanie 2,8 mln zł.</p> <p>- Współpraca ze Stowarzyszeniem Gmin Polska Sieć „Energie Cités”.</p>
3.7. Systematyczne ograniczanie na terenie Gminy niskiej emisji m.in. poprzez termomodernizację obiektów użyteczności publicznej, wykorzystanie odnawialnych źródeł energii oraz modernizację systemu oświetlenia ulicznego	<p>1. Wymiana 34 opraw oświetleniowych na ul. Sobieskiego na LEDowe.</p> <p>2. Termomodernizacja i remont w Szkole Podstawowej nr 4 z Oddziałami Integracyjnymi i Oddziałami Gimnazjum w Bielawie (wartość prac: 2 399 567,12 zł).</p>
3.8. Rozbudowa systemu selektywnej zbiórki odpadów w celu podnoszenia świadomości społeczności lokalnej prowadzącej do racjonalizacji gospodarowania odpadami komunalnymi	
Cel strategiczny IV: Kultura jako nowy potencjał dla zrównoważonego rozwoju Bielawy	
4.1. Wykorzystanie potencjału Dolnośląskiego Inkubatora Art-Przedsiębiorczości w celu stworzeniu warunków dla uruchamiania i Rozwoju działalności gospodarczej w sektorze kreatywnym	<p>Głównym celem działania Art Inkubatora jest wsparcie działalności gospodarczej w sektorze kreatywnym poprzez najem pomieszczeń na preferencyjnych warunkach, udostępnianie laboratoriów i pomieszczeń specjalistycznych, jak studio nagrań, sala projekcyjna, sale do tańca.</p> <p>W 2018 r. w obiekcie funkcjonowały 23 podmioty, w tym 10 objęto pomocą publiczną <i>de minimis</i>. Na dzień 31 grudnia 2018 r. wynajęte były wszystkie pomieszczenia.</p> <p>Przedsiębiorcy korzystali z przestrzeni biurowej i magazynowej, pracowni specjalistycznych, sali konferencyjnej i szkoleniowej (gł. szkolenia z pozyskiwania środków finansowych na rozwój firm - Fundusz Regionu Wałbrzyskiego, doradztwo zawodowe, giełdy pracy). Największym wydarzeniem była Międzynarodowa Konferencja Współpracy Gospodarczej Polska-Węgry, podczas której lokalni przedsiębiorcy mieli możliwość nawiązania współpracy z zagranicznymi firmami, skorzystania z porad i wysłuchania prelekcji dot. działalności gospodarczej.</p>
4.2. Ścisła współpraca instytucji kultury oraz organizacji pozarządowych z sektorem biznesowym w celu wyzwolenia efektu synergicznego w kulturze, który stworzy nową alternatywę rozwojową miasta	<p>Miejski Ośrodek Kultury i Sztuki współpracował przy organizacji imprez z lokalnymi przedsiębiorcami., którzy udzielali pomocy rzeczowej oraz finansowej przy organizacji imprezy Regałowski (Intermarche, BOOM, Kaczmarek Electric S.A.). Na potrzeby organizacji bazy noclegowej na tę imprezę współpracowano z hotelami. Ponadto wraz z hotelem Dębowym organizowano koncerty muzyki klasycznej pod nazwą „Śniadanie na trawie” w</p>

	ramach Międzynarodowego Festiwalu Bachowskiego.
4.3. Rozwój infrastruktury kultury w szczególności Miejskiego Ośrodka Kultury i Sztuki, Miejskiej Biblioteki Publicznej oraz Dolnośląskiego Inkubatora Art-Przedsiębiorczości	W 2018 r. MOKiS doposażono w nowe punkty świetlne i efektowe, w tym urządzenie do "ciężkiego dymu", wymieniono dyski pamięci w serwerze małej sali kinowej oraz lampy projekcyjne. Wprowadzono terminale umożliwiające płatności kartą kredytową. W holu Teatru zainstalowano nowoczesny system wystawienniczy. W związku z realizacją mikroprojektu „2018=20. Porcelanowa rocznica współpracy Bielawy i Hronova” doposażono go w sprzęt plenerowy poprzez zakup m.in. 4 namiotów, pneumatycznych słupów reklamowych, zestawów piknikowych, 10 sztalug, 20 antyram oraz krzeseł turystycznych.
4.4. Utworzenie Muzeum Włókiennictwa jako nowego produktu turystyki kulturowej	
4.5. Zachowanie dziedzictwa kultury chrześcijańskiej poprzez modernizację kościołów pw. Wniebowzięcia NMP oraz Bożego Ciała, a także utworzenie Centrum Kultury Chrześcijańskiej	Gmina przekazała Parafii Bożego Ciała 100 000,00 zł na drugi etap napraw wewnętrznych realizowanych pod nadzorem konserwatora zabytków.
4.6. Organizacja cyklicznych imprez wizerunkowych m.in. „Regalowisko”, „Tolk – Folk”, „Sudety Sound” w celu stymulowania ruchu turystycznego.	<ul style="list-style-type: none"> - organizacja 20. edycji Regalowiska Bielawa Reggae Festiwal w sierpniu, - XX Tolk-Folk 2018 w lipcu 2018 r., - Dni Bielawy w czerwcu 2018 r., - Ogólnopolski Festiwal Piosenki „Dolnośląska Nutka” w kwietniu 2018 r., - wystawy i koncerty w ramach Polsko-Czeskich Dni Kultury Chrześcijańskiej (wrzesień/październik 2018 r.)
Cel strategiczny V: Innowacyjność i technologie teleinformatyczne szansą trwałego postępu cywilizacyjnego Bielawy	
5.1. Wykorzystanie potencjału Dolnośląskiego Inkubatora Art-Przedsiębiorczości w celu wspierania rozwoju wykorzystania nowoczesnych technologii teleinformatycznych w kulturze (sala 3D, studia obróbki: dźwięku, obrazu i grafiki komputerowej, studio nagraniowe)	W 2018 r. DIAP działał w 2 budynkach - przy ul. Piastowskiej 19A i 19C. Do dyspozycji potencjalnych przedsiębiorców, oprócz przestrzeni biurowej i magazynowej, były specjalistyczne pracownie. W pracowniach komputerowych odbywały się szkolenia komputerowe, gł. dla seniorów (Bielawski Uniwersytet Trzeciego Wieku i Zespół Ośrodków Wsparcia). Ze studia nagrań skorzystały podmioty z Bielawy, Dolnego Śląska i Polski. Nagrywały tu zespoły, chóry i soliści m.in. z powiatu dzierzoniowskiego i kłodzkiego. Cyklicznie odbywały się zajęcia z ceramiki i recyklingu, prowadzone przez Kreatywną Pracownię Ceramiki i Decoupage Magdaleny Hryniewicz. W sali widowiskowej miały miejsce przedstawienia teatralne, projekcje filmowe, koncerty oraz inne wydarzenia kulturalne, m.in. Ogólnopolski Festiwal Piosenki Dolnośląska Nutka Bielawa 2018, Międzynarodowy Turniej Break Dance. W zaadaptowanych na potrzeby sal tanecznych pomieszczeniach odbywały się zajęcia z różnych form tańca i gimnastyki przy muzyce. Na przestrzeni całego 2018 r. wynajem pomieszczeń biurowych i magazynowych osiągnął poziom 100%.
5.2. Konsekwentna współpraca z Miastem Świdnica oraz Politechniką Wrocławską w celu stworzenia klastra przemysłowego w dziedzinie odnawialnych źródeł energii	Gmin Bielawa poprzez Bielawską Agencję Rozwoju Lokalnego czynnie uczestniczy w pracach prowadzonych przez Dolnośląski Klaster Energii Odnawialnej z siedzibą w Świdnicy. Uczestnikami Klastra są przedsiębiorcy ze Świdnicy i pracownicy Politechniki Wrocławskiej. Współpraca obejmowała m.in. poniższe wydarzenia: <ul style="list-style-type: none"> · Dolnośląskie Fora i Targi Energii Odnawialnej, · partnerstwo programowe w Forach Samorządu Terytorialnego w Kudowie-Zdroju, · coroczne Europejskie Dni Słoneczne w Dzierżonowie, · Młodzieżowe Fora ochrony środowiska i energii odnawialnej na Dolnym Śląsku.
5.3. Utworzenie wspólnie z Powiatem	

Dzierżoniowskim i wykorzystanie potencjału „Inkubatora technologicznego efektywności energetycznej w budownictwie” oraz Centrum OZE w celu wspierania działalności B+R w zakresie produkcji i poszanowania energii	
5.4. Wykorzystanie innowacji i transferu technologii w gminnych jednostkach organizacyjnych	Jednostki organizacyjne podłączone zostały do wspólnych systemów informatycznych: FINN, BUDŻET 24, PUMA.
5.5. Ekologia i kultura jako innowacyjne produkty turystyczne, umożliwiające dywersyfikację struktury gospodarczej Gminy	Przykłady działań z zakresu ekologii zostały wymienione przy celu strategicznym III, natomiast kultury – IV. W 2018 r. zorganizowano w Bielawie pierwszą edycję festiwalu „Dolnośląska Nutka” pod honorowym patronatem Marszałka Województwa Dolnośląskiego. Do udziału w pierwszej edycji zgłosiło się ponad 230 wokalistów z 65 miast Polski.
5.6. Rozwój współpracy międzynarodowej, w tym kontaktów trans granicznych w ramach Euroregionu Glacensis oraz z partnerami z innych krajów UE i świata, w zakresie powielania dobrych praktyk, wymiany know-how oraz wdrażania innowacji w dziedzinie gospodarki, turystyki, ekologii, kultury oraz innych dziedzin funkcjonowania jednostek samorządu terytorialnego	Nawiązano współpracę z miastem partnerskim Šumperk - zrealizowano 1 mikroprojekt i 1 rozpoczęto, odbyły się wspólne spotkania. Kontynuowano współpracę partnerską z miastem Hronov przy realizacji 1 mikroprojektu z czynnym udziałem partnerów i mieszkańców, w tym dzieci.
Cel strategiczny VI: Rewitalizacja zdegradowanych części Bielawy, położonych na obszarach funkcjonalnie powiązanych ze zlikwidowanymi zakładami włókienniczymi	
6.1. Modernizacja dróg gminnych łączących zdegradowane tereny po byłych zakładach włókienniczych „Bielbaw” z drogami wyższej kategorii, w szczególności z drogą wojewódzką nr 384	
6.2. Budowa dróg gminnych prowadzących do zdegradowanych terenów położonych wokół zbiornika wody przemysłowej „Sudety” w Bielawie	W 2018 r. rozpoczęto przebudowę drogi wokół byłego zbiornika wody przemysłowej „Sudety”, w ramach której powstaną parkingi, chodniki i ścieżki rowerowe.
6.3. Modernizacja zbiornika wody przemysłowej „Sudety” oraz zagospodarowanie zdegradowanych terenów położonych w jego bezpośrednim sąsiedztwie	1. Zrealizowano inwestycję „Wykorzystanie i udostępnienie lokalnych zasobów zbiornika Sudety w Bielawie na cele turystyczne”. 2. Od 2018 r. realizowany jest projekt „Rewitalizacja zdegradowanego podobszaru Bielawy poprzez modernizację fragmentu drogi oraz przebudowę budynku w obrębie OW Sudety” 3. Od 2018 r. realizowany „Rozwój systemu terenów zieleni miasta Bielawa z uwzględnieniem funkcji ekologicznych i rekreacyjnych na rzecz poprawy jakości środowisk mieszkańców”.
6.4. Wykorzystanie obiektów po byłych zakładach włókienniczych „Bielbaw” na rozwój kultury, turystyki i tworzenia stałych miejsc pracy w szczególności rozszerzenie oferty Dolnośląskiego Inkubatora Art-Przedsiębiorczości oraz utworzenie Muzeum Włókiennictwa	
6.5. Modernizacja i rozbudowa obiektów sportowych zlokalizowanych w obszarze rewitalizowanym	W październiku 2018 r. zakończono modernizację hali sportowej przy ul. Waryńskiego 1. W ramach inwestycji wyburzono część sali od strony ul. Stefana Komandora Frankowskiego i w to miejsce wybudowano nową część budynku od strony ul. Waryńskiego, w której znajdują się szatnie, prysznice, toalety, sauna oraz pokój

	trenerów. Wyremontowano też główną część hali treningowej. Powierzchnia nowej części sali wynosi 65 m ² , a całej hali - ok. 200 m ² .
6.6. Ochrona układu urbanistycznego Gminy poprzez prace konserwatorskie i remonty zabytków oraz odnowienie budynków o wartości architektonicznej i znaczeniu historycznym, w tym także obiektów sakralnych m.in. modernizacja kościoła pw. Bożego Ciała	Parafia Bożego Ciała w 2018 r. przy udziale dotacji z Gminy Bielawa dokonała pod nadzorem Dolnośląskiego Konserwatora Zabytków remontu elementów elewacji i części wewnętrznej.
Cel strategiczny VII: Kompletny system placówek oświatowych oraz budownictwo mieszkaniowe jako oferta Bielawy dla ludzi młodych oraz rodzin z dziećmi	
7.1. Utrzymanie i rozwój kompletnego systemu edukacji oraz opieki na dziećmi w wieku 0-18 lat, obejmującego zarówno placówki publiczne, jak i niepubliczne, w celu umożliwienia młodym rodzicom podejmowania zatrudnienia	
7.2. Rozwój systemu promującego przedsiębiorczość ludzi młodych (2 inkubatory przedsiębiorczości, Fundusz Poręczeń Kredytowych Powiatu Dzierżoniowskiego, Punkt Szansy)	W dniu 15.10.2018 r. z uwagi na brak możliwości pozyskiwania środków krajowych i unijnych na poręczenia, które zapewniłyby Spółce dalsze funkcjonowanie, a także z uwagi na sytuację mikro- i makroekonomiczną, udziałowcy podjęli decyzję o otwarciu likwidacji Funduszu Poręczeń Kredytowych Powiatu Dzierżoniowskiego.
7.3. Uruchomienie systemu szkoleń dla ludzi młodych wchodzących na rynek pracy	
7.4. Współpraca Gminnego Centrum Informacji z Powiatowym Urzędem Pracy w Dzierżoniowie w celu ułatwienia pokonywania barier wejścia na rynek pracy	Gminne Centrum Informacji: - organizowało giełdy pracy, - poszukiwało ofert pracy i udostępniało zainteresowanym, - udzielało pomocy przy redagowaniu CV i przekazywało je na wniosek zainteresowanych do potencjalnych pracodawców , - organizowało roboty publiczne (dla 8 osób w 2018 r.), - organizuje roboty społecznie użyteczne.
7.5. Systematyczne powiększanie zasobu mieszkaniowego Gminy, w szczególności w ramach budownictwa TBS	
7.6. Przygotowanie atrakcyjnej oferty inwestycyjnej, przeznaczonej pod zabudowę jednorodzinną i wielorodzinną w celu uzyskania dodatniego bilansu migracji ludności	Działki stale wystawiane są na sprzedaż, oferty opracowywane są także pod kątem indywidualnych zapytań. Wykaz działek dostępny jest na stronie internetowej www.bielawa.pl . Szczegółowe informacje na temat oferty można uzyskać w Referacie Gospodarki Mieniem Urzędu Miejskiego.
Cel strategiczny VIII: Bielawa miastem opiekuńczym, przyjaznym osobom starszym i niepełnosprawnym	
8.1. Stworzenie zintegrowanego i efektywnego systemu pomocy społecznej poprzez rozwój bazy dotyczącej opieki społecznej, w tym modernizację siedziby Ośrodka Pomocy Społecznej oraz uruchomienie gminnego Zespołu Ośrodków Wsparcia	
8.2. Promowanie wśród mieszkańców Bielawy zdrowego stylu życia	
8.3. Sukcesywne dostosowywanie infrastruktury użyteczności publicznej oraz komunikacji miejskiej do potrzeb osób starszych i niepełnosprawnych	
8.4. Utrzymanie kompletnego systemu oświatowych placówek integracyjnych, umożliwiających edukację dzieciom	

niepełnosprawnym	
8.5. Współpraca gminnych jednostek z organizacjami pozarządowymi zajmującymi się ludźmi starszymi i niepełnosprawnymi	
Cel strategiczny IX: Sport jako alternatywa spędzania wolnego czasu oraz kształtowania zdrowych postaw wśród mieszkańców Bielawy	
9.1. Wykorzystanie potencjału nowoczesnej infrastruktury sportowo-rekreacyjnej (boiska piłkarskie, boiska wielofunkcyjne, pływalnia Aquarius, skate plaza) w celu popularyzowania zdrowego stylu życia	
9.2. Zwiększenie ilości współczesnych atrakcji turystycznych Gminy, poprzez modernizację i rozbudowę bazy wypoczynkowej, sportowej i rekreacyjnej	
9.3. Organizacja cyklicznych imprez wizerunkowych m.in. „Moto – Show”, „Lines of Bielawa”, „Bieg po schodach” w celu stymulowania ruchu turystycznego	W lipcu 2018 r. zorganizowano III. Międzynarodowy Złot Motocyklowy. Podczas zlotu miały miejsce rockowe koncerty, konkurencje zlotowe z nagrodami, teatr ognia, pokaz pole dance oraz widowiskowy i wielki pokaz sztucznych ogni.
9.4. Ścisła współpraca bielawskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji z organizacjami pozarządowymi w celu optymalizacji oferty aktywnego wypoczynku	
9.5. Promocja Gminy poprzez inicjowanie nowych przedsięwzięć sportowych rangi ogólnopolskiej i międzynarodowej	- Epicka Czwórka - wyścig MTB w Górach Sowich w 2 kategoriach. Kategoria Classic to 4 etapy o łącznej długości 130 m i przewyższeniu 4545 m, a kategoria Epic to 4 etapy na łącznym dystansie 232 km i o przewyższeniu 8324 m. Udział w wyścigu wzięło ponad 200 zawodników. - Triathlon – zawody przeprowadzone w sierpniu, z dystansem 1/8 Ironman (475 m pływania, 22 km jazdy na rowerze, 5 km biegu).
Cel strategiczny X: Modernizacja i rozbudowa infrastruktury komunalnej jako niezbędny element rozwoju Bielawy	
10.1. Poprawa estetyki Gminy, poprzez modernizację budynków komunalnych, obiektów użyteczności publicznej, w tym także renowacja i restauracja substancji zabytkowej Gminy	1. Termomodernizacja budynków mieszkalnych przy ul. Strażackiej 5, 6, 7a i b, 8a i b. 2. Modernizacja budynków mieszkalnych przy ul. Brzeźnej 46 i Wolności 36, 38, 38a, 40,46. 3. Termomodernizacja Szkoły Podstawowej nr 4.
10.2. Współpraca z zarządcami zasobów mieszkaniowych (MZBM, TBS, Spółdzielnia Mieszkaniowa) w celu wspólnego rozwiązywania problemów mieszkańców Bielawy	
10.3. Modernizacja i rozbudowa infrastruktury technicznej w tym ulic, chodników, sieci wodno-kanalizacyjnej, terenów zielonych oraz likwidacja barier architektonicznych w przestrzeni publicznej	1. Przekształcenie placu przy ul. Wesolej w miejsca parkingowe.
10.4. Tworzenie stref bezpieczeństwa oraz rozwój systemu monitoringu w celu zapobiegania przestępczości w obszarach zagrożonych patologiami społecznymi na terenie Gminy	
Cel strategiczny XI: Organizacje pozarządowe gwarantem dialogu i współpracy na rzecz lokalnej społeczności Bielawy	
11.1. Wspieranie działalności organizacji niepublicznych i pozarządowych	
11.2. Ścisła współpraca z organizacjami pozarządowymi w celu zaspokajaniu	Większość środków finansowych została rozdysponowana w trybie konkursowym, w szczególności w zakresie: upowszechniania kultury

<p>zbiorowych potrzeb mieszkańców oraz wzbogacenia gminnej oferty w zakresie kultury, sportu, edukacji, zdrowia itp.</p>	<p>fizycznej; kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego; podtrzymywania i upowszechniania tradycji narodowej, pielęgnowania polskości oraz rozwoju świadomości narodowej, obywatelskiej i kulturowej; nauki i edukacji; pomocy społecznej i ochrony zdrowia. Gmina dofinansowała zadania realizowane przez 38 organizacji. Gmina również podjęła współpracę z: - Fundacją „Sychem” w zakresie realizacji projektu dofinansowanego ze środków unijnych „Akademia umysłu”, którego celem jest wzrost kompetencji kluczowych (z nauk matematyczno-przyrodniczych, TIK, języka angielskiego oraz kreatywności i pracy zespołowej) u min. 80% uczniów szkół podstawowych w Bielawie z uwzględnieniem indywidualnego podejścia do ucznia zwłaszcza ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi oraz wzrost dostępu do informacji o rynku pracy poprzez utworzenie szkolnych Punktów Informacji i Kariery; - Fundacją „Fabryka Marzeń” w zakresie realizacji projektu „Aktywni rodzice w Gminie Bielawa” planowanym do realizacji w ramach aktywizacji zawodowej osób opiekujących się dziećmi w wieku do lat 3 poprzez tworzenie i rozwijanie miejsc opieki nad dziećmi do lat 3.</p>
<p>11.3. Pomoc organizacjom niepublicznym i pozarządowym przy ubieganiu się o zewnętrzne środki pomocowe na ich działalność statutową</p>	<p>Referat Spraw Społecznych i Działalności Gospodarczej na bieżąco przekazywał do bielawskich organizacji pozarządowych informacje o możliwościach pozyskania środków finansowych.</p>
<p>11.4. Umacnianie świadomości społecznej oraz poczucia odpowiedzialności za siebie i swoją Małą Ojczyznę</p>	<p>Działania w tym zakresie kierowane były przede wszystkim poprzez: - organizację w czerwcu 2018 r. zorganizowano w Ekologicznej Szkole Podstawowej nr 7 w Bielawie konkursy „Odkrywca Skarbów Bielawy” oraz „Odkrywca Uroków Bielawy”, - organizację konkursu recytatorskiego „Sowiogórski Bajarz” w kwietniu 2018 r., - udzielanie pomocy technicznej i merytorycznej przy organizacji imprez takich jak Dzień Działkowca, pikniki parafialne, Festiwal Nadziei i Gwiazdkowa Niespodzianka, - organizację obchodów świąt państwowych, jak w pkt. 2.4.</p>
<p>11.5. Aktywizacja i integracja podmiotów realizujących zadania publiczne</p>	
<p>11.6. Zaangażowanie organizacji pozarządowych w tworzenie aktów prawnych dotyczących ich działalności</p>	<p>Konsultacje aktów prawnych przez organizacje pozarządowe przebiegają wg schematu określonego w Uchwale Nr XVI/164/11 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 30 listopada 2011 r. w sprawie określenia szczegółowego sposobu konsultowania aktów prawa miejscowego z organizacjami pozarządowymi i podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. W 2018 r. Referat Spraw Społecznych i Działalności Gospodarczej przygotował projekty 4 uchwał, które były konsultowane z organizacjami pozarządowymi.</p>

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych UM Bielawa

W 2018 r. realizowano działania odnoszące się do 36,4% celów operacyjnych Strategii.

VII.2 Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Bielawa na lata 2014-2020

Lokalny Program Rewitalizacji został przyjęty Uchwałą nr 26/248/16 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 31 sierpnia 2016 r. w sprawie przyjęcia do realizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Bielawa na lata 2014-2020 i zmieniony Uchwałą nr 47/429/2018 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 10 stycznia 2018 r. w sprawie zmiany Uchwały nr 26/248/16 Rady

Miejskiej Bielawy z dnia 31 sierpnia 2016 r. Zmiany obejmowały wprowadzenie nowych projektów przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

Tab. 45 Realizacja Lokalnego Programu Rewitalizacji w 2018 roku.

Przedsięwzięcie rewitalizacyjne	Zaawansowanie prac
LISTA A	
Modernizacja budynku mieszkalnego zlokalizowanego na obszarze rewitalizacji w Bielawie przy ul. Strażackiej 4, 4a	Odstąpiono od realizacji projektu ze względu na problemy z uzgodnieniami z Dolnośląskim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków.
Modernizacja budynku mieszkalnego zlokalizowanego na obszarze rewitalizacji w Bielawie przy ul. Strażackiej 5, 6, 9a	W 2018 r. przeprowadzono modernizację budynków przy ul. Strażackiej 5 i 6, natomiast odstąpiono od prac przy budynku nr 9a (przyczyna – j.w.).
Modernizacja budynku mieszkalnego wraz z otoczeniem zlokalizowanego na obszarze rewitalizacji w Bielawie przy ul. Wolności 51, 51a, 52-52a, 53-53a, 54, 54a, 54b	Zadanie zrealizowane częściowo – zmodernizowano budynek przy ul. Wolności 52.
Modernizacja budynku mieszkalnego wraz z otoczeniem zlokalizowanego na obszarze rewitalizacji w Bielawie przy ul. Brzeźnej 46	Zadanie zrealizowane.
Modernizacja budynku mieszkalnego wraz z otoczeniem zlokalizowanego na obszarze rewitalizacji w Bielawie przy ul. Wolności 36, 38, 38a	Wartość całkowita projektu – 3 692 580,77 zł.
Modernizacja budynku mieszkalnego wraz z otoczeniem zlokalizowanego na obszarze rewitalizacji w Bielawie przy ul. Wolności 46	Wartość dofinansowania z EFRR + budżet państwa – 3 149 758,33 zł.
Przebudowa byłej drogi zakładowej zlikwidowanych ZPB „Biel-Baw” w obrębie OW Sudety na długości 788 m w kierunku od ul. Lotniczej do ul. Wysokiej w Bielawie	Zrealizowane częściowo – w ramach projektu „Rewitalizacja zdegradowanego podobszaru Bielawy poprzez modernizację fragmentu drogi oraz przebudowę budynku OW Sudety”
Przebudowa i modernizacja budynku gospodarczego na potrzeby OW Sudety w celu przywrócenia nowych funkcji	Wartość całkowita projektu – 6 158 079,18 zł. Wartość dofinansowania z EFRR – 3 781 705,24 zł.
Remont i renowacja budynku kościoła pw. Bożego Ciała w Bielawie, adres: Pl. Kościelny, dz. nr 286 obręb FABRYCZNA, 58-260 Bielawa	Zrealizowane częściowo
LISTA B	
Bielawskie Centrum Edukacji Społecznej „Treningi Zdrowego Odżywiania”	Zadanie zrealizowane
Wspieranie programu rewitalizacji w Gminie Bielawa (Bielawska Agencja Rozwoju Lokalnego Sp. z o.o.)	Zadanie zrealizowane częściowo
Bielawskie Centrum Edukacji Społecznej „Warsztaty teatralne dla dzieci”	Zadanie zrealizowane
Bielawskie Centrum Edukacji Społecznej „Psychoedukacyjne zajęcia dla rodziców z trudnościami w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych	Od września 2018 r. prowadzono warsztaty umiejętności wychowawczych dla rodziców oraz arteterapii dla dzieci. Ponadto oferowana była pomoc psychologiczna.
Bielawskie Centrum Edukacji Społecznej „Grupa wsparcia dla rodziców dzieci niepełnosprawnych”	Zadanie zrealizowane
Bielawskie Centrum Edukacji Społecznej „Warsztaty artystyczne – jak zrobić coś z niczego”	Zadanie zrealizowane
Bielawskie Centrum Edukacji Społecznej „Klub Pogodnej Jesieni życia”	Zadanie zrealizowane
Bielawskie Centrum Edukacji Społecznej – Festyn „Wakacje w kolorach tęczy”	Zorganizowany 20 czerwca 2018 r., udział wzięło ok. 120 dzieci.
Bielawskie Centrum Edukacji Społecznej – Bielawski Klub Seniora	W ramach Klubu Seniora zorganizowano m.in. Potańcówkę i Spotkanie Oplątkowe. Spotkania Klubu

	odbywały się 2 razy w miesiącu.
Przebudowa i adaptacja zdegradowanego budynku, zlokalizowanego przy ul. Brzeżnej 32.	Zadanie zrealizowane częściowo

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych UM Bielawa

W 2018 r. realizowano 10,7% przedsięwzięć rewitalizacyjnych wpisanych do Lokalnego Programu Rewitalizacji.

Na kolejne lata zaplanowano realizację następujących projektów rewitalizacyjnych:

- przygotowanie budowy III etapu budowy obwodnicy Bielawy,
- przebudowa skrzyżowania ul. Żeromskiego i Boh. Getta w Bielawie na rondo,
- przebudowa i modernizacja gminnych dróg publicznych,
- budowa gminnych dróg publicznych do terenów inwestycyjnych,
- uporządkowanie układu ścieżek pieszo-rowerowych na terenie gminy,
- zaadaptowanie budynku byłej szkoły podstawowej przy ul. Wolności 39 na żłobek,
- zagospodarowanie terenów Łysej Góry i Góry Parkowej.

VII.3 Wieloletni Program Gospodarowania Mieszkaniowym Zasobem Gminy Bielawa na lata 2018-2022

Wieloletni Program został przyjęty uchwałą nr 50/443/18 Rady Miejskiej Bielawy z dn. 28 lutego 2018 r. i ma na celu określenie podstawowych kierunków działania gminy w zakresie gospodarowania posiadanym zasobem mieszkaniowym.

Zgodne z założeniami gminy 170 budynków w 2018 r. stanowiło własność gminy. Najwięcej budynków gminnych znajdowało się w stanie technicznym dobrym, tj. wymagało bieżących robót. Prawie 73% gminnych lokali mieszkalnych nie wymagało bieżących robót, zaś ok. 81% lokali socjalnych nadawało się do remontu. Łączne nakłady na remonty i modernizacje w budynkach i lokalach w całości będących własnością gminy wyniosły w 2018 r. 288 091,44 zł, przy czym zasadnicza część wydatków dotyczyła wymiany pokryć dachowych. Z kolei na remonty i modernizacje wykonane w budynkach wspólnotowych Gmina wydała w 2018 r. kwotę 535 204,78 zł.

Tab. 46 Prognoza wyposażenia technicznego zasobu mieszkaniowego w 2018 r. i osiągnięte wskaźniki.

Wyposażenie techniczne	Wskaźniki prognozowane		Wskaźniki osiągnięte	
	lokale mieszkalne [szt.]	lokale socjalne [szt.]	lokale mieszkalne [szt.]	lokale socjalne [szt.]
instalacja gazowa	2786	135	2289	135
instalacja c.o.	82	2	82	2
lokalna instalacja c.o.	22	1	22	1

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych UM Bielawa i Wieloletniego Programu Gospodarowania Zasobem Gminy Bielawa na lata 2018-2022

Tab. 47 Ocena stanu technicznego gminnego zasobu mieszkaniowego w 2018 roku.

Ocena stanu technicznego	budynki [szt.]		lokale mieszkalne [szt.]		lokale socjalne [szt.]	
	prognoza	realizacja	prognoza	realizacja	prognoza	realizacja
bardzo dobry	3	3	2033	2033	-	-
dobry	103	103	529	529	110	110
zły	64	64	224	224	25	25

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych UM Bielawa i Wieloletniego Programu Gospodarowania Zasobem Gminy Bielawa na lata 2018-2022

Tab. 48 Wykonanie remontów i modernizacji budynków mieszkalnych stanowiących w 100% własność gminy w 2018 roku.

Zakres robót remontowych/modernizacyjnych	Liczba budynków/lokalii		Nakłady poniesione [zł]	
	prognoza	realizacja	prognoza	realizacja
wymiana pokryć dachowych z remontem kominów	2	2	105 000,00	133 371,75
remont kominów	-	-	-	-
remont i naprawa elewacji	-	-	-	-
odwodnienia budynków	-	-	-	-
wymiana instalacji elektrycznej	-	-	-	-
wymiana instalacji gazowej	-	-	-	-
wymiana instalacji wodno-kanalizacyjnej	3	-	20 000,00	-
remont klatek schodowych	-	-	-	-
roboty stolarskie i ciesielskie	1	bd	4 500,00	61 018,66
roboty murarsko-betoniarskie	-	-	-	-
zabezpieczenia i usuwanie skutków awarii	-	bd	230 000,00	84 700,26
remont lokali socjalnych	8	bd	30 000,00	9 000,77
remont pomieszczeń tymczasowych	-	-	-	-

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych UM Bielawa i Wieloletniego Programu Gospodarowania Zasobem Gminy Bielawa na lata 2018-2022

Tab. 49 Nakłady na remonty i modernizacje budynków mieszkalnych, w których gmina jest jednym ze współwłaścicieli (w udziale przypadającym na gminę) w 2018 roku.

Zakres robót remontowych/modernizacyjnych	Nakłady poniesione [zł]	
	prognoza	realizacja
wymiana pokryć dachowych z remontem kominów	196 600,00	165 923,28
remont kominów	3 800,00	4 093,02
remont i naprawa elewacji	87 800,00	36 239,20
odwodnienia budynków	108 000,00	25 690,02
wymiana instalacji elektrycznej	85 900,00	58 349,36
wymiana instalacji gazowej	70 000,00	30 715,15
wymiana instalacji wodno-kanalizacyjnej	-	10 284,77
remont klatek schodowych	73 400,00	31 868,09
roboty stolarskie	46 000,00	33 884,50
roboty ciesielskie	32 100,00	5 498,88
roboty murarsko-betoniarskie	41 900,00	87 161,93
zabezpieczenia i usuwanie skutków awarii	300 000,00	45 496,58
remont lokali socjalnych	30 000,00	-
remont pomieszczeń tymczasowych	-	-

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych UM Bielawa i Wieloletniego Programu Gospodarowania Zasobem Gminy Bielawa na lata 2018-2022

VII. 4 Plan Gospodarki Niskoemisyjnej Gminy Bielawa

Plan Gospodarki Niskoemisyjnej Gminy Bielawa został przyjęty Uchwałą Rady Miejskiej Nr 19/179/16 z dnia 24 lutego 2016 roku. Dokument ten wyznacza kierunki działań, których wdrożenie przyniesie skutek w postaci zmiany struktury dotychczas wykorzystywanych nośników energii. Zaplanowane działania mają zarówno charakter inwestycyjny, jak i nieinwestycyjny oraz odnoszą się do kilku obszarów, mających największy wpływ na jakość środowiska – administracja, gospodarstwa domowe, transport, przemysł/handel/usługi.

Tab. 50 Realizacja Planu Gospodarki Niskoemisyjnej Gminy Bielawa w 2018 roku.

Sektor	Działanie	Zrealizowane zadania	Efekty
Administracja	Termomodernizacja budynków	termomodernizacja Szkoły Podstawowej nr 4 w Bielawie	- średnioroczna oszczędność energii finalnej – 29,75 MWh/rok, energii pierwotnej - 89,15 MWh/rok, - szacowana wielkość redukcji emisji CO ₂ – 24,13 t/rok
	Wymiana oświetlenia wewnętrznego		
	Montaż OZE		
	Modernizacja oświetlenia ulicznego	wymiana 34 opraw na LED przy ul. Sobieskiego	- zmniejszenie zużycia energii 11 913 kWh/rok
Gospodarstwa domowe	Termomodernizacja budynków	termomodernizacja budynków mieszkalnych przy ul. Strażackiej 5, 6, 7a i i b, 8a i b	- średnioroczna oszczędność energii finalnej – 509 932 kWh/rok, - szacowana wielkość redukcji emisji CO ₂ – 179,10 Mg/rok, - szacowana wielkość redukcji emisji PM10 – 0,279 Mg/rok
	Wymiana oświetlenia w częściach wspólnych	modernizacja budynków przy ul. Brzeźnej 46 i Wolności 36, 38, 38a, 40, 46 - wymieniono 59 opraw na LED	zmniejszenie zużycia energii 11 913 kWh/rok
	Wymiana dźwigów osobowych	wymiana 1 dźwigu w budynku należącym do Spółdzielni Mieszkaniowej w Bielawie	
	Modernizacja węzłów ciepłych		
	Wymiana sieci ciepłowniczej		
	Rozbudowa sieci ciepłowniczej		
	Wymiana źródeł ciepła	Brak danych w zakresie wymienionych źródeł ciepła od osób niekorzystających z dotacji. Między 1 lutego a 6 czerwca 2018 r. podpisano umowy o dotację za zmianę systemu ogrzewania z 62 osobami. O rozliczenie i wypłatę dotacji na kwotę 120 285,14 zł wystąpiły 62 osoby.	
	Montaż instalacji fotowoltaicznych		

	Edukacja proekologiczna lokalnej społeczności	- działania dot. ochrony powietrza: strona internetowa, kampania w szkołach, konferencja dot. uchwał antysmogowych, - konferencja szkoleniowa dla mieszkańców ul. Strażackiej 5, 6, 7 a i b, 8 a i b, - broszury i ulotki szkoleniowe prowadzone przez Referat Ochrony Środowiska i Straż Miejską
Przemysł, handel, usługi	Edukacja proekologiczna przedsiębiorców	konferencja dot. uchwał antysmogowych
	Montaż instalacji fotowoltaicznych	
Transport	Modernizacja i budowa ścieżek rowerowych	
	Wybór przewoźnika (silniki norma Euro 6)	przedsiębiorca realizujący komunikację miejską na rzecz organizatora - Komunikacji Miejskiej Gminy Bielawa posiada pojazdy spełniające normę emisji Euro6
	Promocja lokalnego transportu miejskiego	
	Promowanie zachowań energooszczędnych	

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych UM Bielawa

W 2018 r. realizowano 47,4% zadań wpisanych do *Planu Gospodarki Niskoemisyjnej Gminy Bielawa*.

VII. 5 Program Ochrony Środowiska dla Gminy Bielawa na lata 2015-2018 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2015-2022

Program został przyjęty Uchwałą nr 21/288/16 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 30 marca 2016 roku, uzyskał pozytywną opinię Zarządu Powiatu Dzierżoniowskiego. Dokument opiera się na celach środowiskowych: stworzeniu w gminie systemu zarządzania środowiskiem, podniesieniu świadomości ekologicznej mieszkańców gminy, ograniczeniu ryzyka i skutków awarii przemysłowych, ochronie środowiska przyrodniczego i krajobrazu, minimalizacji liczby wytwarzanych odpadów, ochronie wód, powietrza i gleb, poprawie klimatu akustycznego oraz minimalizacji promieniowania elektromagnetycznego. Poniższa tabela zawiera zestawienie zadań wpisanych do tego Programu, za których realizację odpowiada gmina Bielawa.

Tab. 51 Realizacja Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Bielawa w 2018 roku.

Przedsięwzięcie	Nakłady finansowe (w 2018 r.)	Źródła finansowania	Zakres działań, zaawansowanie, wskaźniki realizacji, wyjaśnienie opóźnień/braku działań
Podniesienie bezpieczeństwa powodziowego	nie podjęto działań		
Wydawanie decyzji środowiskowych jako narzędzia prewencyjnego umożliwiającego minimalizowanie uciążliwości przyszłych przedsięwzięć	Związane z zatrudnieniem pracownika	budżet gminy	Wydano 4 decyzje środowiskowe: - budowa sieci wodociągowych w obrębie Gminy Bielawa - budowa stacji azotu - zabudowa biologiczna szlaków zrywkowych w Leśnictwie Bielawa

			- rozbudowa terenów utwardzonych przy budynku magazynowym z częścią socjalno-biurową w Bielawie.
Opracowywanie mpzp jako podstawy lokalizacji nowych inwestycji	Ok. 91 000,00 zł	budżet gminy	3 miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego o łącznym obszarze 11,6 ha.
Prowadzenie strategicznych ocen oddziaływania na środowisko w ramach tworzenia dokumentów strategicznych gminy	nie podjęto działań		
Współpraca z organami ochrony środowiska oraz jednostkami odpowiedzialnymi za stan środowiska naturalnego	Zadania nie generowały dodatkowych kosztów – realizowane w ramach zadań komórek organizacyjnych Urzędu Miejskiego (budżet gminy)	Współpraca z następującymi podmiotami: Starostwo Powiatowe, RDOŚ, WIOŚ, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny, PGW Wody Polskie, Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego, Dolnośląski Urząd Wojewódzki, Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.	
Wydawanie decyzji o warunkach zabudowy oraz decyzji o lokalizacji inwestycji celu publicznego		Wydano: - 70 decyzji o warunkach zabudowy, - 13 decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego.	
Prowadzenie kampanii edukacyjno-informacyjnej w celu podnoszenia świadomości w zakresie szkodliwości spalania odpadów oraz węgla o słabej kaloryczności i wysokiej zawartości siarki w przydomowych kotłowniach		Informacje publikowane w Wiadomościach Bielawskich, na www.zielonabielawa.pl (strona poświęcona ekologii w gminie), na ulotkach.	
Współpraca z mediami w zakresie ochrony środowiska, współpraca z placówkami oświatowymi w zakresie działań ekologicznych		Akcja „Listy dla Ziemi” - dzieci i młodzież, w formie listów, zachęcają dorosłych do proekologicznych zachowań i działań na rzecz natury	
Rozwój szkolnej edukacji w zakresie ochrony środowiska i podniesienie świadomości ekologicznej mieszkańców, zapewnienie społeczeństwu niezbędnych informacji na temat środowiska i działań na rzecz jego ochrony		nie podjęto działań	
Prowadzenie edukacji ekologicznej w zakresie selektywnego zbierania odpadów komunalnych	ok. 5 000,00 zł	budżet gminy	Przygotowano ulotki, plakaty, zorganizowano festyn „Bielawa-Twój Dom”
Prowadzenie kampanii edukacyjno-informacyjnej w zakresie OZE	nie podjęto działań		
Prowadzenie kampanii edukacyjno-informacyjnej w zakresie ochrony przyrody	Zadanie nie generowało dodatkowych kosztów – realizowane w ramach zadań komórek organizacyjnych Urzędu Miejskiego (budżet gminy)	Prowadzenie strony internetowej zielonabielawa.pl	
Organizacja imprez masowych (np. Dzień Ziemi, Sprzątanie Świata, Listy dla Ziemi)	ok. 2 500,00 zł	budżet gminy	Organizacja akcji: Listy dla Ziemi, Sprzątanie Świata.
Utrzymanie i urządzenie terenów zieleni, zadrzewień, zakrzewień i parków	500 683,13 zł	budżet gminy	Bieżące prace.

Promocja walorów przyrodniczych gminy	Zadanie nie generowało dodatkowych kosztów – realizowane w ramach zadań komórek organizacyjnych Urzędu Miejskiego (budżet gminy)	Prowadzenie strony internetowej zielonabielawa.pl	
Uwzględnienie znaczenia ochrony różnorodności biologicznej w planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym	nie podjęto działań		
Uwzględnianie w mpzp form ochrony przyrody oraz obszarów przyrodniczo cennych			
Uwzględnienie i wdrażanie zapisów planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000			
Uwzględnienie w mpzp obszarów przeznaczonych pod zalesianie			
Identyfikacja i likwidacja dzikich wysypisk śmieci	11 237,00 zł	budżet gminy	
Egzekwowanie zapisów wynikających z ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminie i regulaminu utrzymania czystości i porządku w gminie		Realizacją zadania zajmowała się Straż Miejska w ramach swoich obowiązków.	
Składanie rocznego sprawozdania z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi do Marszałka Województwa Dolnośląskiego	Związane z zatrudnieniem pracownika	budżet gminy	
Przeprowadzenie analizy stanu gospodarki odpadami, w celu weryfikacji możliwości technicznych i organizacyjnych gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi	Zadanie nie generowało dodatkowych kosztów – realizowane w ramach zadań komórek organizacyjnych Urzędu Miejskiego (budżet gminy)	Analiza przygotowana została na koniec kwietnia 2019 r.	
Systematyczne usuwanie odpadów porzuconych w korycie rzeki Bielawica	nie podjęto działań		
Gospodarowanie odpadami w postaci wyrobów zawierających azbest poprzez realizację zapisów opracowanego w 2015 roku „Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest stosowanych na terenie Gminy Bielawa na lata 2015-2032”		Właściciele nieruchomości złożyli do końca stycznia 2018 r. informacje o wyrobach azbestowych, na tej podstawie aktualizowana jest ewidencja gminna.	
Budowa i modernizacja sieci wodociągowej	103 284,00 zł	budżet gminy	Budowa sieci o łącznej długości 79,2 m w ul. Grabskiego – dz. nr 340 obr. Fabryczna.
Budowa i modernizacja sieci kanalizacyjnej sanitarnej	109 424,72 zł	budżet gminy	Powstały: kanalizacja sanitarna PVC 200 – 91 m, studnie kanalizacyjne fi 1000 - 4 szt. przy ul. Ostroszowickiej – dz. nr 67, 27/6, 692/6 obr. Nowa Bielawa.
Budowa i modernizacja sieci kanalizacyjnej deszczowej	193 400,00 zł	budżet gminy	1. Odwodnienie terenów przy ul. Wolności – wpusty deszczowe z rusztem kl. D-400 – 5 szt., przykanaliki PVC 160 – 6,5 m,

			przykanaliki PVC 200 - 23 m, studnie chłonne 1200 z włazem kl. C250 – 2 szt. 2. Przebudowa 37 m i 19 szt. przykanalików PVC-U160 w ul. Chopina.
Czyszczenie sieci kanalizacji deszczowej	66 353,75 zł	budżet gminy	Oczyszczono 1199 wpustów ulicznych oraz umyto 647 m kanałów deszczowych.
Prowadzenie ewidencji przydomowych oczyszczalni ścieków i zbiorników bezodpływowych	Związane z zatrudnieniem pracownika	budżet gminy	Zadanie realizowane zgodnie z ustawą o utrzymaniu czystości i porządku w gminach
Bieżąca konserwacja i utrzymanie cieków wodnych	52 561,00 zł	budżet gminy + dotacja 30.000 zł	Konserwacja urządzeń melioracji wodnych: rowy R-A, R-A9, R-A12.
Monitorowanie cieków wodnych	nie podjęto działań		
Utrzymanie czystości dróg i chodników	1 624 751,00 zł	budżet gminy	Zimowe i letnie utrzymanie ok. 66 km dróg gminnych.
Termomodernizacja budynków komunalnych	7 292 180,22 zł	budżet gminy + RPO WD	Kubatura termomodernizowanych obiektów – 31 032 m ³
Ekomodernizacja obiektów użyteczności publicznej w Gminie Bielawa	2 399 567,12 zł	budżet gminy + RPO WD	Kubatura ekomodernizowanych obiektów – 7 600 m ³
Budowa dróg gminnych	nie podjęto działań		
Przebudowa i modernizacja dróg gminnych łączących drogę powiatową nr 3007D z obwodnicą miejską Bielawy oraz drogą wojewódzką nr 384			
Remonty dróg innych	523 804,28 zł	budżet gminy	Wyremontowano: - jezdnię ul. Nowobielawskiej -300 m - jezdnię ul. 3 Maja - 300 m, - ul. Sportową - 180 m, - chodniki na ul. Wysokiej (118,5 m ²), Kwiatowej (144,51 m ²), ul. T. Kościuszki (114 m ²).
Opracowanie Planu Gospodarki Niskoemisyjnej	PGN został opracowany w 2016 r.		
Wyeliminowanie spalania pozostałości roślinnych na powierzchni ziemi poprzez kontrole gospodarstw domowych przez upoważnionych pracowników Urzędu Miejskiego oraz funkcjonariuszy Straży			Kontrole przeprowadzała Straż Miejska, przekazywano ulotki do działkowców.
Stwarzanie warunków dla rozwoju ruchu rowerowego – Rozbudowa ścieżek rowerowych	nie podjęto działań		
Budowa parkingów na terenie miasta	108 000,00 zł	budżet gminy	Wybudowano zatokę parkingową o powierzchni 300 m ² przy ul. Wł. Grabskiego.
Modernizacja taboru autobusowego			W 2017 r. rozstrzygnięto przetarg nieograniczony na operatora transportu zbiorowego w latach 2018-2027. Od początku 2018 r. linie komunikacji miejskiej obsługują tylko niskopodłogowe autobusy (rok produkcji - 2017) wyposażone

			w silniki spełniające normę EURO 6.
Poprawa jakości spalanych paliw			j.w.
Wzrost wykorzystania oleju opałowego i gazu poprzez modernizację indywidualnych i zbiorczych systemów grzewczych	120 285,14 zł	budżet gminy	Gmina udziela dotacje za zmianę systemu ogrzewania na gazowe.
Wprowadzanie standardów akustycznych w mpzp	nie podjęto działań		
Ochrona obszarów o korzystnym klimacie akustycznym poprzez uwzględnienie ich w mpzp			Wskazywano w mpzp tereny, które będą podlegały ochronie przed hałasem na podstawie przepisów o ochronie środowiska
Preferowanie niekonfliktowych lokalizacji obiektów przemysłowych	nie podjęto działań		
Modernizacja nawierzchni ciągów komunikacyjnych	4 842 457,88 zł	budżet gminy + dotacja (399 462,00 zł)	1. Przebudowa jezdni ul. F. Chopina - 210 m. 2. Przebudowa chodników przy ul. 3 Maja – 575 m ² . 3. Remont ul. Chrobrego o długości 455 m 4. Remont ul. Jana III Sobieskiego o długości 600 m. 5. Modernizacja ciągów komunikacyjnych wokół budynków gminnych (dojścia i dojazdy do budynków komunalnych z kostki betonowej) o łącznej powierzchni 1 264,39 m ² (przy ul. Wolności 29, 30, 54-54b, Akacyjowej 5-7, Bocznej 1, 2 i 3, Żeromskiego 42, Polnej 1-3, Parkowej 3-4, 6-7, 9-10). 5. Przebudowa dróg dojazdowych do gruntów rolnych w rejonie ul. Sportowej i Lipcowej o łącznej długości 1,638 km.
Ograniczanie powstawania źródeł pól elektromagnetycznych na terenach gęstej zabudowy mieszkaniowej na etapie planowania przestrzennego oraz wprowadzenie zagadnienia pól elektromagnetycznych do mpzp	nie podjęto działań		

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych UM Bielawa

W 2018 r. realizowano 66,7% zadań wpisanych do Programu Ochrony Środowiska.

VII. 6 Plan zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego dla gmin, dla których organizatorem publicznego transportu zbiorowego jest Gmina Bielawa

Plan został przyjęty przez Radę Miejską 26 lutego 2014 r. uchwałą nr XLVIII/466/14. Dokument zawiera charakterystykę sieci komunikacyjnej, ocenę dostępności publicznego transportu, badania przewozów i ich prognozę na kolejne lata oraz przewidywane formy finansowania usług.

Tab. 52 Realizacja Planu zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego w 2018 roku.

Działanie	Realizacja	
	TAK	NIE
Przeprowadzanie badań napełnień autobusów w celu optymalizacji przebiegu sieci komunikacyjnej.		
Zapewnianie bezpośrednich połączeń z centrum miasta Dzierżoniowa i strefą przemysłową w Dzierżoniowie i/lub zapewnienie dogodnego systemu przesiadkowego.		
Zapewnienie podaży usług przewozowych użyteczności publicznej w zakresie możliwie najwyższej częstotliwości odpowiadającej popytowi na te usługi.		
Modernizacja oraz rozbudowa infrastruktury transportowej dedykowanej w szczególności dla publicznego transportu zbiorowego.		
Eliminacja barier na drodze dojścia do/z przystanków, np. niedostatecznej liczby przejść dla pieszych.		
Umożliwianie odbywania podróży komunikacją miejską w systemach: Bike&Ride, Kiss&Ride, Park&Ride.		
Obejmowanie usługami publicznego transportu zbiorowego nowopowstających skupisk ludności i generatorów ruchu.		
Dążenie do utrzymania jak największego wskaźnika niezawodności taboru poprzez wymianę taboru przez operatora na nowocześniejszy – niewysłużony i/lub nowy i tym samym mniej awaryjny.		
Możliwie niewielki koszt biletów.		
Analiza możliwości i zasadności wprowadzenia nowych typów biletów umożliwiających realizację podróży wymagających przesiadania się na podstawie jednego biletu jednorazowego/czasowego .		
Poprawa punktualności kursowania autobusów.		
Wyeliminowanie odjazdów przed czasem oraz ograniczenie odjazdów po czasie.		
Dostosowywanie rozkładu jazdy do rzeczywistego czasu przejazdu pomiędzy kolejnymi przystankami komunikacyjnymi poprzez przeprowadzenie badań mających na celu ustalenie realnych czasów przejazdu pomiędzy poszczególnymi przystankami komunikacyjnymi z uwzględnieniem pory i rodzaju dnia tygodnia.		
Poprawa standardu infrastruktury przystankowej poprzez instalację wiat i miejsc siedzących na wybranych przystankach komunikacyjnych oraz objęcie przystanków komunikacyjnych systemem monitoringu miejskiego.		
Poprawa standardu taboru poprzez jego sukcesywną wymianę przez operatorów na tabor nowszy, posiadający aktualnie najwyższe normy emisji spalin EURO oraz wyposażony we współczesne elementy w zakresie komfortu podróżowania.		
Poprawa standardu oczekiwania na przystanku poprzez wdrożenie na wybranych przystankach systemu dynamicznej informacji pasażerskiej.		

Elementy wyposażenia systemu i jego funkcjonalności	Realizacja	
	TAK	NIE
Rozkłady jazdy na przystankach.		

Informacja o opłatach, ulgach i regulaminie przewozów na wiatkach przystankowych i monitorach biletomatów.		
Zastosowanie jednolitego wzoru rozkładów jazdy dla operatorów i przewoźników komunikacji regionalnej korzystających z przystanków publicznego transportu zbiorowego.		
Dynamiczna informacja o przyjazdach i odjazdach pojazdów co najmniej na przystankach węzłowych.		
Schematy sieci komunikacyjnej na tablicach umieszczonych na wiatkach.		
Zewnętrzny system zapowiedzi głosowej o numerze linii i kierunku docelowym pojazdu podjeżdżającego na przystanek na terenach miejskich.		
Informacja o możliwości kontynuowania podróży innym środkiem transportu.		
Zewnętrzne tablice kierunkowe (diodowe, ciekłokrystaliczne lub inne).		
Informacja o opłatach, ulgach i regulaminie przewozów.		
Zapowiedzi głosowe przystanków.		
Wewnętrzne tablice elektroniczne prezentujące pełną trasę przejazdu.		
Informacja o rozkładach jazdy.		
Informacja o opłatach, ulgach, regulaminie przewozów.		
Wyszukiwarka połączeń.		
Mapy i schematy sieci komunikacyjnej.		
Punkty obsługi pasażera.		

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych UM Bielawa

W 2018 r. realizowano 78% zadań wpisanych do Planu zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego.

VII.7 Plan działań na rzecz zrównoważonej energii dla Miasta Bielawa

Uchwałą nr XIV/137/11 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 28 września 2011 r. przyjęto „Plan działań na rzecz zrównoważonej energii dla miasta Bielawa”. Dzięki proponowanym w dokumencie działaniom zmienić się powinna struktura używa nów nośników energii oraz zmniejszyć zużycie energii finalnej. To zaś przełoży się na obniżenie emisji gazów cieplarnianych.

Tab. 53 Realizacja Planu działań na rzecz zrównoważonej energii w 2018 roku.

Działanie	Realizacja	
	TAK	NIE
System zarządzania energią i środowiskiem. Wdrożenie systemu motywacyjnego dla administratorów budynków użyteczności publicznej.		
Zielone zamówienia publiczne.		
Modernizacja miejskiej sieci ciepłowniczej.		
Wybór przewoźnika dla transportu publicznego, którego tabor wyposażony jest w jednostki napędowe spełniające m.in. wymagania norm EURO 4.		
Promocja mechanizmu finansowania montażu kolektorów słonecznych przez NFOŚiGW.		
Budowa 3 turbin wiatrowych.		

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych UM Bielawa

Wszystkie autobusy komunikacji miejskiej jeżdżące na zlecenie organizatora przewozów od 1 stycznia 2018 r. wyposażone są w jednostki napędowe spełniające normę EURO 6.

W 2018 r. realizowano 16,7% zadań wpisanych do Planu działań na rzecz zrównoważonej energii.

VII. 8 Wieloletni Plan Rozwoju i Modernizacji Urzędzeń Wodociągowych i Urzędzeń Kanalizacyjnych dla Gminy Bielawa na lata 2017-2021

Plan został przyjęty Uchwałą Nr 50/442/18 z dnia 28 lutego 2018 r., a następnie zmieniony Uchwałą Nr 62/564/18 z dnia 14 listopada 2018 roku. Wskazuje najważniejsze działania w zakresie infrastruktury wodno-kanalizacyjnej w gminie.

Tab. 54 Realizacja Wieloletniego Plan Rozwoju i Modernizacji Urzędzeń Wodociągowych i Urzędzeń Kanalizacyjnych w 2018 roku

Działanie	Nakłady finansowe poniesione w 2018 r. [zł]	Poziom realizacji wydatków finansowych [%] ⁵	Zakres zrealizowanych zadań, osiągnięte wskaźniki
Budowa wodociągu tranzytowego Lubachów-Pieszycze-Dzierżoniów-Bielawa-etap III	1 383 397,12	28,8%	Zadanie w trakcie realizacji. Wykonano ok. 5,13 km sieci wodociągowej PE DNS60
Budowa suszarni osadów ściekowych w Bielawie	440 484,46	16,3%	Likwidacja istniejącej laguny osadowej w celu budowy suszarni osadów ściekowych. Zadanie nie będzie kontynuowane - Spółka zrezygnowała z budowy suszarni osadów ściekowych na rzecz budowy spalarni osadów w formule PPP i kolejnych sieci kanalizacji sanitarnej.
Prowadzenie projektu pn. Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej na terenie gmin powiatu dzierzoniowskiego – etap II, współfinansowany z Funduszu Spójności	58 946,98	7,5%	Zadanie w trakcie realizacji.
Rozbudowa i modernizacja sieci wodno-kanalizacyjnej wraz z przyłączami do budynków (w tym ul. Klonowa, ul. Legionów, ul. B. Chrobrego, ul. Chopina, w zakresie opracowania dokumentacji budowa sieci wodociągowej w ul. Pileckiego)	712 960,71	178,2%	- wymiana sieci wodociągowej $\varnothing 160$ o dł. 12,0 mb oraz 7 szt. przyłączy o łącznej dł. 261,85 mb w ul. Klonowej; - wymiana sieci wodociągowej z rur PE $\varnothing 160$ mm o długości 78,00 mb, z rur PE $\varnothing 110$ mm o długości 504,00 mb, z rur PE $\varnothing 90$ mm o długości 16,00 mb (łączna długość 598,00 mb) wraz z wymianą 34 szt. przyłączy wodociągowych w granicy pasa drogowego z rur PE $\varnothing 40$ mm o łącznej dł. 199,00 mb do budynków nr 11, 12, 13, 14, 15, 1-17, 18, 19-20, 21, 22-23, 24, 25-26, 27, 28-29, 30-31, 32, 33-34, 35, 36-37, 38a, 39a, 39, 38, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 49, 48, 51, 50, 53. Na sieci zamontowano 3 hydranty p.poż. nadziemne DN 80 i 1 hydrant p.poż. podziemny DN 80 w ul. Bolesława Chrobrego; - wymiana sieci wodociągowej z rur PE $\varnothing 160$ mm o długości 112,00 mb i z rur PE $\varnothing 90$ mm o długości 4,00 mb (łączna długość 116,00 mb)

⁵ Poziom realizacji wydatków finansowych został obliczony jako stosunek poniesionych w 2018 r. nakładów do zaplanowanych na ten rok kosztów realizacji zadania.

			<p>oraz 1 szt. przyłącza wodociągowego z rur PE \varnothing 40 mm o dł. 12,00 mb do budynku nr 4 w ul. Legionów;</p> <p>- wymiana odcinka sieci wodociągowej \varnothing 110 mm o długości 34,00 mb w ul. Chopina.</p> <p>Opracowano dokumentację w zakresie wymiany sieci wodociągowej w ul. Rotmistrza Pileckiego.</p>
--	--	--	--

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych UM Bielawa

W 2018 r. realizowano 80% zadań wpisanych do Wieloletniego Planu Rozwoju i Modernizacji Urządzeń Wodociągowych i Urządzeń Kanalizacyjnych.

Ponadto w 2018 r. dokończono przebudowę kanalizacji sanitarnej w ul. Wysokiej i na os. Włókniarzy w Bielawie na kwotę 131 170,74 zł. Wybudowano także odcinek wodociągu tranzytowego \varnothing 560 PE o długości 288 mb (zasila w wodę mieszkańców Bielawy) oraz \varnothing 315 PE o długości 342,50 mb Dzierżoniów-Pieszycy (rondo) o łącznej wartości 129 971,43 zł. Przygotowano dokumentację projektową na potrzeby modernizacji stacji transformatorowej (koszt – 4 400,00 zł), natomiast realizację zadania założono na 2019 rok. Ponadto dokonano zakupu środków trwałych wykorzystywanych w procesach oczyszczania ścieków i uzdatniania wody o wartości 483 269,22 zł. Wśród nich znalazły się m.in. armatura i urządzenia technologiczne w oczyszczalni ścieków w Bielawie, samochód osobowo-dostawczy dla działu oczyszczalni ścieków, klimatyzacja w budynku administracyjno - socjalno - warsztatowym w oczyszczalni ścieków w Bielawie, wodomierze.

VII. 9 Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt w roku 2018

Program przyjęty Uchwałą Nr 52/457/18 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 28 marca 2018 r. dotyczy bezdomnych zwierząt domowych, w tym bezdomnych psów i kotów oraz zwierząt gospodarskich znajdujących się w granicach Bielawy. Na jego realizację przeznaczono środki w kwocie 128 100 zł. Program przewidywał realizację następujących zadań:

- wyłapywanie bezdomnych zwierząt, stanowiących zagrożenie dla mieszkańców, i zapewnienie im miejsc w schronisku przy ul. Brzegowej w Dzierżoniowie,
- leczenie chorych lub rannych kotów wolnożyjących,
- zakup i wydawanie karmy osobom dożywającym wolnożyjące koty,
- nieodpłatne elektroniczne oznakowanie psów przebywających w schronisku oraz będących własnością mieszkańców Bielawy, a także ich rejestracja w gminnej ewidencji,
- wspieranie organizacji społecznych z Bielawy, które w ramach działalności statutowej zajmują się ochroną zwierząt,
- ograniczenie liczby bezdomnych zwierząt.

Za kwotę 112 500 zł podjęto 36 interwencji dotyczących bezpańskich psów, z czego odłowiono 31 (10 z nich trafiło do właścicieli, 21 – do schroniska), a w pozostałych przypadkach nie udało się odnaleźć na miejscu zgłoszenia psa, pies oddał się w czasie interwencji lub odnaleziono jego właściciela. Wszystkie psy, które przekazano do schroniska zostały oznakowane oraz wpisane do gminnej ewidencji. Ponadto dokonano elektronicznego oznakowania 7 psów

należących do mieszkańców Bielawy (koszt 71,60 zł). Osobom dokarmiającym wolnożyjące koty wydano 168 kg karmy o wartości 1 449,79 zł. Na wsparcie organizacji zajmujących się ochroną zwierząt przeznaczono 8 000 zł, w tym 1 000 zł na leczenie 8 miotów i 6 dorosłych, chorych kotów i zwierząt bezdomnych po wypadku, 3 000 zł na sterylizację 54 wolnożyjących kotów i 4 000 zł na sterylizację 48 psów. Powyższe działania przełożyły się również na ograniczenie liczby zwierząt bezdomnych w Bielawie.

Poziom realizacji *Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt w roku 2018* – 87,5%. Łączne wydatki na realizację Programu wyniosły 122 021,39 zł, tj. 95,3% założonej kwoty.

VII. 10 Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Bielawa na lata 2015-2032

Uchwałą Nr 15/122/15 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 28 października 2015 r. przyjęto *Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Bielawa na lata 2015-2032*. Wśród zadań, które miały być realizowane w 2018 r. znalazły się:

1. aktualizacja bazy danych o podmiotach oraz ilości azbestu i wyrobów zawierających azbest na terenie gminy,
2. rozeznanie, transport i unieszkodliwianie odpadów zawierających azbest z nieruchomości osób fizycznych,
3. demontaż, transport i unieszkodliwianie odpadów zawierających azbest z nieruchomości osób fizycznych,
4. monitorowanie demontażu, transportu i unieszkodliwiania wyrobów zawierających azbest na terenie gminy oraz aktualizacja bazy www.bazaazbestowa.gov.pl,
5. przedstawienie Radzie Miejskiej sprawozdania z przebiegu realizacji Programu.

Realizacja pierwszych czterech zadań zaplanowano ma charakter bieżący i prowadzona ma być do 2032 r., natomiast ostatnie zadanie realizowane jest co 2 lata.

Aktualizacja bazy danych, o której mowa w pkt. 1, oprowadzona jest na bieżąco, przez jednego pracownika Urzędu Miejskiego. Zadanie nr 2 nie było realizowane w 2018 r., ponieważ żaden z mieszkańców nie zgłosił chęci utylizacji azbestu, w związku z czym nie realizowano również zadania nr 3. Najbliższy raport z realizacji Programu zostanie przedstawiony Radzie Miejskiej w 2019 roku.

VII. 11 Strategia Rozwoju Oświaty w Gminie Bielawa na lata 2017-2022

Priorytety i kluczowe zadania w sferze edukacji określone są w Strategii Rozwoju Oświaty w Gminie Bielawa na lata 2017-2022, przyjętej uchwałą Nr 43/387/17 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 25 października 2017 roku. Misją gminy w tym zakresie jest „Rozwój jakości edukacji w Gminie Bielawa poprzez współpracę placówek edukacyjnych i żłobka z lokalnym samorządem w zakresie kształtowania przestrzeni do wszechstronnego rozwoju wiedzy i umiejętności uczniów, w tym także kompetencji społecznych, z uwzględnieniem indywidualnych predyspozycji i zainteresowań dzieci i młodzieży”. Dla jej realizacji w Strategii określono cztery cele strategiczne:

- Zoptymalizowane warunki rozwoju nauczania, wychowania i opieki nad dziećmi w placówkach oświatowych (zapewniające wysoką jakość kształcenia i wychowania);
- Optymalizacja sposobu wykorzystania rozwiniętej i odpowiednio wyposażonej infrastruktury placówek oświatowych zasobów;
- Wzmacnianie roli placówek oświatowych jako miejsca aktywności lokalnej;
- Możliwość pozyskiwania dodatkowych środków na cele edukacyjne.

Określono również cele operacyjne i zadania. Zakres realizacji zadań w 2018 roku zestawiono w tabeli 55.

Tab. 55 Realizacja zadań Strategii Rozwoju Oświaty w Gminie Bielawa na lata 2017-2022 w 2018 roku

Zadanie	Realizacja	Najważniejsze informacje o realizacji w 2018 roku
Zróżnicowanie oferty edukacyjnej	realizacja ciągła	Udział w projekcie „Akademia umysłu”, realizacja godzin gminnych, które również uatrakcyjniają ofertę edukacyjną.
Konkurencyjność wobec sąsiednich gmin	realizacja ciągła	Planowane jest uczestnictwo w kolejnych projektach, które poszerzą ofertę edukacyjną dla uczniów.
Wypracowanie najlepszych metod pracy z uczniem o szczególnych potrzebach edukacyjnych	realizacja ciągła	Doskonalenie nauczycieli poprzez udział w szkoleniach, seminariach.
Wymiana pracowni komputerowych	realizacja ciągła	Doposażono pracownię komputerową w Ekologicznej Szkole Podstawowej nr 7 im. Juliana Tuwima z Oddziałami Gimnazjum oraz utworzono pracownię matematyczną w Szkole Podstawowej nr 10 z Oddziałami Sportowymi i Oddziałami Gimnazjum. Ponadto zakupiono zestawy komputerów przenośnych z szafą dokującą do wykorzystania ogólnodostępnego.
Rozwój technologii informacyjnej, e-dziennik	zrealizowano w całości w 2018 roku	Wszystkie bielawskie placówki szkolne korzystają z e-dziennika.
Kontynuacja i zmodyfikowanie systemu stypendialnego, wspierającego uczniów uzdolnionych w nauce, sporcie oraz artystycznie	zrealizowano w całości w 2018 roku	Utworzono program wspierania uczniów zdolnych na podstawie uchwały Nr 54/480/18 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 30.05.2019 w sprawie przyjęcia Lokalnego Programu Wspierania Edukacji Uzdolnionych Dzieci i Młodzieży, z terenu Gminy Bielawa. Poszerzono katalog nagród Burmistrza Miasta Bielawa o nagrodę w kategorii – sztuka.
Kontynuacja współpracy z ośrodkami akademickimi w celu przeprowadzenia ćwiczeń w laboratoriach z wykorzystaniem najnowszych technologii	realizacja ciągła	Wszystkie bielawskie szkoły współpracują z wyższymi uczelniami. Ponadto Gmina Bielawa rozpoczyna realizację projektu unijnego „Dobry Start”, w który zaangażowani są bielawscy uczniowie.
Warsztaty w Szkole Leśnej, ICPE, Centrum Edukacyjnym w Parku Miejskim	realizacja ciągła	Uczniowie korzystają z warsztatów we wszystkich wskazanych obiektach.
Poszerzenie oferty poradnictwa Specjalistycznego	realizacja ciągła	Uczniowie korzystają z zajęć specjalistycznych np. biofeedback, terapia sensoryczna, terapia pedagogiczna, terapia psychologiczna, kinezyjologia, muzykoterapia, arteterapia itd.
Kontynuacja wprowadzonych innowacji pedagogicznych i inicjowanie nowych	realizacja ciągła	W szkołach prowadzone są innowacyjne zajęcia sportowe np. lekkoatletyka, pływanie synchroniczne, zapasy.
Stałe podnoszenie kwalifikacji specjalistycznych kadry	realizacja ciągła	Kadra pedagogiczna doszkalana jest w systemie ciągłym poprzez np. szkolenie rad pedagogicznych, szkolenia

pedagogicznej		BHP, szkolenia z pierwszej pomocy itd.
Bieżące prace remontowe we wszystkich placówkach oświatowych	realizacja ciągła	Gmina przeznacza środki na bieżące prace remontowe oraz na prace inwestycyjne, które poprawiają warunki w placówkach oświatowych.
Podążanie za wysokim poziomem nauczania w lepiej wyposażonych placówkach	realizacja ciągła	Ciągłe starania dyrektorów o lepsze wyposażenie placówek skutkuje urozmaicaniem oferty edukacyjnej dla bielawskich uczniów.
Modernizacja i termomodernizacja budynków	zrealizowano w całości w 2018 roku dla SP4 z OI i OG	W 2018 roku przeprowadzono termomodernizację Szkoła Podstawowa nr 4 z Oddziałami Integracyjnymi i Oddziałami Gimnazjum.
Stale doposażenie placówek oświatowych w sprzęt i pomoce dydaktyczne	realizacja ciągła	W ramach projektów unijnych bielawskie szkoły doposażone zostały w przeróżne pomoce dydaktyczne.
Kontynuowanie działań opiekuńczych: dożywianie, stypendia socjalne, mleko w szkole, owoce w szkole	realizacja ciągła	Wszystkie te programy są kontynuowane.
Modernizacja monitoringu wewnętrznego i zewnętrznego w placówkach oświatowych	zrealizowano w całości w 2018 roku dla SP10 z OI i OG	Zmodernizowano monitoring zewnętrzny przy Szkole Podstawowej nr 10 z Oddziałami Sportowymi i Oddziałami Gimnazjum.
Założenie Internetu światłowodowego	realizacja ciągła	Nie wszystkie placówki korzystają z Internetu. Szkoła Podstawowa nr 4 z Oddziałami Integracyjnymi i Oddziałami Gimnazjum ze względu na odległość (duży koszt) nie jest podłączona.
Efektywne zapewnienie bezpieczeństwa Na terenie placówek oświatowych poprzez kontrolę obszarów położonych na terenie i w pobliżu placówek oświatowych, kulturalnych, sportowych oraz innych miejsc, w których przebywa młodzież	realizacja ciągła	Działania zapewnia Straż Miejska.
Wspieranie działalności klubów socjoterapeutycznych w celu zapobiegania wykluczeniu społecznemu	realizacja ciągła	Działania realizowane przez Ośrodek Pomocy Społecznej.
Stała współpraca ze środowiskiem lokalnym, instytucjami, fundacjami, stowarzyszeniami, policją, ochotniczą strażą pożarną, strażą miejską i poradnią psychologiczno-pedagogiczną w zakresie ewentualnych zagrożeń oraz realizacja lokalnych programów profilaktycznych i wychowawczych	realizacja ciągła	Dyrektorzy placówek oświatowych współpracują ze Strażą Miejską w zakresie realizacji programów dot. bezpieczeństwa. Współpraca z poradnią psychologiczno-pedagogiczną polega na wymianie korespondencji (opinii o uczniu). Ponadto poradnia diagnozuje i wspiera uczniów uzdolnionych w nauce.
Rozwój wolontariatu młodzieżowego	realizacja ciągła	Dzieci i młodzież z bielawskich placówek chętnie angażują się w różne akcje charytatywne np. UNICEF – wszystkie kolory świata, Szlachetna Paczka, Nie bądź sknera, kup pampera itd. Ponadto uczniowie

		chętnie organizują akcje mające na celu zbiórkę pieniędzy dla potrzebujących dzieci (niekiedy uczniów ze swojej szkoły lub innej), zbiórkę karmy dla podopiecznych schroniska dla zwierząt.
Rozwój przedsiębiorczości dzieci i młodzieży. Efektywny lokalny system poradnictwa edukacyjno-zawodowego	realizacja ciągła	Uczniowie bielawskich szkół elementy przedsiębiorczości poznają podczas nauki na przedmiocie doradztwo zawodowe.
Współpraca szkół z rodzicami i lokalnym środowiskiem w zakresie podejmowania różnorodnych działań edukacyjnych, wychowawczych i opiekuńczych	realizacja ciągła	Stale prowadzone są spotkania edukacyjne dla rodziców dot. np. bezpieczeństwa w sieci, zagrożenia jakim są dopalacze itd.
Organizowanie imprez środowiskowych z udziałem placówek oświatowych, rodziców i mieszkańców	realizacja ciągła	Pikniki rodzinne, impreza miejska „Bielawa mój dom”. Dzieci uatrakcyjnają swoimi występami artystycznymi wszystkie imprezy miejskie, co sprzyja integracji wszystkich środowisk.
Stale pozyskiwanie środków z rezerwy części subwencji ogólnej na wyposażenie i adaptację pomieszczeń dydaktycznych	realizacja ciągła	Gmina Bielawa (MZPO) w każdym roku występuje z wnioskiem o pozyskanie środków z rezerwy części wspólnej subwencji ogólnej.
Pozyskiwanie środków z PFRON wyposażenie w materiały rehabilitacyjne do pracy z dziećmi dysfunkcyjnymi	realizacja ciągła	Szkoła Podstawowa nr 4 z Oddziałami Integracyjnymi i Oddziałami Gimnazjum co roku wnioskuje o zakup sprzętu, wyposażenia i pomocy naukowych dla uczniów niepełnosprawnych. W roku 2018 wparcia nie uzyskała.
Sprawny system pozyskiwania dodatkowych środków na cele edukacyjne i modernizacyjne	realizacja ciągła	Placówki oświatowe aktywnie uczestniczą w pisaniu wniosków dot. uatrakcyjnienia oferty edukacyjnej dla uczniów.

Źródło: Miejski Zarząd Placówek Oświaty w Bielawie.

Najważniejsze sukcesy związane z realizacją zadań oświatowych w 2018 roku w opinii Miejskiego Zarządu Placówek Oświaty to:

- Termomodernizacja budynku Szkoły Podstawowej nr 4 z Oddziałami Integracyjnymi i Oddziałami Gimnazjum w Bielawie;
- Utworzenie nowego przedszkola publicznego – Przedszkola Publicznego nr 3 w Bielawie;
- Pozyskanie środków zewnętrznych na utworzenie żłobka;
- Remonty i inwestycje w budynkach placówek oświatowych w celu dostosowania warunków do wymagań jakie niesie ze sobą reforma oświaty z 2017 roku;
- Aktualizacja regulaminu wynagradzania nauczycieli;
- Utworzenie Wspólnego Funduszu Mieszkaniowego (pożyczki dla pracowników oświaty).

Kluczowe bariery związane z wdrażaniem zadań oświatowych dotyczą uwarunkowań zewnętrznych – polityki edukacyjnej państwa: zmian przepisów, niedostatecznego dofinansowania oświaty, postępującego niżu demograficznego, rosnącego odsetka dzieci z różnego typu problemami, wymagających wsparcia w ramach systemu oświaty, spadku autorytetu nauczycieli i niskiej świadomości społecznej co do ważności edukacji.

VII. 12 Lokalny Program Wspierania Edukacji Uzdolnionych Dzieci i Młodzieży z terenu Gminy Bielawa

Lokalny Program Wspierania Edukacji Uzdolnionych Dzieci i Młodzieży z terenu Gminy Bielawa przyjęty został uchwałą Nr 54/480/18 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 30 maja 2018 roku.

Do celów Programu należą:

- Motywowanie uczniów do podejmowania działań mających na celu odkrycie własnych uzdolnień oraz do ciągłej pracy nad rozwijaniem talentów i pogłębianiem wiedzy;
- Zachęcenie uczniów do uczestnictwa w konkursach i olimpiadach na szczeblu wojewódzkim, ogólnopolskim i międzynarodowym;
- Popularyzowanie w środowisku lokalnym uczniów wybitnie uzdolnionych, ich szkół i nauczycieli – opiekunów;
- Stwarzanie pozytywnych wzorców dla dzieci i młodzieży;
- Zwiększanie aspiracji edukacyjnych i aktywności uczniów.

W Programie zaplanowano przyznawanie stypendiów za wyniki w nauce i osiągnięcia naukowe „Złota Sowa” przez Burmistrza Miasta Bielawa uzdolnionym uczniom uczęszczającym do szkół podstawowych na terenie Gminy Bielawa. W 2018 roku stypendia w wysokości 500 zł jednorazowo wypłacono 24 uczniom bielawskich szkół. Dane dotyczące stypendiów zestawiono w tabeli 56.

Tab. 56 Realizacja zadań Lokalnego Programu Wspierania Edukacji Uzdolnionych Dzieci i Młodzieży z terenu Gminy Bielawa

Szkoła	Liczba uczniów, którzy uzyskali stypendia
Szkoła Podstawowa nr 4 z Oddziałami Integracyjnymi i Oddziałami Gimnazjum w Bielawie	5
Ekologiczna Szkoła Podstawowa nr 7 im. Juliana Tuwima z Oddziałami Gimnazjum w Bielawie	7
Szkoła Podstawowa nr 10 z Oddziałami Sportowymi i Oddziałami Gimnazjum w Bielawie	9
Społeczna Szkoła Podstawowa Społecznego Towarzystwa Oświatowego	1
Społeczne Gimnazjum Społecznego Towarzystwa Oświatowego	2

Źródło: Miejski Zarząd Placówek Oświaty w Bielawie.

VII. 13 Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Bielawy na lata 2018-2022

Priorytety i kluczowe zadania w sferze rozwiązywania problemów społecznych określone są w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Bielawy na lata 2018-2022 oraz programach działań w sferze społecznej, jak:

- Gminny program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ofiar przemocy w rodzinie na lata 2016-2019;
- Gminny program wspierania rodziny na lata 2016-2018;

- Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii za rok 2018.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Bielawy na lata 2018-2022 jest nowym dokumentem, rok 2018 był pierwszym rokiem jej realizacji. Została przyjęta uchwałą Nr 44/404/17 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 29 listopada 2017 roku. Misją dokumentu jest zapewnienie wysokiej jakości życia wszystkich mieszkańców miasta Bielawa⁶. W tym celu realizowane są zadania przypisane do celów strategicznych:

- Przeciwdziałanie problemom ubóstwa, bezrobocia i bezdomności;
- Wspieranie osób starszych oraz niepełnosprawnych;
- Wspieranie rodzin, wspomaganie rozwoju dzieci i młodzieży;
- Zapewnienie bezpieczeństwa mieszkańcom;
- Rozwój społeczności Lokalnej⁷;

Założono, że wszystkie zaplanowane do realizacji zadania realizowane będą w trybie ciągłym w latach 2018-2022. W roku 2018 nie realizowano niektórych zadań, większość jednak była wdrażana w szerokim zakresie. Kluczowym podmiotem realizującym Strategię był Ośrodek Pomocy Społecznej, jednakże podkreślić należy, że w jej wdrażanie włączone były instytucje publiczne realizujące zadania z zakresu rozwiązywania problemów społecznych oraz organizacje pozarządowe. W odniesieniu do instytucji publicznych ważną rolę odgrywają poza Ośrodkiem Pomocy Społecznej także: Zespół Ośrodków Wsparcia, placówki oświatowe: żłobek, przedszkola i szkoły, Gminne Centrum Informacji, Miejski Zarząd Budynków Mieszkalnych Sp. z o.o., Policja i Straż Miejska. Działania wspierające mieszkańców Bielawy realizuje również Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie i Ochrony Zdrowia w Dzierżoniowie (PCPRiOZ). W realizacji Strategii uczestniczą też organizacje pozarządowe, do kluczowych w tym obszarze należą: Caritas, Misja „Nowa Nadzieja”, PCK oraz Betezda. Zestawienie dotyczące realizacji zadań Strategii zawarto w tabeli 57.

Tab. 57 Realizacja zadań Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Bielawy na lata 2018-2022 w 2018 roku

Zadanie	Najważniejsze informacje o realizacji w 2018 roku
Cel strategiczny 1: Przeciwdziałanie problemom ubóstwa, bezrobocia i bezdomności	
Cel operacyjny 1: Zabezpieczenie socjalne osób i rodzin ubogich	
Systemowy monitoring bezpieczeństwa socjalnego mieszkańców gminy	Na bieżąco udzielana jest pomoc finansowa, rzeczowa oraz pomoc w postaci pracy socjalnej dla osób zagrożonych i wykluczonych społecznie. Systematycznie prowadzona jest sprawozdawczość z działań realizowanych przez OPS oraz planowanie potrzeb finansowych w tym zakresie.
Pomoc finansowa i rzeczowa osobom w trudnej sytuacji materialnej	1. Pomoc finansowa w formie: zasiłków stałych, zasiłków okresowych, zasiłków celowych z przeznaczeniem na: żywność, leczenie, opłaty mieszkaniowe, zakup opału, odzież, obuwie, środki higieniczne, schronienie itp., zasiłków celowych specjalnych dla rodzin, których dochód nieznacznie przekracza obowiązujące kryterium w związku ze zdarzeniem losowym (np. pożar mieszkania). 2. Pomoc niepieniężna udzielana jest w formie bonów żywnościowych do realizacji w sklepie oraz opłaty za gaz, energię, czynsz, leki itp. 3. W ramach realizowanego Rządowego Programu „Pomoc Państwa w zakresie dożywiania” udzielano pomocy w formie obiadów lub świadczenia na zakup żywności lub posiłku w szczególności opłaty obiadów dla osób

⁶ Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Bielawy na lata 2018-2022,

http://bip.um.bielawa.pl/pl/bip/artykuly/px_zal_do_uchwaly_44.404.17.pdf, 20.04.2019, s. 75.

⁷ *Ibidem*, s. 75-91.

	<p>dorosłych i pomocy w formie pieniężnej i rzeczowej na zakup artykułów żywnościowych.</p> <p>4. Udzielenie schronienia – osoby bezdomne z terenu miasta kierowane są do Schroniska dla osób bezdomnych w Świdnicy, w okresie od października do kwietnia na ulicy Brzeźnej funkcjonuje ogrzewalnia dla bezdomnych mieszkańców Bielawy.</p> <p>5. Wydawanie skierowania na żywność w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020 współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym. W Bielawie dystrybucją żywności zajmują się Caritas, Misja „Nowa Nadzieja” oraz Betezda.</p> <p>6. Zapewnienie posiłku poprzez wskazanie osób do korzystania ze stołówki przy ul. Lotniczej należącej do Caritas.</p> <p>7. Zapewnienie niezbędnego ubrania poprzez przyznanie zasiłków celowych, a także współpracę z innymi organizacjami, m. in. Caritas, PCK, Misja „Nowa Nadzieja”.</p> <p>8. Wypłata dodatków mieszkaniowych i energetycznych.</p> <p>9. Wypłata świadczeń rodzinnych, świadczenia wychowawczego, świadczenia „Dobry start”, świadczeń z Funduszu alimentacyjnego.</p> <p>10. Uczniowie szkół otrzymują bezpłatne podręczniki, mogą korzystać z bezpłatnych zajęć pozalekcyjnych, szkoły organizują kolonie letnie, dofinansowują wycieczki klasowe uczniom.</p>
<p>Realizacja potrzeb dzieci z rodzin ubogich poprzez wsparcie na poziomie szkoły (doposażanie w podręczniki, pomoce szkolne, odzież, organizowanie wypoczynku, zapewnienie dostępu do zajęć pozalekcyjnych i alternatywnych form spędzania czasu wolnego, dożywianie w szkole).</p>	<p>1. W ramach realizowanego w 2018 r. Rządowego Programu „Pomoc Państwa w zakresie dożywiania” udzielano pomocy w formie obiadów lub świadczenia na zakup żywności lub posiłku w szczególności: opłaty obiadów dla dzieci w przedszkolach, szkołach i gimnazjach (w okresie roku szkolnego, a także w okresie ferii i wakacji, gdy była czynna stołówka lub podczas półkolonii),</p> <p>2. Na podstawie ustawy o systemie oświaty realizowana jest pomoc materialna o charakterze socjalnym w formie stypendium szkolnego i zasiłku szkolnego.</p> <p>3. Organizowanie bezpłatnego wsparcia edukacyjnego dla dzieci (korepetycje).</p> <p>4. Promocja pozytywnych wzorców zachowań poprzez organizowanie zajęć, imprez, spotkań ukierunkowanych na wspieranie i prawidłowy rozwój oraz postawę społeczną dzieci i młodzieży.</p> <p>5. Promowanie rodzinnej integracji poprzez realizowanie szeregu działań na rzecz rodzin z dziećmi, między innymi: Dzień Babci i Dziadka, Walentynki, Dzień św. Patryka, Tłusty Czwartek, warsztaty wielkanocne, ognisko pod hasłem „Bezpieczne wakacje”, ognisko pod hasłem „Bezpieczny powrót do szkoły”, „Poznajemy zawody”- wizyta na Komisariacie Policji w Bielawie, warsztaty plastyczne Halloween, warsztaty świąteczne z okazji Świąt Bożego Narodzenia.</p> <p>6. Zniżki w ramach Karty Dużej Rodziny.</p> <p>7. Program rządowy „Wyprawka szkolna 2018”.</p> <p>8. Organizacja zajęć pozalekcyjnych dla uczniów: wyrównawczych i terapeutycznych.</p>
<p>Podnoszenie kwalifikacji zawodowych dorosłych członków rodzin adekwatnie do potrzeb rynku pracy</p>	<p>Współpraca z fundacją Merkury, OHP, kierowanie wytypowanych osób zainteresowanych udziałem w projekcie w ramach, którego oferowane były darmowe szkolenia/kursy oraz płatne staże zawodowe.</p> <p>Ponadto po diagnozie i analizie predyspozycji zawodowych dorosłych członków rodzin pracownicy socjalni współtworzą z PUP plan szkoleń zawodowych realizowanych przez PUP.</p>
<p>Podejmowanie działań zmierzających do tworzenia mieszkań socjalnych i chronionych na terenie miasta</p>	<p>Gmina rozpoczęła realizację działania, wyznaczono lokal przy ul. 3 Maja 50/2, który jest w trakcie przygotowywania.</p> <p>Wskazanie lokalu przy ul. 3 Maja 50/2 w trakcie przygotowania.</p>
<p>Rozwijanie współpracy z</p>	<p>1. Współpraca z organizacjami: Caritas, „Betezda”, PCK, Misja „Nowa</p>

organizacjami pozarządowymi oraz z Kościołem i grupami wyznaniowymi w celu podniesienia skuteczności wsparcia adresowanego do osób i rodzin ubogich.	Nadzieja" w zakresie zapewnienia posiłku, niezbędnego ubrania, artykułów żywnościowych. OPS wskazuje osoby do korzystania ze stołówki Caritas, wydaje skierowania na żywność do organizacji zajmujących się jej dystrybucją min. Caritas, Misja „Nowa Nadzieja”, Betezda. Pracownicy socjalni są zaangażowani do wydawania paczek żywnościowych w Caritas. 2. Współpraca z Misją „Nowa Nadzieja” w Bielawie w zakresie poszukiwania pracy subsydiowanej dla osób przebywających w hostelu. 3. Przedstawiciele w/w organizacji są Członkami Społecznej Komisji Mieszkaniowej. Comiesięczne spotkania w MZBM Sp. z o.o. 4. Współpraca z zespołem Caritas – drzewko adwentowe – pomoc rzeczowa dla dzieci z rodzin o niskim statusie materialnym.
Organizowanie zbiórki odzieży, żywności, artykułów gospodarstwa domowego.	Ośrodek nie dysponuje magazynami i pomieszczeniami, w których można przechowywać wskazane rzeczy. W razie wystąpienia potrzeb w tym zakresie, wskazujemy miejsca, gdzie można uzyskać odzież, żywność, artykuły gospodarstwa domowego. Organizowanie zbiórki żywności w okresie przedświątecznym (przed świętami Bożego Narodzenia oraz Wielkanocnymi).
Realizacja lub współdziałanie w realizacji programów na rzecz osób zagrożonych lub dotkniętych ubóstwem	1. Realizacja Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020 współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym. 2. Realizacja Rządowego Programu „Pomoc Państwa w zakresie dożywiania”, a od stycznia 2019 r. rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu”.
<i>Cel operacyjny 2: Wspieranie i aktywizowanie zawodowe osób bezrobotnych i poszukujących pracy</i>	
Poszerzanie współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy w Dzierżonowie oraz jego filią w Bielawie w zakresie upowszechniania ofert pracy, informacji o wolnych miejscach pracy, usługach poradnictwa zawodowego, szkoleniach, przygotowaniu zawodowym dorosłych i stażach	1. Ścisła współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy, Klubem Pracy, Gminnym Centrum Informacji oraz OHP. Pracownicy socjalni na bieżąco informują bezrobotnych klientów o ofertach pracy, giełdach pracy. Zwracają się z prośbą do PUP o wyszukiwanie osobom bezrobotnym ofert pracy, kursów zawodowych, stażów. 2. Informowanie o Giełdach Pracy organizowanych przez GCI, ciekawych ofertach pracy spoza Urzędu. Wspólne poszukiwanie osób będących w trudnej sytuacji życiowej do robót publicznych i innych form pracy subsydiowanej. Upowszechnianie informacji o prowadzonych programach i szkoleniach zawodowych poprzez umieszczanie ww. treści na tablicach informacyjnych PCPRIOZ.
Zmniejszanie skutków bezrobocia poprzez pomoc finansową udzielaną przez OPS – dotyczy znacznego odsetka bezrobotnych bez prawa do zasiłku	Udzielanie pomocy finansowej w formie zasiłków celowych i okresowych. W roku 2018 r. pomocą z tytułu bezrobocia objętych było 110 rodzin.
Udział w organizowaniu prac interwencyjnych i społecznie użytecznych na terenie miasta.	Organizacja robót publicznych – 16 osób – 6 miesięcy.
Prowadzenie pracy socjalnej z osobami bezrobotnymi i pozostającymi bez pracy, w tym w oparciu o kontrakt socjalny	Praca socjalna na rzecz rozwiązywania problemów bezrobocia, w tym sporządzanie kontraktów socjalnych aktywizujących osoby bezrobotne w szczególności: - pomoc w nabywaniu umiejętności poszukiwania pracy, motywacja do aktywnej współpracy z PUP, GCI, informowanie o aktualnych terminach giełd pracy, - informowanie o możliwościach udziału w programach i zajęciach aktywizujących dla bezrobotnych, podjęciu stażu, prac interwencyjnych, publicznych, - wsparcie w sytuacji pozostawania bez pracy bezrobotnego i jego rodziny, - pomoc i edukacja w zakresie gospodarowania budżetem domowym, w tym wspólne z klientem planowanie i monitorowanie wydatków oraz

	umożliwienie uczestnictwa w treningu budżetowym.
Promocja zatrudnienia osób młodych, wkraczających na rynek pracy	<ol style="list-style-type: none"> 1. 2 spotkania z młodzieżą szkolną w ramach Ogólnopolskiego Tygodnia Kariery - informacje na temat metod poszukiwania pracy w kraju i za granicą, zawodów deficytowych, zakładania firm. 2. 2 spotkania z osobami bezrobotnymi uczestniczącymi w kursach. 3. Motywowanie osób usamodzielnianych do podjęcia zatrudnienia. 4. Żłobek przyjmuje w ramach praktyk zawodowych studentów o kierunku pedagogiki opiekuńczo-wychowawczej oraz praktykantów kursów przygotowujących do zawodu Opiekuna Dziecięcego. W roku 2018 praktyki realizowała 1 osoba.
Podejmowanie działań mających na celu ułatwienie powrotu na rynek pracy bezrobotnym kobietom oraz osobom starszym (55 – 60 lat)	<p>Poszukiwanie ofert pracy dla osób starszych i emerytów pojawiających się w GCI.</p> <p>W wyniku rekrutacji osób z orzeczeniem o niepełnosprawności pracę przy sprzątaniu, ochronie i monitoringu firm podjęło 12 osób. Pomoc 48 emerytom i rencistom w znalezieniu dodatkowego zajęcia.</p>
Wspieranie działań zmierzających do tworzenia miejsc pracy na terenie gminy, m.in. poprzez wspieranie inicjatyw gospodarczych mieszkańców oraz promowanie gminy w celu pozyskania inwestorów zewnętrznych (np. strefa ekonomiczna)	Zadanie nie było realizowane.
Współpraca w projektach służących aktywizacji osób bezrobotnych, w tym współfinansowanych z wszelkich funduszy zewnętrznych	Współpraca z fundacją Merkury, OHP, kierowanie wytypowanych osób zainteresowanych udziałem w projekcie w ramach, którego oferowane były darmowe szkolenia/kursy oraz płatne staże zawodowe. Poszukiwanie chętnych do udziału w programach pomocowych, szkoleniach, kursach i innych formach wspomagających osoby poszukujące pracy
Cel operacyjny 3: Pomoc osobom zagrożonym bezdomnością i bezdomnym	
Monitorowanie zagrożeń prowadzących do występowania zjawiska bezdomności na terenie gminy – zapobieganie narastaniu nikłego obecnie problemu	W okresie niskich temperatur organizowane jest kilkakrotnie spotkanie z przedstawicielami Policji, Straży Miejskiej, OPS oraz Misji „Nowa Nadzieja” w celu omówienia aktualnej liczby osób bezdomnych i miejsca ich pobytu. Na terenie Bielawy środowiska zagrożone monitorowane są przez pracowników socjalnych Ośrodka Pomocy Społecznej oraz przez Policję i Straż Miejską.
Udzielanie w razie zaistnienia takiej potrzeby pomocy finansowej i rzeczowej osobom zagrożonym i dotkniętym bezdomnością	Udzielanie pomocy w formie zasiłków okresowych z tytułu bezdomności oraz innej niezbędnej pomocy np. finansowej i rzeczowej.
Zapewnienie bezdomnym i zagrożonym bezdomnością schronienia oraz dostępu do poradnictwa specjalistycznego i wsparcia medycznego	Ośrodek Pomocy Społecznej w Bielawie podpisał umowę z Towarzystwem Pomocy im. Św. Brata Alberta Koło w Świdnicy na okres od 01.07.2018 do 31.12.2018 oraz umowę z Arte Wielobranżową Spółdzielnią Socjalną na prowadzenie Ogrzewalni dla Osób Bezdomnych na terenie Miasta Bielawy. Ogrzewalnia dla osób bezdomnych mieści się na ulicy Brzeżnej 32. OPS zwrócił się z prośbą do Straży Miejskiej oraz Policji o przewożenie osób bezdomnych do w/w placówki. Misja „Nowa Nadzieja” prowadzi hostel dla osób bezdomnych lub zagrożonych bezdomnością.
Cel strategiczny 2: Wspieranie osób starszych oraz niepełnosprawnych	
Cel operacyjny 1: Utrzymanie asymilacji osób starszych i niepełnosprawnych w środowisku zamieszkania, zapewnienie im opieki	
Ukierunkowanie zakresu	Poradnictwo w zakresie możliwości uzyskania pomocy ze strony pielęgniarki

usług pielęgniarstwa środowiskowego na rzecz osób starszych i niepełnosprawnych	środowiskowej, wskazywanie miejsc gdzie można ubiegać się i uzyskać taką o taką pomoc.
Organizacja usług opiekuńczych, obejmujących pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną oraz kontaktów z otoczeniem	Ośrodek Pomocy Społecznej zapewnia usługi opiekuńcze dla osób, które z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymagają pomocy innych osób, a są jej pozbawione oraz specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi w miejscu zamieszkania chorego na terenie miasta Bielawa. Realizacja powyższych usług zlecana jest po przeprowadzeniu przetargu nieograniczonego. Ogółem pomocą w formie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania w 2018 r. objęto 210 osób.
Wspieranie członków rodzin sprawujących opiekę nad osobami starszymi	<ol style="list-style-type: none"> 1. Współpraca z rodzinami i opiekunami osób starszych z problemem zdrowia psychicznego w ramach działalności statutowej. 2. W zależności od potrzeb były prowadzone przez psychologa porady, interwencje kryzysowe lub terapia w Zespole Ośrodków Wsparcia. 3. Wspieranie rodzin poprzez udzielanie pomocy w formie usług opiekuńczych, wspomagających opiekę i pomoc ze strony rodziny, w formie skierowania do ośrodków wsparcia.
<i>Cel operacyjny 2: Pomoc w zakresie utrzymania zdrowia</i>	
Prowadzenie pracy socjalnej z osobami starszymi	Praca socjalna na rzecz zapewnienia opieki osobom starszym i niepełnosprawnym: <ul style="list-style-type: none"> - działania na rzecz zapewnienia opieki osobie strasznej lub niepełnosprawnej przez rodzinę, - zapewnienie usług opiekuńczych w domu osoby starszej i niepełnosprawnej, - pomoc w rejestracji do lekarzy u dotarciu do placówki medycznej, - pomoc w uzyskaniu możliwości pobytu w dziennych placówkach wsparcia dla osób starszych i niepełnosprawnych, - pomoc w uzyskaniu skierowania na turnusy rehabilitacyjne, sanatorium, - pomoc w skompletowaniu dokumentacji lekarskiej, wydawanie druków i wypełnianie wraz z klientem wniosków do Orzecznika oraz składanie za klienta wniosku do Orzecznika, - pomoc w skompletowaniu dokumentów do ZUS oraz pomoc w wypełnianiu wniosku o przyznanie emerytury lub renty, - pomoc w gospodarowaniu posiadanym budżetem, w tym planowanie i pomoc w dokonywaniu opłat i zakupów, - pomoc w rozwiązywaniu bieżących problemów.
Wspieranie działań mających na celu zapobieganie wykluczeniu społecznemu w tym cyfrowemu osób starszych	<ol style="list-style-type: none"> 1. Organizacja obchodów Dnia Seniora, 2. Organizacja warsztatów integracyjnych pn. „Niepełnosprawni są wśród nas” dla osób niepełnosprawnych z obszaru Dolnego Śląska i Opolszczyzny, 3. Organizacja I Olimpiady ZOW dla seniorów i osób niepełnosprawnych, 4. Współorganizacja „Potańcówek dla seniorów” w okresie letnim, 5. Skierowania do ośrodków wsparcia jako forma zapobiegania wykluczeniu społecznemu seniorów i osób niepełnosprawnych, poprawa jakości ich życia.
Wspierania form aktywizacji osób starszych w tym Uniwersytetu Trzeciego Wieku	<ol style="list-style-type: none"> 1. Prowadzenie zajęć terapeutycznych w ramach działalności statutowej Zespołu Ośrodków Wsparcia. 2. Miejski Ośrodek Kultury i Sztuki - udostępnianie sali na wykłady Bielawskiego Uniwersytetu III Wieku, prowadzenie sekcji teatralnej dla seniorów
Udzielanie przez OPS pomocy finansowej i rzeczowej osobom starszym	Ośrodek Pomocy Społecznej zapewnia między innymi osobom starszym usługi opiekuńcze oraz specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi w miejscu zamieszkania chorego na terenie miasta Bielawa, udziela osobom starszym wsparcia w formie pieniężnej oraz pomocy w maturze (bony żywnościowe, opłaty za gaz, energię, czynsz, leki itp.). OPS kieruje osoby starsze lub niepełnosprawne do Domów Pomocy Społecznej. W 2018 rok umieszczonych w DPS było 56 osób.
Inicjatywy dla rozszerzenia działań Klubów Seniora	1. Przy Ośrodku Pomocy Społecznej w Bielawie działa Bielawski Klub Seniora. Klub został stworzony z myślą o integracji i aktywizacji środowiska

	<p>lokalnego seniorów, przełamaniu izolacji i samotności z jaką często borykają się ludzie starsi. W 2018 r. Bielawski Klub Seniora skupiał 21 uczestników,</p> <p>2. Zespół Ośrodków Wsparcia prowadzi Klub Seniora „Nestor”,</p> <p>3. Seniorzy biorą udział w spotkaniach okolicznościowo- integracyjnych, wyjazdach, wyjściach do ośrodków kultury (na koncerty, spektakle, seanse filmowe, występy dzieci i młodzieży) organizowanych przez Zespół Ośrodków Wsparcia.</p>
<p>Podjęcie współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz wyznaniowymi w realizacji działań podejmowanych na rzecz osób starszych w gminie</p>	<p>1. Przedszkole Publiczne nr 4 brało udział w I edycji programu: Edukacja do starości – „Nawzajem Sobie Potrzebni” prowadzonego przez Regionalną Koalicję Na Rzecz Zdrowego Starzenia Się ze Świdnicy,</p> <p>2. Zespół Ośrodków Wsparcia organizuje spotkania okolicznościowo- integracyjne,</p> <p>Uczestnictwo w spotkaniach w jednej z parafii.</p> <p>3. Współpraca z organizacjami Caritas, „Betezda”, PCK, Misja „Nowa Nadzieja” w zakresie zapewnienia posiłku, niezbędnego ubrania, artykułów żywnościowych.</p>
<p>Rozwijanie aktywnych form spędzania czasu wolnego przez osoby starsze</p>	<p>1. Misja „Nowa Nadzieja” – prowadzenie Klubu Seniora, w tym zajęcia na siłowni, basenie, zajęcia rowerowe, organizowanie wycieczek – zwiedzanie atrakcyjnych miejsc,</p> <p>2. Bielawskie Dni Seniora - cykliczna impreza rekreacyjno-kulturalna.</p> <p>3. Przedszkole Publiczne nr 3 – udział babć w projekcie „Kuchcikowo”, włączanie babć i dziadków do akcji „Cała Polska czyta dzieciom”,</p> <p>4. Przedszkole Publiczne nr 4 – organizowanie spotkań w przedszkolu z osobami należącymi do zespołu ludowego Macieje z Ostroszowic, zapraszanie do przedszkola osób starszych z okazji Dnia Babci i Dziadka czy na wspólne czytanie bajek.</p> <p>5. Zespół Ośrodków Wsparcia - prowadzenie zajęć aktywizujących seniorów w ramach działalności statutowej placówki, udział seniorów w spotkaniach okolicznościowo- integracyjnych</p> <p>6. OPS - Bielawski Klub Seniora.</p>
<p>8. Rozwój wolontariatu na rzecz osób starszych</p>	<p>1. Misja „Nowa Nadzieja” – organizacja zajęć – wykładów na temat wolontariatu i pracy wolontariackiej na rzecz osób starszych,</p> <p>2. W ramach projektu „Łączymy pokolenia” uczniowie Ekologicznej Szkoły Podstawowej nr 7 przygotowują inscenizacje teatralne, wręczają upominki mieszkańcom Domu Pomocy Społecznej, odwiedzają pensjonariuszy Zakładu Opiekuńczo-Leczniczego.</p>
<p><i>Cel operacyjny 3: Aktywizacja społeczna i zawodowa osób niepełnosprawnych fizycznie i psychicznie. Ograniczenie skutków niepełnosprawności</i></p>	
<p>Udzielanie przez OPS pomocy finansowej i rzeczowej osobom niepełnosprawnym</p>	<p>Prawo do świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej mają osoby i rodziny, które spełniają określone kryterium dochodowe przy jednoczesnym wystąpieniu co najmniej jednej z wymienionych w ustawie dysfunkcji. Oprócz pomocy finansowej w ramach zasiłków stałych, okresowych, celowych udzielana jest pomoc w naturze w formie bonów żywnościowych do realizacji w sklepie oraz opłaty za gaz, energię, czynsz, leki itp. w formie przelewów bezpośrednio na np. zakład energetyczny.</p>
<p>Monitorowanie sytuacji osób niepełnosprawnych w oparciu o dostępne informacje, jak i uwagi przekazywane przez organizacje skupiające osoby niepełnosprawne</p>	<p>Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie i Ochrony Zdrowia w Dzierżoniowie – składanie kwartalnych sprawozdań do PFRON o ilości przyjętych wniosków na dofinansowanie do zakupu środków pomocniczych.</p>
<p>Uwzględnianie udziału osób niepełnosprawnych w organizowanych kursach zawodowych i szkoleniach mających na celu zdobycie</p>	<p>Współpraca OPS z fundacją Merkury, OHP, kierowanie wytypowanych osób niepełnosprawnych, zainteresowanych udziałem w projekcie w ramach, którego oferowane były darmowe szkolenia/kursy oraz płatne staże zawodowe.</p>

kwalfikacji umożliwiających podjęcie pracy	
Podejmowanie działań zmierzających do likwidacji barier, szczególnie architektonicznych ograniczających funkcjonowanie osób niepełnosprawnych w przestrzeni publicznej i otoczeniu domowym	<ol style="list-style-type: none"> 1. Likwidacja barier przez Miejski Zarząd Budynków Mieszkalnych Sp. z o.o. – wykonanie dojścia do budynku oraz wymiana drzwi ul. Brzeźna 45, wykonanie pochwyty ul. Piastowska 45, wykonanie poręczy schodowych w innych budynkach z zasobu MZBM. 2. Dofinansowanie przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie i Ochrony Zdrowia w Dzierżoniowie działań zmierzających do likwidacji barier architektonicznych ograniczających funkcjonowanie osób niepełnosprawnych. 3. Współpraca z Gminną Radą Seniorów- utworzenie tzw. przysiadek.
Zapewnianie osobom niepełnosprawnym warunków do uczestniczenia w życiu społecznym na równych prawach	<ol style="list-style-type: none"> 1. Dofinansowanie zakupu sprzętu rehabilitacyjnego i ortopedycznego dla osób niepełnosprawnych przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie i Ochrony Zdrowia w Dzierżoniowie 2. Żłobek przyjmuje dzieci z orzeczeniem o niepełnosprawności (w 2018 r. 1 dziecko) i dzieci z potrzebą wczesnego wspomagania (2 dzieci), 3. Szkoła Podstawowa Nr 4 z Oddziałami Integrycyjnymi i Oddziałami Gimnazjum – zapewnia dostęp do edukacji uczniom niepełnosprawnym, 4. Zespół Ośrodków Wsparcia umożliwia osobom niepełnosprawnym udział w wydarzeniach kulturalnych – spektaklach teatralnych, seansach filmowych, koncertach itp., organizował warsztaty integracyjne „Niepełnosprawni są wśród nas”.
Organizacja aktywnych form spędzania czasu wolnego przez osoby niepełnosprawne	<ol style="list-style-type: none"> 1. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie i Ochrony Zdrowia w Dzierżoniowie – dofinansowanie do sportu, kultury, turystyki i rekreacji dla osób niepełnosprawnych organizowanych przez stowarzyszenia działające na rzecz osób niepełnosprawnych. 2. Udział uczniów niepełnosprawnych w zajęciach wyrównawczych, terapeutycznych oraz organizacja czasu wolnego. 3. Organizacja i prowadzenia zajęć w ramach działalności Zespołu Ośrodków Wsparcia.
Popularyzowanie i rozwijanie wolontariatu na rzecz wspierania osób niepełnosprawnych	<ol style="list-style-type: none"> 1. Przedszkole Publiczne Nr 4 - udział przedszkolaków w zajęciach tanecznych, których celem była zbiórka pieniędzy na operację dla młodszej koleżanki Tosi, zbieranie plastikowych nakrętek. 2. Ekologiczna Szkoła Podstawowa nr 7 – wizyty uczniów w Domu Pomocy Społecznej, lekcje wychowawcze uwrażliwiające uczniów na potrzeby drugiego człowieka.
Podejmowanie współpracy z Kościołem i organizacjami pozarządowymi w realizacji działań na rzecz osób niepełnosprawnych	Stała współpraca z organizacjami pozarządowymi i działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych: Fundacją „Promyk Słońca”, Caritas, Betezda, PCK, Misją „Nowa Nadzieja”.
Cel strategiczny 3: Wspieranie rodzin, wspomaganie rozwoju dzieci i młodzieży	
Cel operacyjny 1: Podnoszenie jakości funkcjonowania rodzin, udzielanie pomocy rodzinom w kryzysie	
Promowanie prawidłowego modelu rodziny, edukowanie rodzin w zakresie właściwego wypełniania ról rodzicielskich, m.in. przez pracowników OPS-u i placówek oświatowych	<ol style="list-style-type: none"> 1. Realizacja w szkołach kampanii „Postaw na rodzinę”, 2. Dofinansowanie imprezy dla rodzin „Mikołaj na AQUARIUS-ie”, 3. Dofinansowanie „Jarmarku Bożonarodzeniowego”, 4. Prowadzenie warsztatów w ramach Powiatowego Programu Profilaktycznego w zakresie wdrażania prawidłowego modelu i metod wychowania wobec dzieci i młodzieży, 5. Działania w ramach prowadzenia procedur „Niebieskich Kart”, 6. Pedagogizacja rodziców w przedszkolach i szkołach: spotkania, warsztaty dla rodziców.
Edukowanie rodzin niezaradnych wychowawczo	<ol style="list-style-type: none"> 1. Działalność asystentów rodziny i pracowników socjalnych, 2. Warsztaty dla rodziców w zakresie podnoszenia umiejętności wychowawczych, prawidłowego modelu i metod wychowania wobec dzieci i młodzieży, 3. Działania w ramach prowadzenia procedur „Niebieskich Kart”, 4. Edukacja rodziców przez przedszkola i szkoły, pomoc psychologiczno-

	pedagogiczna, wsparcie Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Dzierżoniowie Filia w Bielawie.
Podejmowanie działań w celu tworzenia grup wsparcia dla rodzin problemowych	1. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie i Ochrony Zdrowia w Dzierżoniowie - prowadzenie Grupy Wsparcia dla ofiar przemocy, 2. Grupa wsparcia w Szkole Podstawowej nr 4, 3. Warsztaty dla rodziców.
Udzielanie pomocy rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej z systemu pomocy społecznej oraz świadczeń rodzinnych i alimentacyjnych	Świadczenia w ramach pomocy społecznej w formie pieniężnej i niepieniężnej, świadczenia rodzinne, świadczenia z Funduszu alimentacyjnego, świadczenie wychowawcze i inne formy wsparcia realizowane przez OPS.
Zapewnienie rodzinom, adekwatnie do potrzeb, wsparcia asystentów rodziny	Wsparcie realizowane jest przez Zespół do Spraw Asysty Rodzinnej, w ramach którego pomoc świadczą asystenci rodziny. W 2018 r. pracowało 3 asystentów rodziny.
Zapewnienie dostępu do poradnictwa specjalistycznego (w tym psychologiczno-pedagogicznego, prawnego, terapii rodzinnej)	1. OPS zapewnia poradnictwo specjalistyczne, w tym prawne, rodzinne i psychologiczne. Psycholog zatrudniony w Ośrodku prowadzi między innymi: poradnictwo rodzinne i wychowawcze dla rodzin przejawiających niewystarczające kompetencje opiekuńczo-wychowawcze (w 2018 r. skorzystało 107 osób). Poradnictwo prawne, udzielane na terenie Ośrodka odbywa się wolontarystycznie i obejmuje m.in. pomoc w sporządzaniu projektów pism procesowych w zakresie: prawa rodzinnego (rozwoły, separacje, ograniczenie władzy rodzicielskiej, ustalanie opiekunów prawnych, rodzin zastępczych, in.), prawa karnego (wszczęcie postępowania karnego i jego przebiegu), prawa administracyjnego w odniesieniu do prawa lokalowego, 2. W ramach działania Punktu Interwencji Kryzysowej udzielana jest pomoc prawna, socjalna i psychologiczna, 3. Poradnictwo zapewniane jest też przez Centrum poradnictwa Psychologiczno-Pedagogicznego filia w Bielawie, Niepubliczną Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną Anny Salij-Szyska w Bielawie, 4. Poradnictwo pedagogiczne i psychologiczne zapewniają placówki oświatowe.
Wspierania różnych form opieki nad dziećmi do lat 3 oraz poszerzenie oferty z zakresu wychowania przedszkolnego	1. Udział Przedszkola Publicznego nr 3 w programie „Wodnik”, 2. Program „Za życiem”.
Monitorowanie sytuacji osób samotnie wychowujących dzieci i podejmowanie działań mających na celu zaspakajanie ich potrzeb	Ośrodek Pomocy Społecznej w Bielawie zadanie realizował poprzez wizyty pracowników socjalnych i asystentów rodziny w miejscu zamieszkania rodziny dotkniętej kryzysem. Po zdiagnozowaniu sytuacji rodziny i wyłonieniu dominujących problemów podejmowane były działania w celu zminimalizowaniu szkód jakie kryzys potencjalnie mógł spowodować, zagrażając dobru dziecka.
Integrowanie działań podejmowanych na rzecz rodziny i dziecka poprzez ściślejszą współpracę podmiotów działających na terenie gminy, jak również poza gminą oraz organizacji pozarządowych i Kościoła	Stała współpraca podmiotów działających na rzecz rodziny i dziecka: OPS, PCPRiOZ, PPP, Sądu Rodzinnego, placówek oświatowych i organizacji pozarządowych.
<i>Cel operacyjny 2: Pomoc osobom i rodzinom dotkniętym problemami uzależnień i przemocy domowej</i>	
Zapewnienie osobom uzależnionym, w szczególności od alkoholu i środków psychoaktywnych, dostępu do pomocy	Osoby uzależnione od alkoholu i środków psychoaktywnych oraz członkowie ich rodzin - zgłaszające się do Ośrodka Pomocy Społecznej w Bielawie, do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Bielawie, Punktu Konsultacyjnego dla Osób i Rodzin Zagrożonych Zjawiskiem Przemocy w Bielawie uzyskiwali informacje na temat instytucji udzielających pomocy

terapeutycznej i rehabilitacyjnej	terapeutycznej i rehabilitacyjnej. Pracownicy socjalni udzielali pomocy w uzyskaniu miejsca i ustaleniu terminu przyjęcia np. na stacjonarną terapię uzależnienia. Osoby uzależnione mogą korzystać z pomocy terapeutycznej. Przy współpracy z NZOZ „EURO MEDICA” kontynuowano realizację programu „Trzeźwy Umysł” oraz „CANDIS” (dla problemowych użytkowników konopi).
Zapewnienie rodzinom dotkniętym problemami uzależnień dostępu do wsparcia psychologicznego i prawnego	Osoby z problemami uzależnień mogły skorzystać z poradnictwa prawnego i wsparcia ramach działalności Punktu Konsultacyjnego dla Osób i Rodzin Zagrożonych Zjawiskiem Przemocy w Bielawie oraz Ośrodka Pomocy Społecznej w Bielawie. W ramach współpracy z NZOZ „EURO MEDICA” kontynuowano realizację programu „Trzeźwy Umysł”. Realizowano współpracę z Fundacją Rozwoju Profilaktyki, Edukacji i Terapii Problemów Alkoholowych ETOH z Warszawy poprzez udział w projekcie „Opracowanie nowych narzędzi i procedur do pracy terapeutycznej z dziećmi z rodzin z problemem alkoholowym, pt. Rodzina Miśków”, w oparciu o pozyskane metody przeprowadzono w 2018 roku cykl warsztatów socjoterapeutycznych przy wykorzystaniu przytulaneek w pracy terapeutycznej z dziećmi.
Zapewnienie rodzinom dotkniętym problemami przemocy domowej dostępu do wsparcia psychologicznego i prawnego, a w razie potrzeby schronienia w celu odizolowania od sprawców przemocy	Działania na rzecz osób i rodzin dotkniętych przemocą domową prowadzi Ośrodek Pomocy Społecznej w Bielawie. Pracownicy OPS w 2018 r. świadczyli pomoc w postaci pracy socjalnej. Rodzinom i osobom dotkniętym problemem przemocy domowej udzielana była pomoc finansowa i rzeczowa. Na terenie OPS mieszkańcy miasta mogli skorzystać z bezpłatnego poradnictwa prawnego. Ośrodek Pomocy Społecznej w Bielawie prowadzi lokalny telefon zaufania Pracownicy socjalni w razie potrzeby kierują osoby doświadczające przemocy do specjalistycznych, całodobowych ośrodków wsparcia dla osób doświadczających przemocy domowej. W 2018 r. nie zaistniała potrzeba udzielenie tego typu pomocy. Wsparcie psychologiczne oraz poradnictwo prawne prowadzone jest w ramach działalności Punktu Konsultacyjnego dla Osób i Rodzin Zagrożonych Zjawiskiem Przemocy w Bielawie; PK prowadzi działania na rzecz mieszkańców gminy Bielawa w zakresie: wsparcia i pomocy osobom doświadczającym przemocy, udzielania porad pierwszego kontaktu, prowadzenia spotkań edukacyjno-motywacyjnych, pomocy w rozwiązywaniu kryzysów rodzinnych, udzielania wsparcia prawnego, psychologicznego i pedagogicznego. Wsparcie realizuje też Punkt Interwencji Kryzysowej oraz organizacje pozarządowe.
Kierowanie sprawców przemocy domowej do udziału w programach korekcyjno- edukacyjnych	Urząd Miejski organizował zajęcia edukacyjno-profilaktyczne dla osób podejrzewanych o stosowanie przemocy domowej. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie i Ochrony Zdrowia w Dzierżoniowie prowadzi Program Korekcyjno-Edukacyjny dla sprawców przemocy. Wsparcie sprawców przemocy jest realizowane w ramach procedury „Niebieskie Karty”.
Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej i szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, narkomanii i przemocy w rodzinie	1. Informacja (punkty informacyjne czynne codziennie od pn-pt), 2. Działania profilaktyczne w szkołach – realizacja zadań ujętych w programie profilaktyczno-wychowawczym, realizacja licznych programów profilaktycznych, prelekcje na temat profilaktyki uzależnień, wykłady na temat rozwiązywania problemów alkoholowych, 3. Ulotki dotyczące zjawiska przemocy, 4. Pedagogizacja rodziców – warsztaty, pogadanki.
Tworzenie, w miarę wystąpienia takiej potrzeby, grup wsparcia dla osób uzależnionych i współuzależnionych	1. Grupy wsparcia dla osób uzależnionych oraz współuzależnionych, 2. Prowadzenie Klubu Abstynenta „FENIKS”.
Kontynuowanie działalności Zespołu Interdyscyplinarnego, podnoszenie kwalifikacji członków zespołu w kwestiach przeciwdziałania i zapobiegania przemocy w	Działania wynikające z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie koordynuje Zespół Interdyscyplinarny powołany Zarządzeniem nr 305/11 Burmistrza Bielawa z dnia 07.12 2011 r. w sprawie powołania Zespołu Interdyscyplinarnego podejmującego działania na rzecz przeciwdziałania przemocy, zmienionego Zarządzeniem nr 76/13 Burmistrza Miasta Bielawa z dnia 20 marca 2013 r oraz Zarządzeniem nr 117/15 Burmistrza Miasta Bielawa z dnia 13.05.2015 r. Obecnie w skład Zespołu Interdyscyplinarnego

rodzynie	wchodzi 14 osób. Zadaniem Zespołu Interdyscyplinarnego jest integrowanie i koordynowanie działań w/w instytucji oraz specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w szczególności przez: diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie, podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie mającym na celu przeciwdziałanie temu zjawisku, inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie, rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym. Przewodniczącym Zespołu Interdyscyplinarnego w Bielawie i koordynatorem jego prac jest Pan Wojciech Kubasik – starszy specjalista w zakresie pracy socjalnej z osobą i z rodziną z problemem przemocy. Obsługą techniczną i organizacyjną prac Zespołu Interdyscyplinarnego oraz poszczególnych grup roboczych zajmuje się Ośrodek Pomocy Społecznej w Bielawie. W 2018 r. czterech pracowników Ośrodka Pomocy Społecznej w Bielawie (psycholog, pracownik socjalny i 2 asystentów rodziny) ukończyło „Studium Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie” kurs I stopnia, 6 pracowników Zespołu ds. Asysty Rodzinnej OPS w Bielawie odbyło szkolenie „Prawo w praktyce – procedura odebrania dziecka z rodziny”, 2 pracowników Zespołu ds. Asysty Rodzinnej OPS w Bielawie odbyło szkolenie „Rozpoznawanie oraz procedura w sytuacji krzywdzenia dziecka”, 1 pracownik Zespołu ds. Asysty Rodzinnej ukończył szkolenie „Praca ze sprawcą i z ofiarą przemocy”. Ponadto zostały zorganizowane szkolenia dla wszystkich pracowników Ośrodka: dla pracowników socjalnych i asystentów rodziny „Praca z osobą doznającą przemocy”, dla pracowników socjalnych „Wszczynanie i prowadzenie procedury „Niebieskie Karty””. Sfinansowano udział 1 osoby w kursie podstawowym w ramach Studium Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.
Podejmowanie współpracy z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz osób dotkniętych przemocą w rodzinie, problemami alkoholowymi i narkomanii	<ol style="list-style-type: none"> 1. Dofinansowano realizację zadania publicznego w zakresie ochrony zdrowia mającego na celu pomoc osobom uzależnionym i członkom ich rodzin. 2. Dofinansowano realizację zadania publicznego pn. „Safe Fun – działania środowiskowe partyworking na festiwalu w Bielawie”. Zadanie było realizowane w trakcie Regałowiska Bielawa REGGAE FESTIWAL. 3. Współpraca z Misją „Nowa Nadzieja”. 4. W skład Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie wchodzi przedstawiciele organizacji pozarządowych: Zespół Parafialny Parafii pw. Wniebowzięcia NMP Caritas Diecezji Świdnickiej, Misji „Nowa Nadzieja” w Bielawie.
<i>Cel operacyjny 3: Wspieranie procesu kształcenia i dbałość o rozwój dzieci i młodzieży</i>	
Zapewnienie dzieciom i młodzieży wymagającym pomocy i wsparcia dostępu do specjalistów	<ol style="list-style-type: none"> 1. Prowadzenie świetlicy środowiskowej przy parafii oraz przy OHP, prowadzenie klubów profilaktycznych przy szkołach podstawowych. 2. Stała pomoc psychologiczno-pedagogiczna, logopedyczna, zajęcia specjalistyczne i terapeutyczne, 3. Zajęcia wychowawczo-profilaktyczne z uczniami; 4. Nieodpłatne korepetycje dla dzieci realizowane przez pracowników OPS i wolontariuszy (korzystało 10 dzieci).
Wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży poprzez kontynuację zajęć wyrównawczych i udzielanie pomocy w nauce	<ol style="list-style-type: none"> 1. Prowadzenie pomocy psychologiczno-pedagogicznej dla dzieci mających trudności w nauce, 2. Prowadzenie zajęć specjalistycznych i terapeutycznych oraz korekcyjnych celem wyrównania szans rozwojowych, 3. Zajęcia wyrównawcze, korekcyjno-kompensacyjne, zajęcia rozwijające uzdolnienia, zajęcia logopedyczne w szkołach, 4. Nieodpłatne korepetycje dla dzieci realizowane przez pracowników OPS i wolontariuszy (korzystało 10 dzieci).
Zapewnienie uczniom niepełnosprawnym dostępu do pełnej oferty edukacyjnej w gminnych placówkach oświatowych	Prowadzenie Szkoły Podstawowej nr 4 z Oddziałami Integracyjnymi i Oddziałami Gimnazjum oraz realizacja zadań wynikająca z działań statutowych szkoły. Uczniowie posiadający orzeczenia wydane przez PPP, którzy zgodnie z decyzją PPP i wolą rodziców mogą kontynuować naukę w placówkach oświatowych na terenie miasta i powiatu, otrzymują pełne

	wsparcie i pomoc.
Monitorowanie środowiska uczniów pod kątem zabezpieczenia ich potrzeb przez dom rodzinny	<ol style="list-style-type: none"> 1. Diagnoza środowiska rodzinnego. 2. Wywiady w domach rodzinnych wychowanków z udziałem pracowników OPS, obserwacje, rozmowy indywidualne z uczniami i rodzicami. Współpraca z PCPR w temacie pieczy zastępczej, 3. Monitorowanie sytuacji rodzinnej uczniów przez wychowawców klas oraz specjalistów szkolnych (obserwacja, wywiady z rodzicami).
Rozszerzanie oferty zajęć pozalekcyjnych i pozaszkolnych, a także rozwój alternatywnych form spędzania czasu wolnego przy wykorzystaniu zasobów kulturalnych i sportowo rekreacyjnych gminy	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zajęcia realizowane przez MOKiS: Amatorski Ruch Artystyczny, seanse kinowe dla dzieci, 2. Zajęcia na pływalni dla dzieci i młodzieży z klubów profilaktycznych i Świetlic Środowiskowych. 3. Organizacja wypoczynku dla dzieci i młodzieży w formie półkolonii zimowych i letnich, organizacja imprezy Mikołajkowej na pływalni. 4. Zlecono do realizację zadanie publiczne w zakresie upowszechniania kultury fizycznej. Działanie było realizowane przez 21 podmiotów. 5. Liczne zajęcia pozalekcyjne w szkołach.
Podejmowanie działań w celu organizacji świetlic i klubów dla dzieci i młodzieży umożliwiających rozwój zainteresowań i oferujących wsparcie	<p>Na terenie Bielawy działa pięć klubów profilaktycznych, dwie świetlice środowiskowe i świetlica misyjna. Placówki te funkcjonują na zasadzie placówek opiekuńczych z elementami socjoterapii, a finansowane są z budżetu gminy oraz środków pozyskiwanych z projektów unijnych. Pracownicy OPS systematycznie motywują rodziców do korzystania z oferty powyższych placówek. Jest to forma wsparcia dla dzieci z rodzin zagrożonych kryzysem, gdzie występują problemy uzależnień.</p>
Wspieranie uczniów uzdolnionych poprzez różne formy nagród i stypendiów, w tym stypendiów socjalnych	<ol style="list-style-type: none"> 1. W zawiązku z realizacją obowiązującej uchwały w sprawie szczegółowych zasad, trybu przyznawania i pozbawiania oraz rodzajów i wysokości stypendiów sportowych oraz nagród i wyróżnień, przyznano stypendia sportowe dla 50 sportowców, którzy w 2018 osiągnęli wysoki wynik sportowy. 2. Uczniowie wyróżniający się szczególnymi osiągnięciami są nominowani do nagrody Burmistrza „Złota Sowa” 3. Uczniowie uzdolnieni byli wyróżniani podczas apeli podsumowujących, otrzymali nagrody rzeczowe i książkowe, statuetki oraz stypendia za wyniki w nauce i osiągnięcia sportowe.
Prowadzenie profilaktyki prozdrowotnej w przedszkolach i szkołach na terenie gminy, promowanie zdrowego trybu życia wśród dzieci i młodzieży	<ol style="list-style-type: none"> 1. Promowanie zdrowego stylu życia podczas realizacji podstawy programowej, 2. Realizacja licznych programów profilaktycznych i zajęć warsztatowych w przedszkolach i szkołach, 3. Wykłady dla rodziców.
Cel operacyjny 4: Zaspakajanie potrzeb mieszkańców w zakresie ochrony zdrowia	
Promowanie zdrowia, zdrowego stylu życia, prowadzenie profilaktyki zdrowotnej wśród mieszkańców miasta	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zlecono pięciu organizacjom działania w zakresie realizacji zadań publicznych w zakresie ochrony zdrowia, w ramach których realizowano tematy szeroko rozumianej profilaktyki, 2. Stowarzyszenie PCK Dzierżoniów otrzymało dofinansowanie na realizację zadania „Promocja honorowego krwiodawstwa skierowana do dzieci i młodzieży, jak również pozostałych mieszkańców Bielawy”, 3. Działania profilaktyczne, promujące zdrowie i zdrowy styl życia realizowane w placówkach oświatowych, 4. Realizacja programów badań przesiewowych,
Rozwój bazy rekreacyjnej i sportowej dostępnej dla mieszkańców, inicjowanie działań mających na celu pobudzenie aktywności fizycznej	Inicjowanie działań mających na celu pobudzenie aktywności fizycznej wśród przedszkolaków i uczniów.
3. Zapewnienie mieszkańcom dostępu do świadczeń z	1. Stowarzyszenie Kobiet „AMAZONKI” otrzymało dofinansowanie na realizację zadania publicznego „Rehabilitacja wyzwaniem powrotu do

zakresu podstawowej opieki zdrowotnej oraz w miarę możliwości ułatwienie dostępu do lekarzy specjalistów, a także usług rehabilitacyjnych	zdrowia”, 2. Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną Koło w Dzierżoniowie otrzymało dofinansowanie na realizację zadania publicznego „Korń na receptę”, 3. OPS realizuje pracę socjalną na rzecz poprawy stanu zdrowia podopiecznych: edukacja w zakresie profilaktyki i higieny zdrowotnej w rodzinie, pomoc w załatwieniu pobytu i dotarcia do szpitala, obejmowanie ubezpieczeniem zdrowotnym, pomoc w załatwieniu wizyty lekarza w domu, pomoc w pozyskaniu sprzętu medycznego, ortopedycznego.
4. Podejmowanie działań zmierzających do poszerzenia zakresu usług medycznych świadczonych na terenie gminy i rozwoju bazy placówek ochrony zdrowia	Zadanie nie było realizowane.
Cel strategiczny 4: Zapewnienie bezpieczeństwa mieszkańcom	
Cel operacyjny 1: Przeciwdziałanie przestępczości, w tym wśród nieletnich	
Realizacja projektów i kampanii społecznych, których celem jest umacnianie więzi sąsiedzkich i uwrażliwianie na potrzebę wzajemnej ochrony przed przestępczością	1. Realizacja przez Policję programu prewencyjnego „Wzorowy Senior” w tym działania edukacyjne w zakresie przeciwdziałania kradzieżom, włamaniom i oszustwom na tzw. „wnuczka”, 2. Działania Szkoły Podstawowej nr 4 – udział w kampanii „Postaw na rodzinę”- korzystanie ze środków przekazywanych przez Urząd Miasta na realizację programu i konkursów dla uczniów, Stop przemocy w rodzinie, heppening, przemarsz ulicami Bielawy, konkursy, zabawy, występy uczniów szkoły dla rodziców i mieszkańców miasta.
Opracowywanie i realizowanie programów profilaktyczno-edukacyjnych w placówkach oświatowych na temat przestępczości i jej skutków	1. Realizowane programy wojewódzkie przez Policję: „Wzorowy Senior”, „Świadomy Junior” oraz doraźne kampanie „Narkotyki zabijają”, „Kręci mnie bezpieczeństwo nad wodą”, „Kręci mnie bezpieczeństwo na stoku”, „Bezpieczna droga do szkoły” „Bezpieczne Wakacje”. Realizacja spotkań i czynności podejmowanych przez dzielnicowych KP w Bielawie na rzecz przeciwdziałania propagowaniu faszyzmu i innych ustrojów totalitarnych oraz przestępstwom nawoływania do nienawiści na tle różnic narodowościowych, etnicznych, rasowych, wyznaniowych albo ze względu na bezwyznaniowość, 2. Działania Straży Miejskiej: realizacja spotkań z rodzicami w ramach programu „Bezpiecznie po szkole” oraz spotkania profilaktyczne z młodzieżą, 3. Realizacja działań profilaktyczno-edukacyjnych przez placówki oświatowe.
Cel operacyjny 2: Zapewnienie uczniom bezpieczeństwa na terenie placówek oświatowych i w otoczeniu domowym	
Uwrażliwianie rodziców i opiekunów uczniów na kwestie związane z prawidłowym i bezpiecznym zachowaniem się na terenie szkoły i w otoczeniu domowym	1. Realizowane programy wojewódzkie przez Policję: „Wzorowy Senior”, „Świadomy Junior” oraz doraźne kampanie „Narkotyki zabijają”, „Kręci mnie bezpieczeństwo nad wodą”, „Kręci mnie bezpieczeństwo na stoku”, „Bezpieczna droga do szkoły” „Bezpieczne Wakacje”. Realizacja spotkań i czynności podejmowanych przez dzielnicowych KP w Bielawie na rzecz przeciwdziałania propagowaniu faszyzmu i innych ustrojów totalitarnych oraz przestępstwom nawoływania do nienawiści na tle różnic narodowościowych, etnicznych, rasowych, wyznaniowych albo ze względu na bezwyznaniowość, 2. Realizacja działań profilaktycznych przez placówki oświatowe: rozmowy z dziećmi, rodzicami i opiekunami, realizacja programów profilaktycznych.
Przeciwdziałanie przemocy rówieśniczej w tym cyberprzemocy	1. Realizacja przez Policję programu prewencyjnego „Świadomy Junior” którego elementem jest omówienie cyberprzemocy i cyberprzestępczości Pogadanki, spotkania z funkcjonariuszami straży miejskiej oraz policji, Wprowadzanie treści o przemocy w literaturze, teatrzykach dla dzieci. 2. Realizacja działań profilaktyczno-wychowawczych w placówkach oświatowych.

<p>Podjęcie działań mających na celu zwiększenie bezpieczeństwa dzieci w drodze do i ze szkoły</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Realizacja przez Policję programów „Świadomy Junior”, „Bezpieczna droga do szkoły”, pogadanki, spotkania z funkcjonariuszami Straży Miejskiej oraz Policji, 2. Monitoring obiektów oświatowych, 3. Realizacja działań profilaktyczno-wychowawczych w placówkach oświatowych, 4. Realizacja przez OPS cyklicznych imprez promujących bezpieczeństwo dzieci w drodze do i ze szkoły.
<p>Blokowanie pojawiających się działań dealerów środków uzależniających</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Realizowane programy prewencyjne: „Świadomy Junior”, „Narkotyki zabijają”. Stały kontakt ze szkołami, sprawdzanie i weryfikowanie wszelkich informacji dotyczących produkcji, rozprowadzania i posiadania narkotyków, dopalaczy i innych środków psychoaktywnych. 2. Przypominanie dzieciom o zakazie przyjmowania czegokolwiek od osób obcych. 3. Kampanie informacyjne w szkole.
<p>Monitorowanie środowiska szkolnego dzieci i młodzieży oraz podejmowanie działań interwencyjnych i zapobiegawczych mających na celu eliminowanie zachowań o charakterze patologicznym</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Realizacja rozmów profilaktyczno-ostrzegawczych i wychowawczych w obecności pedagogów, 2. Monitoring obiektów oświatowych, 3. W sytuacjach trudnych podejmowanie natychmiastowych działań w oparciu o obowiązujące procedury. Współpraca z komisariatem policji, OPS. Nauczyciele, wychowawcy oraz specjaliści szkolni mieli na uwadze bezpieczeństwo uczniów w szkole. Pomocą służył szkolny monitoring. Pojawiające się sprawy trudne, konflikty były na bieżąco omawiane z uczniami i rodzicami. W kilku przypadkach powiadamiano policję oraz Sąd Rodzinny. Podejmowano działania naprawcze, wspierające uczniów i rodziców.
<p>Monitorowanie środowiska rodzinnego uczniów oraz podejmowanie działań interwencyjnych i zapobiegawczych w celu zapewnienia bezpieczeństwa dzieciom i eliminowania niekorzystnych zjawisk mających wpływ na ich rozwój</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Monitorowanie środowiska rodzinnego w ramach prowadzonej procedury „Niebieskie Karty” oraz informacje dotyczące demoralizacji nieletnich przesyłane do sądu celem wglądu w sytuację rodzinną, 2. Realizacja programów profilaktycznych, rozmowy z dziećmi i rodzicami, kampanie informacyjne, 3. Współpraca z instytucjami wspierającymi placówki oświatowe w oddziaływaniach wychowawczych (OPS, Straż Miejska, Policja, Sąd, PCPR), 4. Zespół ds. Asysty Rodzinnej Przy OPS w Bielawie od kilku lat praktykuje powoływanie tzw. Zespołów Problemowych (nie dotyczy przemocy w rodzinie), na które zapraszani są w szczególności: rodzina, która boryka się z problemem, przedstawiciele oświaty (wychowawca, pedagog, psycholog), kuratorzy sądowi. W trakcie spotkania omawiana jest sytuacja rodziny w kontekście małoletniego dziecka oraz planowane są wielokierunkowe działania na rzecz poprawy sytuacji. W 2018 r. odbyło się 15 Zespołów Problemowych.
<p>Budowanie na terenie placówek oświatowych pozytywnych relacji z uczniami, dbałość o właściwy klimat procesu edukacji umożliwiający rozwój inteligencji emocjonalnej uczniów i stworzenie przyjaznego środowiska szkolnego</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Nawiązywanie pozytywnych relacji z uczniami, kreowanie pozytywnych wzorców, 2. Realizacja działań w ramach programu profilaktyczno-wychowawczego, 3. Organizacja imprez klasowych i szkolnych, wycieczek i działań integrujących uczniów.
<p>Cel strategiczny 5: Rozwój społeczności Lokalnej</p>	
<p>Cel operacyjny 1: Podnoszenie kwalifikacji służb pomocowych, podnoszenie jakości świadczonych usług, rozwijanie infrastruktury socjalnej</p>	
<p>Doskonalenie kadr pomocy społecznej poprzez zapewnienie niezbędnych środków na szkolenia i inne</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie i Ochrony Zdrowia w Dzierżoniowie - prowadzenie Grup Wsparcia dla pracowników pomocy społecznej. 2. Udział pracowników OPS i ZOW w szkoleniach.

formy doskonalenia zawodowego	
Poprawa warunków obsługi klientów pomocy społecznej poprzez dostosowanie struktury kadrowej i warunków lokalowych do bieżących potrzeb	1. ZOW – rozwój bazy lokalowej i zwiększenie zatrudnienia. 2. Udział pracowników OPS w szkoleniach zewnętrznych finansowanych przez pracodawcę.
Rozwój usług elektronicznych	Zadanie nie było realizowane.
Rozwijanie współpracy z organizacjami pozarządowymi w zakresie pracy na rzecz rodziny	Współpraca instytucji publicznych oraz ich współpraca z organizacjami pozarządowymi: Misja „Nowa Nadzieja”, Caritas, Betezda w zakresie pracy z rodziną i na jej rzecz.
Zapewnienie mieszkańcom informacji o dostępnych formach świadczeń pomocowych, m.in. przez zamieszczanie informacji dotyczących funkcjonowania pomocy społecznej na stronach internetowych oraz w postaci broszur i ulotek	1. Przekazywanie przez wszystkie instytucje publiczne informacji o instytucjach i organizacjach świadczących pomoc, m.in. informowanie o możliwości uzyskania pomocy w OPS, 2. Informowanie mieszkańców przy wykorzystaniu stron internetowych, lokalnej prasy, słupów ogłoszeń, ulotek o dostępnych formach pomocy, 3. Bieżąca aktualizacja przygotowanego w 2016 r. informatora w ramach programu „Za życiem”, 4. Pełna informacja o formach wsparcia dostępna na stronie OPS.
Opracowanie informacji o formach wsparcia dla osób uzależnionych od alkoholu, narkotyków oraz ich rodzin jako elementu współpracy różnych podmiotów (Punkt konsultacyjny, Poradnia terapii Uzależnień, WOTUW)	Przekazywanie danych teleadresowych placówek pomocowych w ramach prowadzonej procedury „Niebieskie Karty”.
Realizowanie zadań służących rozwiązywaniu problemów społecznych przy współpracy z sektorem pozarządowym	Realizowanie zadań na rzecz rozwiązywania problemów społecznych we współpracy z: Stowarzyszeniem Manufaktura Inicjatyw Obywatelskich (PCPriOZ), Towarzystwem Pomocy im. Św. Brata Alberta Koło w Świdnicy, Arte Wielobranżową Spółdzielnią Socjalną, Caritas, Misją „Nowa Nadzieja”, Betezdą.
<i>Cel operacyjny 2: Wspieranie instytucji społeczeństwa obywatelskiego</i>	
Wspieranie rozwoju istniejących i inicjowanie powstawania nowych NGO	Brak danych.
Opracowywanie i realizowanie przy współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz innymi partnerami projektów służących aktywizacji społecznej i zawodowej mieszkańców, w tym współfinansowanych z funduszy zewnętrznych	Brak danych.
Udzielanie NGO pomocy w pozyskiwaniu środków z innych niż budżet gminy źródeł finansowania	Brak danych.
<i>Cel operacyjny 3: Wspieranie dialogu społeczność – samorząd</i>	
Podjęcie inicjatyw mających na celu wzmacnianie dialogu władz samorządowych z	Udział dzielnicowych w spotkaniach z lokalnym samorządem w tym z radnymi w sprawie prowadzonych planów priorytetowych poprawy bezpieczeństwa oraz omawianie spraw bieżących mających na celu poprawę bezpieczeństwa mieszkańców.

mieszkańcami	
Poszerzenie dostępu informacyjnego do planowanych przez samorząd zamierzeń o charakterze gospodarczym i społecznym zgodnie z Miejskim Programem Współpracy z NGO	Brak danych.

Źródło: Ośrodek Pomocy Społecznej w Bielawie.

W realizacji Strategii podkreślić należy interdyscyplinarność działań Ośrodka Pomocy Społecznej, systematyczne doszkadzanie kadr w celu poprawy jakości realizacji zadań oraz wdrażanie nowych form pracy i rozwijanie pozamaterialnych form pomocy. Kluczowe problemy związane z wdrażaniem zadań związane są z szerokim zakresem potrzeb i dużą złożonością problemów społecznych, co powoduje wzrost liczby osób wymagających wsparcia w formie pracy socjalnej oraz poradnictwa specjalistycznego, brak wystarczających narzędzi i odpowiedniego zaplecza do realizacji zadań w pomocy społecznej, niewystarczające zatrudnienie i brak prestiżu zawodu pracownika socjalnego.

Wskaźniki realizacji celów strategicznych Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Bielawy na lata 2018-2022 zostały zaprezentowane w tabeli 58.

Tab.58 Wskaźniki realizacji zadań Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Bielawy na lata 2018-2022 w 2018 roku

Cel strategiczny	Wskaźnik	Wartość wskaźnika za 2018 r. i źródło danych
<i>Cel strategiczny 1: Przeciwdziałanie problemom ubóstwa, bezrobocia i bezdomności</i>	1. liczba osób ubogich, bezrobotnych i bezdomnych objętych pracą socjalną	- Straż Miejska – 13 - Ośrodek Pomocy Społecznej – 771
	2. liczba dzieci z rodzin ubogich objętych wsparciem	- Przedszkole Publiczne nr 3 – 3 - Ośrodek Pomocy Społecznej – 168
	3. liczba beneficjentów systemu pomocy społecznej objętych wsparciem z powodu ubóstwa bezrobocia i bezdomności	Ośrodek Pomocy Społecznej – 771
	4. wielkość stopy bezrobocia	PUP – stopa bezrobocia w powiecie 6,0 %
	5. liczba osób bezrobotnych w gminie, w tym liczba osób objętych przez Powiatowy Urząd Pracy różnymi formami wsparcia	Brak danych
	6. liczba opracowanych i realizowanych projektów w zakresie aktywizacji grup zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz liczba osób nimi objętych	0
	7. liczba mieszkań socjalnych i chronionych w gminie	Miejski Zarząd Budynków Mieszkalnych Sp. z o.o.- lokale socjalne na dzień 31/12/2019 141 szt., mieszkania chronione 0 szt.
	8. liczba osób bezdomnych, którym zapewniono schronienie	- Stowarzyszenie „Nowa Nadzieja” – 110 osób - Miejski Zarząd Budynków Mieszkalnych Sp. z o.o.- 2 osoby wskazano na lokale socjalne

		- Ośrodek Pomocy Społecznej – 8
<i>Cel strategiczny 2: Wspieranie osób starszych oraz niepełnosprawnych</i>	1. liczba osób w wieku poprodukcyjnym i ich udział w ogóle mieszkańców	Ośrodek Pomocy Społecznej ogółem liczba mieszkańców 29195, liczba osób w wieku poprodukcyjnym 8722, tj. ok. 29,87 % w ogólnej liczbie mieszkańców
	2. liczba osób starszych i niepełnosprawnych objętych pracą socjalną, i wsparciem systemu pomocy społecznej	- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie i Ochrony Zdrowia w Dzierżoniowie - 989 osób skorzystało z pomocy PFRON - Ośrodek Pomocy Społecznej - pomoc udzielona z tytułu niepełnosprawności 309 rodzin, pomoc udzielana z tytułu długotrwałej choroby 197 rodzin, liczba osób objętych pracą socjalną przez ZUO 435 rodzin
	3. liczba osób objętych wsparciem w postaci zasiłku pielęgnacyjnego	Ośrodek Pomocy Społecznej – 868
	4. liczba osób objętych usługami opiekuńczymi oraz specjalistycznymi usługami opiekuńczymi	Ośrodek Pomocy Społecznej – 228
	5. liczba ofert pracy dla osób niepełnosprawnych	Brak danych
<i>Cel strategiczny 3: Wspieranie rodzin, wspomaganie rozwoju dzieci i młodzieży</i>	1. liczba rodzin objętych pracą socjalną	Ośrodek Pomocy Społecznej – 1307
	2. liczba asystentów rodziny	Ośrodek Pomocy Społecznej – 3
	3. liczba szkoleń i projektów adresowanych do rodzin	- Urząd Miejski – 3 - Straż Miejska – 1 - Ośrodek Pomocy Społecznej – 1
	4. liczba rodzin objętych wsparciem z systemu pomocy społecznej, świadczeń rodzinnych, świadczeń wychowawczych i alimentacyjnych.	Ośrodek Pomocy Społecznej – 2621
	5. liczba osób i rodzin objętych poradnictwem specjalistycznym oraz liczba porad	- Stowarzyszenie „Nowa Nadzieja” udzieliło szacunkowo ok. 1000 porad z zakresu uzależnień i terapii uzależnień - Urząd Miejski - ze spotkań z psychologiem skorzystało łącznie 71 osób; - do radcy prawnego zgłosiło się 41 osób - PCPR - 154 osoby/udzielono 254 porady - Zespół Ośrodków Wsparcia – 30 rodzin/ ok 150 porad - Sudeckie Stowarzyszenie na Rzecz Ochrony Zdrowia „Szansa” - Z pomocy prawnej skorzystało 397 osób; udzielono 403 porad prawnych - PC Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Dzierżoniowie Filia w Bielawie – 206 - Ośrodek Pomocy Społecznej – 540
	6. liczba osób objętych pomocą terapeutyczną i rehabilitacyjną.	- Stowarzyszenie „Nowa Nadzieja” 110 osób objętych pomocą terapeutyczną - Urząd Miejski - w sesjach w rama programu CANDIS uczestniczyło 7 osób; - w ramach programu „Trzeźwy umysł” ze spotkań skorzystało 25 osób; - w zajęciach rehabilitacyjnych uczestniczyło 13 kobiet po mastektomii, - z rehabilitacji w formie hipoterapii skorzystało 6 osób.

		<ul style="list-style-type: none"> - Żłobek - W roku 2018 2 dzieci korzystało z zajęć rehabilitacyjnych organizowanych przez żłobek - Zespół Ośrodków Wsparcia – 77 - PC Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Dzierżoniowie Filia w Bielawie - 45 - Ośrodek Pomocy Społecznej - 107
	7. liczba rodzin objętych wsparciem psychologicznym oraz w systemie pomocy społecznej z powodu alkoholizmu narkomanii i przemocy w rodzinie	<ul style="list-style-type: none"> - Urząd Miejski – 26 - PCPR – 9 - Ośrodek Pomocy Społecznej – 351
	8. liczba przedsięwzięć realizowanych w ramach działalności informacyjnej i edukacyjnej	<ul style="list-style-type: none"> - Stowarzyszenie „Nowa Nadzieja” 3 rodzaje przedsięwzięć (punkty informacyjne, wykłady, profilaktyka w szkołach) - Urząd Miejski – 2 - Sudeckie Stowarzyszenie na Rzecz Ochrony Zdrowia „Szansa”- wydrukowano i rozpowszechniono 20 szt. plakatów, 150 szt. ulotek oraz zamieszczono 4 ogłoszenia w „Wiadomościach Bielawskich” z informacją dotyczącą działalności Punktu Nieodpłatnej Pomocy Prawnej. Informacja ta była także 9-krotnie zamieszczana na portalach internetowych - PC Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Dzierżoniowie Filia w Bielawie – 24 - Ośrodek Pomocy Społecznej – 3
	9. liczba interwencji przeprowadzonych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie	<ul style="list-style-type: none"> - Urząd Miejski - 1 (założono NK) - Policja – 291 przeprowadzonych interwencji domowych + comiesięczne wizyty dzielnicowych w rodzinach objętych procedurą Niebieskiej Karty - Ośrodek Pomocy Społecznej – 24
	10. liczba osób objętych oddziaływaniem Zespołu Interdyscyplinarnego	<ul style="list-style-type: none"> - Policja - 88 osób co do których istnieje podejrzenie że są dotknięte przemocą 70 osób co do których istnieje podejrzenie że stosują przemoc - Ośrodek Pomocy Społecznej - 268
	11. liczba nauczycieli i pedagogów szkolnych doskonalących swoje kwalifikacje zawodowe	<ul style="list-style-type: none"> - Urząd Miejski – 120 nauczycieli uczestniczyło w szkoleniu w ramach programu „Szkolna Interwencja Kryzysowa”, 30 nauczycieli zostało przeszkolonych w ramach realizatorzy programu rekomendowanego Szkolni Detektywi „Jaś i Małgosia na tropie” - Przedszkole Publiczne nr 3 – 3 – studia wyższe magisterskie - Przedszkole Publiczne Nr 4 – 9 - Ekologiczna Szkoła Podstawowa nr 7 z Oddziałami Gimnazjum - wszyscy nauczyciele zatrudnieni (59) mają możliwość podnoszenia swoich

		<p>kompetencji pedagogicznych i kwalifikacji zawodowych przez cały rok szkolny</p> <ul style="list-style-type: none"> - Szkoła Podstawowa nr 10 z Oddziałami Sportowymi i Oddziałami Gimnazjum – 7 nauczycieli - PC Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Dzierżoniowie Filia w Bielawie – 5 na 5 zatrudnionych
	12. liczba uczniów objętych nauczaniem indywidualnym	<ul style="list-style-type: none"> - Ekologiczna Szkoła Podstawowa nr 7 z Oddziałami Gimnazjum – 3 - Szkoła Podstawowa nr 10 z Oddziałami Sportowymi i Oddziałami Gimnazjum – 5 uczniów - PC Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Dzierżoniowie Filia w Bielawie – 24
	13. liczba przedsięwzięć w zakresie promocji zdrowia i profilaktyki zdrowotnej	<ul style="list-style-type: none"> - Stowarzyszenie „Nowa Nadzieja” 2 rodzaje przedsięwzięć (profilaktyka w szkołach, organizowanie biesiad trzeźwości m.in. ognisk, koncertów, wycieczek) - Urząd Miejski – 9 - Ekologiczna Szkoła Podstawowa Nr 7 z Oddziałami Gimnazjum – 9 - Szkoła Podstawowa nr 10 z Oddziałami Sportowymi i Oddziałami Gimnazjum – 8 - PC Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Dzierżoniowie Filia w Bielawie – 7 - Ośrodek Pomocy Społecznej – 1
<i>Cel strategiczny 4: Zapewnienie bezpieczeństwa mieszkańcom</i>	1. liczba popełnionych i wykrytych przestępstw	<p>Policja:</p> <ul style="list-style-type: none"> - W placówkach oświatowych nie odnotowano przestępstw - Liczba wszczętych postępowań przygotowawczych w sprawie znęcania się nad rodziną: 31 - Liczba wszczętych postępowań przygotowawczych w sprawie znęcania się nad rodziną zakończonych skierowaniem aktu oskarżenia: 17
	2. liczba opracowanych i realizowanych programów profilaktyczno-edukacyjnych oraz liczba osób nimi objętych	<ul style="list-style-type: none"> - Policja – 7 realizowanych programów profilaktyczno-ostrzegawczych. Osoby objęte to mieszkańcy Bielawy - Szkoła Podstawowa nr 10 z Oddziałami Sportowymi i Oddziałami Gimnazjum - 4, ok. 600 osób - Straż Miejska - 1
	3. liczba zrealizowanych inwestycji w celu poprawy bezpieczeństwa na drodze	Brak danych
<i>Cel strategiczny 5: Rozwój społeczności Lokalnej</i>	1. liczba szkoleń, w których uczestniczyła kadra pomocy społecznej.	<ul style="list-style-type: none"> - PCPR- 1 - Zespół Ośrodków Wsparcia - 11 Ośrodek Pomocy Społecznej - 62
	2. liczba organizacji pozarządowych funkcjonujących w obszarze polityki społecznej	PCPR – 2

3. liczba wspólnych przedsięwzięć z zakresu rozwiązywania problemów społecznych	PCPR – 1
4. liczba opracowanych i zrealizowanych projektów.	Sudeckie Stowarzyszenie na Rzecz Ochrony Zdrowia „Szansa” – 1 prowadzenie Punktu Nieodpłatnej Pomocy Prawnej
5. liczba wspieranych przez samorząd gminy organizacji pozarządowych	Brak danych

Źródło: Ośrodek Pomocy Społecznej w Bielawie.

VII. 14 Gminny program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ofiar przemocy w rodzinie na lata 2016-2019

Kolejny dokument strategiczny, którego wdrażanie ma przyczynić się do poprawy jakości życia, w szczególności wsparcia rodzin dotkniętych przemocą to Gminny program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ofiar przemocy w rodzinie na lata 2016-2019. Został przyjęty uchwałą Nr 17/161/15 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 30 grudnia 2015 roku. Informacje dotyczące jego realizacji w 2018 roku zestawiono w tabeli 59.

Tab. 59 Realizacja zadań Gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ofiar przemocy w rodzinie na lata 2016-2019 w 2018 roku

Zadanie	Realizacja	Najważniejsze informacje o realizacji w 2018 roku
Kompleksowa pomoc rodzinom dotkniętym zjawiskiem przemocy, przyjmowanie zgłoszeń dotyczących przemocy domowej i uruchamianie procedur mających na celu powstrzymanie przemocy	realizacja ciągła	W 2018 r. procedurą „Niebieskie Karty” objętych było 370 osób, w tym 130 kobiet, 127 mężczyzn i 113 dzieci. Pracownicy socjalni przyjmowali zgłoszenia zjawisk zagrożenia przemocą domową. Podejmowano działania interwencyjne w środowisku zamieszkania. Udzielano informacji na temat instytucji udzielających interdyscyplinarnej pomocy rodzinom. Pracownicy socjalni podejmowali współpracę z instytucjami specjalizującymi się w działaniach na rzecz dziecka i rodzin problemowych (np. z przedstawicielami placówek oświatowych, kuratorami).
Doskonalenie wypracowanych procedur interwencji wobec ofiar i sprawców przemocy oraz opracowanie strategii postępowania	realizacja ciągła	Minimum 1 raz w roku przeprowadzane jest szkolenie dla pracowników socjalnych i asystentów rodziny w zakresie interwencji kryzysowej i realizacji procedury „Niebieskie Karty”. W opracowanym regulaminie funkcjonowania grup roboczych zawarte są instrukcje dotyczące procedur podejmowanych w stosunku do rodzin i osób pozostających w kryzysie wynikającym z przemocy domowej.
Kierowanie ofiar i sprawców przemocy do specjalistów zajmujących się sprawami przemocowymi	realizacja ciągła	Pracownicy socjalni na bieżąco kierują osoby doświadczające przemocy i sprawców przemocy do specjalistów z zakresu przeciwdziałania przemocy. Specjalistą pracy socjalnej z osobami i rodzinami

		z problemem przemocy domowej jest Wojciech Kubasik pełniący funkcję Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego. Specjaliści z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej są zatrudnieni w Powiatowym centrum pomocy Rodzinie i Ochrony Zdrowia w Dzierżoniowie.
Monitorowanie rodzin w których dochodzi do przemocy, a w szczególności uruchamianie współpracy	realizacja ciągła	W 2108 r. pracownicy socjalni monitorowali 26 rodzin z małoletnimi dziećmi (np. asystent rodziny został przydzielony w związku z zagrożeniem przemocą domową). Pracownicy socjalni monitorowali również rodziny w okresie 6 miesięcy po zakończeniu prowadzenia procedury „Niebieskie Karty”.
Zbieranie materiałów dowodowych zgodnie z procedurą „Niebieskie Karty”	realizacja ciągła	Materiałem dowodowym w procedurze „Niebieskie Karty” są druki „Niebieska Karta” - A, C i D. W 2018 r. zostało wypełnionych 95 druków „NK- A” , 56 druków „NK – C” i 36 druków „NK-D”. Wszystkie działania podejmowane przez przedstawicieli instytucji i organizacji wchodzących w skład Stałej grupy roboczej są dokumentowane w formie notatek służbowych i urzędowych. Narzędziem, które może być wykorzystane w trakcie prowadzenia procedury „NK” może być rodzinny wywiad środowiskowy . Dotyczy to rodzin i osób, które w trakcie prowadzenia procedury korzystają ze świadczeń z pomocy społecznej i szeroko rozumianej pracy socjalnej. W trakcie prowadzenia procedury lider Grupy roboczej diagnozuje rodzinę występując np. do placówek oświatowych o wydanie opinii dot. funkcjonowania dziecka z rodziny objętej procedurą.
Analiza wniosków o wszczęcie postępowania w sprawie zastosowania obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu, składanych do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych pod kątem związku między nadużywaniem alkoholu, a stosowaniem przemocy	realizacja ciągła	W 2018 r. w związku z prowadzeniem procedury „Niebieskie Karty” do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Bielawie zostało skierowanych 27 wniosków o podjęcie działań wobec osoby nadużywającej alkoholu. Wnioski są analizowane bezpośrednio na posiedzeniu Stałej grupy roboczej w której skład wchodzi dwóch członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
Gromadzenie informacji na temat instytucji udzielających pomocy rodzinom, w których występuje zjawisko przemocy domowej	realizacja ciągła	Przewodniczący Zespołu Interdyscyplinarnego w Bielawie na bieżąco zbiera i uaktualnia dane teleadresowe oraz dot. form udzielanego wsparcia przez instytucje udzielające pomocy rodzinom, w których występuje zjawisko przemocy domowej (gmina, powiat, województwo).
Występowanie z zawiadomieniami do prokuratora i policji o podejrzeniu popełnienia czynów określonych w art 2 pkt 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy	realizacja ciągła	W 2018 r. złożono do organów ścigania 12 zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa w związku z przemocą domową.
Przygotowanie i udostępnianie	realizacja	W 2018 r. przygotowano materiał informacyjny

materiałów o charakterze informacyjnym i edukacyjnym	ciągła	dotyczący Gminnego Telefonu Zaufania
Ułatwienie dostępu do podstawowych informacji z zakresu przeciwdziałania przemocy	realizacja ciągła	Na stronie internetowej Ośrodka Pomocy Społecznej i Urzędu Miasta w Bielawie.
Rozpowszechnianie broszur i ulotek dotyczących zjawiska przemocy	realizacja ciągła	W 2018 r. rozpowszechniono około 850 ulotek dotyczących zjawiska przemocy domowej oraz ulotek informacyjnych dotyczących działalności Punktu Konsultacyjnego. Ulotki były rozpowszechniane przez Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Komisariat Policji, placówki oświatowe, Sąd Rejonowy w Dzierżoniowie, Prokuraturę Rejonową w Dzierżoniowie. Specjalne ulotki wręczane były osobom dotkniętym przemocą, sprawcom przemocy, członkom ich rodzin.
Publikowanie na stronie internetowej Ośrodka Pomocy Społecznej w Bielawie oraz Urzędu Miejskiego w Bielawie informacji o lokalnym systemie pomocy i wsparcia dla osób uwikłanych w zjawisko przemocy domowej	realizacja ciągła	Informacje publikowane na stronie internetowej Ośrodka Pomocy Społecznej w Bielawie i Urzędu Miasta w Bielawie są na bieżąco uzupełniane o zmiany w składzie Zespołu Interdyscyplinarnego. Wskazywane są instytucje i osoby zajmujące się przeciwdziałaniem przemocy domowej. Modyfikowane są dane teleadresowe.
Rozpowszechnianie w lokalnym środowisku informacji o programach korekcyjno-edukacyjnych	realizacja ciągła	W 2018 r. Zespół Interdyscyplinarny oraz członkowie Grupy Roboczej kierowali sprawców przemocy domowej do udziału w specjalistycznych oddziaływaniach korekcyjno-edukacyjnych prowadzonych przez Powiatowe centrum Pomocy Rodzinie i Ochrony Zdrowia w Dzierżoniowie. W 2018 r. z tej formy wsparcia skorzystała 1 osoba.
Opracowanie i aktualizowanie diagnozy zjawiska przemocy w rodzinie na obszarze gminy, w tym ustalenie odsetka populacji rodzin zagrożonych przemocą w rodzinie	realizacja ciągła	Diagnoza zjawiska przemocy domowej na obszarze Gminy wykonywana jest w formie ewaluacji realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Ofiar Przemocy Domowej. Dotychczas nie ustalano odsetka populacji rodzin zagrożonych przemocą w rodzinie.
Prowadzenie lokalnych kampanii społecznych, które obalają mity i stereotypy na temat przemocy w rodzinie usprawiedliwiające jej stosowanie	nie było realizowane	
Współpraca z kościołami i związkami wyznaniowymi na danym terenie w celu wprowadzenia elementów edukacji na temat zjawiska przemocy w rodzinie, w ramach działania poradni prowadzonych przez kościoły i związki wyznaniowe lub do programów nauk przedmałżeńskich	nie było realizowane	

Prowadzenie poradnictwa, w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu umiejętności opiekuńczych i wychowawczych, alternatywnych wobec stosowania przemocy, metod i kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą domową	realizacja ciągła	W 2018 r. ze wskazanej formy wsparcia skorzystało 29 osób (w tym: 25 kobiet i 4 mężczyzn)
Opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie	realizacja ciągła	W gminie Bielawa obecnie realizowany jest <i>Gminny program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ofiar przemocy w rodzinie na lata 2016-2019</i>
Wsparcie specjalistów w formie porad przygotowanych do skutecznego zajmowania się problematyką przemocy domowej	realizacja ciągła	Przewodniczący Zespołu Interdyscyplinarnego na bieżąco konsultował z pracownikami socjalnymi indywidualne przypadki.
Wdrażanie procedury „Niebieskie Karty”	realizacja ciągła	W 2018 r. do Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego przekazano 85 „Niebieskich Kart – A”. Łącznie w rodzinach objętych procedurą zostało sporządzonych 95 „Niebieskich Kart-A”. Oznacza to, że w rodzinach objętych procedurą zostało dodatkowo wypełnionych 10 „NK-A”. W 2018 r. prowadzone były 32 procedury „NK”, które zostały wszczęte w 2017 r. lub wcześniej. W 2018 r. Policja wszczęła 59 procedur, pomoc społeczna – 17, Oświata 8, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych – 1, ochrona zdrowia – 0.
Budowanie skutecznych form pomocy dla ofiar przemocy w rodzinie	realizacja ciągła	Działalność Punktu Konsultacyjnego, współpraca i wymiana informacji z placówkami oświatowymi, podnoszenie kwalifikacji przez pracowników OPS w zakresie przeciwdziałania przemocy.
Zwiększanie skuteczności i dostępności pomocy dla ofiar przemocy w rodzinie	realizacja ciągła	Działalność Punktu Konsultacyjnego.
Kontynuowanie działania Grupy wsparcia dla osób doświadczających przemocy domowej	nie było realizowane	
Nawiązywanie i utrwalanie współpracy z przedstawicielami poszczególnych służb i instytucji	realizacja ciągła	Realizowanie przez Zespół Interdyscyplinarny w Bielawie zadań zawartych w <i>Gminnym programie przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ofiar przemocy w rodzinie na lata 2016-2019</i>
Monitorowanie prowadzonych programów	nie było realizowane	
Wspieranie funkcjonowania zespołu interdyscyplinarnego	realizacja ciągła	Funkcjonowanie działalności Zespołu Interdyscyplinarnego wspierane jest przez działalność Ośrodka Pomocy Społecznej w Bielawie, który zapewnia obsługę administracyjno-techniczną Zespołu.
Rozbudowa sieci i poszerzenie oferty placówek wspierających i	realizacja ciągła	W 2018 r kontynuowano działalność Punktu Konsultacyjnego.

udzielających pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie;		
Nawiązanie i wzmacnianie współpracy pomiędzy instytucjami rządowymi i samorządowymi oraz organizacjami pozarządowymi w zakresie pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie	realizacja ciągła	Współpraca w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej odbywa się w ramach prac Zespołu Interdyscyplinarnego w skład którego wchodzi przedstawiciele instytucji pozarządowych i samorządowych.
Upowszechnianie informacji w zakresie możliwości i form uzyskania pomocy m.in. pomocy medycznej, psychologicznej, prawnej, socjalnej, zawodowej i rodzinnej	realizacja ciągła	W 2018 r. informacje o oferowanych formach pomocy rozpowszechniane były w formie ulotek (np. o działalności Punktu Konsultacyjnego) oraz na stronie internetowej Ośrodka Pomocy Społecznej oraz BIP Urzędu Miasta w Bielawie. Punkt Konsultacyjny w Bielawie jest zarejestrowany w centralnej bazie instytucji udzielających wsparcia i pomocy w zakresie przemocy domowej.
Opracowanie i realizacja zajęć edukacyjnych kierowanych do osób dotkniętych przemocą w rodzinie w zakresie podstaw prawnych i zagadnień psychologicznych dotyczących reakcji na przemoc w rodzinie	realizacja ciągła	Poradnictwo psychologiczne, zajęcia edukacyjne kierowane do osób doświadczając przemocy realizowane są w ramach działalności Ośrodka Pomocy Społecznej w Bielawie i Punktu Konsultacyjnego w Bielawie.
Zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc całodobowych w ośrodkach wsparcia	realizacja ciągła	W 2018 r. żadna z osób, która doświadczała przemocy domowej nie została skierowana do całodobowego ośrodka wsparcia. W razie zaistnienia takiej potrzeby osoba taka kierowana jest do Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Wałbrzychu.
Organizowanie dla osób doświadczających przemocy w rodzinie poradnictwa medycznego, psychologicznego, prawnego, socjalnego, zawodowego i rodzinnego;	realizacja ciągła	Zadanie realizowane jest w ramach: pracy socjalnej wykonywanej przez pracowników socjalnych, pracy asystentów rodziny, działalności Punktu Konsultacyjnego ds. Przemocy w Rodzinie, funkcjonowania Gminnego Telefonu Zaufania, działalności Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, działalności placówek oświatowych, organizacji pozarządowych, kuratorów sądowych.
Tworzenie i zwiększanie zakresu działania oraz dostępności do lokalnych telefonów zaufania, interwencyjnych lub informacyjnych dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie	rozpoczęt o realizację w roku 2018 i będzie realizowane w kolejnych latach	W 2018 r. utworzono Gminny Telefon Zaufania, który obsługiwany jest przez Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego w Bielawie. W roku 2018 r. przeprowadzono 14 rozmów telefonicznych udzielając profesjonalnego wsparcia i poradnictwa. W wyniku działania telefonu w 4 przypadkach podjęto działania interwencyjne.
Zapewnienie bezpieczeństwa krzywdzonym dzieciom w trybie art. 12 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie	realizacja ciągła	W 2018 r. z powodu bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia w związku z przemocą domową odebranych zostało 15 dzieci.

Opracowanie i realizacja programów terapeutycznych i pomocy psychologicznej dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie	nie było realizowane	
Tworzenie warunków umożliwiających osobom dotkniętym przemocą w rodzinie otrzymywanie w pierwszej kolejności mieszkań socjalnych	realizacja ciągła	W skład Zespołu Interdyscyplinarnego wchodzi przedstawiciel Miejskiego Zarządu Budynków Mieszkalnych w Bielawie. Sprawy dotyczące otrzymania w pierwszej kolejności mieszkania przez osobę lub rodzinę z problemem przemocy są omawiane bezpośrednio na posiedzeniach Zespołu Interdyscyplinarnego. Ponadto Liderzy Grupy roboczej sporządzają pisma kierowane do MZBM, których celem jest wsparcie wcześniej złożonego wniosku o przydział lokalu mieszkalnego.
Badanie skuteczności pomocy udzielanej rodzinom dotkniętym przemocą domową.	realizacja ciągła	Skuteczność pomocy udzielanej rodzinom dotkniętym przemocą dokonywana jest corocznie poprzez ewaluację działań podejmowanych przez instytucje i organizacje zaangażowane w realizację <i>Gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ofiar przemocy w rodzinie na lata 2016-2019</i> . Badania prowadzone są również po zakończeniu prowadzenia procedury „Niebieskie Karty” przez pracowników socjalnych monitorujących funkcjonowanie rodziny w okresie 6 miesięcy po zakończeniu procedury ze szczególnym uwzględnieniem stanu bezpieczeństwa osób wcześniej doświadczających przemocy domowej.

Źródło: Ośrodek Pomocy Społecznej w Bielawie.

Podkreślić należy, że Gmina Bielawa w okresie ostatnich trzech lat zorganizowała dwa znaczące wydarzenia, które przyczyniły się do wzmocnienia i poprawy funkcjonowania lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej i uzależnień – były to konferencje „Przemoc w rodzinie, a uzależnienia” i „Działania na rzecz rodzin dotkniętych przemocą domową w oparciu o procedurę „Niebieskie Karty”. Dostępność obu konferencji, ich zakres tematyczny i udział wybitnych fachowców pozwolił też na znaczące podniesienie świadomości społecznej w zakresie zjawiska przemocy domowej. Od 2016 roku funkcjonuje Punkt Konsultacyjny w ramach którego oprócz szeroko pojętego poradnictwa prowadzona jest grupa wsparcia dla osób doświadczających przemocy domowej oraz zajęcia profilaktyczno-edukacyjne dla osób podejrzewanych o stosowanie przemocy domowej. Kolejnym działaniem wzmacniającym funkcjonowanie lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy jest uruchomienie w 2018 roku Lokalnego Telefonu Zaufania.

VII. 15 Gminny program wspierania rodziny na lata 2016-2018

Kolejnym realizowanym programem działań był Gminny program wspierania rodziny na lata 2016-2018. Został przyjęty uchwałą Nr 17/160/15 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 30 grudnia 2015 roku. Założeniem Programu była poprawa warunków harmonijnego rozwoju dzieci w ich

najbliższym środowisku rodzinnym, co na bieżąco jest realizowane poprzez szereg działań. Informacje dotyczące ich wdrażania w 2018 roku zawarto w tabeli 60.

Tab. 60 Realizacja zadań Gminnego programu wspierania rodziny na lata 2016-2018 w 2018 roku

Zadanie	Realizacja	Najważniejsze informacje o realizacji w 2018 roku
Zapewnienie pomocy finansowej, rzeczowej oraz dożywiania dla rodzin zagrożonych kryzysem lub przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych	realizacja ciągła	Ośrodek Pomocy Społecznej w Bielawie realizuje Rządowy Program „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”. W roku 2018 liczba dzieci objętych tym Programem wyniosła 116. Inną formą wsparcia dla bielawskich rodzin jest stypendium szkolne. W 2018 r. 258 uczniów otrzymało takie świadczenie, dodatkowo OPS udzielił 3 zasiłków szkolnych. Mieszkańcy gminy Bielawa otrzymują pomoc żywnościową w ramach Programu Operacyjnego – Pomoc Żywnościowa Podprogram 2018r. Organizacjami partnerskimi w tym programie są: Stowarzyszenie „Nowa Nadzieja”, Kościół Zielonoświątkowy „Betezda” oraz Caritas Archidiecezji Świdnica. Ośrodek Pomocy Społecznej w Bielawie wydaje skierowania do w/w organizacji. W 2018r. wydano 114 skierowań dla 220 osób do Misji „Nowa Nadzieja”, 54 skierowania dla 102 osób do Kościoła Zielonoświątkowego „Betezda” oraz 76 skierowań dla 108 osób do „Caritasu”.
Monitorowanie sytuacji zdrowotnej dzieci z rodzin zagrożonych kryzysem lub przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej	realizacja ciągła	Pracownicy socjalni i asystenci rodzin obejmują monitoringiem sytuację zdrowotną rodzin z dziećmi. Działania, które były podejmowane to w szczególności: nawiązywanie kontaktu z przychodnią, ustalanie sytuacji zdrowotnej dzieci oraz wspólne wizyty u lekarza z rodziną, wgląd do książeczki zdrowia lub innej dokumentacji medycznej dotyczącej leczenia dziecka np.: karta leczenia szpitalnego. Pracownicy OPS motywowali klientów do podjęcia działań w celu uzyskania orzeczenia o niepełnosprawności lub ustalenia stopnia niepełnosprawności dla dziecka powyżej 16 roku życia, gdy sytuacja zdrowotna dziecka tego wymaga. Asystenci rodzin i pracownicy socjalni na bieżąco mobilizowali rodziców do realizowania zaniechanych wizyt lekarskich, edukowali rodziców w zakresie prawidłowej higieny i nawyków żywieniowych.
Organizacja wypoczynku dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych	realizacja ciągła	Ośrodek Pomocy Społecznej współpracuje z Urzędem Miasta oraz z Kuratorium Oświaty we Wrocławiu, które finansują wypoczynek letni dla dzieci. OPS rekrutuje dzieci i młodzież, które ukończyły 7 r. ż., a nie ukończyły 16 r. ż. i spełniają kryterium dochodowe wskazywane w art. 8 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej lub pochodzą z rodzin spełniających kryterium zawarte w art. 5 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych. W 2018 r. w koloniach w sumie wzięło udział 75 bielawskich dzieci. Urząd Miasta dofinansował również półkolonie zimowe, w których udział wzięło 80 dzieci oraz półkolonie letnie dla 60 dzieci.
Zabezpieczenie środków na pobyt dziecka w rodzinie zastępczej i placówkach określonych w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej	realizacja ciągła	W roku 2018 w rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej przebywało łącznie 103 dzieci, z czego 24 powróciło pod opiekę rodziców. Stan na 31 grudnia 2018 r. wynosił 79 dzieci przebywających w pieczy zastępczej. W roku 2018 było 7 przypadków interwencyjnego odebrania dzieci z rodziny (łącznie 13 dzieci), w związku z przemocą domową. Najczęściej wynikało to ze sprawowania opieki nad dzieckiem pod wpływem alkoholu. W przypadku umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej, gmina ponosi część odpłatności za pobyt dziecka.
Monitorowanie sytuacji dzieci z	realizacja ciągła	Ośrodek Pomocy Społecznej w Bielawie zadanie realizował poprzez wizyty pracowników socjalnych i asystentów rodziny w miejscu

rodzin zagrożonych kryzysem, w tym niewydolnych wychowawczo, w których występują problemy przemocy, uzależnień lub długotrwała choroba		zamieszkania rodziny dotkniętej kryzysem. Po zdiagnozowaniu sytuacji rodziny i wyłonieniu dominujących problemów podejmowane były działania w celu zminimalizowaniu szkód jakie kryzys potencjalnie mógł spowodować, zagrażając dobru dzieci.
Praca socjalna z rodziną przeżywającą trudności opiekuńczo-wychowawcze, prowadzona przez pracownika socjalnego	realizacja ciągła	W 2018 r. bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych została zdiagnozowana u 42 rodzin starających się o pomoc materialną z pomocy społecznej. Praca socjalna z rodziną wykazującą problemy opiekuńczo-wychowawcze polega głównie na wzmocnieniu i motywowaniu do poprawy własnej sytuacji życiowej w oparciu o zasoby własne rodziny i źródła wsparcia zewnętrznego. Pracownicy socjalni regularnie motywowali rodziców do podnoszenia kompetencji rodzicielskich poprzez udział w warsztatach umiejętności wychowawczych, świadczyli pracę socjalną w formie porad i konsultacji wychowawczych.
Zapewnienie wsparcia asystenta rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych	realizacja ciągła	W 2018 r. Ośrodek zatrudnił na umowę o pracę 3 asystentów rodziny, którzy systematycznie wspierali 67 bielawskich rodzin w pokonywaniu trudności i odzyskiwaniu równowagi życiowej, z tego 2 rodziny zostały zobowiązane do współpracy przez Sąd Rodzinny. Celem nadrzędnym pracy z rodziną jest osiągnięcie przez nią stabilizacji, realizacji funkcji opiekuńczych i wychowawczych w takim zakresie aby bezpieczeństwo dzieci nie było zagrożone.
Współdziałanie podmiotów działających na rzecz dziecka i rodziny celem zapewnienia interdyscyplinarnej pomocy i podjęcie stosownych działań	realizacja ciągła	Praca z rodziną wieloproblemową wymaga wysiłku interdyscyplinarnego, czyli rozłożonego na fachowców z różnych dziedzin. Ośrodek Pomocy Społecznej w ramach swoich kompetencji ściśle współpracuje z kuratorami sądowymi, PCPR, placówkami oświaty, GKRPA, Misją „Nowa Nadzieja”, MZBM. Daje to szansę na podjęcie kompleksowych działań w kierunku poprawy sytuacji rodzin i dzieci z terenu gminy. Lokalny system pomocy rodzinie z roku na rok rozwija się, co zwiększa efektywność działań i tworzenia wsparcia informacyjnego (o dostępnych ofertach pomocy w miejscu zamieszkania, a także na poziomie powiatu i województwa oraz o adresach instytucji i organizacji pozarządowych, konkretnych specjalistów).
Współpraca z rodzinami, których dzieci umieszczone są w pieczy zastępczej	realizacja ciągła	Asystent rodziny współpracuje z rodziną w celu pokonania trudnej sytuacji życiowej i umożliwienia powrotu dzieci do domu rodzinnego. Z rodzinami, których dzieci umieszczone są w pieczy zastępczej prowadzona jest praca socjalna, poradnictwo psychologiczne, udzielane są informacje gdzie na terenie miasta Bielawa można uzyskać pomoc w zakresie profilaktyki i terapii uzależnień, pomocy psychologicznej. W 2018 r. asystenci udzielali wsparcia 12 rodzinom, których dzieci były umieszczone w pieczy zastępczej (24 dzieci), z tego 12 dzieci powróciło do rodzin biologicznych, w 1 przypadku rodzice zostali pozbawieni władzy rodzicielskiej.
Zapewnienie dostępności konsultacji, poradnictwa specjalistycznego oraz organizowanie i informowanie o miejscach pomocy	realizacja ciągła	Każda rodzina w Bielawie potrzebująca wsparcia może skorzystać ze specjalistycznego poradnictwa, w tym prawnego, rodzinnego i psychologicznego. Psycholog zatrudniony w Ośrodku prowadzi między innymi: poradnictwo rodzinne i wychowawcze dla rodzin przejawiających niewystarczające kompetencje opiekuńczo-wychowawcze. W 2018 r. z pomocy psychologicznej skorzystało 107 osób. Na potrzeby rodzin naszego miasta zgodnie z ustawą z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „ Za życiem” w 2017 r. przygotowany został lokalny informator, który na bieżąco jest aktualizowany. W informatorze zawarte są informacje na temat

		przysługujących praw, adresy placówek, gdzie świadczona jest podstawowa i specjalistyczna opieka zdrowotna oraz pozostałych realizatorów wsparcia w tym zakresie.
Terapie i mediacje, organizowanie grup wsparcia	realizacja ciągła	Terapie, mediacje oraz grupy wsparcia stanowią uzupełniające formy pomocy psychologicznej obok specjalistycznego poradnictwa. Z uwagi na dominujący problem jakim jest przemoc w rodzinie, które często stanowi zarzewie problemów opiekuńczo-wychowawczych oraz uzależnień od środków psychoaktywnych, Ośrodek szczególny nacisk kładzie na oddziaływania terapeutyczne. Wspomniane działania są skoncentrowane nie tylko na ustabilizowanie sytuacji życiowej, z którymi zmagają się klienci, ale również na zmianę funkcjonowania społecznego. W minionym roku 18 osób korzystało z wymienionej formy wsparcia.
Mobilizowanie rodziców do korzystania z warsztatów umiejętności wychowawczych oraz specjalistycznych konsultacji	realizacja ciągła	Działania edukacyjne służą wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych, alternatywnych wobec stosowania przemocy metod i kompetencji rodziców. Ośrodek widzi dużą potrzebę edukowania rodziców, podobnie jak w latach poprzednich asystenci rodziny prowadzili warsztaty umiejętności wychowawczych w każdy piątek w godz. 9.30 - 11.00 oraz we wtorki w godz. 15.00-16.30. Z zajęć skorzystało łącznie 31 osób. Asystenci rodziny wraz z pracownikami socjalnymi motywowali do udziału w warsztatach i podnoszenia umiejętności wychowawczych rodziców tego wymagających. W warsztatach uczestniczyli też rodzice zobowiązani do tego na mocy postanowienia Sądu Rodzinnego, założeń kuratora sądowego lub skierowane do OPS przez pedagoga szkolnego.
Organizowanie zajęć psychoedukacyjnych dla dzieci	realizacja ciągła	W OPS organizowane były zajęcia dla dzieci – arteterapia. Pracownicy OPS systematycznie zachęcali rodziców i ich dzieci do uczestnictwa w warsztatach. Były to dzieci, które nie korzystały z zajęć w placówkach wsparcia dziennego (kluby profilaktyczne i świetlice środowiskowe). Zajęcia arteterapii służyły głównie możliwości aktywnego i twórczego spędzania czasu wolnego dzieci. Prowadzący w czasie zajęć rozmawiali z dziećmi na temat zdrowego stylu życia, promowali pozytywne postawy. Młodsze dzieci w zajęciach uczestniczyły wspólnie z rodzicami, co pozwalało na poprawę relacji wewnątrzrodzinnych i zacieśnienie więzi rodzic – dziecko. Z zajęć korzystało 20 dzieci.
Organizowanie bezpłatnego wsparcia edukacyjnego dla dzieci (korepetycje)	realizacja ciągła	W 2018 r. pracownicy tut. Ośrodka oraz wolontariusze pracujący przy OPS udzielali nieodpłatnych korepetycji dla dzieci. Z bezpłatnej pomocy w nauce systematycznie korzystało 10 dzieci. Wolontariusze indywidualnie pracowali z każdym dzieckiem nad poprawą ocen w szkole.
Rozwój wolontariatu przy OPS Bielawa	realizacja ciągła	W 2018r. w Klubie Wolontariatu działającego przy Ośrodku Pomocy Społecznej w Bielawie pracowało 5 wolontariuszy. Wszystkie te osoby miały podpisane porozumienie o wykonywaniu pracy wolontarystycznej. W ramach swoich działań wolontariusze: pomagali w organizacji imprez okolicznościowych organizowanych przez Ośrodek Pomocy Społecznej na rzecz społeczności lokalnej, 4 wolontariuszy udzielało korepetycji dla uczniów szkół podstawowych i gimnazjalnych w każdy wtorek w godzinach 16-18, 1 wolontariuszka – (aplikantka w kancelarii prawniczej) udzielała bezpłatnych konsultacji prawnych w sprawach drobnych na rzecz mieszkańców Bielawy, znajdujących się w trudnej sytuacji finansowej, 4 wolontariuszy pomagało w organizacji zajęć z arteterapii.
Promowanie rodzinnej integracji	realizacja ciągła	Ośrodek Pomocy Społecznej w Bielawie organizuje cykliczne imprezy promujące rodzinną integrację. Zespół ds. Asysty Rodzinnej wraz z wolontariuszami przy OPS w Bielawie w 2018 r. realizował szereg działań na rzecz rodzin z dziećmi, między innymi:

		Dzień Babci i Dziadka, Walentynki, Dzień św. Patryka, Tłusty Czwartek, warsztaty wielkanocne, ognisko pod hasłem „Bezpieczne wakacje”, ognisko pod hasłem „Bezpieczny powrót do szkoły”, „Poznajemy zawody”- wizyta na Komisariacie Policji w Bielawie, warsztaty plastyczne Halloween, warsztaty świąteczne z okazji Świąt Bożego Narodzenia. Ośrodek Pomocy Społecznej w Bielawie we wrześniu 2018r. we współpracy z Urzędem Miasta Bielawa uczestniczył w organizacji festynu rodzinnego „Bielawa Twój Dom” oraz Jarmarku Bożonarodzeniowego w grudniu 2018 r.
Indywidualne poradnictwo psychologiczne	realizacja ciągła	Psycholog w ramach swoich kompetencji oferował konsultacje specjalistyczne skoncentrowane na poradnictwie i edukacji oraz terapie stanowiące ich rozwinięcie w kierunku systematycznej współpracy rozciągniętej w czasie. Oferowana pomoc psychologiczna w dużej mierze była adresowana do osób, objętych wsparciem Zespołu ds. Asysty Rodzinnej. Dominującymi trudnościami w tych rodzinach były: zjawisko przemocy domowej, uzależnienia od alkoholu i środków psychoaktywnych, problemy opiekuńczo-wychowawcze.
Wspieranie działalności świetlic i placówek wsparcia dziennego	realizacja ciągła	Na terenie Bielawy istnieje pięć klubów profilaktycznych, dwie świetlice środowiskowe i świetlica misyjna. Placówki te funkcjonują na zasadzie placówek opiekuńczych z elementami socjoterapii, a finansowane są z budżetu gminy oraz środków pozyskiwanych z projektów unijnych. Pracownicy OPS systematycznie motywują rodziców do korzystania z oferty powyższych placówek. Jest to forma wsparcia dla dzieci z rodzin zagrożonych kryzysem, gdzie występują problemy uzależnień.
Udzielanie pomocy rodzinom dotkniętym problemem alkoholowym oraz zjawiskiem przemocy	realizacja ciągła	Pracownicy socjalni i asystenci rodziny realizowali zadanie głównie poprzez wszczynanie procedury „Niebieskie Karty”. Po uruchomieniu procedury pomoc udzielana jest interdyscyplinarnie. Grupy robocze są powoływane w taki sposób aby rodzina otrzymała pomoc adekwatną i skuteczną. W rodzinach dotkniętych problemem uzależnień i przemocy szczególnie analizowana jest sytuacja małoletnich dzieci. Ośrodek w 2018 r. skierował do sądu rodzinnego 35 wniosków o wgląd w sytuację małoletnich w środowisku rodzinnym zagrożonym przemocą domową, bądź wobec których stosuje się przemoc domową. Zadanie realizowane było również poprzez składanie wniosków do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Bielawie. W 2018 r. skierowanych zostało 27 wniosków.
Promocja pozytywnych wzorców zachowań poprzez organizowanie zajęć, imprez, spotkań ukierunkowanych na wspieranie i prawidłowy rozwój oraz postawę społeczną dzieci i młodzieży	realizacja ciągła	Ośrodek Pomocy Społecznej inicjuje różnego rodzaju imprezy okolicznościowe ukierunkowane na rozwój prawidłowej postawy społecznej dzieci i młodzieży. Pracownicy Ośrodka we współpracy ze szkołami podstawowymi organizują międzypokoleniowe spotkania integracyjne. Są to okazje do kształtowania uczuć wśród dzieci, przywiązania i szacunku dla różnych tradycji oraz możliwość okazania zainteresowania osobom samotnym i starszym. W 2018r. odbyły się 2 cykliczne imprezy dla dzieci: „Wakacje w kolorach tęczy” oraz „Zabawa Mikołajkowa” w partnerstwie ze szkołami podstawowymi i Gminą Bielawa.
Współpraca wszystkich instytucji w zakresie przeciwdziałania przemocy i ochrony ofiar przemocy	realizacja ciągła	Zgodnie z ustawą z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, Zespół Interdyscyplinarny stanowi element gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie i jest metodą pracy w tym obszarze, opartą na systemowej współpracy lokalnych instytucji, podmiotów i służb oraz na wielopłaszczyznowym podejściu do problemu przemocy. W 2018 r. miało miejsce 85 przypadków przemocy w rodzinie, gdzie zostały uruchomione procedury

		„Niebieskich Kart”. Łącznie w rodzinach objętych procedurą zostało sporządzonych 95 „Niebieskich Kart” (oznacza to, że w rodzinach objętych procedurą zostało dodatkowo wypełnionych 10 „Niebieskich Kart”). Zadaniem Zespołu Interdyscyplinarnego jest integrowanie i koordynowanie działań w/w instytucji oraz specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
Realizacja programów profilaktycznych dotyczących uzależnień, agresji, radzenia sobie ze stresem adresowanych do dzieci i młodzieży	nie było realizowane	

Źródło: Ośrodek Pomocy Społecznej w Bielawie.

VII. 16 Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii za rok 2018

Gmina Bielawa realizuje także roczne programy w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii. W 2018 roku wdrażany w tym zakresie był Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2018. Do kluczowych celów programu należało:

- Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej (zarówno w zakresie profilaktyki uniwersalnej, jak i wskazującej oraz selektywnej), w szczególności dla dzieci i młodzieży, jak również ich rodziców;
- Zapewnienie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu, środków psychoaktywnych oraz osób mających problem z uzależnieniami behawioralnymi;
- Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe oraz narkotykowe, pomocy psychospołecznej, prawnej i socjalnej (pomoc przy wychodzeniu z bezdomności), a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie;
- Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych, narkotykowych i związanych ze zjawiskiem przemocy;
- Prowadzenie działalności przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Bielawie⁸.

W roku 2018 zrealizowano w ramach Programu następujące zadania:

W zakresie profilaktyki I stopnia:

- Prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych w tym: a) dofinansowanie zajęć na Pływalni Miejskiej AQUARIUS dla dzieci z grupy podwyższonego ryzyka zagrożenia uzależnieniem i żyjących w ubóstwie. W ramach działania dzieci weszły na basen 2467 razy (w trakcie roku

⁸ Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2018, http://bip.um.bielawa.pl/pl/bip/artykuly/px_projekt_uchwaly_nr13.2018.pdf, 20.04.2019.

- szkolnego oraz ferii zimowych), b) dofinansowanie wynagrodzeń za prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych w ramach zagospodarowania czasu wolnego dla dzieci z grupy podwyższonego ryzyka. Działanie było realizowane przez 8 miesięcy w okresie roku szkolnego, począwszy od marca. W zajęciach uczestniczyło ok. 480 osób miesięcznie. Zajęcia były prowadzone przez 25 trenerów.
- W klubach profilaktycznych, świetlicach środowiskowych i świetlicy socjoterapeutycznej realizowane były profesjonalne programy profilaktyczne dla dzieci i młodzieży.
 - Zawarto porozumienie z OSiR Bielawa, w ramach którego Gmina Bielawa zobowiązała się do dofinansowania programu profilaktycznego pod nazwą „Aktywne Wakacje – Wakacje bez alko-holu”. Termin realizacji programu – lipiec-sierpień 2018 r. Program był realizowany przez OSiR w Bielawie wraz z Dolnośląską Wojewódzką Komendą OHP, Centrum Edukacji i Pracy Młodzieży w Wałbrzychu oraz Klubem Pracy w Bielawie. W programie uczestniczyła młodzież powyżej 16 roku życia zamieszkała w Bielawie i ucząca się (łącznie 37 osób, trzy osoby mimo wstępnej rekrutacji nie podjęły pracy). W ramach programu odbywały się również spotkania z terapeuta uzależnień.
 - Zawarto porozumienie z Ośrodkiem Pomocy Społecznej dot. współorganizowania festynu dla dzieci „Wakacje w kolorach tęczy”, w którym wzięło udział ok. 100 osób. Festyn odbył się w dniu 20.06.2018 r. a jego celem była integracja społeczności lokalnej.
 - Zawarto porozumienie z OSiR, w ramach którego gmina zobowiązała się dofinansować półkolonie zimowe dla dzieci i młodzieży z bielawskich szkół. Termin realizacji półkolonii: 15.01.2018 r. do 26.01.2018 r. W półkoloniach wzięło udział 80 dzieci.
 - Nawiązano współpracę z Niepubliczną Poradnią Psychologiczno - Pedagogiczną. Celem współpracy jest realizacja programu: „Wakacje z poprawką”, w ramach którego uczniowie byli przygotowywani do zdawania egzaminów poprawkowych z przedmiotów, z których nie otrzymali zaliczenia. Termin realizacji programu: lipiec – sierpień. Z programu skorzystało 24 dzieci, które miały do zdania łącznie 33 poprawki.
 - Gmina wsparła realizację przez Parafię pw. Wniebowzięcia NMP w Bielawie zadania w zakresie ochrony zdrowia „Spotkanie profilaktyczne – Rób to co kochasz, bez używek”. W spotkaniu uczestniczyło 250 osób.
 - Zawarto porozumienie z OSiR, w ramach którego gmina zobowiązała się dofinansować półkolonie letnie dla dzieci i młodzieży z bielawskich szkół. Termin realizacji półkolonii: od 09.07.2018-20.07.2018 r. (I turnus) i od 06.08.2018-17.08.2018 r. (II turnus). W zajęciach organizowanych w ramach półkolonii łącznie wzięło udział 60 osób.
 - Gmina wsparła realizację przez Szkołę Podstawową nr 10 z Oddziałami Sportowymi i Oddziałami Gimnazjum w Bielawie organizację I Powiatowej Konferencji Rad Rodziców. Konferencja odbyła się w dniu 12 kwietnia 2018 r. Wzięło w niej udział ok. 70 przedstawicieli szkół i rad rodziców z terenu powiatu dzierzoniowskiego.
 - Zorganizowano kolonie socjoterapeutyczne dla dzieci objętych programem socjoterapeutycznym realizowanym w klubach profilaktycznych, świetlicach środowiskowych i świetlicy socjoterapeutycznej w Bielawie. Kolonie były zorganizowane w Jastrzębiej Górze w II turnusach: I – 05.07.2018-16.07.2018 r. i II – 17.07.2018-28.07.2018 r. i wzięło w nich udział łącznie 75 osób.

- Na potrzeby szkół zakupiono pakiet materiałów profilaktycznych.
- Gmina przystąpiła do realizacji programu rekomendowanego pod nazwą „Szkolna Interwencja Profilaktyczna”. I część szkolenia odbyła się w czerwcu. W szkoleniu uczestniczyli nauczyciele z bielawskich szkół podstawowych (łącznie ok. 120 osób). II etap szkolenia odbył się w sierpniu i wzięło w nim udział 17 nauczycieli.
- Przeszkolono realizatorów programu rekomendowanego „Program Domowych Detektywów – Jaś i Małgosia na tropie”. Szkolenie realizatorów programu (dla których zakupiono również pakiet materiałów) odbyło się w listopadzie i wzięło w nim udział 30 osób. Zakupiono również pakiet materiałów szkoleniowych dla uczniów, w związku z planowaną realizacją programu w szkołach w roku kolejnym.
- Gmina wsparła realizację przez Stowarzyszenie KS „Bielawianka BESTER” zadania w zakresie ochrony zdrowia „Profilaktyczny obóz szkoleniowo – wypoczynkowy dla dzieci i młodzieży”. Działaniem objęto 22 uczestników.
- Gmina wsparła realizację przez UKS „IRON BULLS” zadania „Udział w profilaktycznym obozie szkoleniowo – wypoczynkowym dla dzieci oraz młodzieży”. Działaniem zostało objętych 20 osób.
- Gmina wsparła realizację przez ZHP Chorągiew Dolnośląską zadania „Każda używka to fałszywka”. Działaniem zostało objętych 20 uczestników.
- Gmina wsparła realizację przez Stowarzyszenie KP „Bielawianka” zadania „Obóz sportowo – wypoczynkowy z profilaktyką uzależnień dla dzieci i młodzieży”. Działaniem zostało objętych 20 uczestników.
- W dniu 22.09.2019 r. zorganizowano XI festyn rodzinny p.n. „Bielawa Twój Dom”.
- Po raz kolejny w bielawskich szkołach była realizowana kampania ogólnopolska „Postaw na rodzinę”. Celem kampanii było propagowanie zdrowych wartości rodzinnych oraz integracja międzypokoleniowa. Na potrzeby kampanii zakupiono materiały dydaktyczne, które zostały rozdzielone po szkołach, celem wykorzystania w trakcie zajęć. W ramach kampanii w szkołach były organizowane liczne konkursy, na potrzeby których zakupiono nagrody rzeczowe dla zwycięzców. W kampanii uczestniczyli uczniowie (łącznie ok. 140 osób), rodzice (łącznie ok. 690 osób) i nauczyciele (łącznie ok. 170 osób).
- Działaniem wzbogacającym kampanię prowadzoną w szkołach była impreza dla rodzin „Mikołaj na AQUARIUS-ie”. Impreza zorganizowana na Pływalni Miejskiej i skorzystało z niej ponad 500 osób.
- Kolejnym działaniem skierowanym do bielawskich rodzin był organizowany już siódmy raz Jarmark Bożonarodzeniowy. W trakcie jarmarku uczniowie bielawskich szkół oferowali ozdoby świąteczne, które były przygotowywane w ramach zajęć realizowanych m.in. w trakcie programu „Postaw na rodzinę”.
- Gmina wspólnie z Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Bielawie zorganizowała zabawę mikołajkową, w której wzięli udział m.in. uczestnicy klubów profilaktycznych (łącznie ok. 100 osób).
- Dolnośląskiemu Stowarzyszeniu Psychoprofilaktycznemu RETURN z siedzibą we Wrocławiu zlecono do realizacji zadanie „Safe Fun – działania środowiskowe partyworking na festiwalu

w Bielawie". Działania były prowadzone w trakcie Regałowiska Bielawa REGGEAE FESTIWAL.

W zakresie profilaktyki II stopnia działania podejmowała Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Dotyczyły one następujących obszarów:

- Członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wykonywali następujące zadania: wydawanie postanowień w sprawie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, prowadzenie postępowań w sprawie zastosowania obowiązku leczenia odwykowego, sporządzanie wniosków do sądu o zastosowanie obowiązku leczenia odwykowego wobec osoby uzależnionej od alkoholu, kierowanie korespondencji do osób podejrzewanych o uzależnienie od alkoholu, członków rodzin i instytucji zajmujących się rozwiązywaniem problemów alkoholowych, motywowanie do leczenia odwykowego na posiedzeniach Zespołu GKRPA, wnioskowanie do biegłego sądowego o przeprowadzenie badań i wydanie opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu w sprawie osób podejrzewanych o uzależnienie od alkoholu.
- GKRPA posiada wyodrębniony zespół – tzw. Małą Komisję, który podejmował czynności zmierzające do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie lecznictwa odwykowego.
- Zespół motywacyjno-interwencyjny odbył 24 posiedzenia. Na bieżąco rejestrował nowe zgłoszenia o zastosowanie leczenia odwykowego. W 2018 roku wpłynęło 42 nowych wniosków o wszczęcie postępowania dot. podejrzenia o uzależnienie od alkoholu (z czego 15 wniosków dotyczyło osób, dla których założono niebieską kartę); kontynuowane były również postępowania z lat ubiegłych. W trakcie posiedzenia Zespół motywował do leczenia osoby zaproszone oraz informował zaproszonych członków rodziny o możliwości uzyskania różnych form pomocy. Z każdej rozmowy sporządzał protokół. W wyniku przeprowadzonych postępowań przekazano do Sądu Rejonowego w Dzierżonowie 23 wnioski wraz z aktami spraw.
- Przedstawiciel GKRPA uczestniczy w posiedzeniach Zespołu interdyscyplinarnego – w minionym roku miały miejsce 4 posiedzenia oraz w pracach grup roboczych. W 2018 roku powołano grupy robocze dla 109 rodzin, odbyło się łącznie 461 spotkań grup roboczych.
- W związku z prowadzonymi postępowaniami, biegłym opiniującym w przedmiocie uzależnienia od alkoholu zlecano wykonanie stosownych opinii. Do biegłych skierowano 30 osób, w stosunku do 10 zostały wydane opinie, które przekazano do sądu z aktami sprawy.
- Na potrzeby biblioteczki GKRPA zakupiono materiały dydaktyczne, które są wypożyczane na potrzeby zajęć prowadzonych z dziećmi i młodzieżą.
- Na potrzeby GKRPA zostało zakupione dodatkowe wyposażenie pomieszczenia, w którym odbywają się posiedzenia (zakupiono urządzenie kopiujące).
- Sfinansowano udział w szkoleniu dwóch członków GKRPA.

W zakresie profilaktyki III stopnia:

- Przy współpracy z NZOZ „EURO MEDICA” kontynuowana była realizacja programu „Trzeźwy umysł, którego celem jest świadczenie pomocy osobom mającym problemy z różnego

rodzaju uzależnieniami od środków psychoaktywnych (w trakcie programu w systematycznych spotkaniach terapeutycznych uczestniczyło 25 osób, czynny był telefon zaufania oraz prowadzony punkt konsultacyjny dla osób stosujących substancje psychoaktywne i członków ich rodzin).

- Zlecono do realizacji zadanie publiczne w zakresie ochrony zdrowia – Podejmowanie działań mających na celu pomoc osobom uzależnionym i członkom ich rodzin.
- Zawarto umowę na realizację CANDIS, który był skierowany do problemowych użytkowników przetworów z konopi. W trakcie trwania programu w sesjach terapeutycznych uczestniczyło 7 pacjentów.
- W budynku przy ul. Wolności 109 w Bielawie funkcjonuje Klub Abstynenta FENIKS. W klubie tym prowadzony są dyżury interwencyjne (we wtorki) oraz odbywają się mityngi (w czwartki). Trzon grupy liczył 12 osób. Na potrzeby Klubu został zatrudniony gospodarz, który koordynuje jego prace, zakupiono niezbędne materiały (artykuły papiernicze i środki czystości). Gospodarz Klubu został zakwalifikowany do udziału w studium Promocji Zdrowia i Trzeźwości (którego adresatami są liderzy ruchów trzeźwościowych).
- Gminna Komisja na bieżąco opiniuje wydawanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w zakresie zgodności lokalizacji punktu sprzedaży z uchwałami rady gminy. W bieżącym roku wydano 22 postanowienia. Zaopiniowano 6 wniosków na sprzedaż napojów alkoholowych w miejscu spożycia i 16 wniosków na sprzedaż napojów alkoholowych poza miejscem spożycia.

Działania na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie:

- Finansowano funkcjonowanie Zespołu Interdyscyplinarnego, który ma za zadanie inicjowanie działań, mających na celu przeciwdziałanie przemocy w rodzinie. Zapewniono catering na potrzeby Zespołu i powoływanych grup roboczych. W tym czasie Zespół w całym składzie spotkał się dwa razy, natomiast na bieżąco (według potrzeb) powoływane były grupy robocze.
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Bielawie wszczęła 15 postępowań w stosunku do osób podejrzewanych o uzależnienie od alkoholu, które są sprawcami przemocy (w rodzinie jest założona NK).
- Od 2016 roku działa punkt konsultacyjny dla osób doświadczających przemocy w rodzinie. Punkt działa w budynku przy ul. Słowiańskiej 21 w Bielawie. W punkcie zatrudniony był radca prawny oraz psycholog. Psycholog dyżurował w punkcie 8 godzin miesięcznie, natomiast radca prawny miał dyżury po 6 godzin miesięcznie. W spotkaniach z psychologiem uczestniczyło 47 osób. Do radcy prawnego zgłosiło się 41 osób.
- Zorganizowano zajęcia edukacyjno-profilaktyczne dla osób podejrzewanych o stosowanie przemocy domowej. W zajęciach uczestniczyło 37 osób.
- Zorganizowano stałe dyżury psychologa, który oferuje konsultacje psychologiczne dla osób podejrzewanych o doświadczanie przemocy. W spotkaniach z psychologiem uczestniczyły 24 osoby.
- W celu zwiększenia gminnych zasobów związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie sfinansowano udział 1 osoby w Studium Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie – kurs podstawowy.

Kontynuując wieloletnią praktykę, w 2018 roku w Bielawie prowadzone były następujące placówki wsparcia dziennego:

- Świetlica środowiskowa przy Parafii pw. WNMP przy ul. Wolności 130. Placówka ta obejmowała swoją opieką 15 dzieci w wieku 8-16 lat. Zajęcia były organizowane od poniedziałku do piątku (2 godziny w godzinach popołudniowych). Do świetlicy uczęszczają dzieci z terenu całego miasta, świetlicą jest alternatywa dla tych osób, które nie chcą skorzystać z oferty w ramach szkół.
- Świetlica środowiskowa przy OHP przy ul. Wolności 109. Placówka ta obejmowała swoją opieką grupę do 15 osób (w trakcie całego roku z oferty świetlicy skorzystało 45 osób). Spotkania odbywały się od poniedziałku do czwartku (jedna godzina w godzinach popołudniowych). Uczestnikami tej świetlicy są przede wszystkim uczestnicy Ochotniczego Hufca Pracy.
- Klub profilaktyczny przy Szkole Podstawowej nr 4. W ramach Tego klubu zorganizowano pracę z trzema grupami (każda licząca do 10 osób). Zajęcia z każdą grupą prowadzone były raz w tygodniu przez 2 godziny.
- Klub profilaktyczny przy Szkole Podstawowej nr 7 (na os. Włókniarzy). W ramach klubu prowadzona była praca z dwoma grupami liczącymi do 10 osób każda. Zajęcia z każdą grupą prowadzone były raz w tygodniu przez 2 godziny.
- Klub profilaktyczny przy Szkole Podstawowej nr 7 (przy ul. Brzeźnej 48). W ramach działalności klubu od stycznia prowadzoną jedną grupę zajęciową dla młodzieży gimnazjalnej (liczącą do 10 osób). W związku ze zmianami organizacyjnymi w szkole i dużym zainteresowaniem, wśród dzieci młodszych przeprowadzono reorganizację. Od października zajęcia odbywały się w dwóch grupach wiekowych – dla uczniów klas IV-V oraz VII-VIII- Gimnazjum (każda grupa do 10 osób).
- Klub profilaktyczny przy Szkole Podstawowej nr 10 przy ul. Parkowej w Bielawie. W ramach klubu prowadzono terapeutyczną grupę koedukacyjną z klas III Gimnazjum oraz klas VI i VII (grupa liczyła 10 osób).
- Klub profilaktyczny przy Szkole Podstawowej nr 10 przy ul. gen. Grota Roweckiego w Bielawie. W ramach klubu utworzono dwie grupy liczące do 10 osób każda. Uczestników zajęć wyłoniono spośród uczniów klas II-VI.

Uczestnicy wszystkich klubów i świetlic to uczniowie mający trudności w kontaktach społecznych, sprawiający problemy wychowawcze, uczniowie często pochodzą z rodzin ubogich (choć nie jest to kryterium naboru), rozbitych, niewydolnych wychowawczo. W pracy placówek wsparcia dziennego kładziony jest duży nacisk na pracę socjoterapeutyczną, a w przypadku świetlicy przy OHP na pracę resocjalizacyjną. Organizowane zajęcia socjoterapeutyczne mają na celu kształtowanie kompetencji społeczno- emocjonalnych, a dopełnieniem są zajęcia opiekuńczo-wychowawcze. W pracy z dziećmi i młodzieżą stosowane są różne formy i metody, np. praca w kręgu, rozmowy i dyskusje, burza mózgów, psychodrama, gry i zabawy ruchowe, arteterapia, wycieczki, trening interpersonalny, techniki relaksacyjne, biblioterapia. Wszyscy uczestnicy klubów i świetlic są objęci dożywianiem w formie suchego prowiantu, mają również możliwość uczestniczenia w zajęciach na Pływalni Miejskiej „AQUARIUS”.

VII. 17 Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Bielawa na lata 2015-2032

Uchwałą Nr 15/122/15 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 28 października 2015 r. przyjęto *Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Bielawa na lata 2015-2032*. Wśród zadań, które miały być realizowane w 2018 r. znalazły się:

1. aktualizacja bazy danych o podmiotach oraz ilości azbestu i wyrobów zawierających azbest na terenie gminy,
2. rozeznanie, transport i unieszkodliwianie odpadów zawierających azbest z nieruchomości osób fizycznych,
3. demontaż, transport i unieszkodliwianie odpadów zawierających azbest z nieruchomości osób fizycznych,
4. monitorowanie demontażu, transportu i unieszkodliwiania wyrobów zawierających azbest na terenie gminy oraz aktualizacja bazy www.bazaazbestowa.gov.pl,
5. przedstawienie Radzie Miejskiej sprawozdania z przebiegu realizacji Programu.

Realizacja pierwszych czterech zadań zaplanowano ma charakter bieżący i prowadzona ma być do 2032 r., natomiast ostatnie zadanie realizowane jest co 2 lata.

Aktualizacja bazy danych, o której mowa w pkt. 1, oprowadzona jest na bieżąco, przez jednego pracownika Urzędu Miejskiego. Zadanie nr 2 nie było realizowane w 2018 r., ponieważ żaden z mieszkańców nie zgłosił chęci utylizacji azbestu, w związku z czym nie realizowano również zadania nr 3. Najbliższy raport z realizacji Programu zostanie przedstawiony Radzie Miejskiej w 2019 roku.

VII.18 Krótkie omówienie możliwości pozyskania środków oraz wskazanie gdzie złożono wnioski i skąd pozyskano środki zewnętrzne

Gmina podejmowała próby pozyskania dodatkowych, pozabudżetowych źródeł finansowania. W 2018 r. złożono 14 wniosków, z czego 8 zostało ocenionych pozytywnie (przyznano dofinansowanie).

Tab. 61 Projekty i źródła pozyskania środków w 2018r

Lp	Projekt, na który złożono wniosek	Konkurs/ Grantodawca	Wnioskowa na dotacja [PLN]	Data złożenia wniosku	Status wniosku
1	Zakup sprzętu ratownictwa medycznego dla OSP w Bielawie	Ministerstwo Sprawiedliwości	15 768,33	16.03.2018 r.	Wniosek otrzymał dofinansowanie, projekt zrealizowany
2	Nauka pływania dla dzieci z bielawskich szkół klasy 1-3	„Dolnoślązak umie pływać” Dolnośląska Federacja Sportu	37 326,00	18.03.2018 r.	Wniosek otrzymał dofinansowanie, projekt zrealizowany

3	Budowa budynku sanitariatów OW Sudety	SPORTOWA POLSKA - program rozwoju lokalnej Ministerstwa Sportu i Rekreacji	322 223,00	30.03.2018 r.	Wniosek nie otrzymał dofinansowania
4	Aktywny rodzic -szczęśliwe dziecko	8.4.1 Godzenie życia zawodowego i prywatnego - Dolnośląski Wojewódzki Urząd Pracy	1 412 535,60	05.04.2018 r.	Wniosek nie otrzymał dofinansowania
5	Zakup łodzi ratowniczej dla OSP w Bielawie	Poprawa bezpieczeństwa w Województwie Dolnośląskim w roku 2018 - Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego	20 000,00	24.04.2018 r.	Wniosek nie otrzymał dofinansowania
6	"Niepodległa" - dla szkół - inauguracja rocznicy	Przygotowanie i przeprowadzenie działań związanych z obchodami 100. rocznicy odzyskania niepodległości - Dolnośląski Urząd Wojewódzki	23 790,00	15.06.2018 r.	Wniosek nie otrzymał dofinansowania
7	Ławka Niepodległości	Ławka Niepodległości dla samorządów - Ministerstwo Obrony Narodowej	30 000,00	04.09.2018 r.	Wniosek otrzymał dofinansowanie, gmina zrezygnowała z podpisania umowy
8	„Akademia umysłu” - zapewnienie równego dostępu do wysokiej jakości edukacji podstawowej, gimnazjalnej i ponadgimnazjalnej	RPO WD 2014-2020 - Działanie 10.2 Realizacja w partnerstwie z Fundacją Sychem	718 341,75 (cały projekt) 249 783,00 (dla Gminy Bielawa)	04.09.2018 r.	Wniosek otrzymał dofinansowanie. Umowa zawarta 28.11.2018 r., w realizacji do 30.06.2020 r.
9	Przebudowa ul. Gen. Andersa wraz ze skrzyżowaniem z ul. Gen. Roweckiego w Bielawie	Program Rozwoju Gminnej i Powiatowej Infrastruktury Drogowej - Dolnośląski Urząd Wojewódzki	840 000,00	17.09.2018 r.	Wniosek oceniony pozytywnie (30. miejsce na liście rankingowej), jednak nie zawarto umowy o dofinansowanie. Inwestycja realizowana.
10	Po śladach przemysłu włókienniczego na czesko-polskim pograniczu - wystawy dziedzictwa kulturowego w Šumperku i Bielawie	Program Interreg V-A Republika Czeska-Polska EWT oś 11.2.45.2.1 - Rozwój potencjału przyrodniczego i kulturowego na rzecz wspierania zatrudnienia. Realizacja w	2 502 153,00	02.10.2018 r.	Wniosek otrzymał dofinansowanie, gmina zrezygnowała z realizacji.

		partnerstwo z Miastem Żumperk			
11	„Dobry Start” Gminy Bielawa, Dzierżoniów i Pieszycy	RPO WD Wiedza Edukacja Rozwój III. Szkolnictwo wyższe dla gospodarki i rozwoju Narodowe Centrum Badań i Rozwoju Realizacja w partnerstwie z Uniwersytetem Przyrodniczym we Wrocławiu	618 573, 85 (cały projekt) 59 787,50 (dla Gminy Bielawa)	27.11.2018 r.	Wniosek otrzymał dofinansowanie. Umowa zawarta 21.03.2019r., realizacja od lutego 2019 r. do grudnia 2021 r.
12	Budowa drogi łączącej ul. Ostroszowicką z ul. 22 Lipca w Bielawie	Rządowy Program na rzecz Rozwoju oraz Konkurencyjności Regionów poprzez Wsparcie Lokalnej Infrastruktury Drogowej – Dolnośląski Urząd Wojewódzki	478 013,00	04.12.2018 r.	Wniosek nie otrzymał dofinansowania.
13	Dofinansowanie kosztów funkcjonowania miejsc żłobkowych w Żłobku Publicznym ul. Grota Roweckiego	Resortowy program rozwoju instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3. „MALUCH+” 2019 - Dolnośląski Urząd Wojewódzki	969 742,40	28.12.2018 r.	Wniosek oceniony pozytywnie, środki przyznane
14	Dofinansowanie kosztów utworzenia i funkcjonowania nowych 90 miejsc żłobkowych w Żłobku przy ul. Wolności 39		1 980 000,00	28.12.2018 r.	Wniosek oceniony pozytywnie, środki przyznane

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych UM Bielawa

VIII. Infrastruktura i ład przestrzenny

VIII. 1 Studium uwarunkowań i kierunków przestrzennego zagospodarowania gminy

Ostatnią zmianę *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Bielawa* dokonano Uchwałą NR LVI/552/14 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 29 października 2014r. Niniejsza zmiana jest ósmą częściową zmianą studium. Dla całego obszaru objętego niniejszą zmianą obowiązywały ustalenia studium zatwierdzonego uchwałą Nr XXVIII/220/2000 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 29 listopada 2000 roku, opracowanego pod rządami nieobowiązującej już ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. o zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 1999 r. Nr 15, poz. 139 ze zmianami).

Jednak głównym celem sporządzenia niniejszej zmiany Studium jest wprowadzenie ustaleń dla realizacji planowanych inwestycji, w tym przede wszystkim wyznaczenia alternatywnego przebiegu drogi klasy głównej, tzw. III odcinka obwodnicy bielawskiej, jak i umożliwienie realizacji zespołu zabudowy mieszkaniowo-usługowej w warunkach gwarantujących ograniczenie ewentualnych konfliktów przestrzennych. W tym celu dokonano stosownych zmian w części II tekstu Studium *Kierunki zagospodarowania przestrzennego* oraz objęcia nową redakcją rysunku Studium. Ponadto w projekcie Studium dokonano zmian wynikających z zaistniałych lub planowanych przekształceń o charakterze strukturalnym i własnościowym, skutkujących pojawianiem się nowych terenów inwestycyjnych. W północnej części obszaru objętego zmianą Studium wyznaczono tereny dla zabudowy mieszkaniowej niskiej intensywności oznaczone symbolem „MN”. W południowo-wschodniej części obszaru objętego zmianą Studium wyznaczono nowe tereny dla realizacji zespołu zabudowy mieszkaniowej i mieszkaniowo-usługowej. W niniejszej zmianie Studium dokonano również zmiany przeznaczenia terenów, których faktyczne użytkowanie odbiegało od przeznaczenia ustalonego w obowiązującym dotychczas Studium. Jednym z takich terenów jest obszar zawierający się pomiędzy planowanymi i istniejącymi elementami układu komunikacyjnego, który został przeznaczony dla koncentracji usług centrotwórczych oraz tereny oznaczone symbolem „MP”, przeznaczone dla zabudowy gospodarczej i towarzyszącej mieszkaniowej. W obszarze projektu zmiany Studium doprecyzowano również zasięg i szczegółowe zasady zagospodarowania terenów rekreacyjno-sportowych oznaczonych symbolami „US” i „US1”, jak i terenów ogrodów działkowych oznaczonych symbolem „ZD” oraz terenów zieleni o symbolu „Z”.

W roku 2018 nie dokonano żadnych czynności związanych ze zmianą *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Bielawa*.

VIII. 2 Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego

Gmin Bielawa przestrzennie tworzy zwarty układ osadniczy o charakterze pasmowym, powstałym w procesie transformacji pierwotnego układu wsi łańcuchowej, rozwiniętej wzdłuż potoku Bielawica oraz jednej „głównej” ulicy biegnącej równolegle do potoku. Układ pasmowy na odcinku środkowym mocno odkształcony w wyniku realizacji dużego zespołu zabudowy powstałego w latach 70-tych, 80-tych i nadal rozbudowującego się.

Na koniec 2018 roku pokrycie miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego w granicach administracyjnych miasta wyniosło 17,3%, natomiast pokrycie w granicach terenów zurbanizowanych (z pominięciem terenów lasów i gruntów rolnych) wyniosło 40,9% miasta Bielawa.

VIII. 3 Infrastruktura komunalna (sieci wodno-kanalizacyjne)

Zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków dla Gminy Bielawa prowadzi „Wodociągi i Kanalizacja” Spółka z o.o z Dzierżoniowa. Wodę zapewniają ujęcia powierzchniowe i głębinowe tj.:

1. Ujęcia drenażowe wód w Górach Sowich.
2. Zespół ujęć na potokach górskich w Rejonie Ostroszowic i Jodłownika.
3. Ujęcie wody ze zbiornika wody w Ostroszowicach.
4. Studnie głębinowe w Bielawie przy Szewskiej, ul. Sikorskiego i Jodłowniku.
6. Ujęcie wody powierzchniowej ze zbiornika w Zagórzcu Śląskim.

Woda surowa pobrana z ujęć, uzdatniana jest w sześciu Stacjach Uzdatniania Wody: W mieście woda rozprowadzana jest siecią rozdzielczą o łącznej długości 64,5 km. Ogólna liczba połączeń z siecią do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkiwania wynosi 2258 sztuk. Dyspozycyjna wydajność ujęć około 13 tys. m³/dobę. Z sieci wodociągowej korzysta 96,9% mieszkańców Gminy Bielawa, która jest zwodociągowana w 100%.

Podstawą systemu kanalizacyjnego jest eksploatowana przez Spółkę Oczyszczalnia Ścieków przy ul. Ceglanej w Bielawie. Jest to oczyszczalnia mechaniczno-biologiczna o wielkości 45900 RLM i przepustowości hydraulicznej Q_{sr} d= 8100 m³/dobę dla dopuszczalnych stężeń zanieczyszczeń w ściekach odprowadzanych z oczyszczalni.

W Bielawie Spółka eksploatuje sieć kanalizacji rozdzielczej o długości 60,8 km. Liczba połączeń do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkiwania z siecią eksploatowaną przez spółkę wynosi 1989 sztuk. Z sieci kanalizacyjnej korzysta 87,7% mieszkańców miasta Bielawa⁹.

⁹ Materiał na podstawie Strategia Rozwoju na lata 2017-2023 (wersja po ewaluacji w grudniu 2018 roku) „Wodociągi i Kanalizacja” Sp. z o.o. w Dzierżoniowie, ss 9-13.

VIII.4 Infrastruktura transportowa (drogi, transport publiczny)

Podstawowy układ komunikacji drogowej na terenie gminy Bielawa stanowią: droga wojewódzka, relacji Dzierżoniów – Bielawa – kierunek Kłodzko i droga powiatowa, relacji Pieszyce – Bielawa – Piława Dolna. Dodatkowo na układ ten wchodzi drogi powiatowe relacji Bielawa – Myśliszów – Kietlice i Bielawa – Ostroszowice,

Układ drogowy uzupełniony drogami w zarządzie gminy. Jest ich łącznie, na terenie Bielawy 61,439 km, w tym o nawierzchni gruntowej 1,666 km, o nawierzchni utwardzonej ulepszonej 42,762 km oraz nieulepszonej 0,174 km. Stan ten nie zmienił się w stosunku do roku 2017. Ponadto Gmina zarządza chodnikami i ścieżkami rowerowymi o łącznej powierzchni 111.577 m². Ponadto na terenie gminy znajduje się 9 publicznych parkingów, w tym dwie nowe zatoki parkingowe powstałe w 2018 roku. Lokalizację i stan techniczny parkingów prezentuje tabela poniżej.

Tab. 62 Parkingi na terenie gminy Bielawa

LP	Lokalizacja	Stan techniczny
1	ul. Wojska Polskiego (w obrębie cmentarza komunalnego)	dostateczny
2	ul. 1-go Maja (w okolicach marketu Biedronka)	bardzo dobry
3	ul. Żeromskiego (przy budynku Urzędu)	dostateczny
4	ul. Wesola (w okolicach basenu kąpielowego)	dostateczny
5	ul. J. III Sobieskiego (za przedszkolem)	dobry
6	ul. Sikorskiego (w rejonie skrzyżowania z ul. Jana III Sobieskiego)	bardzo dobry
7	Przy budynku nr 34 Oś. 25-lecia	dobry
8	ul. Wł. Grabskiego – 2018 R (zatoki parkingowe)	bardzo dobry
9	ul. J. III Sobieskiego – 2018 r. (zatoki parkingowe)	bardzo dobry

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych UM Bielawa

Zbiorowy transport publiczny zapewnia na terenie miasta koordynuje Referat Komunikacji Miejskiej w Urzędzie Miasta Bielawa. W 2018 roku autobusy komunikacji miejskiej na zlecenie Organizatora - Gminy Bielawa przejechały ogółem 2.482.791,5km w tym po obszarze gminy Bielawa 692.979,3 km. Przewieziono pasażerów ogółem 5.592.000 osób (na terenie miasta Bielawa i sąsiednich gmin). Usługi transportowe na zlecenie Organizatora wykonuje Operator - konsorcjum firm Kłosok i A21. Operator posiada 31 autobusów marki SOR NB 12 wyposażonych w silniki spalinowe spełniające normę EURO 6 rok produkcji 2017 (100% niskiej podłogi) i 2 autobusy marki SOR BN 12 wyposażone w silniki spalinowe spełniające normę EURO 6 rok produkcji 2017 niskowejściowe (60 % niskiej podłogi). Wszystkie autobusy przystosowane są do obsługi osób niepełnosprawnych. Na obszarze Gminy Bielawa w 2018 było 68 przystanków autobusowych.

VIII.5 Zaopatrzenie w energię (prąd, gaz, ciepłownictwo)

Gminę w energię elektryczną zaopatruje TAURON Dystrybucja S.A. Oddział w Wałbrzychu, Rejon Dystrybucji Energii w Dzierżoniowie; ul. Kilińskiego 47.

Głównym źródłem energii elektrycznej dla odbiorców na terenie miasta jest GPZ R-Bielawa, zasilany dwoma liniami 110 kV, poprowadzonymi ze stacji rozdzielczych w Świebodzicach i Ząbkowicach Śląskich. Główny Punkt Zasilania Miasta Bielawy posiada transformatory 16 MVA i 25 MVA, o przekładni 110/20 kV. Szczytowe zapotrzebowanie na energię elektryczną Bielawy wynosi w szczycie zimowym 9,8 MW.

Liczba odbiorców NN wg stanu na 31.12.2017 wynosiła: 13530 osób. Łączne roczne zużycie energii za rok 2017 wyniosło: 19 539,73 MWh¹⁰. Długość sieci elektroenergetycznej SN wynosiła 58,837 km a długość sieci elektroenergetycznej NN - 105,959 km.

Na terenie Bielawy istnieją różne systemy ogrzewania budynków mieszkalnych i przemysłowych. Obok indywidualnych palenisk opalanych węglem, koksem, olejem opałowym bądź gazem, własną kotłownią posiada budynek Urzędu Miejskiego w Bielawie.

Zbiorową energię ciepłą dostarczają na terenie miasta dwa podmioty:

- Bielawska Agencja Rozwoju Lokalnego Sp. z o.o,
- Spółdzielnia Mieszkaniowa w Bielawie, (właściciel głównego źródła ciepła i węzłów ciepłowniczych w obiektach SM Bielawa)

Na koniec 2017 roku BARL zarządzał 11,275 km sieci, która w 2018 roku powiększyła się o 0,695 km a do sieci podłączono budynek zakładu opiekuńczo-pielęgniarskiego „MEDSZKOL” przy ul Wolności 114. BARL posiada 4 kotłownie o łącznej mocy 680 kW i zarządza w sumie 26 węzłami ciepłymi. Spółdzielnia zarządza kotłownią przy ulicy Jana III Sobieskiego o mocy 27,6 MW.

Dostawcą gazu na terenie Bielawy jest Zakład Gazowniczy w Wałbrzychu oddział w Dzierżoniowie, zlokalizowany przy ul. Kilińskiego 18. Na koniec 2017 roku długość sieci gazowej na terenie miasta wynosiła 81,078km. Podłączonych do sieci było 10927 odbiorców, którzy zażyli gazy w wysokości 50 357,3 MWh. Na terenie Bielawy z sieci korzystało 29 096 mieszkańców¹¹.

¹⁰ Informacje na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS. Dane na koniec 2017r, gdyż na dzień sporządzania raportu dane za 2018r nie były jeszcze wprowadzone do bazy GUS. www.stat.gov.pl

¹¹ Informacje na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS. Dane na koniec 2017r, gdyż na dzień sporządzania raportu dane za 2018r nie były jeszcze wprowadzone do bazy GUS. www.stat.gov.pl

IX. Współpraca z samorządowymi , organizacjami pozarządowymi

IX.1 Związki komunalne, porozumienia międzygminne, stowarzyszenia jednostka samorządu terytorialnego

Gmina Bielawa współpracuje z 5 miastami partnerskimi – po jednym z Polski, Kanady i Niemiec oraz 2 z Czech. W 2018 r. podjęto próbę nawiązania współpracy z Kostelcem, jednak strona czeska nie wyraziła zainteresowania. Z miastem Hronov realizowano mikroprojekt z Euroregionu Glacensis polegający na organizacji obchodów 20-lecia współpracy. Poza sesją Rady Miejskiej w Bielawie, w której uczestniczyli partnerzy z Hronova, przygotowano szereg wydarzeń, jak zawody sportowe, występy artystyczne czy wystawa fotograficzna prezentująca efekty współpracy obu miast. Realizacją projektu o wartości 88 000 zł zajął się Miejski Ośrodek Kultury

i Sztuki w Bielawie. Wraz z samorządem miasta Lingen zrealizowano w 2018 r. szereg wizyt studyjnych, a także wymianę partnerską w ramach Dni Bielawy. Dnia 3 marca odbyły się obchody 25-lecia współpracy między miastami.

Ponadto Gmina należy do trzech stowarzyszeń jednostek samorządu terytorialnego: Stowarzyszenia Ziemi Dzierżoniowskiej, Stowarzyszenia Gmin Euroregionu Glacensis oraz Stowarzyszenia Gmin Polska Sieć „Energie Cités”. W ubiegłym roku współpraca Gminy ze Stowarzyszeniem Ziemi Dzierżoniowskiej dotyczyła aplikowania i realizacji kilku wspólnych projektów m.in:

- Poprawa efektywności energetycznej obiektów użyteczności publicznej w Powiecie Dzierżoniowskim, w ramach którego realizowano termomodernizację budynku Szkoły Podstawowej nr 4 z Oddziałami Integracyjnymi w Bielawie,
- Nowoczesna szkoła – inwestycją w przyszłość - rozwój infrastruktury edukacyjnej szkół podstawowych i gimnazjalnych w Powiecie Dzierżoniowskim poprzez adaptację i wyposażenie pracowni matematyczno – przyrodniczych i cyfrowych, w ramach którego utworzono pracownie matematyczno-przyrodnicze oraz cyfrowe w Szkole Podstawowej nr 4 i Gimnazjum nr 2 w Bielawie,
- Poprawa efektywności energetycznej obiektów mieszkalnych w obszarze rewitalizowanym Gminy Bielawa, polegającą na termomodernizacji 4 budynków mieszkalnych przy ul. Strażackiej 5, 6, 7a i b, 8a i b.

Przedstawiciele gminy Bielawa brali także udział w organizowanych w 2018 r. przez Stowarzyszenie Gmin Euroregion Glacensis konferencjach i szkoleniach. Ze Stowarzyszeniem realizowano też 3 mikroprojekty, m.in. „2018=20. Porcelanowa Rocznica Współpracy Bielawy i Hronova”. Ponadto Gmina uczestniczyła w konferencjach, szkoleniach i sympozjach Stowarzyszenia Gmin Polska Sieć „Energie Cités”.

IX.2 Inne formy współdziałania

Na podstawie Porozumienia o ustanowieniu Dzierżoniowskiego Klastra Energii z 20 czerwca 2017 r., w ubiegłym roku prowadzono działania, które doprowadziły do uzyskania Certyfikatu Pilotażowego Klastra Energii. Dzierżoniowski Klaster uzyskał dzięki temu wyróżnienie za pionierskie przedsięwzięcia w sektorze energetyki rozproszonej. Dnia 1 lutego 2018 r. gmina zawarła porozumienie i wraz z 106 gminami pracowała nad przygotowaniem strategii rozwoju społeczno-gospodarczego południowej i zachodniej części Dolnego Śląska pt. „Strategia Rozwoju Sudety 2030”. Na mocy Porozumienia na rzecz utworzenia klastra „Bielawski Klaster Edukacyjny” z 28 września 2015 r., w ubiegłym roku przeprowadzono cykl giełd edukacyjnych dla uczniów ostatnich klas gimnazjów i klas 8 szkół podstawowych.

IX.3 Współpraca z organizacjami pozarządowymi

W 2018 r. organizacje pozarządowe realizowały zadania publiczne w odpowiedzi konkursy ofert na realizację zadań publicznych ogłoszone w 2017 r. w zakresie:

1. ochrony i promocji zdrowia oraz pomocy społecznej,
2. upowszechniania kultury fizycznej, kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i tradycji, podtrzymywania i upowszechniania tradycji narodowej, nauki i edukacji,
3. ochrony zwierząt – zapewnienie opieki bezdomnym zwierzętom (psom) z terenu Gminy Bielawa i zapewnienie im miejsca w schronisku dla zwierząt w latach 2018-2020.

Tab. 63 Przeznaczenie środków budżetowych na działania społeczne

Rodzaj zadania	Kwoty przeznaczone na konkurs [PLN]	Kwota przyznanej dotacji [PLN]	Liczba organizacji realizujących projekty
ochrona i promocja zdrowia oraz pomoc społeczna	55 000,00	60 000,00	2
upowszechnianie kultury fizycznej	854 000,00	803 000,00	14
kultura, sztuki, ochrona dóbr kultury i tradycji, podtrzymywanie i upowszechnianie tradycji narodowej	100 000,00	58 000,00	5
nauka i edukacja	55 000,00	55 000,00	3
ochrona zwierząt	337 500,00	337 500,00	1

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych UM Bielawa

Ponadto do Urzędu Miejskiego wpłynęły w trybie pozakonkursowym (tzw. małe granty) następujące oferty:

Tab. 64 Małe granty wraz z wysokością środków

Lp.	Organizacja	Tytuł zadania	Kwota wnioskowana [PLN]	Kwota przyznana [PLN]
1.	Parafia rzymskokatolicka pw. Wniebowzięcia NMP w Bielawie	Spotkanie profilaktyczne „Rób to co kochasz, bez używek”	2 000,00	2 000,00
2.	Związek Inwalidów Wojennych Rzeczypospolitej Polskiej z siedzibą w Dzierżonowie	Dziewięćdziesiąt dziewięć lat działalności ZIW RP. Troska i pamięć o inwalidów wojennych. Organizowanie spotkań i rocznic popularyzując szczególną rangę inwalidztwa wojennego i wojskowego powstałego w obronie Ojczyzny. Udział w obchodach świąt narodowych	2 600,00	2 600,00
3.	Związek Kombatantów RP i byłych Więźniów Politycznych Koło Miejskie z siedzibą w Dzierżonowie	Pomoc świąteczna dla kombatantów	800,00	800,00
4.	Stowarzyszenie św. Agnieszki – Razem na Rzecz Społeczności Lokalnej	Nareszcie Niepodległa – Sandomierz, Orłęta Lwowskie i Przemyśl	4 000,00	4 000,00
5.	Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną Koło w Dzierżonowie	Obóz terapeutyczno-usamodzielniająco-zdrowotny „Cudze chwalicie, swego nie znacie – poznajemy walory Ciechocinka” w Ciechocinku	2 000,00	2 000,00
6.	Polski Związek Wędkarski Okręg w Wałbrzychu	Wędkowanie dzieci i młodzieży	1 000,00	1 000,00
7.	Dolnośląski Oddział Okręgowy Oddział Rejonowy Polskiego Czerwonego Krzyża w Dzierżonowie	Promocja honorowego krwiodawstwa skierowana do dzieci i młodzieży jak również do pozostałych mieszkańców Bielawy	1 800,00	1 800,00
8.	ZHP Chorągiew Dolnośląska	Każda Używka to Falszywka	5 000,00	5 000,00
9.	Klub Sportowy „Bielawianka-Bester”	Profilaktyczny obóz szkoleniowo-wypoczynkowy dla dzieci i młodzieży	10 000,00	10 000,00
10.	Uczniowski Klub Sportowy IRON BULLS Bielawa	Udział w profilaktycznym obozie szkoleniowo-wypoczynkowym dla dzieci i młodzieży	5 000,00	5 000,00
11.	Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną Koło w Dzierżonowie	Wypoczynek letni dzieci i młodzieży niepełnosprawnej - turnus rehabilitacyjny w Sarbinowie - DOWÓZ	800,00	800,00
12.	Dolnośląskie Stowarzyszenie Psychoprofilaktyczne Return	Safe Fun – działania środowiskowe partyworking na festiwalu w Bielawie	4 550,00	4 550,00
13.	Stowarzyszenie Tolkienowskie „Wieża”	XX Tolk Folk Koncert Jubileuszowy	2 000,00	2 000,00
14.	Stowarzyszenie Klub Piłkarski „Bielawianka”	Obóz sportowo-wypoczynkowy z profilaktyką uzależnień dla dzieci i młodzieży	10 000,00	10 000,00
15.	Stowarzyszenie Edukacji Artystycznej FART	Kuźnia Talentów	5 000,00	5 000,00
SUMA			56 550,00	56 550,00

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych UM Bielawa

Wszyscy wnioskodawcy uzyskali dofinansowanie proponowanych przez siebie zadań w pełnej wysokości.

X. Realizacja uchwał Rady Miejskiej Bielawy

Poniższe zestawienie przedstawia wszystkie uchwały RM Bielawa z 2018 roku wraz z informacją o stanie realizacji. Spośród podjętych 180 uchwał nie zrealizowano tylko 1%, a 15% jest w trakcie realizacji.

Lp.	Uchwała	Stan realizacji
1.	Uchwała nr 47/427/18 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 10 stycznia 2018 r. w sprawie określenia wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz określenia formatu elektronicznego, warunków i trybu składania deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami za pomocą środków komunikacji elektronicznej	zrealizowana
2.	Uchwała nr 47/428/18 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 10 stycznia 2018 r. w sprawie wyboru metody ustalania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia stawki tej opłaty	zrealizowana
3.	Uchwała nr 47/429/18 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 10 stycznia 2018 r. w sprawie zmiany uchwały Nr 26/248/16 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 31 sierpnia 2016r. w sprawie przyjęcia do realizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Bielawa na lata 2014-2020	w trakcie realizacji
4.	Uchwała nr 48/430/18 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 31 stycznia 2018 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego	zrealizowana
5.	Uchwała nr 48/431/18 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 31 stycznia 2018 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego	zrealizowana
6.	Uchwała nr 48/432/18 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 31 stycznia 2018 r. w sprawie uchylecia uchwały o przystąpieniu do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego	zrealizowana
7.	Uchwała nr 48/433/18 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 31 stycznia 2018 r. w sprawie przejęcia przez Gminę Bielawa zadania publicznego polegającego na letnim i zimowym utrzymaniu dróg powiatowych w granicach administracyjnych miasta Bielawa	w trakcie realizacji
8.	Uchwała nr 48/434/18 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 31 stycznia 2018 r. w sprawie ustalenia trybu udzielania i rozliczania dotacji dla publicznych i niepublicznych podmiotów oświatowych oraz trybu przeprowadzania kontroli prawidłowości ich pobrania i wykorzystywania	w trakcie realizacji
9.	Uchwała nr 48/435/18 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 31 stycznia 2018 r. w sprawie projektu uchwały w sprawie zmiany uchwały Nr 34/327/17 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 29 marca 2017r. w sprawie dostosowania sieci szkół podstawowych i gimnazjów do nowego ustroju szkolnego	zrealizowana
10.	Uchwała nr 48/436/18 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 31 stycznia 2018 r. zmieniająca uchwałę w sprawie wspólnej obsługi placówek oświatowych i żłobka oraz zmiany statutu Miejskiego Zarządu Placówek Oświaty	zrealizowana
11.	Uchwała nr 48/437/18 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 31 stycznia 2018 r. w sprawie zmian budżetu gminy na 2018 rok	zrealizowana
12.	Uchwała nr 48/438/18 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 31 stycznia 2018 r. w sprawie zmiany uchwały Nr 46/413/17 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 27 grudnia 2017r. w sprawie przyjęcia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Bielawa	zrealizowana
13.	Uchwała nr 48/439/18 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 31 stycznia 2018 r. w sprawie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Bielawie na rok 2018	zrealizowana

14.	Uchwała nr 49/440/18 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 14 lutego 2018 r. w sprawie zmian budżetu gminy na 2018 rok	zrealizowana
15.	Uchwała nr 49/441/18 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 14 lutego 2018 r. w sprawie zmiany uchwały Nr 46/413/17 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 27 grudnia 2017r. w sprawie przyjęcia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Bielawa	zrealizowana
16.	Uchwała nr 50/442/18 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 28 lutego 2018 r. w sprawie "Wieloletniego Planu Rozwoju i Modernizacji Urządzeń Wodociągowych i Urządzeń Kanalizacyjnych dla Gminy Bielawa na lata 2017-2021"	zrealizowana
17.	Uchwała nr 50/443/18 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 28 lutego 2018 r. w sprawie Wieloletniego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Bielawa na lata 2018-2022	zrealizowana
18.	Uchwała nr 50/444/18 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 28 lutego 2018 r. w sprawie zmiany uchwały Nr V/60/11 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 23 lutego 2011r. w sprawie zasad i trybu wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Gminy Bielawa	zrealizowana
19.	Uchwała nr 50/445/18 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 28 lutego 2018 r. w sprawie zamiany nieruchomości bez obowiązku dokonywania dopłat	zrealizowana
20.	Uchwała nr 50/446/18 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 28 lutego 2018 r. w sprawie ustalenia trybu udzielania i rozliczania dotacji dla publicznych i niepublicznych podmiotów oświatowych oraz trybu przeprowadzania kontroli prawidłowości ich pobrania i wykorzystywania	zrealizowana
21.	Uchwała nr 50/447/18 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 28 lutego 2018 r. w sprawie zmian budżetu gminy na 2018 rok	zrealizowana
22.	Uchwała nr 50/448/18 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 28 lutego 2018 r. w sprawie zmiany uchwały Nr 46/413/17 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 27 grudnia 2017r. w sprawie przyjęcia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Bielawa	zrealizowana
23.	Uchwała nr 50/450/18 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 28 lutego 2018 r. w sprawie powołania radnego w skład Komisji Rewizyjnej Rady Miejskiej Bielawy	zrealizowana
24.	Uchwała nr 50/451/18 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 28 lutego 2018 r. w sprawie zmiany uchwały Nr 44/400/17 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 29 listopada 2017r. w sprawie stwierdzenia przekształcenia sześciolletniej Szkoły Podstawowej nr 4 z Oddziałami Integracyjnymi w Bielawie w ośmioletnią Szkołę Podstawową nr 4 z Oddziałami Integracyjnymi i Oddziałami Gimnazjum w Bielawie	zrealizowana
25.	Uchwała nr 51/452/18 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 14 marca 2018 r. w sprawie podziału miasta Bielawa na okręgi wyborcze, ustalenia ich granic, numerów oraz liczby radnych wybieranych w każdym okręgu	zrealizowana
26.	Uchwała nr 51/453/18 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 14 marca 2018 r. w sprawie podziału miasta Bielawa na stałe obwody głosowania, ustalenia ich granic i numerów oraz siedzib obwodowych komisji wyborczych	zrealizowana
27.	Uchwała nr 51/454/18 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 14 marca 2018 r. w sprawie zmian budżetu gminy na 2018 rok	zrealizowana
28.	Uchwała nr 51/455/18 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 14 marca 2018 r. w sprawie zmiany uchwały Nr 46/413/17 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 27 grudnia 2017r. w sprawie przyjęcia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Bielawa	zrealizowana
29.	Uchwała nr 51/456/18 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 14 marca 2018 r. w sprawie zawarcia porozumienia międzygminnego z Gminą Miejską Dzierżoniów, Miastem i Gminą Pieszycy, Gminą Dzierżoniów oraz Miastem i Gminą Niemcza	w trakcie realizacji
30.	Uchwała nr 52/457/18 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 28 marca 2018 r. w sprawie przyjęcia Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt w roku 2018	zrealizowana
31.	Uchwała nr 52/458/18 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 28 marca 2018 r. w sprawie stwierdzenia zgodności projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru w rejonie ulic Pocztowej i Stefana Żeromskiego w Bielawie z ustaleniami studium	zrealizowana
32.	Uchwała nr 52/459/18 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 28 marca 2018 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru w rejonie ulic Pocztowej i Stefana Żeromskiego w Bielawie	zrealizowana

33.	Uchwała nr 52/460/18 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 28 marca 2018 r. w sprawie nadania nazwy ulicy w Bielawie	zrealizowana
34.	Uchwała nr 52/461/18 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 28 marca 2018 r. w sprawie nadania statutu Żłobka Publicznego w Bielawie	zrealizowana
35.	Uchwała nr 52/462/18 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 28 marca 2018 r. w sprawie zmiany uchwały Nr 34/327/17 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 29 marca 2017r. w sprawie dostosowania sieci szkół podstawowych i gimnazjów do nowego ustroju szkolnego	zrealizowana
36.	Uchwała nr 52/463/18 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 28 marca 2018 r. w sprawie zmian budżetu gminy na 2018 rok	zrealizowana
37.	Uchwała nr 52/464/18 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 28 marca 2018 r. w sprawie zmiany uchwały Nr 46/413/17 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 27 grudnia 2017r. w sprawie przyjęcia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Bielawa	zrealizowana
38.	Uchwała nr 52/465/18 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 28 marca 2018 r. w sprawie zmiany uchwały Nr 50/442/18 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 28 lutego 2018r. w sprawie "Wieloletniego Planu Rozwoju i Modernizacji Urzędzeń Wodociągowych i Urzędzeń Kanalizacyjnych dla Gminy Bielawa na lata 2017-2021"	zrealizowana
39.	Uchwała nr 52/466/18 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 28 marca 2018 r. w sprawie odmowy wyrażenia zgody na rozwiązanie stosunku pracy z radnym Rady Miejskiej Bielawy	zrealizowana
40.	Uchwała nr 52/467/18 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 28 marca 2018 r. w sprawie ustalenia regulaminu określającego wysokość oraz szczegółowe warunki przyznawania i wypłacania nauczycielom dodatków za wysługę lat, motywacyjnego, funkcyjnego, za warunki pracy oraz niektórych innych składników wynagrodzenia	zrealizowana
41.	Uchwała nr 53/474/18 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 25 kwietnia 2018 r. w sprawie zmian budżetu gminy na 2018 rok	zrealizowana
42.	Uchwała nr 53/474/18 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 25 kwietnia 2018 r. zmieniająca uchwałę Nr 46/413/17 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 27 grudnia 2017r. w sprawie przyjęcia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Bielawa	zrealizowana
43.	Uchwała nr 53/468/18 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 25 kwietnia 2018 r. w sprawie skargi na działania Komendanta Straży Miejskiej w Bielawie	zrealizowana
44.	Uchwała nr 53/469/18 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 25 kwietnia 2018 r. w sprawie zwolnienia z obowiązku zbycia nieruchomości w drodze przetargu	zrealizowana
45.	Uchwała nr 53/470/18 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 25 kwietnia 2018 r. w sprawie wykazu kąpielisk na terenie Gminy Bielawa na 2018 rok	zrealizowana
46.	Uchwała nr 53/471/18 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 25 kwietnia 2018 r. w sprawie utworzenia Przedszkola Publicznego nr 3 w Bielawie	zrealizowana
47.	Uchwała nr 53/472/18 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 25 kwietnia 2018 r. w sprawie zasad udzielania i rozmiaru obniżek tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć nauczycielom, którym powierzono stanowiska kierownicze oraz określenia tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć pedagoga, psychologa, logopedy i doradcy zawodowego zatrudnionych w szkołach prowadzonych przez Gminę Bielawa	zrealizowana
48.	Uchwała nr 53/473/18 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 25 kwietnia 2018 r. sprawie ustalenia przebiegu istniejących dróg gminnych	zrealizowana
49.	Uchwała nr 54/476/18 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 30 maja 2018 r. w sprawie zmiany planu pracy Rady Miejskiej Bielawy na 2018 rok	zrealizowana
50.	Uchwała nr 54/477/18 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 30 maja 2018 r. w sprawie zmiany planu pracy Komisji Budżetu i Finansów Rady Miejskiej Bielawy na I półrocze 2018 r.	zrealizowana
51.	Uchwała nr 54/478/18 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 30 maja 2018 r. w sprawie zmiany planu pracy Komisji Planowania i Rozwoju Gospodarczego Rady Miejskiej Bielawy na I półrocze 2018 r.	zrealizowana
52.	Uchwała nr 54/479/18 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 30 maja 2018 r. w sprawie określenia wysokości opłat za korzystanie z wychowania przedszkolnego w przedszkolach publicznych prowadzonych przez Gminę Bielawa	zrealizowana
53.	Uchwała nr 54/480/18 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 30 maja 2018 r. w sprawie przyjęcia Lokalnego Programu Wspierania Edukacji Uzdolnionych Dzieci i Młodzieży, z terenu Gminy Bielawa	w trakcie realizacji
54.	Uchwała nr 54/481/18 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 30 maja 2018 r. w sprawie zasad	zrealizowana

	udzielania stypendium za wyniki w nauce, za osiągnięcia sportowe oraz za osiągnięcia artystyczne, dla dzieci i młodzieży uczącej się w szkołach z terenu Gminy Bielawa	
55.	Uchwała nr 54/482/18 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 30 maja 2018 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego	w trakcie realizacji
56.	Uchwała nr 54/483/18 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 30 maja 2018 r. w sprawie wprowadzenia na terenie Gminy Bielawa programu pn. "Bielawa Sprzyja Seniorom"	zrealizowana
57.	Uchwała nr 54/484/18 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 30 maja 2018 r. w sprawie utworzenia Bielawskiego Parku Przemysłowego	zrealizowana
58.	Uchwała nr 54/485/18 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 30 maja 2018 r. w sprawie zwolnienia od podatku od nieruchomości stanowiącego regionalną pomoc inwestycyjną	zrealizowana
59.	Uchwała nr 54/486/18 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 30 maja 2018 r. w sprawie zmiany uchwały Nr 53/473/18 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 25 kwietnia 2018r. w sprawie ustalenia przebiegu istniejących dróg gminnych	zrealizowana
60.	Uchwała nr 54/487/18 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 30 maja 2018 r. w sprawie nadania nazwy ulicy w Bielawie	zrealizowana
61.	Uchwała nr 54/488/18 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 30 maja 2018 r. w sprawie zmian budżetu gminy na 2018 rok	zrealizowana
62.	Uchwała nr 54/489/18 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 30 maja 2018 r. w sprawie zmiany uchwały Nr 467/413/17 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 27 grudnia 2017r. w sprawie przyjęcia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Bielawa	zrealizowana
63.	Uchwała nr 56/490/18 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 21 czerwca 2018 r. w sprawie zatwierdzenia sprawozdania finansowego za 2017 rok	zrealizowana
64.	Uchwała nr 56/491/18 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 21 czerwca 2018 r. w sprawie absolutorium dla Burmistrza Miasta Bielawa	zrealizowana
65.	Uchwała nr 56/492/18 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 21 czerwca 2018 r. w sprawie zatwierdzenia planu pracy Komisji Budżetu i Finansów Rady Miejskiej Bielawy na II półrocze 2018 r.	zrealizowana
66.	Uchwała nr 56/493/18 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 21 czerwca 2018 r. w sprawie zatwierdzenia planu pracy Komisji Planowania i Rozwoju Gospodarczego Rady Miejskiej Bielawy na II półrocze 2018 r.	zrealizowana
67.	Uchwała nr 56/494/18 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 21 czerwca 2018 r. w sprawie zatwierdzenia planu pracy Komisji Oświaty, Spraw Społecznych i Zdrowia Rady Miejskiej Bielawy na II półrocze 2018r.	zrealizowana
68.	Uchwała nr 56/495/18 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 21 czerwca 2018 r. w sprawie zatwierdzenia planu pracy Komisji Promocji Miasta i Współpracy Europejskiej Rady Miejskiej Bielawy na II półrocze 2018r.	zrealizowana
69.	Uchwała nr 56/496/18 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 21 czerwca 2018 r. w sprawie wprowadzenia programu działań na rzecz rodzin wielodzietnych pn. "Bielawska Karta Dużej Rodziny"	w trakcie realizacji
70.	Uchwała nr 55/497/18 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 21 czerwca 2018 r. w sprawie określenia maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na terenie miasta Bielawa	w trakcie realizacji
71.	Uchwała nr 56/498/18 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 21 czerwca 2018 r. w sprawie ustalenia zasad usytuowania na terenie gminy Bielawa miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych	w trakcie realizacji
72.	Uchwała nr 56/499/18 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 21 czerwca 2018 r. w sprawie zmiany uchwały Nr XLVII/343/09 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 30 września 2009r. w sprawie opłat za usługi przewozowe lokalnego transportu zbiorowego, wprowadzenia przepisów porządkowych przy przewozie osób i bagażu ręcznego oraz określenia ulg i wzoru dokumentów potrzebnych przy korzystaniu z ulg w przejazdach pojazdami lokalnego transportu zbiorowego	zrealizowana
73.	Uchwała nr 56/500/18 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 21 czerwca 2018 r. w sprawie zmian budżetu gminy na 2018 rok	zrealizowana
74.	Uchwała nr 56/501/18 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 21 czerwca 2018 r. w sprawie zmiany uchwały Nr 46/413/17 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 27 grudnia 2017 r. w sprawie przyjęcia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Bielawa	zrealizowana

75.	Uchwała nr 56/502/18 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 21 czerwca 2018 r. w sprawie udzielenia pomocy finansowej Powiatowi Dzierżoniowskiemu w związku z realizacją inwestycji pn.: "Budowa chodnika przy drodze powiatowej nr 3006D Bielawa-Józefówek"	zrealizowana
76.	Uchwała nr 56/503/18 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 21 czerwca 2018 r. w sprawie ustalenia szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w schroniskach dla osób bezdomnych	w trakcie realizacji
77.	Uchwała nr 56/504/18 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 21 czerwca 2018 r. w sprawie ustalenia wynagrodzenia burmistrza miasta Bielawa	zrealizowana
78.	Uchwała nr 56/505/18 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 21 czerwca 2018 r. w sprawie odwołania Przewodniczącego Rady Miejskiej Bielawy	zrealizowana
79.	Uchwała nr 56/506/18 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 21 czerwca 2018 r. w sprawie wyboru Przewodniczącego Rady Miejskiej Bielawy	zrealizowana
80.	Uchwała nr 56/507/18 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 21 czerwca 2018 r. w sprawie odwołania radnego ze składu osobowego Komisji Rewizyjnej Rady Miejskiej Bielawy	zrealizowana
81.	Uchwała nr 56/508/18 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 21 czerwca 2018 r. w sprawie odwołania Wiceprzewodniczącego Rady Miejskiej Bielawy	zrealizowana
82.	Uchwała nr 56/509/18 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 21 czerwca 2018 r. w sprawie wyboru Wiceprzewodniczącego Rady Miejskiej Bielawy	zrealizowana
83.	Uchwała nr 56/510/18 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 21 czerwca 2018 r. w sprawie odwołania radnego ze składu osobowego Komisji Rewizyjnej Rady Miejskiej Bielawy	zrealizowana
84.	Uchwała nr 57/511/18 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 29 sierpnia 2018 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego	zrealizowana
85.	Uchwała nr 57/512/18 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 29 sierpnia 2018 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego	w trakcie realizacji
86.	Uchwała nr 57/513/18 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 29 sierpnia 2018 r. w sprawie przyjęcia projektu "Regulaminu dostarczania wody i odprowadzania ścieków na terenie Gminy Bielawa"	zrealizowana
87.	Uchwała nr 57/514/18 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 29 sierpnia 2018 r. w sprawie zmiany uchwały w sprawie podziału miasta Bielawa na okręgi wyborcze, ustalenia ich granic, numerów oraz liczby radnych wybieranych w każdym okręgu	zrealizowana
88.	Uchwała nr 57/515/18 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 29 sierpnia 2018 r. w sprawie zmiany uchwały w sprawie podziału miasta Bielawa na stałe obwody głosowania, ustalenia ich granic i numerów oraz siedzib obwodowych komisji wyborczych	zrealizowana
89.	Uchwała nr 57/516/18 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 29 sierpnia 2018 r. w sprawie utworzenia Bielawskiego Parku Przemysłowego	zrealizowana
90.	Uchwała nr 57/517/18 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 29 sierpnia 2018 r. w sprawie rozwiązania spółki z ograniczoną odpowiedzialnością pn. "Fundusz Poręczeń Kredytowych Powiatu Dzierżoniowskiego Spółka z o.o."	zrealizowana
91.	Uchwała nr 57/518/18 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 29 sierpnia 2018 r. w sprawie sieci publicznych przedszkoli i oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych prowadzonych przez Gminę Bielawa	zrealizowana
92.	Uchwała nr 57/519/18 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 29 sierpnia 2018 r. w sprawie utworzenia odrębnego obwodu głosowania w wyborach do rad gmin, rad powiatów, sejmików województw i rad dzielnic m. st. Warszawy oraz wyborów wójtów, burmistrzów i prezydentów miast	zrealizowana
93.	Uchwała nr 57/520/18 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 29 sierpnia 2018 r. w sprawie zmiany statutu jednostki budżetowej pod nazwą Zespół Ośrodków Wsparcia w Bielawie, stanowiącego załącznik do uchwały Nr XLIV/428/13 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 27 listopada 2013 r. w sprawie reorganizacji jednostki budżetowej działającej pod nazwą Środowiskowy Dom Samopomocy w Bielawie	zrealizowana
94.	Uchwała nr 57/521/18 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 29 sierpnia 2018 r. w sprawie udzielenia pomocy finansowej Powiatowi Dzierżoniowskiemu w związku z realizacją inwestycji pn.: "Przebudowa drogi powiatowej nr 3007D polegającej na remoncie chodnika przy ul. Wojska Polskiego w Bielawie na odcinku od ronda Miast Partnerskich do cmentarza komunalnego w Bielawie"	niezrealizowana z powodu braku środków finansowych

95.	Uchwała nr 57/522/18 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 29 sierpnia 2018 r. w sprawie zmiany uchwały Nr 56/502/18 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 212 czerwca 2018 r. w sprawie udzielenia pomocy finansowej Powiatowi Dzierżoniowskiemu w związku z realizacją inwestycji pn.: "Budowa chodnika przy drodze powiatowej nr 3006D Bielawa-Józefówek"	zrealizowana
96.	Uchwała nr 57/523/18 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 29 sierpnia 2018 r. w sprawie zmian budżetu gminy na 2018 rok	zrealizowana
97.	Uchwała nr 57/524/18 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 29 sierpnia 2018 r. w sprawie zmiany uchwały Nr 46/413/17 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 27 grudnia 2017r. w sprawie przyjęcia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Bielawa	zrealizowana
98.	Uchwała nr 57/525/18 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 29 sierpnia 2018 r. w sprawie uzupełnienia składu Komisji Rewizyjnej Rady Miejskiej Bielawy	zrealizowana
99.	Uchwała nr 57/526/18 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 29 sierpnia 2018 r. w sprawie uzupełnienia składu Komisji Rewizyjnej Rady Miejskiej Bielawy	zrealizowana
100.	Uchwała nr 58/527/18 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 26 września 2018 r. w sprawie zmian budżetu gminy na 2018 rok	zrealizowana
101.	Uchwała nr 58/527/18 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 26 września 2018 r. w sprawie zmiany Uchwały Nr 46/413/17 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 27 grudnia 2017 r. w sprawie przyjęcia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Bielawa	zrealizowana
102.	Uchwała nr 58/527/18 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 26 września 2018 r. w sprawie emisji obligacji Miasta Bielawa oraz zasad ich zbywania, nabywania i wykupu przez Burmistrza Miasta	niezrealizowana ze względu na niewłaściwą procedurę przyjęcia uchwały
103.	Uchwała nr 58/530/18 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 26 września 2018 r. w sprawie aktualności studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy i miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego	zrealizowana
104.	Uchwała nr 58/531/18 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 26 września 2018 r. w sprawie stwierdzenia zgodności projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru w rejonie ulic Mikołaja Kopernika i Górskiej w Bielawie z ustaleniami studium	zrealizowana
105.	Uchwała nr 58/532/18 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 26 września 2018 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru w rejonie ulic Mikołaja Kopernika i Górskiej w Bielawie	zrealizowana
106.	Uchwała nr 58/533/18 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 26 września 2018 r. w sprawie stwierdzenia zgodności projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu linii Kolejowej w kierunku Srebrna Góra w obszarze górnej części miasta Bielawa z ustaleniami studium	zrealizowana
107.	Uchwała nr 58/534/18 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 26 września 2018 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu linii kolejowej w kierunku Srebrna Góra w obszarze górnej części miasta Bielawa	zrealizowana
108.	Uchwała nr 58/535/18 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 26 września 2018 r. w sprawie wprowadzenia opłaty targowej	zrealizowana
109.	Uchwała nr 58/536/18 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 26 września 2018 r. w sprawie wskazania jednostek oświatowych prowadzonych przez Gminę Bielawa, które tworzą wydzielony rachunek dochodów oraz ustalenia źródeł dochodów i ich przeznaczenia	zrealizowana
110.	Uchwała nr 58/537/18 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 26 września 2018 r. w sprawie zmiany planu pracy Rady Miejskiej Bielawy na 2018 r.	zrealizowana
111.	Uchwała nr 58/538/18 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 26 września 2018 r. w sprawie zmiany planu pracy Komisji Rewizyjnej Rady Miejskiej Bielawy na 2018 rok	zrealizowana
112.	Uchwała nr 58/539/18 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 26 września 2018 r. w sprawie zmiany planu pracy Komisji Budżetu i Finansów Rady Miejskiej Bielawy na II półrocze 2018	zrealizowana
113.	Uchwała nr 58/540/18 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 26 września 2018 r. w sprawie zmiany planu pracy Komisji Planowania i Rozwoju Gospodarczego Rady Miejskiej	zrealizowana

	Bielawy na II półrocze 2018 r.	
114.	Uchwała nr 58/541/18 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 26 września 2018 r. w sprawie zmiany planu pracy Komisji Oświaty, Spraw Społecznych i Zdrowia Rady Miejskiej Bielawy na II półrocze 2018 r.	zrealizowana
115.	Uchwała nr 58/542/18 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 26 września 2018 r. w sprawie zmiany planu pracy Komisji Promocji Miasta i Współpracy Europejskiej Rady Miejskiej Bielawy na II półrocze 2018 r.	zrealizowana
116.	Uchwała nr 60/543/18 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 31 października 2018 r. w sprawie Statutu Miasta Bielawa	zrealizowana
117.	Uchwała nr 60/544/18 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 31 października 2018 r. w sprawie obywatelskiej inicjatywy uchwałodawczej	zrealizowana
118.	Uchwała nr 60/545/18 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 31 października 2018 r. w sprawie nadania nazwy ulicy w Bielawie	zrealizowana
119.	Uchwała nr 60/546/18 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 31 października 2018 r. w sprawie nadania nazwy ulicy w Bielawie	zrealizowana
120.	Uchwała nr 60/547/18 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 31 października 2018 r. w sprawie regulaminu Targowiska Miejskiego przy ul. Kwiatowej w Bielawie	zrealizowana
121.	Uchwała nr 60/548/18 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 31 października 2018 r. w sprawie zmiany uchwały Nr 58/535/18 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 26 września 2018r. w sprawie wprowadzenia opłaty targowej	zrealizowana
122.	Uchwała nr 60/549/18 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 31 października 2018 r. w sprawie przyjęcia "Strategii Rozwoju Sudety 2030"	zrealizowana
123.	Uchwała nr 60/550/18 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 31 października 2018 r. w sprawie zmian budżetu gminy na 2018 rok	zrealizowana
124.	Uchwała nr 60/551/18 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 31 października 2018 r. w sprawie zmiany uchwały Nr 46/413/17 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 27 grudnia 2017 r. w sprawie przyjęcia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Bielawa	zrealizowana
125.	Uchwała nr 60/552/18 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 31 października 2018 r. w sprawie zmiany planu pracy Komisji Oświaty, Spraw Społecznych i Zdrowia Rady Miejskiej Bielawy na II półrocze 2018 r.	zrealizowana
126.	Uchwała nr 61/553/18 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 7 listopada 2018 r. w sprawie emisji obligacji Miasta Bielawa oraz zasad ich zbywania, nabywania i wykupu przez Burmistrza Miasta	zrealizowana
127.	Uchwała nr 62/554/18 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 14 listopada 2018 r. zmieniająca uchwałę Nr 44/403/17 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 29 listopada 2017 r. w sprawie szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również trybu ich pobierania	zrealizowana
128.	Uchwała nr 62/555/18 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 14 listopada 2018 r. w sprawie niedochodzenia należności o charakterze cywilnoprawnym przypadających Gminie Bielawa i jej jednostkom organizacyjnym	zrealizowana
129.	Uchwała nr 62/556/18 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 14 listopada 2018 r. w sprawie określenia wysokości stawek podatku od nieruchomości	zrealizowana
130.	Uchwała nr 62/557/18 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 14 listopada 2018 r. w sprawie określenia wzoru formularza informacji o gruntach i deklaracji na podatek rolny oraz określenia formatu elektronicznego, warunków i trybu składania deklaracji i informacji na podatek rolny za pomocą środków komunikacji elektronicznej	zrealizowana
131.	Uchwała nr 62/558/18 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 14 listopada 2018 r. w sprawie określenia wzorów formularzy na podatek od nieruchomości oraz określenia ich formatu elektronicznego, warunków i trybu składania za pomocą środków komunikacji elektronicznej	zrealizowana
132.	Uchwała nr 62/559/18 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 14 listopada 2018 r. w sprawie określenia wzoru formularza informacji o lasach i deklaracji na podatek leśny oraz określenia formatu elektronicznego, warunków i trybu składania deklaracji na podatek leśny za pomocą środków komunikacji elektronicznej	zrealizowana
133.	Uchwała nr 62/560/18 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 14 listopada 2018 r. w sprawie	w trakcie

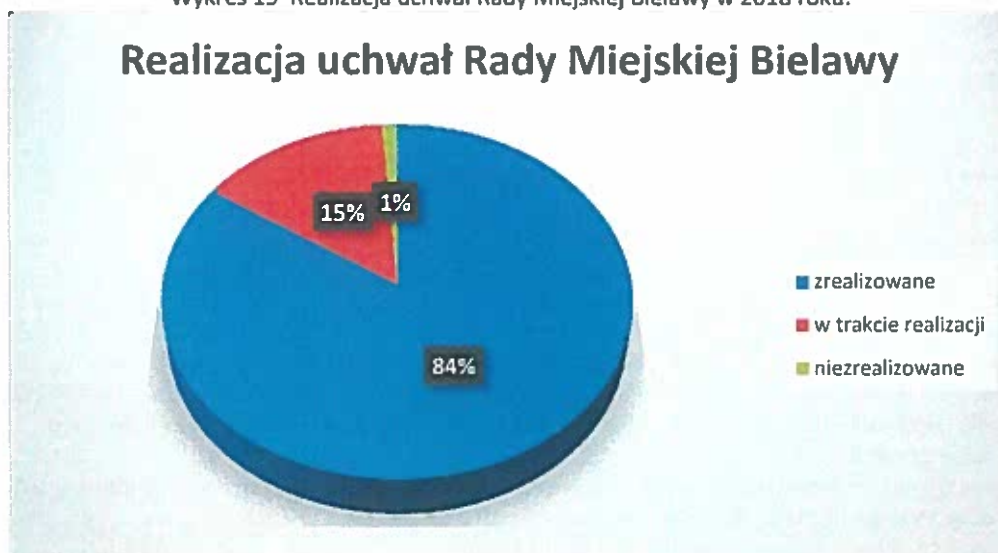
	zmiany uchwały Nr 37/365/17 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 28 czerwca 2017 r. w sprawie określenia zasad udzielania dotacji celowych ze środków budżetu Gminy Bielawa pochodzących z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej we Wrocławiu na zadania służące ograniczeniu niskiej emisji, polegającej na zmianie systemu ogrzewania	realizacji
134.	Uchwała nr 62/561/18 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 14 listopada 2018 r. w sprawie zmian budżetu gminy na 2018 rok	zrealizowana
135.	Uchwała nr 62/562/18 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 14 listopada 2018 r. w sprawie zmiany uchwały Nr 46/413/17 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 27 grudnia 2017 r. w sprawie przyjęcia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Bielawa	zrealizowana
136.	Uchwała nr 62/563/18 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 14 listopada 2018 r. w sprawie Statutu Miasta Bielawa	zrealizowana
137.	Uchwała nr 62/564/18 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 14 listopada 2018 r. w sprawie zmiany uchwały Nr 50/442/18 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 28 lutego 2018 r. w sprawie "Wieloletniego Planu Rozwoju i Modernizacji Urzędzeń Wodociągowych i Urzędzeń Kanalizacyjnych dla Gminy Bielawa na lata 2017-2021"	w trakcie realizacji
138.	Uchwała nr I/1/2018 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 21 listopada 2018 r. w sprawie wyboru Przewodniczącego Rady Miejskiej Bielawy	zrealizowana
139.	Uchwała nr I/2/2018 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 21 listopada 2018 r. w sprawie wyboru Wiceprzewodniczącego Rady Miejskiej Bielawy	zrealizowana
140.	Uchwała nr I/3/2018 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 21 listopada 2018 r. w sprawie wyboru Wiceprzewodniczącego Rady Miejskiej Bielawy	zrealizowana
141.	Uchwała nr II/4/2018 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 28 listopada 2018 r. w sprawie Roczego Programu Współpracy Gminy Bielawa z Organizacjami Pozarządowymi w 2019 roku	w trakcie realizacji
142.	Uchwała nr II/5/2018 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 28 listopada 2018 r. w sprawie określenia stawki dotacji przedmiotowej dla zakładu budżetowego Ośrodka Sportu i Rekreacji w Bielawie oraz określenia szczegółowych zasad i trybu udzielania i rozliczenia tej dotacji	w trakcie realizacji
143.	Uchwała nr II/6/2018 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 28 listopada 2018 r. w sprawie zmian budżetu gminy na 2018 rok	zrealizowana
144.	Uchwała nr II/7/2018 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 28 listopada 2018 r. w sprawie zmiany uchwały Nr 46/413/17 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 27 grudnia 2017 r. w sprawie przyjęcia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Bielawa	zrealizowana
145.	Uchwała nr II/8/2018 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 28 listopada 2018 r. w sprawie ustalenia wynagrodzenia Burmistrza Miasta Bielawa	zrealizowana
146.	Uchwała nr II/9/2018 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 28 listopada 2018 r. w sprawie powołania i ustalenia składu osobowego Komisji Rewizyjnej Rady Miejskiej Bielawy	zrealizowana
147.	Uchwała nr II/10/2018 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 28 listopada 2018 r. w sprawie powołania i ustalenia składu osobowego Komisji Skarg, Wniosków i Petycji Rady Miejskiej Bielawy	zrealizowana
148.	Uchwała nr II/11/2018 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 28 listopada 2018 r. w sprawie powołania Komisji Budżetu i Finansów Rady Miejskiej, ustalenia zakresu jej działania i składu osobowego	zrealizowana
149.	Uchwała nr II/12/2018 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 28 listopada 2018 r. w sprawie powołania Komisji Planowania i Rozwoju Gospodarczego Rady Miejskiej, ustalenia zakresu jej działania i składu osobowego	zrealizowana
150.	Uchwała nr II/13/2018 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 28 listopada 2018 r. w sprawie powołania Komisji Oświaty, Spraw Społecznych i Zdrowia Rady Miejskiej, ustalenia zakresu jej działania i składu osobowego	zrealizowana
151.	Uchwała nr II/14/2018 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 28 listopada 2018 r. w sprawie powołania Komisji Promocji Miasta i Współpracy Europejskiej Rady Miejskiej, ustalenia zakresu jej działania i składu osobowego	zrealizowana
152.	Uchwała nr II/15/2018 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 28 listopada 2018 r. w sprawie wyboru Przewodniczącego Komisji Rewizyjnej Rady Miejskiej Bielawy	zrealizowana
153.	Uchwała nr II/16/2018 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 28 listopada 2018 r. w sprawie wyboru Zastępcy Przewodniczącego Komisji Rewizyjnej Rady Miejskiej Bielawy	zrealizowana

154.	Uchwała nr II/17/2018 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 28 listopada 2018 r. w sprawie wyboru Przewodniczącego Komisji Skarg, Wniosków i Petycji Rady Miejskiej Bielawy	zrealizowana
155.	Uchwała nr II/18/2018 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 28 listopada 2018 r. w sprawie wyboru Zastępcy Przewodniczącego Komisji Skarg, Wniosków i Petycji Rady Miejskiej Bielawy	zrealizowana
156.	Uchwała nr II/19/2018 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 28 listopada 2018 r. w sprawie wyboru Przewodniczącego Komisji Budżetu i Finansów Rady Miejskiej Bielawy	zrealizowana
157.	Uchwała nr II/20/2018 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 28 listopada 2018 r. w sprawie wyboru Zastępcy Przewodniczącego Komisji Budżetu i Finansów Rady Miejskiej Bielawy	zrealizowana
158.	Uchwała nr II/21/2018 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 28 listopada 2018 r. w sprawie wyboru Przewodniczącego Komisji Planowania i Rozwoju Gospodarczego Rady Miejskiej Bielawy	zrealizowana
159.	Uchwała nr II/22/2018 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 28 listopada 2018 r. w sprawie wyboru Zastępcy Przewodniczącego Komisji Planowania i Rozwoju Gospodarczego Rady Miejskiej Bielawy	zrealizowana
160.	Uchwała nr II/23/2018 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 28 listopada 2018 r. w sprawie wyboru Przewodniczącego Komisji Oświaty, Spraw Społecznych i Zdrowia Rady Miejskiej Bielawy	zrealizowana
161.	Uchwała nr II/24/2018 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 28 listopada 2018 r. w sprawie wyboru Zastępcy Przewodniczącego Komisji Oświaty, Spraw Społecznych i Zdrowia Rady Miejskiej Bielawy	zrealizowana
162.	Uchwała nr II/25/2018 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 28 listopada 2018 r. w sprawie wyboru Przewodniczącego Komisji Promocji Miasta i Współpracy Europejskiej Rady Miejskiej Bielawy	zrealizowana
163.	Uchwała nr II/26/2018 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 28 listopada 2018 r. w sprawie wyboru Zastępcy Przewodniczącego Komisji Promocji Miasta i Współpracy Europejskiej Rady Miejskiej Bielawy	zrealizowana
164.	Uchwała nr III/27/2018 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 27 grudnia 2018 r. w sprawie przyjęcia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Bielawa	w trakcie realizacji
165.	Uchwała nr III/28/2018 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 27 grudnia 2018 r. Uchwała budżetowa na rok 2019	w trakcie realizacji
166.	Uchwała nr III/29/2018 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 27 grudnia 2018 r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2019-2021	w trakcie realizacji
167.	Uchwała nr III/30/2018 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 27 grudnia 2018 r. w sprawie zmian budżetu gminy na 2018 rok	zrealizowana
168.	Uchwała nr III/31/2018 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 27 grudnia 2018 r. w sprawie zmiany uchwały Nr 46/413/17 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 27 grudnia 2017r. w sprawie przyjęcia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Bielawa	zrealizowana
169.	Uchwała nr III/32/2018 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 27 grudnia 2018 r. w sprawie określenia stawki dotacji przedmiotowej dla zakładu budżetowego Ośrodka Sportu i Rekreacji w Bielawie oraz określenia szczegółowych zasad i trybu udzielania i rozliczenia tej dotacji	zrealizowana
170.	Uchwała nr III/33/2018 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 27 grudnia 2018 r. w sprawie przyjęcia planu pracy Rady Miejskiej Bielawy na 2019 rok	zrealizowana
171.	Uchwała nr III/34/2018 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 27 grudnia 2018 r. w sprawie zatwierdzenia planu pracy Komisji Rewizyjnej Rady Miejskiej Bielawy na 2019 rok	zrealizowana
172.	Uchwała nr III/35/2018 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 27 grudnia 2018 r. w sprawie zatwierdzenia planu pracy Komisji Budżetu i Finansów Rady Miejskiej Bielawy na 2019 rok	zrealizowana
173.	Uchwała nr III/36/2018 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 27 grudnia 2018 r. w sprawie zatwierdzenia planu pracy Komisji Planowania i Rozwoju Gospodarczego Rady Miejskiej Bielawy na 2019 rok	zrealizowana
174.	Uchwała nr III/37/2018 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 27 grudnia 2018 r. w sprawie zatwierdzenia planu pracy Komisji Oświaty, Spraw Społecznych i Zdrowia Rady Miejskiej Bielawy na 2019 rok	zrealizowana
175.	Uchwała nr III/38/2018 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 27 grudnia 2018 r. w sprawie zatwierdzenia planu pracy Komisji Promocji Miasta i Współpracy Europejskiej Rady	zrealizowana

Miejskiej Bielawy na 2019 rok		
176.	Uchwała nr III/39/2018 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 27 grudnia 2018 r. w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do przyznania pomocy w formie zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności oraz w sprawie określenia zasad zwrotu wydatków w zakresie dożywiania dla osób objętych programem "Posiłek w szkole i w domu na lata 2019-2023"	w trakcie realizacji
177.	Uchwała nr III/40/2018 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 27 grudnia 2018 r. w sprawie uchylenia uchwały w sprawie wysokości i zasad ustalania dotacji celowej dla podmiotów prowadzących żłobki lub kluby dziecięce na terenie Gminy Bielawa	zrealizowana
178.	Uchwała nr III/41/2018 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 27 grudnia 2018 r. w sprawie zmiany uchwały Nr XVII/174/11 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 28 grudnia 2011r. w sprawie określenia wykazu przystanków komunikacyjnych, których właścicielem lub zarządzającym jest Gmina Bielawa oraz warunków i zasad korzystania z tych przystanków	w trakcie realizacji
179.	Uchwała nr III/42/2018 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 27 grudnia 2018 r. w sprawie ustalenia wydatków, które nie wygasają z upływem roku budżetowego 2018	w trakcie realizacji
180.	Uchwała nr III/43/2018 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 27 grudnia 2018 r. w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia stawki tej opłaty	zrealizowana

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych UM Bielawa

Wykres 19 Realizacja uchwał Rady Miejskiej Bielawy w 2018 roku.

Źródło: opracowanie własne.

Spis tabel

Tab. 1	Ludność wg grup wieku i płci w latach 2014-2017.....	5
Tab. 2	Migracje wewnętrzne i zagraniczne w latach 2013-2017.....	5
Tab. 3	Dochody Miasta Bielawa w 2018.....	6
Tab. 4	Dochody bieżące w roku 2018.....	6
Tab. 5	Dochody majątkowe na 2018r.....	7
Tab. 6	Struktura wydatków.....	8
Tab. 7	Dochody ogółem.....	8
Tab. 8	Dochody bieżące.....	9
Tab. 9	Dochody majątkowe.....	10
Tab. 10	Dotacje z budżetu państwa w Dziale 855 Rodzina.....	11
Tab. 11	Dochody ogółem po korekcie o środki programu 500+.....	12
Tab. 12	Dochody w latach 2017-2019 w stosunku do 2014r po wyłączeniu dotacji 500+.....	13
Tab. 13	Dotacje zewnętrzne w lata 2014-2019.....	13
Tab. 14	Wydatki ogółem w latach 2014-2019.....	14
Tab. 15	Wydatki bieżące w latach 2014-2019.....	14
Tab. 16	Wydatki majątkowe w latach 2014-2019.....	15
Tab. 17	Dział 750 Administracja publiczna.....	16
Tab. 18	Dział 750 Administracja publiczna.....	17
Tab. 19	Dział 750 Administracja publiczna.....	17
Tab. 20	Finasowanie deficytu (dochody i wydatki, deficyt/nadwyżka).....	18
Tab. 21	Finasowanie deficytu (przychody i rozchody budżetu).....	18
Tab. 22	Finasowanie deficytu (przychody i rozchody budżetu).....	19
Tab. 24	Rozchody budżetu – spłaty zadłużenia przedstawiają się w latach następująco:.....	20
Tab. 25	Zadłużenie gminy w latach 2014-2019.....	20
Tab. 26	DZIAŁ 757 Obsługa długu publicznego.....	21
Tab. 27	Wydatki inwestycyjne gminy w latach 2014-2018 – wykonanie i plan na 2019r.	22
Tab. 28	Wskaźniki finansowe.....	23
Tab. 29	Zespołu i artyści współpracujący z MOKiS w 2018r.....	25
Tab. 30	Informacje na temat MBP w Bielawie w lata 2016-2018.....	27
Tab. 31	Wykaz imprez sportowych i ich charakter w 2018r.....	28
Tab. 39	Wyniki działania Straży Miejskiej Bielawy w 2018 roku.....	38
Tab. 40	Świadczenia wypłacone przez Ośrodek Pomocy Społecznej w ramach świadczeń rodzinnych.....	42
Tab. 41	Świadczenia wypłacone przez Ośrodek Pomocy Społecznej w ramach świadczeń z zakresu polityki rodzinnej.....	43
Tab. 42	Wydatki Ośrodka Pomocy Społecznej w Bielawie na zadania finansowane z budżetu państwa oraz dofinansowywane z budżetu wojewody.....	44
Tab. 43	Wydatki Ośrodka Pomocy Społecznej w Bielawie na zadania na zadania finansowane z budżetu gminy.....	45
Tab. 44	Realizacja Strategii Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Gminy Bielawa w 2018 roku.....	49
Tab. 45	Realizacja Lokalnego Programu Rewitalizacji w 2018 roku.....	61
Tab. 46	Prognoza wyposażenia technicznego zasobu mieszkaniowego w 2018 r. i osiągnięte wskaźniki.....	62
Tab. 47	Ocena stanu technicznego gminnego zasobu mieszkaniowego w 2018 roku.....	63
Tab. 48	Wykonanie remontów i modernizacji budynków mieszkalnych stanowiących w 100% własność gminy w 2018 roku.....	63
Tab. 49	Nakłady na remonty i modernizacje budynków mieszkalnych, w których gmina jest jednym ze współwłaścicieli (w udziale przypadającym na gminę) w 2018 roku.....	63
Tab. 50	Realizacja Planu Gospodarki Niskoemisyjnej Gminy Bielawa w 2018 roku.....	64
Tab. 51	Realizacja Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Bielawa w 2018 roku.....	65
Tab. 52	Realizacja Planu zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego w 2018 roku.....	70
Tab. 53	Realizacja Planu działań na rzecz zrównoważonej energii w 2018 roku.....	71
Tab. 54	Realizacja Wieloletniego Plan Rozwoju i Modernizacji Urzędzeń Wodociągowych i Urzędzeń Kanalizacyjnych w 2018 roku.....	72
Tab. 55	Realizacja zadań Strategii Rozwoju Oświaty w Gminie Bielawa na lata 2017-2022 w 2018 roku.....	75
Tab. 56	Realizacja zadań Lokalnego Programu Wspierania Edukacji Uzdolnionych Dzieci i Młodzieży z terenu Gminy Bielawa.....	78
Tab. 57	Realizacja zadań Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Bielawy na lata 2018-2022 w 2018 roku.....	79

Tab.58 Wskaźniki realizacji zadań Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Bielawy na lata 2018-2022 w 2018 roku	93
Tab. 59 Realizacja zadań Gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ofiar przemocy w rodzinie na lata 2016-2019 w 2018 roku	97
Tab. 60 Realizacja zadań Gminnego programu wspierania rodziny na lata 2016-2018 w 2018 roku	103
Tab. 61 Projekty i źródła pozyskania środków w 2018r	113
Tab. 62 Parkingi na terenie gminy Bielawa	118
Tab. 63 Przeznaczenie środków budżetowych na działania społeczne	121
Tab. 64 Małe granty wraz z wysokością środków	122

Spis wykresów

Wykres 1 Dochody bieżące	7
Wykres 2. Dochody w latach 2014-2019	9
Wykres. 3 Dochody bieżące w lata 2014-2019	10
Wykres 4. Dotacje na program 500+ na tle dochodów ogółem przedstawia poniższy wykres:	10
Wykres. 5 Dochody ogółem bez 500+	12
Wykres 6 Dotacje zewnętrzne w latach 2014-2019	13
Wykres 7 Wydatki budżetowe w latach 2014-2019	14
Wykres 8 Obligacje/kredyty jako źródła przychodów budżetu	19
Wykres. 9 Rodziny korzystające z pomocy społecznej w latach 2015-2018	40
Wykres. 10 Powody korzystania z pomocy społecznej w 2018 roku – liczba rodzin	40
Wykres. 11Liczba rodzin korzystających z różnych form wsparcia finansowego z pomocy społecznej w 2018 roku	41
Wykres. 12 Przeznaczenie zasiłków celowych w 2018 roku	41
Wykres. 13. Budżet Ośrodka Pomocy Społecznej w latach 2015-2018	44
Wykres 14 Liczba jednoosobowych podmiotów gospodarczych w latach 2015-2018	46
Wykres 15 Liczba podmiotów gospodarczych w podziale na główne sekcje PKD w latach 2015-2018	46
Wykres 16 Podmioty gospodarki narodowej wg formy prawnej w latach 2015-2018	47
Wykres 17 Liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w podziale na płeć i wiek bezrobotnych w latach 2015-2018	48
Wykres 18 Liczba osób pracujących w gminie Bielawa wg płci w latach 2014-2017	48
Wykres 19 Realizacja uchwał Rady Miejskiej Bielawy w 2018 roku.	132

**BURMISTRZ MIASTA
BIELAWA**
58-260 Bielawa, pl. Wolności 1

BURMISTRZ,
Andrzej Hardyj
dr Andrzej Hardyj

